Yrkande Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet
Reviderad 2026-11-09

Förslag till beslut angående budget 2027 och flerårsplaner 2028-2029

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Skattesats och budget

- Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets förslag till budget 2027 fastställs i sin helhet inklusive de mål, riktlinjer, uppdrag, ekonomiska ramar och bilagor som anges samt kommunstyrelsens förslag den 28 oktober att skattesatsen fastställs till 21:12 öre per skattekrona.

- Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets förslag till flerårsplaner för åren 2028 - 2029 fastställs som underlag för den fortsatta planeringen.

Fastställande av ersättningar enligt LOV (lagen om valfrihet)

- Grundersättningen från och med 1 april 2027 utgår för beviljad brukartid och fastställs för externa utförare i LOV i hemtjänsten för Göteborgs Stad till 549 kronor per timma inklusive momskompensation med 6 procent.

- Grundersättningen för kommunala utförare i LOV i hemtjänsten för Göteborgs Stad fastställs till 540 kronor per timma att gälla från och med 1 april 2027.

- Ersättningsmodellen för daglig verksamhet enligt LOV uppräknas från och med 1 april 2027 med av kommunfullmäktige fastställd indexkompensation på 2,7% till nämnderna inom välfärdsområdet.

Fastställande av högsta tillåtna låne- och borgensvolym

- Göteborgs Stads koncerns samlade borgensåtagande får under 2027 maximalt uppgå till 5 miljarder kronor.

- Göteborgs Stads samlade lånevolym under 2027 får uppgå till maximalt 81 miljarder kronor.

- Idrotts- och föreningsnämndens mandat att bevilja kommunal borgen fastställs till 300 miljoner kronor.

Av totalt borgensåtagande enligt ovan ingår nedanstående borgen till Stadshus AB och dess vid var tid underliggande hel- och majoritetsägda bolag.

- Göteborg Stad (org. nr 212000-1355) såsom för egen skuld får ingå borgen för Göteborg Stadshus AB:s och dess vid var tid underliggande hel- och majoritetsägda bolags externa låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 4 miljarder kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

- Samlad lånevolym under 2027 per bolag/koncern får uppgå till maximalt:

Göteborg Stadshus AB	3 600 mnkr
Göteborg Energi koncern	11 000 mnkr
Liseberg AB	3 700 mnkr
Älvstranden	2 600 mnkr
Framtiden koncern	32 000 mnkr
Göteborgs Hamn AB	3 600 mnkr
Higab AB	6 500 mnkr
Göteborgs Stads Leasing AB	2 500 mnkr
Gryaab AB	2 000 mnkr
Renova koncern	2 100 mnkr
Göteborgs Stads Parkering AB	560 mnkr

- Samlad rörelsekredit under 2027 för övriga bolag får uppgå till 1 500 miljoner kronor.

Fastställande av Göteborgs Stadshus ABs bemyndigande att lämna kapitaltillskott till helägda bolag

- Göteborgs Stadshus AB bemyndigas att vid behov lämna kapitaltillskott avseende 2027 till följande helägda dotterbolag med som högst nedan angivna belopp:

BRG, Business Region Göteborg AB	49 057 tkr
Göteborgs Stadsteater AB	196 518 tkr
Got Event AB	217 865 tkr

Fastställande av budgetram för Göteborgs Stadshus AB:s koncernledningskostnader och finansiering av Gothenburg European Office (GEO)

- Göteborgs Stadshus AB bemyndigas att ta ut koncernledningsarvode från övriga bolag inom stadshuskoncernen för finansiering av koncernbolagets verksamhet exklusive GEO motsvarande maximalt 26 333 tkr under 2027.

  Göteborgs Stadshus AB bemyndigas att genom finansiell samordning finansiera Gothenburg European Office (GEO) med 5 313 tkr under 2027.

Fastställande av Exploateringsnämndens bemyndiganden vid köp och försäljning av fastigheter

- Exploateringsnämnden bemyndigas att inom ramen för i budgeten upptagna belopp för fastighetsförvärv, dels ansöka om tillstånd till expropriation, dels förvärva fast egendom då utgiften för varje förvärv inte överstiger 30 miljoner kronor.

- Exploateringsnämnden bemyndigas att sälja eller med tomträtt upplåta fast egendom för utbyggnad av antagna detaljplaner.

- Exploateringsnämnden bemyndigas att för köpeskilling och på villkor i övrigt som nämnden äger bestämma till kommunala bolag och andra intressenter sälja tomträttsupplåten fast egendom.

- Exploateringsnämnden bemyndigas att för maximalt 15 miljoner kronor per ärende sälja eller med tomträtt upplåta fast egendom som visserligen inte är detaljplanelagd men där nämnden, utifrån markägarrollen samt efter hörande med Stadsbyggnadsnämnden gör bedömningen att den fasta egendomen inte behövs/primärt lämpar sig för utbyggnad i kommunal ägo eller där detaljplaneläggning av den fasta egendomen inte bedöms behövas innan överlåtelse/tomträttsupplåtelse. Maximalt fast egendom om 5000 m2 per ärende.

- Exploateringsnämnden bemyndigas att för maximalt 15 miljoner kronor per ärende sälja eller med tomträtt upplåta fast egendom som i enlighet med av kommunfullmäktige beslutade principer och organisatorisk struktur för hantering av kommunens fastigheter överförts till Exploateringsnämnden från annan kommunal nämnd och som inte längre behövs för någon kommunal förvaltnings behov.

Fastställande av kommunstyrelsens befogenheter

- Kommunstyrelsen bemyndigas att inom ramen för beslutad budget fatta beslut om de poster som budgeterats under kommuncentrala medel.

- Kommunstyrelsen bemyndigas att justera storleken på bolagens enskilda lånetak inom ramen för kommunfullmäktiges beslutade maximala lånevolym

- Kommunstyrelsen bemyndigas tolka och konkretisera fullmäktiges budget samt att inom ramen för beslutad budget besluta om justeringar av kommunbidrag och ekonomiska ramar, under förutsättning att ärendena inte är av sådan principiell art att de ska underställas kommunfullmäktige för beslut.

- Kommunstyrelsen bemyndigas att inom ramen för beslutad budget besluta om uppdrag till nämnder och styrelser med anledning av genomförandet av denna budget under förutsättning att åtgärden ryms inom nämnds reglemente och budget respektive styrelses bolagsordning och ägardirektiv. Bemyndigandet omfattar inte uppdrag rörande nämndernas myndighetsutövning, tillämpningen av lag eller ärenden som i övrigt rör enskilda, och inte heller uppdrag som är av principiell beskaffenhet eller av större vikt för kommunen enligt 5 kap. 1 § kommunallagen.

- Kommunstyrelsen ska inom ramen för sitt ordinarie ansvar enligt kommunallagen särskilt följa och analysera den ekonomiska utvecklingen för staden och föreslå åtgärder i de fall då stadens balanskravsresultat avviker negativt från den beslutade nivån.

Fastställande av utdelning från Göteborgs Stadshus AB

- Utdelningen från Stadshus AB fastställs till 790 000 tkr för 2027.

- Direktavkastning från Stadshuskoncernen utöver gränsvärde som anges i Göteborgs Stads riktlinje för direktavkastning fastställs till: 359 440 tkr för 2027.

Sammanställning direktavkastning från (utdelning och kapitaltillskott)

Riktlinjens gränsvärden och förutsättningar för beräkning		**2027**
Beräknat insatt kapital 2026-12-31(mnkr)		14 900 000
Direktavkastning (kapitaltillskott och utdelning) (mnkr)	Nedre intervall 3%	447 000
	Övre intervall 6%	894 000
Stadshuskoncernens beräknade soliditet 2027-12-31 (exkl. Framtidenkoncernen) Gränsvärde 25%	Efter uttag i nedre intervall 3%:	26,9%
	Efter uttag i övre intervall 6%:	26,6%

Budgetförslagets utfall		**2027**
Summa kapitaltillskott till Göteborgs Stadsteater AB, Got Event AB och Business Region Göteborg AB.	mnkr	463 400
Summa utdelning	mnkr	790 000
Total direktavkastning	mnkr	1 253 400
Varav direktavkastning utöver riktlinjens gränsvärden (efter särskilt beslut)	mnkr	359 400
Direktavkastning %		8,4%
Beräknad soliditet efter årets direktavkastning		26,5%

Fastställande av internränta och index för ekonomiska ramar

- Internräntan fastställs till 2,75 procent för 2027.
- Index för uppräkning av ekonomiska ramar fastställs till 2,7% för 2027.

Reglering av överskott och underskott för specificerade ekonomiska ramar för Stadsbyggnadsnämnden och Överförmyndarnämnden

- Om det uppstår överskott eller underskott inom ramen för ”Stadsbyggnadsnämndens transfereringar” och ”Överförmyndarnämnden arvode” nollställs dessa i samband med stadens årliga bokslut.

Fastställande av ekonomisk ram avseende kostnader för digital utveckling och förvaltning hos nämnderna för demokrati- och medborgarservice, inköp och upphandling samt intraservice

- Kommunfullmäktige fastställer ekonomisk ram för nämnden för demokrati och medborgarservice för förvaltning av bastjänster till 96 800 tkr
- Kommunfullmäktige fastställer ekonomisk ram för inköps- och upphandlingsnämnden för förvaltning av bastjänster till 44 000 tkr
- Kommunfullmäktige fastställer ekonomisk ram för inköps- och upphandlingsnämnden för utveckling av bastjänster till 1 340 tkr

- Kommunfullmäktige fastställer ekonomisk ram för nämnden för Intraservice för förvaltning av bastjänster och digital infrastruktur till 1 262 500 tkr

- Kommunfullmäktige fastställer ekonomisk ram för nämnden för Intraservice för utveckling av bastjänster och digital infrastruktur till 39 100 tkr

Undantagsvis kan de ekonomiska ramarna behöva justeras med anledning av väsentligt förändrade volymer. Detta kan endast ske efter att nämnderna gjort en sådan hemställan till kommunfullmäktige där orsak och omfattning noggrant har beskrivits. En eventuell sådan hemställan ska beredas av stadsledningskontoret i kompletterande budgetunderlag.

Fastställande av fördelning för arbetstidsinnovationer

- Avsättningen som finns finansierad kommuncentralt fördelas till respektive nämnd enligt följande specifikation: Socialnämnden Centrum, Socialnämnden Hisingen, Socialnämnden Nordost och Socialnämnden Sydväst tilldelas 2,5 mnkr vardera, Äldre samt vård- och omsorgsnämnden tilldelas 2,5 mnkr och Nämnden för funktionsstöd tilldelas 2,5 mnkr ur den kommuncentrala avsättningen för arbetstidsinnovationer. Användning av medlen ska tas fram i samverkan med arbetstagarorganisationer.

Resursfördelningsmodell för socialnämnderna

- Resursfördelningsmodellen för socialnämnderna fastställs för 2027 enligt bilaga 1.

Nya taxor enligt beredning i kommunstyrelsen

Göteborgs Stads vatten- och avloppstaxa för år 2027

1. Kretslopp och vattennämndens förslag till brukningstaxa för vatten och avlopp i enlighet med nämndens bilaga 3 och som ska gälla från och med den 1 januari 2027, fastställs.
2. Kretslopp och vattennämndens förslag till anläggningstaxa för vatten och avlopp i enlighet med nämndens bilaga 3 och som ska gälla från och med den 1 januari 2027, fastställs.
3. Kretslopp och vattennämndens förslag om att föreskrifter för VA-taxa enligt nämndens bilaga 1, från och med 1 januari 2027, fastställs.
4. Kretslopp och vattennämnden får i uppdrag att upprätta en fond för investering Mjörn vattentäkt och ordna den redovisning som krävs för fondens hantering.
5. Kretslopp och vattennämnden får i uppdrag att redovisa en översikt över skälen till att kostnadstäckningsgraden för anläggningsavgifter varierat sedan 2018 samt ge förslag på justeringar i syfte att nå den kostnadstäckning som beslutats av kommunfullmäktige. Uppdraget ska återrapporteras i samband med nämndens förslag till VA-taxa 2028.

Göteborgs Stads taxor för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt miljöbalken och strålskyddslagen för 2027

1. Miljö- och klimatnämndens förslag till reviderad taxa för Göteborgs Stads taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt miljöbalken i enlighet med nämndens bilaga 1, ska gälla från och med den 1 januari 2027, godkänns.
2. Miljö- och klimatnämndens förslag till reviderad taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt strålskyddslagen i enlighet med nämndens bilaga 2, ska gälla från och med den 1 januari 2027, godkänns.

Göteborgs Stads avfallstaxa för 2027

- Kretslopp och vattennämndens förslag till avfallstaxa i enlighet med nämndens bilaga 1 och som ska gälla från och med den 1 januari 2027, fastställs.

Göteborgs Stads taxa vid ansökan om godkännande för fristående förskola och enskild pedagogisk omsorg för 2027

- Förskolenämndens förslag till taxa för ansökan om godkännande av fristående förskola och pedagogisk omsorg i enlighet med nämndens bilaga 1 och som ska gälla från och med den 1 januari 2027, fastställs.

Göteborgs Stads taxa för kulturnämndens verksamheter för 2027

- Kulturnämndens förslag till taxa för Kulturnämndens verksamheter i enlighet med nämndens bilaga 1 och som ska gälla från och med 1 januari 2027, fastställs.

Göteborgs stads plan- och bygglovtaxa 2027

1. Stadsbyggnadsnämndens plan- och bygglovtaxa 2027 i enlighet med bilaga 2 godkänns att gälla från 2027-01-01.
2. Stadsbyggnadsnämnden har rätt att justera taxan för 2027 utifrån prisindex för kommunal verksamhet (PKV) när det fastställs och publiceras i oktober 2026.
3. Stadsbyggnadsnämnden har rätt att årligen räkna upp taxan baserat på prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Göteborgs stads avgifter för undantag för föreskrifter om trafik på väg och terräng gällande breda, långa och tunga fordon

- Avgifterna för undantag för föreskrifter om trafik på väg och terräng gällande breda, långa och tunga fordon fastställs i enlighet med vad som framgår i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande under rubriken Förslag till nya avgifter.

Framställningar från nämnder och styrelser

- Samtliga framställningar från nämnder och styrelser som har gjorts i samband med budgetprocessen 2027 anses härmed vara hanterade i och med detta budgetbeslut.

Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning

- Samtliga mål i budgeten är också verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. I årsredovisningen görs en samlad analys av dessa utifrån de målvärden som återfinns i gällande riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Övriga uppdrag

- Stadsmiljönämnden beviljas använda eget kapital för att hantera underskott avseende kostnader för vinterväghållning.

- Stadsfastighetsnämnden har rätt att använda eget kapital för att hantera underskott inom stadsfastighetsnämndens verksamhet för kommersiella och övriga fastigheter.

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att se över strukturen för kommuncentrala kostnader och poster som hanteras genom beslut i nämnder inför budget 2028.

- Nämnden för Intraservice får i uppdrag att, tillsammans med köpande verksamheter, genomföra en genomlysning av tjänsternas förvaltningskostnader utifrån ett effektivitetsperspektiv under 2027.

- Göteborgs Stads regler för kommunalt partistöd för 2027 och framåt enligt följande:
  1. Grundstödet höjs till 8 prisbasbelopp per parti och år
  2. Mandatstödet höjs till 7,5 prisbasbelopp per mandat och år

Bilagor

Andra bilagor som tillhör budgetbeslutet enligt nedan:

Bilaga 1 Resursfördelningsmodell Socialnämnder 2027

Bilaga 2 Ekonomiska prioriteringar i urval

Bilaga 3 Redogörelsen över ekonomin i de kommunala koncernföretagen

Bilaga 4 Samtliga ändrade taxor

Bilaga 1 - Resursfördelningsmodell Socialnämnder 2027

SN	Barn och unga	Vuxna	Försörjnings-stöd	Övrig IFO	Fritid och kultur
Nordost	39,8%	33,8%	36,2%	35,7%	37,5%
Centrum	15,8%	26,1%	20,5%	21,6%	16,5%
Sydväst	16,6%	14,3%	14,8%	14,7%	18,4%
Hisingen	27,8%	25,8%	28,5%	28,0%	27,6%
Totalt	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

SN	Barn och unga	Vuxna	Försörjnings-stöd	Övrig IFO	Fritid och kultur	Basnivå och särskilda justeringar	Staden-övergripande uppdrag	Totalt
Nordost	953 999	393 680	350 528	141 819	98 349	41 974	0	**1 980 350**
Centrum	377 270	303 422	198 236	85 715	43 401	22 381	490 269	**1 520 690**
Sydväst	397 881	166 245	143 103	58 275	48 274	27 908	106 162	**947 850**
Hisingen	665 193	300 290	276 303	111 104	72 563	31 516	0	**1 456 970**
Totalt	**2 394 343**	**1 163 637**	**968 170**	**396 913**	**262 586**	**123 779**	**596 430**	**5 905 860**

Summa före avrundning	Justering för avrundning	Ange nivå för avrundning (antal nollor)
1 980 350	0	1
1 520 693	-3	
947 847	3	
1 456 969	1	
5 905 858	**2**	

Bilaga 2: Ekonomiska prioriteringar nämndramar i urval, tkr	**2027**
Del av nämnders och styrelsers budgetramar	
Alla nämnder	
Riktad besparing ledning, administration, styrning och marknadsföring	-100 000
Förskolenämnden, Grundskolenämnden, Kulturnämnden, Nämnden för funktionsstöd, Äldre samt vård- och omsorgsnämnden, Socialnämnderna	
Jämställda löner	15 000
Förskolenämnden	
Satsning på mindre barngrupper	150 000
Högtidsfirande i förskolan	5 000
Grundskolenämnden	
Ramhöjning - bl a ökade kostnader för anpassad undervisning, mindre klasser och kulturskolan	110 000
Idrotts- och föreningsnämnden	
Kartläggning föreningars förutsättningar	2 000
Kommunledningen	
Sänkta arvoden kommunalråd	-1 200
Kompetenslyft mänskliga rättigheter och normmedvetet arbetssätt	1 500
Utredning arbeten som ej kan utföras på distans	1 000
Utbildningar mot hedersförtryck	4 000
Kulturnämnden	
Ramhöjning - bl a ökade lokalkostnader för kulturfastigheter	5 000
Höjt stöd fria konst- och kulturlivet	5 000
Miljö- och klimatnämnden	
Satsning på ökad takt i miljö- och klimatarbetet	7 000
Stärkt vattenförvaltning och klimatanpassning	1 000
Nämnden för funktionsstöd	
Ramhöjning - bl a ökade kostnad för köpta insatser	40 000
Anhörigstöd för barn	2 000
Nämnden för Demokrati- och medborgarservice	
Förändrad lagstiftning överförmyndarverksamheten	3 000
Stärkt stöd Regnbågshuset	1 000
Stärkt budget- och skuldrådgivning	1 000
Exploateringsnämnden	
Ökad framdift exploateringsprojekt och förbättrad exploateringsekonomi	10 000

Stadsbyggnadsnämnden	
Ny resvaneundersökning (ettårig)	5 000
Utredning ekologiska kompensationsåtgärder	1 000
Samordning parkering	1 000
Flytt-lots (halvårseffekt)	500
Stadsmiljönämnden	
Ramhöjning - ökande kostnader för bl a underhåll, klimatanspassning och elektrifiering	30 000
Ökade resurser skötsel av natur	10 000
Framkomlighetsfunktion	1 000
Socialnämnder gemensamt	
Ramhöjning socialnämnder - ökade kostnader för bl a köpta insatser, förebyggande arbete och avhopparverksamhet	100 000
Stärkt skolan som arena	4 000
Socialnämnden Nordost	
Permanenta medborgarbudget	1 300
Platsintervention	1 000
Socialnämnden Centrum	
Samordning civilsamhället	1 000
Welcome House	800
Socialnämnden Sydväst	
Etablering HVB i egen regi (3 mnkr 2028)	2 000
Permanenta medborgarbudget	1 300
Utbildningsnämnden	
Satsning anpassat gymnasium	10 000
Äldre samt vård- och omsorgsnämnden	
Ramhöjning - bl a infasning ny resursfördelningsmodell, ökad grundbemmaning	100 000
Satsning 6 h arbetsdag (halvårseffekt)	12 500
Göteborg & Co	
Göteborgskalaset	10 000
Fortsatt stöd till Maritiman (ettårig)	3 000
Investeringar	
Investering omläggning konstgräsplaner	20 000

Bilaga 3 - PROFORMABUDGET STADSHUSKONCERNEN

Resultaträkning	**2026 p**	**2027**	**2028**	**2029**
Rörelseintäkter	25 709	25 837	27 435	27 668
Rörelsekostnader	-18 823	-18 098	-19 073	-18 924
Resultat före avskrivningar/nedskrivningar	6 886	7 739	8 362	8 744
Avskrivningar/nedskrivningar	-4 021	-4 301	-4 445	-4 623
Rörelseresultat	2 865	3 438	3 917	4 121
Finansnetto	-1 452	-1 873	-1 948	-2 045
Resultat efter finansnetto	**1 413**	**1 565**	**1 969**	**2 076**
Skatt	-100	-150	-150	-150
Resultat efter skatt	**1 313**	**1 415**	**1 819**	**1 926**
Balansräkning	**2 026**	**2 027**	**2 028**	**2 029**
Anläggningstillgångar	93 464	98 833	102 892	107 175
Omsättningstillgångar	8 829	8 913	8 964	8 939
Totala tillgångar	**102 293**	**107 746**	**111 856**	**116 114**
Eget kapital	27 065	28 402	29 720	31 404
Avsättningar	6 193	6 196	6 745	7 003
Summa lån (Räntebärande skulder)	60 206	63 523	65 379	67 574
Ej räntebärande skulder	8 829	9 625	10 013	10 132
Summa eget kapital och Skulder	**102 293**	**107 746**	**111 856**	**116 114**
Nyinvesteringar	5 968	5 772	5 804	6 205
Reinvesteringar	4 416	4 274	3 753	3 714
Summa investeringar	**10 414**	**10 032**	**9 542**	**9 904**
Nyckeltal Stadshuskoncernen	**2026p**	**2 027**	**2 028**	**2 029**
Soliditet (%)[1]	26,5%	26,4%	26,6%	27,0%
Rt (räntabilitet totalt kapital %)[2]	2,9%	3,3%	3,6%	3,6%
Rsys (räntabilitet sysselsatt kapital %)[3]	3,4%	3,8%	4,2%	4,2%
EBITDA-marginal (%)[4]	26,8%	30,0%	30,5%	31,6%
Rörelsemarginal (%)[5]	11,1%	13,3%	14,3%	14,9%
Nettovinstmarginal (%)[6]	5,5%	6,1%	7,2%	7,5%
Självfinansieringsgrad totala investeringar (%)[7]	50,6%	66,9%	80,6%	77,8%
Kapitalomsättningshastighet (ggr)[8]	25,1%	24,6%	25,0%	24,3%
Räntetäckningsgrad[9]	2,0	1,8	2,0	2,0

[1] Eget kapital i förhållande till balansomslutningen (summa skulder och eget kapital)

[2] Rörelseresultat i förhållande till genomsnittliga totala tillgångar (ränteintäkter försumbara här)

[3] Resultat före finansnetto i förhållande till genomsnittligt sysselsatt kapital

[4] Resultat före avskrivningar och nedskrivningar i förhållande till omsättning

[5] Resultat efter avskrivningar och nedskrivningar i förhållande till omsättning

[6] Resultat efter uttag, koncernbidrag och utdelning i förhållande till omsättning

[7] Hur stor andel av bolagets totala investeringar som finansieras med eget kassaflöde

[8] Omsättning i relation till genomsnittliga totala tillgångar

[9] Rörelseresultatet i relation till summa räntekostnader

Resultat efter finansnetto per koncern/bolag (mnkr)	**2026p3**	**2027**	**2028**	**2029**
Göteborg Energi-koncernen	796	900	1000	1037
Framtidenkoncernen	436	528	567	601
Göteborgs Hamn AB	318	237	289	237
Higab AB	84	123	128	152
Parkeringsbolaget	164	185	209	237
Älvstranden Utveckling	60	63	211	226
Liseberg	17	10	44	67
Got Event	-212	-216	-220	-224
Göteborgs Stadsteater AB	-188	-194	-199	-205
Göteborgs Stads Leasing AB	14	-9	3	8
BRG (koncernen)	-51	-49	-51	-52
Gryaab AB	-21	-2	-11	-9
Renova-koncernen	78	80	90	90
Försäkrings AB Göta Lejon	14	0	0	0
Göteborgs Stadshus AB	-90	-90	-90	-90
Stadshuskoncernen	**1413**	**1565**	**1969**	**2076**

Investeringar per koncern/bolag (mnkr)	**2026p3**	**2027**	**2028**	**2029**
Göteborg Energi-koncernen	2 500	1 910	1 650	1 510
Framtidenkoncernen	2 562	2 827	2 865	3 132
Göteborgs Hamn AB	984	1 342	1 374	995
Higab AB	979	501	408	308
Parkeringsbolaget	203	111	78	402
Älvstranden Utveckling-koncernen	500	547	508	479
Lisebergskoncernen	644	241	260	174
Got Event AB	71	45	46	48
Göteborgs Stadsteater AB	0	0	0	0
Göteborgs Stads Leasing AB	1 197	1 272	1 267	1 278
Göteborgs Spårvägar AB	38	123	36	9
Gryaab AB	180	583	647	718
Renova koncernen	542	530	403	851
Stadshuskoncernen totalt	**10 414**	**10 032**	**9 542**	**9 904**

Göteborgs Stad

BILAGA 3 Förslag till prislista VA-taxa 2027 ALTERNATIV A med fondering

VA-taxa Göteborg prislista

FÖRSLAG

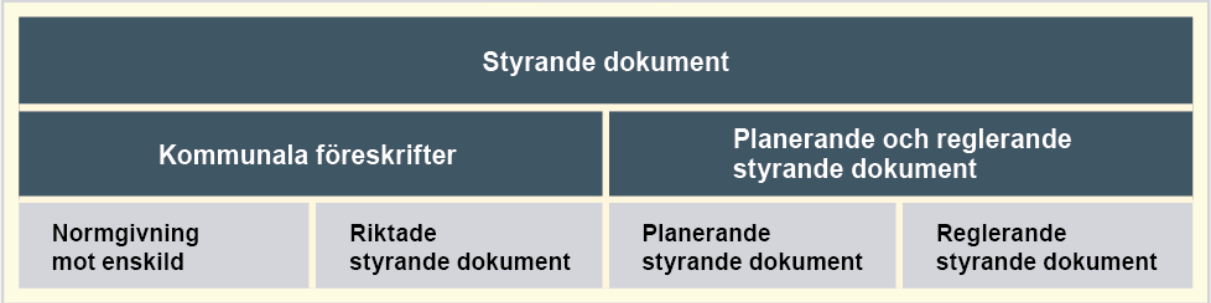

Dokumentnamn: BILAGA 3 Förslag till prislista VA-taxa 2027 ALTERNATIV A med fondering

Beslutad av: *(FÖRSLAG)*	**Gäller för:** VA-taxekollektivet Göteborg	**Diarienummer:** KOV-2026-00277 SLK-2026-XXXXX	**Datum och paragraf för beslutet:** [Text]
Dokumentsort: Kommunala föreskrifter, Normgivning mot enskild	**Giltighetstid:** från 2027-01-01 tills vidare (FÖRSLAG)	**Senast reviderad:** Ersätter tidigare taxa (FÖRSLAG)	**Dokumentansvarig:** Kretslopp och vatten

Förslag till
Prislista gällande från 2027-01-01

Prislistan nedan redovisar den aktuella avgiften som abonnenterna skall avlägga för de tjänster som nyttjas. Avgifterna är indelade efter Brukningsavgifter, Anläggningsavgifter och andra avgifter. Dessa avgifter beslutas oftast årligen av Kommunfullmäktige. Ytterligare information om avgifterna finns i VA-föreskrifterna som är en skrift som beskriver avgifterna och hur de beräknas.

Det angivna priset utan moms utgör underlag för debitering och momsen beräknas för respektive avtal med två decimaler. Fakturans totalbelopp avrundas till hela kronor. När avgifterna med moms visas utan decimaler i denna taxa är de avrundade till hela kronor.

Brukningsavgifter

Fast avgift för dricksvatten och spillvatten

För småhusfastighet erläggs fast avgift enligt ”Småhus” i tabell nedan. Den fasta avgiften för Övrig fastighet baseras på vattenmätarens storlek, uttryckt som nominell kapacitet.

Mätarstorlek	**Dricksvatten**		**Spillvatten**		**Dricksvatten och spillvatten**	
Kronor per mätare och år	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
Småhus	2 208	2 760	1 318	1 647	3 526	4 407
$Q_3$4 (qn 2,5)	5 300	6 625	3 165	3 956	8 464	10 580
$Q_3$10 (qn 6)	12 720	15 900	7 596	9 495	20 316	25 395
$Q_3$16 (qn 10)	21 203	26 504	12 658	15 823	33 861	42 326
Dn 50	26 503	33 128	15 823	19 778	42 325	52 907
Dn 80	67 846	84 808	40 511	50 693	108 358	135 447
Dn 100	101 773	127 216	60 765	75 957	162 538	203 173
Dn 150	227 924	284 905	136 090	170 113	364 015	455 018

Fast avgift för dagvatten

För småhusfastighet erläggs fast avgift enligt ”Småhus” i tabell nedan. När två, tre eller fyra småhusfastigheter delar dagvattenservis erlägger varje fastighet en småhusavgift. Den fasta avgiften för Övrig fastighet baseras på servisledningens dimension. Om avledning av dagvatten till allmän anläggning sker utan att särskild förbindelsepunkt har upprättats beräknas avgiften för motsvarande erforderlig ledningsdimension.

Servisdimension dagvatten	**Kronor per servisanslutning och år**	
	Utan moms	Med moms
Småhus	2 606	3 258
0-160 mm	10 428	13 035
175-180 mm	13 396	16 744
200 mm	16 381	20 477
215-225 mm	23 466	29 332
250 mm	24 948	31 185
300-315 mm	41 716	52 145
350 mm	56 779	70 974
375-380 mm	65 182	81 477

FÖRSLAG

Servisdimension dagvatten	Kronor per servisanslutning och år	
400 mm	74 161	92 701
450 mm	93 860	117 325
500 mm	115 877	144 846
600 mm	166 863	208 579
800 mm	296 646	370 808
1000 mm	463 510	579 387
1200 mm	667 457	834 322
1600 mm	1 186 589	1 483 237
2000 mm	1 854 043	2 317 554

Fast avgift för vattenmätare i brunn

Fastigheter som har vattenmätare placerad i brunn betalar dessutom en årlig avgift för de merkostnader som uppkommer i samband med byte av sådan mätare. Avgift debiteras per brunn, om det finns flera mätare i samma brunn debiteras avgift efter den största mätaren.

Mätarstorlek		
Kronor per mätarbrunn och år	*Utan moms*	*Med moms*
Småhus	680	850
$Q_3$4 (qn 2,5)	680	850
$Q_3$10 (qn 6), $Q_3$16 (qn 10)	1 360	1 700
DN 50, DN 80, DN 100	2 040	2 550

Rörlig avgift för dricksvatten och spillvatten

Den rörliga avgiften beror på vilken dricksvattenmängd som har mätts upp. För småhusfastighet där vattenförbrukningen inte mäts eller som har egen vattentäkt beräknas rörlig avgift för dricksvatten och/eller spillvatten för 100 m^3 per år. För Övrig fastighet beräknas avgiften för 1 500 m^3 per år. Om avledd spillvattenmängd avsevärt skiljer sig från levererad dricksvattenmängd ska rörlig avgift för spillvatten beräknas efter den mängd spillvatten som avleds till den allmänna anläggningen.

Rörlig avgift		
Kronor per kubikmeter	*Utan moms*	*Med moms*
Dricksvatten	15,20	19,00
Spillvatten	11,33	14,16
Dricksvatten och spillvatten	26,53	33,16

Dagvatten från allmän plats

Avgift för dagvatten från sådan allmän platsmark som är avsedd för hela stadens behov betalas av den som förvaltar marken. Avgiften baseras på hur stor yta som är ansluten till den allmänna anläggningen och om ytan är hårdgjord eller inte.

Typ av yta	
Kronor per kvadratmeter och år	*Utan moms*
Hårdgjord yta	3,27
Ej hårdgjord yta	1,21

FÖRSLAG

Andra avgifter

När fastighetsägaren har beställt en åtgärd, kopplat till sin användning av VA-tjänsterna, eller när fastighetsägaren inte har uppfyllt sina skyldigheter i något avseende, debiteras avgifter enligt nedan.

Åtgärd	**Kronor per åtgärd**	
	Utan moms	*Med moms*
Nedtagning, inklusive uppsättning, av vattenmätare på kundens begäran:		
$Q_3$4 (qn 2,5)	1 723	2 154
$Q_3$10 (qn 6)	1 873	2 341
$Q_3$16 (qn 10)	1 993	2 491
DN 50	5 144	6 430
Kontroll av vattenmätare på kundens begäran, mätaren felfri:		
$Q_3$4 (qn 2,5), $Q_3$10 (qn 6), $Q_3$16 (qn 10)	2 921	3 651
DN50, DN 80	4 371	5 464
DN 100 och större	6 021	7 526
Optisk avläsning av mätarlogg	1 123	1 404
Byte av sönderfrusen eller skadad vattenmätare:		
$Q_3$4 (qn 2,5)	3 646	4 558
$Q_3$10 (qn 6)	5 356	6 695
$Q_3$16 (qn 10)	6 879	8 599
DN 50	11 092	13 865
Förkommen vattenmätare:		
$Q_3$4 (qn 2,5)	3 546	4 433
$Q_3$10 (qn 6)	5 246	6 558
$Q_3$16 (qn 10)	5 846	7 308
DN 50	8 746	10 933
DN 80	14 546	18 183
DN 100	18 046	22 558
DN 150	36 046	45 058
DN 200	53 546	66 933
Förgävesbesök		
Förgävesbesök vid aviserad eller avtalad tid för uppsättning, byte eller avläsning av vattenmätare	892	1 115
Förgävesbesök vid avtalad tid för åtgärd avseende LTA-pump	2 800	3 500
Förgävesbesök vid avtalad tid för övriga åtgärder avseende VA-ledningsnätet	892	1 115
Avstängning och påsläpp av vatten efter beställning från kund:		
- helgfri måndag – fredag kl 07.30 – 16.00	1 532	1915
- övrig tid	2 460	3 075

FÖRSLAG

Åtgärd	**Kronor per år**	
	Utan moms	*Med moms*
Hyra av vattenmätare		
$Q_3$4 (qn 2,5)	544	680
$Q_3$10 (qn 6)	908	1 135
$Q_3$16 (qn 10)	1 004	1 255
DN 50	2 032	2 540
DN 80	3 204	4 005
DN 100	3912	4 890
DN 150	7 732	9 665
DN 200	11 576	14 470
Övrigt		
Avgift för digital kommunikationsutgång	628	785
Sommarmätare, utsättning och intagning	3 399	4 249

FÖRSLAG

Anläggningsavgifter

Servisavgift för Småhus och Övrig fastighet

Avgiften avser tre framdragna servisledningar i samma schakt i samband med utbyggnad av ledningsnät, normalt en för dricksvatten, spillvatten respektive dagvatten. Schaktöppningsavgift tillkommer per schakt när servisledningar utförs efter beställning från fastighetsägare och ansluts i efterhand till ett befintligt allmänt ledningsnät. Om servisledningen är längre än normalt betalar man extra för den sträcka som överstiger 10 meter.

Servisavgift Småhus och Övrig fastighet	***Utan moms (kr)***	***Med moms (kr)***
Småhus	142 300	177 875
Övrig fastighet	224 000	280 000
Schaktöppningsavgift för Småhus	69 900	87 375
Schaktöppningsavgift för Övrig fastighet	118 800	148 500
Lång servis för Småhus, kronor per meter överstigande 10 m	14 240	17 800
Lång servis för Övrig fastighet, kronor per meter överstigande 10 m	23 300	29 125

Servisavgift för dagvatten Allmän plats

Förvaltaren av Allmän plats betalar servisavgift för dagvatten. Avgifter tillkommer i förekommande fall för schaktöppning och lång servis

Servisavgift Dagvatten Allmän plats	***Utan moms (kr)***	***Med moms (kr)***
Servisavgift för dagvatten	85 400	106 750
Schaktöppningsavgift för dagvatten Allmän plats	69 900	87 375
Lång servis, kronor per meter överstigande 10 m	14 000	17 500

Förbindelsepunktsavgift för dricksvatten och spillvatten

För småhusfastighet erläggs för varje småhus med egen förbindelsepunkt för vatten, förbindelsepunktsavgift enligt ”Småhus” i tabell nedan. Två eller fler småhusfastigheter som delar förbindelsepunkt erlägger avgift för ”Övrig fastighet”. Avgiften för Övrig fastighet baseras på vattenmätarens storlek, uttryckt som nominell kapacitet enligt tabell.

Förbindelsepunktsavgift V och S	***Utan moms (kr)***	***Med moms (kr)***
Småhus	85 600	107 000
$Q_3$4 (qn 2,5)	222 600	278 250
$Q_3$10 (qn 6)	536 000	670 000
$Q_3$16 (qn 10)	895 000	1 118 750
DN 50	1 117 000	1 396 250
DN 80	2 860 000	3 575 000
DN 100	4 292 000	5 365 000

Förbindelsepunktsavgift för dagvatten

För småhusfastighet erläggs för varje småhus med egen förbindelsepunkt för dagvatten, förbindelsepunktsavgift enligt ”Småhus” i tabell nedan.

När två, tre eller fyra småhusfastigheter delar förbindelsepunkt för dagvatten erlägger varje småhus förbindelsepunktsavgift enligt ”Småhus” i tabell nedan.
Fem eller fler småhusfastigheter som delar förbindelsepunkt för dagvatten erlägger avgift för ”Övrig fastighet”.

Avgiften för Övrig fastighet baseras på dagvattenservisens dimension. Större dimensioner än de som anges i tabellen debiteras avgift enligt kalkyl.

Förbindelsepunktsavgift D	***Utan moms (kr)***	***Med moms (kr)***
Småhus	18 720	23 400
150 / 160 mm	77 000	96 250
200 mm	122 000	152 500
215 / 225 mm	174 400	218 000
250 mm	185 200	231 500
300 / 315 mm	304 000	380 000
400 mm	537 200	671 500
500 mm	841 000	1 051 250

Tomtyteavgift

Tomtyteavgift erläggs normalt för de tre ändamålen dricksvatten, spillvatten och dagvatten enligt tabellen nedan. Samma avgift betalas i förekommande fall för tillkommande tomtyta.

Tomtyteavgift	***Utan moms (kr/m^2)***	***Med moms (kr/m^2)***
Anslutning av tre ändamål	122,00	152,50

BILAGA 1 Förslag till föreskrifter för VA-taxa 2027

Föreskrifter för VA-taxa

FÖRSLAG

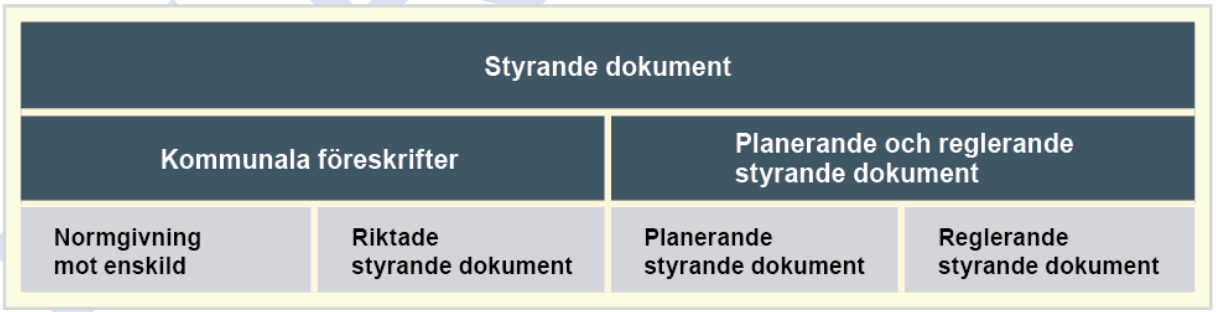

Dokumentnamn: BILAGA 1 Förslag till föreskrifter för VA-taxa 2027

Beslutad av: *(FÖRSLAG*	**Gäller för:** VA-taxekollektivet Göteborg	**Diarienummer:** KOV-2026-00277	**Datum och paragraf för beslutet:** [Text]
Dokumentsort: Kommunala föreskrifter, Normgivning mot enskild	**Giltighetstid:** från 2027-01-01 tills vidare	**Senast reviderad:** Ersätter tidigare föreskrifter	**Dokumentansvarig:** [Funktion]

Taxa för vatten, spillvatten och dagvatten

Föreskrifter för taxa för att ansluta till och bruka den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Göteborgs Stad

Gäller från och med 1 januari 2027.
Fastställdes av kommunfullmäktige den dag-månad-år. (KF § xx, dnr xx)

Aktuella belopp för avgifterna redovisas i en separat prislista. Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

När ny prislista träder i kraft ska brukningsavgifter som baseras på mätning tillämpas på den vattenmängd som levererats och den spillvattenmängd som släppts ut efter den dag då prislistan träder i kraft.

Förord

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412), i denna skrift även benämnd vattentjänstlagen, reglerar förhållandet mellan huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen samt ägare av fastighet inom anläggningens verksamhetsområde dels genom denna taxa, dels genom ”Kommunala föreskrifter om användning av den allmänna VA-anläggningen i Göteborg” (KFVA). Frågor som inte behandlas i denna taxa eller i KFVA, ska bedömas efter vattentjänstlagen eller tillämpad praxis.

Göteborgs Stad är huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Göteborg. Huvudmannaskapet utövas av kretslopp och vattennämnden, med undantag av spillvattenrening och tillhörande avloppstunnelnät, som styrelsen för Gryaab utövar huvudmannaskap för. Avgifter enligt taxa betalas till förvaltningen Kretslopp och vatten.

Tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av mark- och miljödomstolen i Vänersborg enligt 53 § Lagen om allmänna vattentjänster.

FÖRSLAG

Innehållsförteckning

Avgiftsskyldighet och betalning av avgifter

1§ Vem är avgiftsskyldig
2§ Avgifter
3§ Fastighetstyper
4§ När inträder avgiftsskyldigheten
5§ Fakturering och betalning av avgifter
6§ Undantag från taxa

Anläggningsavgifter

7§ Anläggningsavgifter för fastighet
8§ Undantag från normalfallet
9§ Anläggningsavgift för byggnad på allmän plats
10§ Anläggningsavgift för avvattning av allmän plats
11§ Extra åtaganden

Brukningsavgifter

12§ Brukningsavgifter för fastighet och byggnad på allmän plats
13§ Brukningsavgift för förvaltare av allmän plats
14§ Rörlig avgift för dricksvatten - mätning
15§ Läckage
16§ Mätfel
17§ Rörlig avgift för spillvatten - mätning
18§ Rörlig avgift för vatten och spillvatten utan mätning
19§ Reduktion för urinseparering
20§ Andra avgifter
21§ Överenskommelse vid särskilda åtgärder

FÖRSLAG

Avgiftsskyldighet och avgifter

1§ Vem är avgiftsskyldig

För att täcka nödvändiga kostnader för Göteborgs Stads allmänna vatten- och avloppsanläggning ska ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är även den som enligt 2 och 4 §§ Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster jämställs med fastighetsägare.

Avgiftsskyldig för avledning av dagvatten från allmän plats är den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i vattentjänstlagen är uppfyllda.

2§ Avgifter

2.1 Olika avgifter

Avgifterna utgörs av **anläggningsavgifter** och **brukningsavgifter**.
Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

2.2 Vattentjänster

Avgiftsskyldighet föreligger för följande ändamål inom va-anläggningens verksamhetsområde:

- Dricksvattenförsörjning (V) till fastighet
- Spillvattenavledning (S) från fastighet
- Dagvattenavledning (D) från fastighet och från allmän plats. Med ”dagvatten” menas i denna taxa dag- och dränvatten från fastighet och allmän plats.

3§ Fastighetstyper

I dessa taxeföreskrifter avses följande:
Småhusfastighet: Fastighet som enligt Skatteverket definieras som *småhusenhet* och är avsedd för bostadsändamål och som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål.

Övrig fastighet: Alla fastigheter som inte är småhusfastighet, till exempel flerbostadshus, industrier och offentlig verksamhet, och som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas.

Byggnation som ska göras enligt gällande detaljplan, men där taxeringen ännu inte hunnit ändras, ska faktureras enligt gällande planbestämmelser.

Då flera småhusfastigheter har en gemensam förbindelsepunkt genom gemensamhetsanläggning definieras de som Övrig fastighet. Undantag från denna regel gäller vid debitering av brukningsavgift för dagvatten enligt §12 punkt 2.

Obebyggd fastighet: Fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men ännu inte bebyggts.

FÖRSLAG

Allmän platsmark: Mark som i detaljplan redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

4§ När inträder avgiftsskyldigheten

4.1 Förbindelsepunkt upprättas

Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen dricksvatten, spillvatten och dagvatten inträder när huvudmannen ordnat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat den avgiftsskyldige om detta samt förbindelsepunktens läge i plan och höjd.

Förbindelsepunkt kan upprättas av huvudmannen för den allmänna va-anläggningen även utan beställning från fastighetsägare. Taxan förutsätter att samtliga villkor för avgiftsskyldighet enligt vattentjänstlagen är uppfyllda.

4.2 Förbindelsepunkt upprättas inte

Avleds dagvatten till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättas, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och den avgiftsskyldige informerats om detta.

Avgiftsskyldighet för dagvatten inträder även när åtgärder för bortledande av dagvatten från gatan blivit utförda och fastighetsägaren blivit informerad om detta.

4.3 Tillkommande avgifter

Avgiftsskyldighet för tillkommande tomtyta inträder när fastighetsreglering vunnit laga kraft.

Avgiftsskyldighet för ändamålen V och S på grund av utökad vattenmätarkapacitet inträder när ny mätarkapacitet är installerad.

Avgiftsskyldighet för ändamålet D på grund av ändrad servisdimension inträder när den nya servisdimensionen är utförd och fastighetsägaren blivit informerad om detta.

4.4 Taxa som ska tillämpas

Avgifter ska beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

5§ Fakturering och betalning av avgifter

5.1 Tid för betalning

Sedan avgiftsskyldighet inträtt ska avgift betalas inom den tid som anges på faktura.
Betalas debiterat belopp inte i tid som anges på faktura ska dröjsmålsränta erläggas enligt § 6 räntelagen, från den dag som betalning skulle ha skett.

5.2 Fakturering och avläsning av vattenmätare

Fakturering av brukningsavgift sker två, fyra eller tolv gånger per år enligt beslut av huvudmannen. Fast brukningsavgift delas upp över året beroende på faktureringsfrekvens. Rörlig brukningsavgift debiteras baserad på mätt, förbrukad

FÖRSLAG

vattenmängd eller annan grund som anges i 14§ - 18§. Både fast och rörlig avgift debiteras i efterskott.

Avläsning av vattenmätare och debitering efter verklig förbrukning ska göras i genomsnitt minst en gång per år. Fakturering mellan mätaravläsningarna görs efter uppskattad förbrukning.

Fastighetsägaren ska meddela huvudmannen avläsning som underlag för slutdebitering i samband med överlåtelse av fastighet. Fastighetsägaren är också skyldig att anmäla till huvudmannen om förändringar sker i fastighetens verksamhet som väsentligt påverkar dricksvattenförbrukningen.

5.3 Betalningsplan för anläggningsavgift

Enligt § 36 lagen om allmänna vattentjänster kan en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren begär det och om godtagbar säkerhet ställs. För obetalt belopp ska utgå ränta enligt räntelagen.

5.4 Anstånd med betalning av tomtyteavgift för övrig fastighet

Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, för Övrig fastighet medge anstånd med erläggande av anläggningstaxans tomtyteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten. Anstånd medges för högst 10 år. Om mark genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten under anståndstiden upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomyteavgift förfaller till betalning. För obetalt belopp utgår ränta enligt räntelagen från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen.

6§ Undantag från taxa

6.1 Särtaxa

Om kostnaden för att förse viss eller vissa fastigheter med vatten, spillvatten och dagvatten i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, kan avgift utgå enligt särskild antagen särtaxa.

6.2 Oskälig avgiftsfördelning

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna anläggningsavgift enligt 7§ -11§ eller brukningsavgift enligt 12§ - 21§ får huvudmannen komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

FÖRSLAG

Anläggningsavgifter

7§ Anläggningsavgifter för fastighet

7.1 Avgifter

För fastighet ska erläggas anläggningsavgift enligt följande:

a) **Servisavgift**
En avgift som avser framdragning av servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och D. Avgiften beror på typ av fastighet enligt 3§ stycke 1 och 2, som servisledningen ska betjäna. Avgiften avser framdragna servisledningar i samma schakt.

b) **Schaktöppningsavgift**
En avgift per schakt då servisledning efter beställning från fastighetsägare byggs och ansluts i efterhand till ett befintligt allmänt ledningsnät.

c) **Förbindelsepunktsavgift dricksvatten (V) och spillvatten (S)**
En avgift som erläggs för varje upprättad förbindelsepunkt för V för fastigheter som nyttjar både dricksvatten och spillvatten. Avgiften beror på fastighetens möjlighet att nyttja den allmänna anläggningen och baseras normalt på vattenmätarens kapacitet och typ av fastighet. Förbindelsepunktsavgift debiteras för den sammanlagda nominella mätarkapacitet som finns på fastigheten, oavsett antalet servisledningar eller schakter. För småhusfastighet debiteras avgift för minsta vattenmätarstorlek. För övrig fastighet avgör Kretslopp och vatten antal och storlek på vattenmätare som behövs, utifrån det behov av flöde som fastighetsägaren beskrivit i ansökan om va-anslutning.

Om förbindelsepunkt upprättas för ändamålet S för fastighet som endast nyttjar ändamålet spillvatten, beräknas avgiften efter huvudmannens bedömning av sannolikt flöde för vatten.

d) **Förbindelsepunktsavgift för dagvatten (D)**
En avgift som erläggs för varje upprättad förbindelsepunkt för D för fastigheter som avleder dagvatten till allmän anläggning. Avgiften beror på servisledningens dimension och typ av fastighet.

Avgiften är baserad på framlagd ledningsdimension för fastighetens behov att avleda dagvatten, oavsett om dagvattnet avleds till ledning för enbart dagvatten eller till en kombinerad ledning för spill- och dagvattenavlopp.

Om avledning av dagvatten till allmän anläggning sker utan att särskild förbindelsepunkt har upprättats beräknas avgiften för motsvarande erforderlig ledningsdimension.

e) **Tomtyteavgift**
En avgift för utbyggnad av ledningsnät för vatten, spillvatten och dagvatten. Tomtyteavgift debiteras för fastighetens areal enligt uppgifter i lantmäteriets fastighetsregister. Har fastigheten andel i samfälld fastighet ska tomtyteavgift

FÖRSLAG

debiteras som motsvarar fastighetens andel. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till fastigheternas bruttoarea (BTA).

7.2 Gemensam förbindelsepunkt

Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas förbindelsepunktsavgift och servisavgift enligt 7.1 lika mellan fastigheterna. Om anslutning av ytterligare fastighet till gemensam förbindelsepunkt kräver ökad servisdimension och/eller ökad mätarkapacitet debiteras den tillkommande fastigheten avgift för tillkommande kapacitet.

7.3 Tillkommande förbindelsepunkt

Upprättas ytterligare förbindelsepunkter ska tillkommande avgift enligt 7.1 erläggas. Förbindelsepunktsavgift erläggs endast för extra förbindelsepunkt för dricksvatten och dagvatten. För fastighet som är ansluten till både dricksvatten och spillvatten debiteras 100 % förbindelsepunktsavgift för varje förbindelsepunkt för dricksvatten, oavsett antal spillvattenserviser.

7.4 Förbindelsepunktsavgift för obebyggd fastighet

För obebyggd fastighet ska erläggas anläggningsavgift som om den var bebyggd. Förbindelsepunktsavgift för V och S för Övrig fastighet debiteras för minsta storlek på vattenmätare. Tillkommande förbindelsepunktsavgift debiteras när beställning av anslutning inkommit till huvudmannen för den allmänna va-anläggningen och erforderlig mätarkapacitet kan fastställas.

7.5 Avgiftsreduktion för urinseparering

För fastighet från vilken urin, eller urin och fekalier, inte avleds till den allmänna spillvattenanläggningen, utan återförs till jordbruket eller till användning där näringsämnena nyttiggörs, får huvudmannen besluta om 20 % reduktion av förbindelsepunktsavgiften för V och S enligt 7.1 b, vid anslutning av ändamålet spillvatten.

7.6 Begränsningsregel för tomtyteavgift

För bostadsfastigheter gäller en begränsningsregel som innebär att avgift för tomtyta endast tas ut intill ett belopp som motsvarar summan av servisavgift och förbindelsepunktsavgifter.

Vid ändrade förhållanden avseende 7.1a, c eller d tas ytterligare tomtyteavgift ut i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger. De sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar summeras inte till högre belopp än 100 % av avgiften enligt 7.1 a även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

7.7 Tillkommande tomtyta

Ökar fastighets tomtyta med mer än 250 m^2 ska tomtyteavgift erläggas för tillkommande yta om den härstammar från en fastighet för vilken tomtyteavgift inte ska anses vara betald tidigare. Sker successiv ökning av tomtytan ska debitering göras då totala ökningen uppgår till 250 m^2 eller mer. Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iakttas begränsningsregeln i 7.6.

FÖRSLAG

8§ Undantag från normalfallet

I normalfallet upprättas en förbindelsepunkt för dricksvatten, spillvatten samt dagvatten samtidigt och i samma rörgrav. Vid avvikelser från normalfallet, då förbindelsepunkter för olika va-ändamål upprättas vid olika tidpunkter eller i separata rörgravar betalas anläggningsavgift med tillämpning av 7§ men med avgift beräknad enligt 8.1 - 8.4 nedan. Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift enligt 7.1.

Avledning av dag- och dränvatten från fastighet och avledning av dagvatten från allmän plats anses såväl var för sig som tillsammans, utgöra ett va-ändamål (anläggningsavgift för D betalas bara en gång).

8.1 Anslutning till endast ett eller två ändamål

För fastighet som tidigare inte nyttjar den allmänna va-anläggningen, och är avgifts-skyldig för endast ett eller två av ändamålen V, S eller D betalas reducerad avgift enligt nedan för ledningar i samma rörgrav. Normalt utgör ändamålet spillvatten den första ledningen och det första ändamålet.

Servisavgift	
En ledning	60 %
Två ledningar	80 %
Förbindelsepunktsavgift V och S	
Första ändamålet	60%
Tomtyteavgift	
Ett ändamål	60 %
Två ändamål	80 %

8.2 Tillkommande anslutning i samma rörgrav

För fastighet som nyttjar den allmänna va-anläggningen, och har betalat anläggningsavgift för ett eller två ändamål, betalas vid anslutning av varje tillkommande ändamål reducerad avgift enligt nedan för ledningar i samma rörgrav som befintlig anslutning.

Servisavgift	
För tillkommande anslutning till befintlig servisledning	20 %
Förbindelsepunktsavgift V och S	
Andra ändamålet	40 %
Tomtyteavgift	
För varje tillkommande ändamål	20 %

8.3 Tillkommande anslutning i ny rörgrav

För fastighet som nyttjar den allmänna va-anläggningen, och har betalat anläggningsavgift för minst ett ändamål, betalas vid anslutning av varje tillkommande ändamål reducerad avgift enligt nedan för ledningar i ny rörgrav. För varje rörgrav debiteras dessutom schaktöppningsavgift.

FÖRSLAG

Servisavgift	
En ledning	60%
Förbindelsepunktsavgift V och S	
Andra ändamålet	40%
Förbindelsepunktsavgift D	
Varje ytterligare ledning	100%
Tomtyteavgift	
Varje tillkommande ändamål	20 %

8.4 Avgift för lång servis

För servisledning som är längre än 10 meter debiteras extra avgift för varje meter överstigande 10 meter:

En ledning	60 %
Två ledningar	80 %
Tre ledningar	100%
Varje ytterligare ledning i samma schakt	20%

8.5 Avgift för dagvatten betald före 1992

För fastighet som betalat gatukostnadsersättning för avlopp eller anläggningsavgift för dagvatten enligt va-taxa senast 1992 debiteras inte tillkommande avgift enligt 8.2 eller 8.3 när förbindelsepunkt för dagvatten upprättas och/eller åtgärder för avvattning av gata blivit utförda.

9§ Anläggningsavgift för byggnad på allmän plats

För byggnad på allmän plats eller jämförbart område utgår anläggningsavgift med tillämpning av bestämmelserna i denna taxa.

För byggnad med väl avgränsad verksamhetsyta beräknas tomtyteavgift med motsvarande area. När mark upplåtes utan särskild avgränsning av tomt beräknas tomtyteavgift med area motsvarande den yta som nyttjas.

10§ Anläggningsavgift för avvattning av allmän plats

När servisledning anläggs för avvattning av allmän plats eller jämförbart område ska förvaltare av den allmänna platsen betala servisavgift med tillämpning av bestämmelserna i denna taxa.

11§ Extra åtaganden

11.1 Fastighetsägare begär annat utförande

Om en fastighetsägare ansöker om att ledningar utförs på annat sätt eller förses med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, och huvudmannen kan godkänna detta, ska fastighetsägaren, utöver anläggningsavgifter enligt 8 - 9§§, ersätta huvudmannens merkostnader enligt kalkyl.

11.2 Fastighetsägare begär att servisledning byts

Om en fastighetsägare begär att ny servisledning ska utföras i stället för redan befintlig, och huvudmannen kan godkänna detta, är fastighetsägaren skyldig att

FÖRSLAG

bekosta dels den nya servisledningens allmänna del, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del. Avgift för pluggning ingår i servisavgiften.

11.3 Sprinkler

För vattenservis som enbart eller huvudsakligen dimensioneras för sprinklerändamål beräknas servisavgift enligt kalkylerad kostnad och debiteras enligt verklig kostnad.

11.4 Utanför verksamhetsområdet

För fastighet belägen utanför verksamhetsområdet men som kan beviljas anslutning enligt avtal beräknas servisavgift enligt kalkylerad kostnad och debiteras enligt verklig kostnad.

11.5 Byggnad på allmän plats

För byggnad eller anläggning på allmän plats som beviljas anslutning till tillfälliga serviser beräknas servisavgift enligt kalkylerad kostnad och debiteras enligt verklig kostnad.

FÖRSLAG

Brukningsavgifter

12§ Brukningsavgifter för fastighet och byggnad på allmän plats

12.1 Avgifter

För bebyggd fastighet, för fastighet som varit bebyggd och för byggnad på allmän plats för vilken förbindelsepunkt finns upprättad, ska erläggas brukningsavgift enligt nedan. Avgift utgår per fastighet för:

a) Dricksvatten
- en fast avgift per år beroende av vattenmätarens storlek och typ av fastighet. Småhus debiteras enligt avgift för minsta vattenmätarstorlek. För övrig fastighet avgör Kretslopp och vatten antal och storlek på vattenmätare som behövs, utifrån det behov av flöde som fastighetsägaren beskrivit i ansökan om va-anslutning.
- en rörlig avgift beroende av mängd levererat dricksvatten
- en fast avgift per år för de fastigheter där vattenmätaren är placerad i en brunn

b) Spillvatten
- en fast avgift per år beroende av vattenmätarens storlek och typ av fastighet
- en rörlig avgift beroende av mängd levererat dricksvatten

c) Dagvatten
- en fast avgift per år beroende av servisledningens dimension och typ av fastighet

Fast avgift för dagvatten är baserad på framlagd ledningsdimension för fastighetens behov att avleda dagvatten, oavsett om dagvattnet avleds till ledning för enbart dagvatten eller till en kombinerad ledning för spill- och dagvattenavlopp.

Om avledning av dagvatten till allmän anläggning sker utan att särskild förbindelsepunkt har upprättats beräknas avgiften för motsvarande erforderlig ledningsdimension.

12.2 Gemensam förbindelsepunkt för dagvatten

Är förbindelsepunkt för dagvatten gemensam för två, tre eller fyra Småhusfastigheter, betalar varje fastighet avgift enligt 12.1.c för småhus.

Är förbindelsepunkt för dagvatten gemensam för fem eller fler Småhusfastigheter fördelas avgift enligt 12.1.c för Övrig fastighet lika mellan fastigheterna.

Är förbindelsepunkt för dagvatten gemensam för två eller fler Övrig fastighet fördelas avgift enligt 12.1.c för Övrig fastighet lika mellan fastigheterna.

13§ Brukningsavgift för förvaltare av allmän plats

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska erlägga brukningsavgift för bortledning av dagvatten genom den allmänna dagvattenanläggningen. Avgift utgår för ytor som är till för hela stadens behov och med det avses större vägar, spårvägsområde, parker samt evenemangs- och julhandelsområdet. Avgiftsgrundande ytor fastställs av huvudmannen i särskilt PM.

Avgiften beräknas per ytenhet allmän platsmark och ytorna delas in i hårdgjorda respektive ej hårdgjorda ytor.

FÖRSLAG

14§ Rörlig avgift för dricksvatten – mätning

Rörlig avgift för dricksvatten beräknas efter den vattenmängd som levererats till fastigheten från den allmänna anläggningen. Levererad vattenmängd fastställs genom mätning om inte huvudmannen medger undantag härifrån.

15§ Läckage

Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt dricksvatten som levereras till fastigheten. Om bortrunnet vatten vid betydande läckage på fastighetens VA-installation inte har avletts genom fastighetens spillvattenledning kan reducering av spillvattenavgiften medges. För att reducerad avgift ska beviljas ska fastighetsägaren rimligen inte kunnat känna till läckaget. Huvudmannen uppskattar mängden bortrunnet vatten.

16§ Mätfel

Finns misstanke om att vattenmätaren visar annan förbrukning än den verkliga kan huvudmannen undersöka mätaren om huvudmannen finner det nödvändigt eller fastighetsägaren begär det. Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDAC's föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2. Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Om fastighetsägaren har begärt undersökningen och mätaren godkänns ska undersökningen bekostas av fastighetsägaren, i annat fall bekostas den av huvudmannen.

17§ Rörlig avgift för spillvatten – mätning

Nyttjar fastigheten den allmänna va-anläggningen för såväl dricksvatten som spillvatten anses mängden avlett spillvatten vara samma mängd som det dricksvatten som levererats till fastigheten enligt 14§.

Om avledd spillvattenmängd avsevärt skiljer sig från levererad dricksvattenmängd ska rörlig avgift för spillvatten beräknas efter den mängd spillvatten som avleds till den allmänna anläggningen. Mängden ska bestämmas efter mätning på fastighetsägarens bekostnad av berörda dricksvatten- och spillvattenmängder eller efter huvudmannens uppskattning.

Vatten som definieras som spillvatten men som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattenledning (kylvatten, tvättvatten från fasad, bergvärmeborrning och dylikt) anses ingå i brukningsavgift för dagvatten enligt 12.1.c.

18§ Rörlig avgift för vatten och spillvatten utan mätning

Har huvudmannen bestämt att vattenförbrukningen för bebyggd fastighet tillsvidare inte ska fastställas genom mätning eller om fastigheten inte brukar den allmänna dricksvattenanläggningen, beräknas rörlig avgift för dricksvatten respektive spillvatten efter en schablonförbrukning. För Småhusfastighet betalas rörlig avgift för 100 m^3 per år och för Övrig fastighet 1 500 m^3 per år.

FÖRSLAG

19§ Reduktion för urinseparering

För fastighet, från vilken urin, eller urin och fekalier inte avleds till den allmänna spillvattenanläggningen, utan återförs till jordbruk eller till annan användning där näringsämnena nyttiggörs, får huvudmannen besluta om reduktion av bruknings-avgiften för spillvatten. Förutsättningarna är att erforderligt tillstånd erhållits från miljönämnden, och att fastighetsägaren fortlöpande kan visa att avskild urin, eller urin och fekalier, omhändertas på annat sätt, som kan godkännas av miljönämn-den.

20§ Andra avgifter

Avgift debiteras om huvudmannen på fastighetsägarens begäran, eller på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sina skyldigheter enligt vattentjänstlagen, stängt av vattentillförseln eller vidtagit annan åtgärd.

21§ Överenskommelse vid särskilda åtgärder

Har fastighetsägaren begärt att huvudmannen ska genomföra åtgärd för att under-lätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild åtgärd krävts på grund av fastighetens va-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren om avgiftens storlek.

FÖRSLAG

Diarienummer 2026-4313

Göteborgs Stads taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt miljöbalken

Inledande bestämmelser

1 §

Denna taxa gäller avgifter för Göteborgs stads kostnader för prövning och tillsyn inom miljö- och klimatnämndens ansvar enligt miljöbalken, bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken eller med anledning av EU:s förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde samt för kontroll och annan offentlig verksamhet enligt vissa EU-förordningar och vissa bestämmelser som genomför EU-direktiv inom miljöbalkens tillämpningsområde.

Nämndens tillsynsansvar enligt miljöbalken omfattar följande områden:

- Allmänna hänsynsregler, 2 kap. MB
- Skydd av områden, naturreservat, vattenskyddsområde med mera 7 kap. MB
- Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap. MB
- Verksamheter som orsakar miljöskador, förorenade områden, 10 kap. MB
- Vattenverksamheter, 11 kap. MB
- Jordbruk och annan verksamhet, 12 kap. MB
- Kemiska produkter med mera, 14 kap. MB
- Avfall och producentansvar, 15 kap. MB

Utöver vad som anges i denna taxa kan ersättning till nämnden bli aktuell enligt bland annat 26 kap. 22 § miljöbalken för undersökningskostnader med mera och enligt 25 kap. 2 § miljöbalken för rättegångskostnader.

Nämndens miljötillsynsansvar enligt EU-förordning 2017/625 (kontrollförordningen) omfattar kontroll av återförsäljare och användare av växtskyddsmedel.

Avgift

Övergripande om avgift

2 §

Avgift enligt denna taxa tas ut som

1. Fast prövningsavgift för handläggning av tillståndsansökningar, se 7 § och bilaga 1.
2. Fast handläggningsavgift för granskning av årlig köldmedierapport, se 7 § och bilaga 1.

3. Timavgift för nedlagd handläggningstid vid prövning av tillstånds- och dispensansökningar som inte omfattas av punkt 1, se 7 §.

4. Timavgift för nedlagd handläggningstid på grund av anmälan av verksamhet eller åtgärd, se 8 §.

5. Fast årlig tillsynsavgift, se 9 §.

6. Timavgift för nedlagd handläggningstid för tillsyn, kontroll och annan offentlig verksamhet som inte omfattas av fast årlig tillsynsavgift, se 10 §.

7. Kostnad för kungörelser och sakkunniga i samband med prövning och tillsyn, se 7 och 8 §§.

Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid myndigheten har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, resor (max 2 timmar per inspektionstillfälle), provtagning och kontroller, handläggning i övrigt samt föredragning och beslut.

För handläggning som utförs vardagar mellan 17.00 och 19.00 samt mellan 06.00 och 08.00 kan en förhöjd avgift tas ut genom att den nedlagda handläggningstiden multipliceras med en och en halv timavgift.

För handläggning som utförs vardagar mellan 19.00 och 06.00, lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, trettondagsafton, midsommarafton och andra helgdagar, kan en förhöjd avgift tas ut genom att den nedlagda handläggningstiden multipliceras med dubbel timavgift.

Timavgift tas ut för varje påbörjad halvtimme nedlagd handläggningstid. Om den sammanlagda tiden under ett år understiger en halvtimme tas ingen avgift ut.

3 §

Avgift enligt denna taxa tas inte ut för

1. Handläggning av obefogade klagomål som inte kräver utredning.

2. Handläggning av överklagande, såsom vid rättidsprövning och överlämnande till nästa instans samt yttrande i överklagade ärenden.

3. Handläggning för att svara på remisser, exempelvis till prövningsmyndigheter.

4. Handläggning av ansökan om utdömande av vite.

4 §

Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art, omfattning, tillsynsbehovet, nedlagd handläggningstid eller övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa sättas ned eller efterskänkas.

5 §

Beslut om avgift samt nedsättning eller efterskänkande av avgift i enskilda ärenden fattas av miljö- och klimatnämnden.

6 §

Timavgiften är 1 406 kronor (2026).

Miljö- och klimatnämnden ska inför varje kalenderår besluta att justera timavgiften med den procentsats för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet (PKV), som finns publicerad på SKR:s hemsida i oktober månad.

Avgift för prövning och viss annan handläggning

7 §

Fast avgift för prövning ska betalas för tillstånd enligt bilaga 1. För övrig prövning av tillstånd, dispens eller godkännande tas avgift ut genom att den nedlagda handläggningstiden multipliceras med timavgiften.

Fast avgift för granskning av årlig rapport för köldmediahantering ska betalas enligt bilaga 1. För handläggning med anledning av brister i rapporteringen tas avgift ut genom att den nedlagda handläggningstiden multipliceras med timavgiften.

Avgiften ska betalas av den som är söker tillstånd, dispens eller godkännande eller är operatör av en köldmedieanläggning.

Avgift för prövning ska betalas även om ansökan avslås, avvisas eller avskrivs.

I ärenden om ansökan om tillstånd för miljöfarlig verksamhet som prövas av miljö- och klimatnämnden är sökanden också skyldig att ersätta nämndens faktiska kostnader enligt 19 kap. 4 och 5 §§ miljöbalken för sakkunniga som har tillkallats av nämnden och för kungörelser i ärendet.

Avgift för tillsyn, kontroll och annan offentlig verksamhet

8 § Anmälan

För handläggning av anmälan av verksamhet eller åtgärd enligt 9 kap. miljöbalken eller anmälan enligt 38 eller 38 a § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd tas avgift ut genom att den nedlagda handläggningstiden multipliceras med timavgiften.

9 § Fast årlig tillsynsavgift

Verksamheter som anges i bilaga 3 ska betala en fast årlig tillsynsavgift som baseras på den tillsynstid som miljö- och klimatnämnden tilldelar anläggningen eller verksamheten. Tillsynstiden bestäms genom en riskbedömning av anläggningen eller verksamheten bestående av en avgiftsklassificering enligt bilaga 3 och en riskklassificering enligt bilaga 2. Den årliga tillsynstiden framgår av tabell i bilaga 2. Den fasta årliga tillsynsavgiften räknas fram genom att tilldelad tillsynstid multipliceras med timavgiften.

För verksamhet som tillståndsprövats ska den årliga tillsynsavgiften baseras på vad som föreskrivs i tillståndsbeslutet om tillåten produktionsvolym eller motsvarande.

Om en verksamhet omfattar flera miljöfarliga verksamheter enligt bilaga 3 ska full avgift betalas för den verksamhet som medför den högsta avgiften, med tillägg av 25 procent av summan av den tid som anges för de övriga verksamheterna.

Utgångspunkten vid riskbedömning av hälsoskyddsverksamheter är den huvudsakliga verksamheten i bilaga 3. Därefter tillkommer eventuella riskpoäng för övriga delar som förekommer inom verksamheten, (se bilaga 2, tabell 2).

Fast årlig tillsynsavgift ska betalas från och med det kalenderår som följer efter det att beslut om tillstånd till verksamheten har meddelats eller att anmälan har gjorts. Om verksamheten eller anläggningen inte kräver tillstånd eller anmälan, ska fast årlig

tillsynsavgift betalas från och med det år som följer efter det att verksamheten påbörjats eller att anläggningen tagits i drift. Årsavgift ska därefter betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs eller anläggningen är i drift.

Årsavgiften debiteras i förskott. För tillsyn som sker innan årsavgift ska betalas, tas tillsynsavgift ut för nedlagd handläggningstid multiplicerat med timavgiften.

I den fasta avgiften ingår:

- Handläggning av planerade inspektioner och övrig tillsyn, förberedelser inför och restid i samband med dessa, upprättande av inspektionsprotokoll, beslut och andra skrivelser, granskning av rapporter och andra redovisningar med undantag för granskning av årlig köldmedierapport.

I den fasta avgiften ingår inte:

- Inspektioner och andra tillsynsinsatser som beror på att verksamhetsutövaren inte följer förelägganden eller förbud.
- Handläggning på grund av extraordinära händelser i verksamheten eller handläggning av klagomål.
- Handläggning vid utökat tillsynsbehov till exempel med anledning av utredningsvillkor.

För sådan handläggning tas, förutom den fasta årsavgiften, en avgift ut genom att den nedlagda handläggningstiden multipliceras med timavgiften. För granskning av årlig köldmedierapport gäller en fast handläggningsavgift.

10 § Avgift för övrig tillsyn, kontroll och annan offentlig verksamhet

För övrig tillsyn, kontroll och annan offentlig verksamhet tas en avgift ut för handläggning enligt miljöbalken, föreskrifter som beslutats med stöd av balken eller EU-förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde, om inte en prövningsavgift eller en fast årlig tillsynsavgift istället ska betalas. Avgiften beräknas genom att den nedlagda handläggningstiden multipliceras med timavgiften.

11 § Avgiftsskyldig

Fast årlig tillsynsavgift ska betalas av den som bedriver verksamheten eller ansvarar för anläggningen.

För tillsyn enligt 10 kap. miljöbalken ska tillsynsavgiften betalas av den som enligt 10 kap. är ansvarig för utredning, avhjälpande eller kostnader eller den som tillsynen riktas mot.

För kontroll av hanteringen av växtskyddsmedel enligt EU-förordning 2017/625 (kontrollförordningen) ska kontrollavgiften betalas av den som är återförsäljare eller användare av växtskyddsmedel.

Avgift för anmälan ska betalas av den som anmäler verksamheten eller åtgärden. Om nämnden har haft kostnader för kungörelser i ärendet ska dessa betalas av den som gjort anmälan.

Avgift för övrig tillsyn, kontroll och annan offentlig verksamhet ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden.

Verkställighetsfrågor

12 §
Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till miljö- och klimatnämnden i Göteborgs stad. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i faktura.

13 §
Miljö- och klimatnämndens beslut om avgift får verkställas enligt utsökningsbalken.

14 §
Miljö- och klimatnämnden får bestämma att beslut om avgift ska gälla omedelbart.

15 §
Miljö- och klimatnämndens beslut om avgift får överklagas till länsstyrelsen.

16 §
Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2027. När det gäller ansökningar och anmälningar tillämpas taxan på ärenden som kommer in från och med detta datum.

Bilagor

1. Fast prövnings- eller handläggningsavgift
2. Riskklassning
3. Avgiftskoder för miljöfarlig verksamhet och hälsoskyddsverksamhet

Diarienummer 2026-4313

Bilaga 1 till Göteborgs Stads taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt miljöbalken

Fast prövnings- eller handläggningsavgift

Miljöfarlig verksamhet

1	Ansökan om inrättande av avloppsanordning för spillvatten från 1 hushåll (5 personekvivalenter), med en eller flera vattentoaletter anslutna, inklusive granskning av kontrollrapport, fotodokumentation och ev. täthetsprövningsprotokoll från installationen av det nya avloppet.	10 * timavgiften
2	Ansökan om anslutning av vattentoalett till befintlig avloppsanordning.	8 * timavgiften
3 a	Ansökan om att inrätta en värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten avsedd för 1–5 borrhål (för en tillförd energimängd av högst 3 000 megawattimmar).	4 * timavgiften
3 b	Ansökan om att inrätta en värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten avsedd för fler än 5 borrhål (för en tillförd energimängd av högst 3 000 megawattimmar).	6 * timavgiften
4	Granskning av årlig köldmedierapport	2 * timavgiften

Diarienummer 2026-4313

Bilaga 2 till Göteborgs Stads taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt miljöbalken

Riskklassning

Årlig tillsynstid beror på avgiftsklass och riskbedömning

Hur mycket tillsyn en verksamhet ska ha beror på vilken avgiftsklass den placeras i och vilka risker verksamheten bedöms innebära för miljön och människors hälsa.

Avgiftsklassificering

Alla verksamheter placeras först in i en avgiftsklass beroende på bransch, inriktning och omfattning (se taxebilaga 3).

Riskbedömning

I nästa steg görs en riskbedömning utifrån bestämda riskfaktorer. Exempel på sådant som kan ge riskpoäng är om det finns gamla föroreningar i marken, om det finns bostäder i närheten eller om verksamheten hanterar farliga kemikalier, se Tabell 1 Riskfaktorer och bedömningsgrund.

Tabell 1. Riskfaktorer och bedömningsgrund

Riskfaktor och bedömningsgrund	Riskpoäng
1. Markförhållanden, lokalisering m. m.	
a) Historisk förorening i mark eller byggnad	1
b) Närhet till bostäder, skola, förskola, sjukhus, vårdlokaler eller inom skyddsvärt område	1
c) Påverkar miljökvalitetsnorm	1
2. Kemiska produkter	
Särskilt farliga kemikalier, utfasningsämnen eller prioriterade riskminskningsämnen	1
3. Tilläggspoäng	
a) Verksamheten omfattas av specialbestämmelser	1
b) Använder ej förnybar energi	1
c) Särskilt transportintensiv verksamhet	1
d) Delar i hälsoskyddsverksamhet som medför ökade risker eller ökat tillsynsbehov framgår av tabell 2	1

Tabell 2. Delar i en hälsoskyddsverksamhet som medför ökade risker eller ökat tillsynsbehov

Verksamheter	Riskfaktor	Risk-poäng
Alla typer av verksamheter	Användning av produkter och ämnen som innehåller kemikalier, som kan andas in eller komma i kontakt med huden, och då är skadliga för människors hälsa.	1
Bassängbad	Babysim	1
Bassängbad	Bad med högtempererad bassäng	1
Bassängbad	Bad med manuell rengöring	1
Bassängbad	Bad med äventyrskaraktär	1
Förskola/fritidshem	Mer än 5 avdelningar	1
Skolor	Fler än 400 elever	1
Skolor	Gymnastiksal	1
Skolor	Kemi- eller fysiksal	1
Skolor	Salar för yrkesinriktad utbildning	1
Skolor	Slöjdsal	1
Strandbad	EU-bad	1
Strandbad	Närhet till dagvattenutsläpp	1
Strandbad	Närhet till utsläpp av avloppsvatten	1

Årlig tillsynstid och miljötillsynsavgift

Avgiftsklassificeringen ger ett antal timmar som tillsammans med riskbedömningen ligger till grund för hur den årliga tillsynstiden räknas fram med hjälp av en riskbedömningstabell (se tabell 3):

1. Verksamheten placeras efter avgiftsklass i den gröna kolumnen (0 riskpoäng).

2. Om verksamheten har fått riskpoäng flyttas placeringen till höger i tabellen beroende på antal poäng. (Om en verksamhet skulle få fler än 6 riskpoäng, placeras den ändå i kolumn 6.)

För att få fram den årliga avgiften multipliceras den totala tillsynstiden med miljöförvaltningens timavgift, som är 1 406 kronor (2026).

Exempel: Ett företag i avgiftsklass 6 får till att börja med 9 tillsynstimmar. Om det har fått fyra riskpoäng blir den totala tillsynstiden 14 timmar (kolumn 4). Den årliga avgiften för miljötillsyn blir då 14 x 1 406 = 19 684 kronor.

Tabell 3. Riskbedömningstabell

Avgiftsklass	Riskpoäng = antal tillsynstimmar						
	0	1	2	3	4	5	6
1	T*	T*	2	3	4	5	6
2	2	3	4	5	6	7	8
3	4	5	6	7	8	9	10
4	6	7	8	9	10	11	12
5	8	9	10	11	12	13	15
6	9	10	12	13	14	16	18
7	12	14	15	16	17	20	25
8	16	18	20	21	23	26	30
9	20	23	25	26	29	33	40
10	24	27	30	32	35	39	45
11	28	32	35	37	40	46	55
12	32	36	40	42	46	52	60
13	36	41	45	47	52	59	70
14	40	45	50	53	58	65	75
15	44	50	55	58	63	72	85
16	48	54	60	63	69	78	90
17	52	59	65	69	75	85	100
18	56	63	70	74	81	91	105
19	60	68	75	79	86	98	115
20	64	72	80	84	92	104	120
21	68	77	85	90	98	111	130
22	72	81	90	95	104	117	135
23	76	86	95	100	109	124	145
24	80	90	100	106	115	130	150
25	88	99	110	116	127	143	165
26	96	108	120	127	138	156	180
27	104	117	130	137	150	169	195
28	112	126	140	148	161	182	210
29	128	144	160	169	184	208	240
30	144	162	180	190	207	234	270
31	160	180	200	211	230	260	300
32	180	203	225	237	259	293	340
33	200	225	250	264	288	325	375

** T= timavgift. Gäller verksamheter som inte betalar en fast årlig tillsynsavgift.*

Om ett företag har flera miljöfarliga verksamheter som klassas olika?

Om ett företag har två eller flera miljöfarliga verksamheter som fått olika avgiftsklass ska företaget betala full avgift för den verksamhet som får flest tillsynstimmar enligt riskbedömningstabellen (tabell 3).

För de övriga verksamheterna får företaget betala för 25 procent av tillsynstiden. Observera att riskpoäng (till exempel närhet till skola) bara räknas en gång.

Exempel: Ett företag får 14 timmars tillsyn för den verksamhet som kräver mest tillsyn, och sammanlagt 8 timmar för sina övriga verksamheter (när dubbla riskpoäng är borträknade). Den totala tillsynstiden blir 14 timmar plus 2 timmar (25 procent av 8 timmar). Den årliga avgiften för miljötillsyn blir då 16 x 1 406 = 22 496 kronor.

Om ett företag har flera hälsoskyddsverksamheter?

Om ett företag har två eller flera hälsoskyddsverksamheter som fått olika avgiftsklass ska företaget betala full avgift för den verksamhet som får flest tillsynstimmar enligt riskbedömningstabellen (tabell 3).

För de övriga verksamheterna får företaget extra riskpoäng. Vilka verksamheter det kan handla om framgår av Tabell 2.

Exempel: Ett företag får 4 timmars tillsyn för den verksamhet som kräver mest tillsyn, och sammanlagt 3 riskpoäng för sina övriga verksamheter. Den totala tillsynstiden blir 4 timmar plus 3 timmar. Den årliga avgiften blir då 7 x 1 406 = 9 842 kronor.

Diarienummer 2026-4313

Bilaga 3 till Göteborgs Stads taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt miljöbalken

Avgiftskoder för miljöfarlig verksamhet och hälsoskyddsverksamhet

Följande förkortningar används i tabellen

MPF= Miljöprövningsförordning (2013:251)
VK/KK = Verksamhetskod/Klassningskod
AK = Avgiftsklass
PN = Prövningsnivå

A och **B** = tillståndsplikt
C = anmälningsplikt
H = anmälningsplikt hälsoskyddsverksamheter
U = utan prövnings-/anmälningsplikt

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				JORDBRUK
				Djurhållning
2 kap 1 §	1.10-i	7	B	Anläggning för djurhållning med 1. mer än 40 000 platser för fjäderfän, 2. mer än 2 000 platser för växande grisar som är tyngre än 30 kilogram och avsedda för produktion, eller 3. mer än 750 platser för suggor.
2 kap 2 §	1.11	6	B	Anläggning med stadigvarande djurhållning av nötkreatur, hästar eller minkar med mer än 400 djurenheter, dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses 1. en mjölkko eller sinko inklusive kalv upp till en månads ålder, 2. sex kalvar från en månads upp till sex månaders ålder, 3. tre övriga nöt, sex månader eller äldre, 4. en häst, inklusive föl upp till sex månaders ålder, eller 5. tio minkhonor för avel, inklusive valpar upp till åtta månaders ålder och avelshannar.
2 kap 3 §	1.20		C	Anläggning med stadigvarande djurhållning med mer än 100 djurenheter, dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses 1. en mjölkko eller sinko, inklusive kalv upp till en månads ålder, 2. sex kalvar från en månads upp till sex månaders ålder, 3. tre övriga nöt, sex månader eller äldre, 4. tre suggor eller betäckta gyltor, inklusive smågrisar upp till tolv veckors ålder, 5. tio slaktsvin, obetäckta gyltor eller avelsgaltar, tolv veckor eller äldre, 6. en häst, inklusive föl upp till sex månaders ålder, 7. tio minkhonor för avel, inklusive valpar upp till åtta månaders ålder och avelshannar, 8. etthundra kaniner,

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				9. etthundra värphöns eller kycklingmödrar, sexton veckor eller äldre, 10. tvåhundra unghöns upp till sexton veckors ålder, 11. tvåhundra slaktkycklingar, 12. etthundra kalkoner, gäss eller ankor, inklusive kycklingar och ungar upp till en veckas ålder, 13. femton strutsfåglar av arterna struts, emu eller nandu, inklusive kycklingar upp till en veckas ålder, 14. tio får eller getter, sex månader eller äldre, 15. fyrtio lamm eller killingar upp till sex månaders ålder, eller 16. i fråga om andra djurarter, det antal djur som har en årlig sammanlagd utsöndring motsvarande 100 kilogram kväve eller 13 kilogram fosfor i färsk träck eller urin. Vid beräkningen av antalet djur enligt första stycket 16 ska det alternativ av kväve eller fosfor väljas som ger det lägsta antalet djur. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 § eller endast avser renskötsel. - Mer än 200 djurenheter - Mer än 100 djurenheter
	1.20-1 *1.20-2*	4 3		
-	1.2001	2	U	Anläggning med stadigvarande djurhållning med mer än 30 djurenheter (det högsta antalet djurenheter under året) men högst 100 djurenheter, dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses samma som under 1.20. Denna beskrivning gäller inte renskötsel.
-	1.2002	T	U	Anläggning med stadigvarande djurhållning med högst 30 djurenheter (det högsta antalet djurenheter under året), dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses samma som under 1.20. Denna beskrivning gäller inte renskötsel.
				Uppodling av annan mark än jordbruksmark för jordbruksproduktion
2 kap 4 §	1.30	4	C	Uppodling av annan mark än jordbruksmark för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.
				Odling
-	1.3001	3	U	Växthus eller kemikalieintensiv odling med en odlingsyta som är större än 5000 kvadratmeter.
-	1.3002	2	U	Växthus eller kemikalieintensiv odling med en odlingsyta som är större än 2000 men högst 5000 kvadratmeter.
-	1.3003	2	U	Anläggning för torkning av gödsel.
-	1.3004	2	U	Odling av jordbruksmark som är större än 100 hektar för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.
-	1.3005	T	U	Odling av jordbruksmark som är högst 100 hektar för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.
-	1.3006	2	U	Fruktodling med en odlingsyta som är större än 1 hektar.

				VATTENBRUK
3 kap 1 §	-	-	-	Med vattenbruk avses i detta kapitel detsamma som i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1954/2003 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2371/2002 och (EG) nr 639/2004 och rådets beslut 2004/585/EG. Förordning (2025:842).
3 kap 2 §	-	-	-	Med vattenområde avses i detta kapitel detsamma som i 11 kap. 2 § miljöbalken.
3 kap 3 §	5.10	6	B	Fiskodling eller övervintring av fisk där mer än 40 ton foder förbrukas per kalenderår.
3 kap 4 §	5.20	3	C	Fiskodling eller övervintring av fisk där mer än 1,5 ton foder förbrukas per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 3 §.
-	5.2001	T	U	Fiskodling eller övervintring av fisk där högst 1,5 ton foder förbrukas per kalenderår.
				UTVINNING, BRYTNING OCH BEARBETNING AV TORV, OLJA, GAS, KOL, MALM, MINERAL, BERG, NATURGRUS OCH ANNAT
				Berg, naturgrus och andra jordarter
4 kap 1 §	10.10	14	B	Täkt av torv med ett verksamhetsområde som är större än 150 hektar, om verksamheten inte endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
-	10.1001	2	U	Uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material (torv) efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
4 kap 2 §	10.11	10	B	Täkt av berg, naturgrus eller andra jordarter, förutom torv, med ett verksamhetsområde som är större än 25 hektar, om verksamheten inte endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
4 kap 3 §	10.20	9	B	Täkt för annat än markinnehavarens husbehov av berg, naturgrus eller andra jordarter, om verksamheten inte 1. är tillståndspliktig enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, 2. är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §, eller 3. endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
-	10.2001	5	U	Anläggning för tillverkning av stenvaror genom bearbetning av block ur bruten sten, där den totalt bearbetade stenytan är större än 1 000 kvadratmeter per kalenderår eller den totalt hanterade mängden är större än 800 ton per kalenderår.
-	10.2002	T	U	Anläggning för tillverkning av stenvaror genom bearbetning av block ur bruten sten, där den totalt bearbetade stenytan är högst 1 000 kvadratmeter per kalenderår eller den totalt hanterade mängden är högst 800 ton per kalenderår.
-	10.2003	2	U	Uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material (berg, naturgrus eller andra jordarter) efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.

4 kap 4 §	10.30	5	C	Täkt för markinnehavarens husbehov av mer än 10 000 ton totalt uttagen mängd naturgrus.
-	10.3001	3	U	Täkt för markinnehavarens husbehov av högst 10 000 ton naturgrus (totalt uttagen mängd).
4 kap 5 §	10.40	3	C	Täkt för markinnehavarens husbehov av 1. mer än 10 000 ton totalt uttagen mängd berg, 2. torv med ett verksamhetsområde större än 5 hektar, eller 3. mer än 50 000 kubikmeter totalt uttagen mängd torv. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
	10.4001	T	U	Täkt för markinnehavarens husbehov av 1. högst 10 000 ton berg (totalt uttagen mängd), 2. torv med ett verksamhetsområde på högst 5 hektar, eller 3. högst 50 000 kubikmeter torv (totalt uttagen mängd).
4 kap 6 §	10.50	T	C	Anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter 1. inom område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, eller 2. utanför område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, om verksamheten bedrivs på samma plats under en längre tid än trettio kalenderdagar under en tolvmånadersperiod.
-	10.5001	T	U	Anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter utanför område som omfattas av detaljplan eller områdes-bestämmelser, om verksamheten bedrivs på samma plats under högst trettio kalenderdagar under en tolvmånadersperiod.
4 kap 7 §	10.60	4	C	Anläggning för framställning, bearbetning eller omvandling av bränsle eller bränsleprodukt som baseras på mer än 500 ton torv per kalenderår.
-	10.6001	2	U	Anläggning för framställning, bearbetning eller omvandling av bränsle eller bränsleprodukt som baseras på högst 500 ton torv per kalenderår.
				Råpetroleum, naturgas och kol
4 kap 8 §	11.10	10	A	Utvinning av råolja eller naturgas inom de fjällområden som anges i 4 kap. 5 § miljöbalken.
4 kap 9 §	11.20	7	B	Utvinning av råolja eller naturgas inom andra områden än de som avses i 8 §.
4 kap 10 §	11.30	5	C	Industriell tillverkning av briketter av kol eller brunkol.
				Malm och mineral
4 kap 11 §	13.10	28	A	Gruvdrift eller gruvanläggning för brytning av malm, mineral eller kol, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1, 2, 3, 4 eller 5 §.
4 kap 12 §	13.20-i	18	A	Anläggning för rostning eller sintring av metallhaltig malm, inbegripet sulfidmalm.
4 kap 13 §	13.30	14	B	Anläggning för rostning eller sintring av metallhaltig malm för provändamål.
4 kap 14 §	13.40	28	A	Anläggning för annan bearbetning eller anrikning av malm, mineral eller kol än rostning och sintring, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15 §.
4 kap 15 §	13.50	15	B	Provbrytning inklusive annan bearbetning eller anrikning av malm, mineral eller kol än rostning och sintring.

4 kap 16 §	13.60	9	B	Anläggning för utvinning av asbest.
				Annan utvinningsindustri
4 kap 17 §	13.70	3	C	Djupborrning som inte är tillståndspliktig enligt 8 eller 9 §.
				LIVSMEDEL OCH FODER
				Slakterier
5 kap 1 §	15.10-i *15.10-i1* *15.10-i2*	 19 11	B	Slakteri med en produktion baserad på en slaktvikt av mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton slaktvikt per kalenderår - Mer än 50 000 ton slaktvikt per kalenderår. - Mer än 12 500 men högst 50 000 ton slaktvikt per kalenderår.
5 kap 2 §	15.20	8	B	Slakteri med en produktion baserad på mer än 7 500 ton men högst 12 500 ton slaktvikt per kalenderår
5 kap 3 §	15.30	4	C	Slakteri med en produktion baserad på mer än 50 ton men högst 7 500 ton slaktvikt per kalenderår
-	15.3001	2	U	Slakteri för en produktion baserad på högst 50 ton slaktvikt per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Livsmedel och foder av animaliska råvaror
5 kap 4 §	15.40-i	20	B	Anläggning för framställning av livsmedel eller foder med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölkprodukter eller endast innebär paketering.
5 kap 5 §	15.45	10	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 2 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölk-produkter eller glass eller endast innebär paketering.
5 kap 6 §	15.50 *15.50-1* *15.50-2*	 8 5	C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 50 ton men högst 2 000 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölk-produkter eller glass eller endast innebär paketering. - Beredning och behandling med en produktion av mer än 500 ton men högst 2000 ton per kalenderår. - Beredning och behandling med en produktion av mer än 50 ton men högst 500 ton per kalenderår.
-	15.5001	3	U	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av högst 50 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
5 kap 6 a §	15.65		C	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 500 ton men högst 18 750 ton foder per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 4 §, 2. endast avser mjölk, eller 3. endast innebär paketering.

	15.65-1 *15.65-2*	9 5		- Mer än 5 000 ton men högst 18 750 ton produkter per kalenderår. - Mer än 500 ton men högst 5 000 ton produkter per kalenderår.
	15.65001	T	U	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av högst 500 ton produkter per kalenderår. Punkten avser inte produktion av endast mjölk eller endast innebär paketering.
				Rökeri
5 kap 7 §	15.80 *15.80-1* *15.80-2*	 5 3	C	Rökeri för en produktion av mer än 50 ton men högst 18 750 ton rökta produkter per kalenderår. - Mer än 500 ton men högst 18 750 ton rökta produkter per kalenderår. - Mer än 50 ton men högst 500 ton rökta produkter per kalenderår.
-	15.8001	2	U	Rökeri för en produktion av högst 50 ton rökta produkter per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.

				Livsmedel och foder av vegetabiliska råvaror
5 kap 8 §	15.90-i	17	B	Anläggning för framställning av livsmedel eller foder med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av 1. mer än 75 000 ton produkter per kalenderår, 2. mer än 300 ton per dygn om anläggningen är i drift mer än 90 dygn i rad under ett kalenderår, eller 3. mer än 600 ton per dygn om anläggningen är i drift högst 90 dygn i rad under ett kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering.
5 kap 9 §	15.95	17	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av mer än 10 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 8 §, eller 2. endast avser kvarnprodukter, glass, råsprit, alkoholhaltig dryck, malt, maltdryck, läskedryck, jäst eller kafferostning eller endast innebär paketering.
5 kap 10 §	15.101	9	C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av mer än 2 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 8 §, eller 2. endast avser kvarnprodukter, glass, råsprit, alkoholhaltig dryck, malt, maltdryck, läskedryck, jäst eller kafferostning eller endast innebär paketering.
-	15.9001	4	U	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror för en produktion av högst 2 000 ton produkter per kalenderår. Punkten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering. Punkten gäller inte heller restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
5 kap 10 a §	15.115	5	C	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av mer än 5 000 ton men högst 75 000 ton produkter per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 8 §, 2. endast avser oljekakor från vegetabiliska oljor eller fetter, eller 3. endast innebär paketering.
-	15.11501	T	U	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av högst 5 000 ton per kalenderår. Punkten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering.
				Kvarnprodukter
5 kap 11 §	15.125 *15.125-1* *15.125-2*	 9 5	C	Framställning av livsmedel med tillverkning av kvarnprodukter samt beredning och behandling av kvarnprodukter, med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 § eller endast innebär paketering. - Mer än 50 000 ton per kalenderår. - Mer än 1 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår.

-	15.12501	T	U	Framställning av livsmedel med tillverkning av kvarnprodukter samt beredning och behandling av kvarnprodukter, med en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
-	15.12502	2	U	Siloanläggning för torkning, rensning eller lagring av spannmål med en lagringskapacitet av mer än 10 000 ton.
				Livsmedel och foder av kombinerade råvaror
5 kap 12 §	15.131-i	18	B	Anläggning för framställning av livsmedel eller foder med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av en slutprodukt vars innehåll av animaliskt material uppgår till 1. mer än 10 viktprocent och produktionen uppgår till a) mer än 75 ton per dygn, eller b) mer än 18 750 ton per kalenderår, eller 2. högst 10 viktprocent och produktionen uppgår till en mängd a) per dygn som i antal ton överstiger animalievärdet, b) per kalenderår som i antal ton överstiger talet 250 multiplicerat med animalievärdet. Med animalievärdet avses talet 300 minskat med det tal som bestäms genom att multiplicera 22,5 med talet för det animaliska materialets viktprocent av slutprodukten. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten innebär endast paketering.
5 kap 13 §	15.141	15	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av mer än 5 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 12 §, eller 2. endast avser glass eller endast innebär paketering.
5 kap 14 §	15.151	8	C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av mer än 400 ton men högst 5 000 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 12 §, eller 2. endast avser glass eller endast innebär paketering.
5 kap 14 a §	15.155	8	C	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av mer än 500 ton men högst 18 750 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 12 § eller endast innebär paketering.
	15.13101	3	U	Anläggning för framställning av livsmedel eller foder med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av högst 400 ton per kalenderår.
				Mjölkprodukter
5 kap 15 §	15.170-i	12	B	Anläggning för framställning av mjölkprodukter med en produktion baserad på en invägning av mer än 200 ton per dygn som kalenderårsmedelvärde.

5 kap 16 §	15.180 *15.180-1* *15.180-2* *15.180-3*	 9 8 5	C	Anläggning för framställning av mjölkprodukter med en produktion baserad på en invägning av mer än 500 ton per kalenderår men högst 200 ton per dygn som kalenderårsmedelvärde. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten endast avser glass. - Mer än 50 000 ton per kalenderår. - Mer än 20 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår. - Mer än 500 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
-	15.18001	T	U	Anläggning för framställning av mjölkprodukter med en produktion baserad på en invägning av högst 500 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Oljor och fetter
5 kap 17 §	15.185-i	17	B	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter med en produktion av 1. mer än 18 750 ton per kalenderår, om produktionen baseras på animaliska råvaror, eller 2. mer än 75 000 ton per kalenderår, om produktionen baseras på enbart vegetabiliska råvaror. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 5, 8, 9, 12, 13 eller 15 §.
5 kap 18 §	15.190	11	B	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter med en produktion av 1. mer än 5 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår, om produktionen baseras på animaliska råvaror, eller 2. mer än 5 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår, om produktionen baseras på vegetabiliska råvaror. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 5, 8, 9, 12, 13, 15 eller 17 §.
5 kap 19 §	15.200	5	C	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter med en produktion av mer än 100 ton men högst 5 000 ton kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13 eller 14 eller om verksamheten endast avser mjölkprodukter.
-	15.20001	T	U	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter för en produktion av högst 100 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Glass
5 kap 20 §	15.210	11	B	Anläggning för tillverkning av glass med en produktion av 1. mer än 15 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår om produktionen baseras på animaliska råvaror, eller 2. mer än 15 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår om produktionen baseras på endast vegetabiliska råvaror. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 8, 9, 12 eller 15 §.
5 kap 21 §	15.220	3	C	Anläggning för tillverkning av glass med en produktion av mer än 10 ton men högst 15 000 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 8, 9, 12 eller 15 §.

-	15.22001	T	U	Anläggning för tillverkning av glass för en produktion av högst 10 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Råsprit och alkoholhaltiga drycker
5 kap 22 §	15.230	19	B	Anläggning för framställning av råsprit eller alkoholhaltig dryck genom jäsning eller destillation med en produktion av mer än 5 000 ton men högst 75 000 ton ren etanol per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
5 kap 23 §	15.240		C	Anläggning för framställning av råsprit eller alkoholhaltig dryck genom jäsning eller destillation motsvarande en årlig produktion av mer än 10 ton men högst 5 000 ton ren etanol per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
	15.240-1 *15.240-2* *15.240-3*	9 7 5		- Mer än 500 ton men högst 5 000 ton ren etanol per kalenderår. - Mer än 100 ton men högst 500 ton ren etanol per kalenderår. - Mer än 10 ton men högst 100 ton ren etanol per kalenderår.
-	15.24001	T	U	Anläggning för framställning av råsprit eller av alkoholhaltiga drycker genom jäsning eller destillation, motsvarande högst 10 ton ren etanol per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
-	15.24002	5	U	Anläggning för blandning eller tappning av destillerade alkoholhaltiga drycker eller för framställning, blandning eller tappning av vin, cider eller andra fruktviner. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Malt, maltdrycker och läskedrycker
5 kap 24 §	15.250	11	B	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av malt, maltdryck eller läskedryck med en produktion av mer än 10 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
5 kap 25 §	15.260	8	C	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av malt, maltdryck eller läskedryck med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
-	15.26001	4	U	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av malt, maltdryck eller läskedryck med en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Jäst
5 kap 26 §	15.270	17	B	Tillverkning av jäst med en produktion av mer än 100 ton men högst 75 000 ton per kalenderår eller för framställning av startkulturer av mikroorganismer för livsmedelsindustri eller jordbruk, om anläggningen har en sammanlagd reaktorvolym om minst tio kubikmeter. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.

-	15.27001	4	U	Tillverkning av jäst med en produktion av högst 100 ton per kalenderår eller för framställning av startkulturer av mikroorganismer för livsmedelsindustri eller jordbruk, om anläggningen har en sammanlagd reaktorvolym om högst tio kubikmeter.
				Kafferostning
5 kap 27 §	15.280		C	Anläggning för rostning av mer än 100 ton men högst 75 000 ton kaffe per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
	15.280-5 *15.280-6*	9 5		- Rostning av mer än 3 000 ton kaffe per kalenderår. - Rostning av mer än 100 ton men högst 3 000 ton kaffe per kalenderår.
-	15.28001	T	U	Anläggning för rostning av högst 100 ton kaffe per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Paketering av livsmedel
5 kap 28 §	15.310	3	C	Anläggning för yrkesmässig industriell förpackning av animaliska eller vegetabiliska produkter som inte sker i någon tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt någon av 1–27 §§.
				TEXTILVAROR
6 kap 1 §	17.10-i		B	Anläggning för förbehandling eller färgning av mer än 10 ton textilfibrer eller textilier per dygn eller mer än 2 500 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår.
	17.10-i1 *17.10-i2*	24 22		- Mer än 20 000 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår. - Mer än 2 500 ton men högst 20 000 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår.
6 kap 2 §	17.20		B	Anläggning för förbehandling eller färgning av mer än 200 ton men högst 2 500 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 200 ton textilmaterial per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 1 §, eller 2. inte medför utsläpp av avloppsvatten eller utsläpp till luft av mer än 3 ton flyktiga organiska föreningar per kalenderår.
	17.20-1 *17.20-2* *17.20-3*	14 13 11		- Annan beredning än förbehandling eller färgning av mer än 2500 ton textilmaterial per kalenderår. - Förbehandling eller färgning av mer än 1000 ton men högst 2500 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 1000 ton men högst 2500 ton textilmaterial per kalenderår. - Förbehandling eller färgning av mer än 200 ton men högst 1000 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 200 ton men högst 1 000 ton textilmaterial per kalenderår.
6 kap 3 §	17.30	5	C	Anläggning för förbehandling, färgning eller annan beredning av mer än 10 ton textilmaterial per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	17.3001	3	U	Anläggning för förbehandling, färgning eller annan beredning av högst 10 ton textilmaterial per kalenderår.
				PÄLS, SKINN OCH LÄDER
7 kap 1 §	18.10-i	18	B	Anläggning för garvning av mer än 12 ton hudar eller skinn per dygn eller mer än 3 000 ton hudar eller skinn per kalenderår.

7 kap 2 §	18.20	18	B	Anläggning för garvning av mer än 100 ton men högst 3 000 ton hudar eller skinn per kalenderår eller för annan beredning av mer än 100 ton hudar eller skinn. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
7 kap 3 §	18.30	5	C	Anläggning för garvning eller annan beredning av mer än 2 ton men högst 100 ton hudar eller skinn per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	18.3001	T	U	Anläggning för garvning eller annan beredning av högst 2 ton hudar eller skinn per kalenderår.

				TRÄVAROR
				Kemikaliebehandling av trä och träprodukter
8 kap 1 §	20.05-i	10	B	Anläggning för behandling av trä eller träprodukter med kemikalier med en produktion av mer än 75 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per dygn eller mer än 18 750 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast avser behandling mot blånadssvamp.
8 kap 2 §	20.10	8	C	Anläggning för behandling av trä eller träprodukter med kemikalier med en produktion av högst 75 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per dygn eller högst 18 750 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten endast avser behandling mot blånadssvamp.
				Sågning, hyvling och svarvning av trä
8 kap 3 §	20.20		B	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 70 000 kubikmeter per kalenderår.
	20.20-1	17		- Mer än 500 000 kubikmeter per kalenderår.
	20.20-2	14		- Mer än 200 000 kubikmeter men högst 500 000 kubikmeter per kalenderår.
	20.20-3	11		- Mer än 70 000 kubikmeter men högst 200 000 kubikmeter per kalenderår.
8 kap 4 §	20.30		C	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 6 000 kubikmeter per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 §.
	20.30-1	9		- Mer än 30 000 kubikmeter men högst 70 000 kubikmeter per kalenderår.
	20.30-2	7		- Mer än 6 000 kubikmeter men högst 30 000 kubikmeter per kalenderår.
-	20.3001	3	U	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 500 kubikmeter men högst 6 000 kubikmeter per kalenderår.
-	20.3002	T	U	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av högst 500 kubikmeter per kalenderår.

				Träbaserade bränslen och bränslen av jordbruksprodukter
8 kap 5 §	20.40		C	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av 1. träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 1 000 kubikmeter fast mått eller 3 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår, eller 2. pellets eller briketter, baserad på mer än 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte tillfällig flisning.
	20.40-1	8		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 100 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
	20.40-2	7		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 10 000 kubikmeter men högst 100 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
	20.40-3	4		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
	20.40-4	8		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 150 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
	20.40-5	7		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 20 000 kubikmeter men högst 150 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
	20.40-6	4		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 3 000 kubikmeter men högst 20 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
	20.40-7	5		- I form av pellets eller briketter, baserad på mer än 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår.
-	20.4001	T	U	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på högst 1 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
-	20.4002	T	U	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på högst 3 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
-	20.4003	T	U	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av pellets eller briketter, baserad på högst 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår.
				Träbaserade skivor, faner, plywood och spån
8 kap 6 §	20.50-i	18	B	Anläggning med en produktion av mer än 600 kubikmeter per dygn eller mer än 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor eller spånskivor.
8 kap 7 §	20.60		C	Anläggning för tillverkning av 1. faner eller plywood, eller 2. högst 600 kubikmeter per dygn eller högst 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån.
	20.60-1	9		- faner eller plywood
	20.60-2	9		- mer än 500 kubikmeter men högst 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån.
	20.60-3	7		- högst 500 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån.

				Lagring av timmer
8 kap 8 §	20.70		B	Anläggning för lagring av 1. mer än 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m³ fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. mer än 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m³ fub) i vatten. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enligt 10 §.
	20.70-1	9		- 1. mer än 200 000 kubikmeter på land med begjutning av vatten, eller - 2. mer än 100 000 kubikmeter i vatten.
	20.70-2	8		-1. Mer än 80 000 kubikmeter men högst 200 000 kubikmeter på land med begjutning av vatten, eller - 2. Mer än 10 000 kubikmeter men högst 40 000 kubikmeter i vatten.
	20.70-3	7		- 1. Mer än 20 000 kubikmeter men högst 80 000 kubikmeter med begjutning av vatten, eller - 2. Mer än 10 000 kubikmeter men högst 40 000 kubikmeter i vatten.
8 kap 9§	20.80		C	Anläggning för lagring av 1. mer än 2 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m³ fub), om lagringen sker på land utan vattenbegjutning, 2. mer än 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m³ fub), om lagringen sker på land med vattenbegjutning och inte är tillståndspliktig enligt 8 §, eller 3. mer än 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m³ fub) i vatten, om lagringen inte är tillståndspliktig enligt 8 §.
	20.80-1	7		- Mer än 10 000 kubikmeter men högst 20 000 kubikmeter på land med vattenbegjutning
	20.80-2	5		- Mer än 500 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter på land med vattenbegjutning.
	20.80-3	3		- Mer än 2 000 kubikmeter på land utan vattenbegjutning.
	20.80-4	7		- Mer än 5 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter i vatten.
	20.80-5	5		- Mer än 500 kubikmeter men högst 5 000 kubikmeter i vatten.
-	20.8001	3	U	Anläggning för lagring av mer än 500 kubikmeter timmer men högst 2000 kubikmeter fast mått under bark (m^3 fub), om lagringen sker på land utan vattenbegjutning.
-	20.8002	T	U	Anläggning för lagring av högst 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m^3 fub) i vatten.
8 kap 10 §	20.90	3	C	Anläggning för lagring av timmer som inte sker i eller nära vattentäkt, om lagringen har pågått mer än sex veckor, behövs med anledning av storm eller orkan och omfattar 1. mer än 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m^3 fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. mer än 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m^3 fub) i vatten.
-	20.9001	T	U	Anläggning för lagring av timmer som inte sker i eller nära vattentäkt, om lagringen har pågått mer än sex veckor, behövs med anledning av storm eller orkan och omfattar 1. högst 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m^3 fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. högst 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m^3 fub) i vatten.
				Behandling av blånadssvamp
8 kap 11 §	20.91	6	C	Anläggning för behandling av trä och träprodukter mot blånadssvamp.

				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1 eller 2 §.
				MASSA, PAPPER OCH PAPPERSVAROR
9 kap 1 §	21.10-i		A	Anläggning för framställning i industriell skala av pappersmassa av trä, returfiber eller andra fibrösa material.
	21.10-i1	25		- Mer än 300 000 ton massa (sulfat/sulfit) med blekning per kalenderår.
	21.10-i2	22		- Högst 300 000 ton massa (sulfat/sulfit) med blekning per kalenderår.
	21.10-i3	18		- Massa (sulfat/sulfit) utan blekning per kalenderår.
	21.10-i4	19		- Mer än 200 000 ton massa (mekanisk/kemimekanisk) per kalenderår.
	21.10-i5	16		- Högst 200 000 ton massa (mekanisk/kemimekanisk) per kalenderår.
-	21.1001	4	U	Anläggning för framställning av pappersmassa om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1 §.
9 kap 2§	21.30-i	15	A	Anläggning för framställning av mer än 20 ton per dygn eller mer än 7 300 ton per kalenderår av papper, papp eller kartong.
9 kap 3 §	21.40	9	B	Anläggning för framställning i industriell skala av högst 20 ton per dygn eller högst 7 300 ton per kalenderår av papper, papp eller kartong.
-	21.4001	3	U	Anläggning för framställning av papper, papp eller kartong om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
				FOTOGRAFISK OCH GRAFISK PRODUKTION
10 kap 1 §	22.10	9	C	Rulloffsettryckeri där tryckning sker med heatsetfärg. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 19 kap. 2, 3 eller 4 §.
10 kap 2 §	22.20	5	C	Anläggning med tillverkning av metallklichéer.
10 kap 3 §	22.30	8	B	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
10 kap 4 §	22.40		C	Anläggning 1. utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, eller 2. med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 §.
	22.40-1	3		- Utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter framkallas per kalenderår.
	22.40-2	6		- Med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 15 000 kvadratmeter men högst 50 000 kvadratmeter framkallas per kalenderår.
	22.40-3	4		- Med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter men högst 15 000 kvadratmeter framkallas per kalenderår.
-	22.4001	2	U	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 15 000 kvadratmeter men högst 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
-	22.4002	T	U	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter men högst 15 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
-	22.4003	T	U	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där högst 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.

-	22.4004	2	U	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 1 000 kvadratmeter men högst 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 22.30.
-	22.4005	T	U	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där högst 1 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
				STENKOLSPRODUKTER, RAFFINERADE PETROLEUMPRODUKTER OCH KÄRNBRÄNSLE
11 kap 1 §	23.05	25	A	Anläggning för överföring av bituminös skiffer till gas- eller vätskeform.
11 kap 2 §	23.10-i	19	A	Anläggning för tillverkning av koks.
11 kap 3 §	23.11-i	25	A	Anläggning för förgasning eller förvätskning av kol.
11 kap 4 §	23.12-i	28	A	Anläggning för framställning av kol (hårt kol).
11 kap 5 §	23.13	28	A	Anläggning för tillverkning av grafit som inte är tillståndspliktig enligt 17 kap 4 §.
11 kap 6 §	23.20	19	B	Anläggning för tillverkning av produkter ur kol, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 2, 3, 4 eller 5 § eller 17 kap. 4 §.
11 kap 7 §	23.30-i *23.30-i-1* *23.30-i-2*	 32 28	A	Anläggning för raffinering av mineralolja eller gas. - Mer än 500 000 ton per kalenderår. - Högst 500 000 ton per kalenderår.
11 kap 8 §	23.40	16	A	Anläggning för 1. upparbetning av bestrålat kärnbränsle, 2. framställning eller anrikning av kärnbränsle, eller 3. behandling, lagring eller slutförvaring av bestrålat kärnbränsle.
11 kap 9 §	23.50	16	A	Behandling eller lagring av obestrålat kärnbränsle.

				KEMISKA PRODUKTER
				Organiska kemikalier
12 kap 1 §	24.01-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton enkla kolväten per kalenderår.
12 kap 2 §	24.02-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton enkla kolväten per kalenderår.
12 kap 3 §	24.03-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton syreinnehållande organiska föreningar per kalenderår.
12 kap 4 §	24.04-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton syreinnehållande organiska föreningar per kalenderår.
12 kap 5 §	24.05-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton svavelinnehållande organiska föreningar per kalenderår.
12 kap 6 §	24.06-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton svavelinnehållande organiska föreningar per kalenderår.
12 kap 7 §	24.07-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton kväveinnehållande organiska föreningar per kalenderår.
12 kap 8 §	24.08-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton kväveinnehållande organiska föreningar per kalenderår.
12 kap 9 §	24.09-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton fosforinnehållande organiska föreningar per kalenderår.
12 kap 10 §	24.10-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton fosforinnehållande organiska föreningar per kalenderår.
12 kap 11 §	24.11-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton halogenerade kolväten per kalenderår.
12 kap 12 §	24.12-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton halogenerade kolväten per kalenderår.
12 kap 13 §	24.13-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton metallorganiska föreningar per kalenderår.
12 kap 14 §	24.14-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton metallorganiska föreningar per kalenderår.
12 kap 15 §	24.15-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton plaster per kalenderår.
12 kap 16 §	24.16-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton plaster per kalenderår.
12 kap 17 §	24.17-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton syntetgummi per kalenderår.
12 kap 18 §	24.18-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton syntetgummi per kalenderår.

12 kap 19 §	24.19-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton färgämnen eller pigment per kalenderår.
12 kap 20 §	24.20-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton färgämnen eller pigment per kalenderår.
12 kap 21 §	24.21-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton ytaktiva ämnen eller tensider per kalenderår.
12 kap 22 §	24.22-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton ytaktiva ämnen eller tensider per kalenderår.
				Oorganiska kemikalier
12 kap 23 §	24.23-i	30	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton gaser per kalenderår.
12 kap 24 §	24.24-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton gaser per kalenderår.
12 kap 25 §	24.25-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton syror per kalenderår.
12 kap 26 §	24.26-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton syror per kalenderår.
12 kap 27 §	24.27-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton baser per kalenderår.
12 kap 28 §	24.28-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton baser per kalenderår.
12 kap 29 §	24.29-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton salter per kalenderår.
12 kap 30 §	24.30-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton salter per kalenderår.
12 kap 31 §	24.31-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton icke-metaller, metalloxider eller andra oorganiska föreningar per kalenderår.
12 kap 32 §	24.32-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton icke-metaller, metalloxider eller andra oorganiska föreningar per kalenderår.
				Gödselmedel
12 kap 33 §	24.33-i	30	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala per kalenderår tillverka mer än 20 000 ton enkla eller sammansatta gödselmedel baserade på fosfor, kväve eller kalium.
12 kap 34 §	24.34-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala per kalenderår tillverka högst 20 000 ton enkla eller sammansatta gödselmedel baserade på fosfor, kväve eller kalium.
				Växtskyddsmedel och biocider
12 kap 35 §	24.35-i	30	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 1 000 ton växtskyddsmedel eller biocider per kalenderår.
12 kap 36 §	24.36-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 1 000 ton växtskyddsmedel eller biocider per kalenderår.

12 kap 37 §	24.37	26	B	Anläggning för tillverkning i industriell skala av biotekniska organismer för bekämpningsändamål.
				Läkemedel
12 kap 38 §	24.38-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 1 000 ton läkemedel, även mellanprodukter, per kalenderår.
12 kap 39 §	24.39-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 1 000 ton läkemedel, även mellanprodukter, per kalenderår.
12 kap 40 §	24.40		C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer tillverka läkemedel (farmaceutisk tillverkning). Anmälningsplikten gäller inte apotek eller sjukhus eller om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap 3 §.
	24.40-1 *24.40-2* *24.40-3* *24.40-4*	11 8 6 3		- Mer än 100 ton kalenderår. - Mer än 10 ton men högst 100 ton per kalenderår. - Mer än 500 kg men högst 10 ton per kalenderår. - Högst 500 kg per kalenderår.
12 kap 41 §	24.41	8	C	Anläggning för behandling av mellanprodukter. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av 1-40 eller 42-47 §§.
				Sprängämnen
12 kap 42 §	24.42-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 1 000 ton sprängämnen per kalenderår
12 kap 43 §	24.43-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 1 000 ton sprängämnen per kalenderår

				Annan kemisk tillverkning
12 kap 44 §	24.44	8	C	Anläggning för att genom kemiska eller biologiska reaktioner yrkesmässigt tillverka organiska eller oorganiska ämnen, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala.
12 kap 45 §	24.45		B	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka 1. gas- eller vätskeformiga kemiska produkter, 2. läkemedelssubstanser genom extraktion ur biologiskt material, 3. sprängämnen, 4. pyrotekniska artiklar, eller 5. ammunition. Tillståndsplikten gäller inte 1. tillverkning av mindre än 100 ton per kalenderår, om det i verksamheten inte används eller tillverkas någon kemisk produkt som a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna ”mycket giftig”, ”giftig”, ”frätande”, ”cancerframkallande”, ”mutagen”, ”reproduktionstoxisk” eller ”miljöfarlig”, eller b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna ”akut toxicitet kategori 1”, ”akut toxicitet kategori 2”, ”akut toxicitet kategori 3”, ”specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1”, ”specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1”, ”frätande på huden kategori 1A”, ”frätande på huden kategori 1B”, ”frätande på huden kategori 1C”, ”cancerogenitet kategori 1A”, ”cancerogenitet kategori 1B”, ”cancerogenitet kategori 2”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1A”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1B”, ”mutagenitet i könsceller kategori 2”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1A”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1B”, ”reproduktionstoxicitet kategori 2”, ”farligt för vattenmiljön kategori akut 1”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4” eller ”farligt för ozonskiktet”, 2. tillverkning av färg eller lack, om tillverkningen uppgår till högst 1 000 ton per kalenderår, 3. tillverkning av rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter, om tillverkningen uppgår till högst 2 000 ton per kalenderår, 4. tillverkning av gasformiga kemiska produkter genom destillation, eller 5. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap.
	24.45-1 *24.45-2* *24.45-3* *24.45-4* *24.45-5*	10 16 10 10 6		-verksamheten avser gas- eller vätskeformiga kemiska produkter -verksamheten avser läkemedelssubstanser -verksamheten avser sprängämnen -verksamheten avser pyrotekniska artiklar -verksamheten avser ammunition

12 kap 46 §	24.46		C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka 1. naturläkemedel genom extraktion ur biologiskt material, 2. mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 45 §, 3. mer än 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 45 §, 4. mer än 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår, om tillverkningen sker genom destillation, eller 5. andra kemiska produkter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 45 §. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 §.
	24.46-1	9		- Mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, eller mer än 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår genom destillation, eller tillverkning av andra kemiska produkter.
	24.46-2	8		- Naturläkemedel genom extraktion ur biologiskt material.
	24.46-3	6		- Mer än 1 000 ton men högst 2 000 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår.
	24.46-4	5		- Mer än 10 ton men högst 1 000 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår.
-	24.4601	4	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 10 ton färg eller lack per kalenderår.
-	24.4602	2	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår.
-	24.4603	4	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår, om tillverkningen sker genom destillation.
12 kap 47 §	24.47	8	C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala, yrkesmässigt tillverka 1. sprängämnen, 2. pyrotekniska artiklar, 3. ammunition, 4. mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, 5. mer än 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår, eller 6. andra kemiska produkter.
-	24.4701	4	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala, yrkesmässigt tillverka 1. högst 10 ton färg eller lack per kalenderår, eller 2. högst 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik eller hygienprodukter per kalenderår.

				GUMMI- OCH PLASTVAROR
13 kap 1 §	25.10		B	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på mer än 2 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 §.
	25.10-1 *25.10-2*	16 12		- Mer än 10 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. - Mer än 2 000 ton men högst 10 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
13 kap 2 §	25.11		C	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på mer än 1 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1 § eller 19 kap. 3 eller 4 §.
	25.11-1 *25.11-2* *25.11-3* *25.11-4*	10 8 6 4		- Mer än 500 ton men högst 2 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. - Mer än 100 ton men högst 500 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. - Mer än 50 ton men högst 100 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. - Mer än 1 ton men högst 50 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
-	25.1101	T	U	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på högst 1 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
13 kap 3 §	25.20		B	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av 1. polyuretan utan användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 200 ton plastråvara per kalenderår, 2. polyuretan med användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 20 ton plastråvara per kalenderår, eller 3. annan plast, om produktionen baseras på mer än 20 ton plastråvara per kalenderår.
	25.20-1 *25.20-2* *25.20-3*	9 10 8		- Polyuretan utan användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 200 ton plastråvara per kalenderår. - Polyuretan med användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 500 ton plastråvara per kalenderår, eller annan plast om produktionen baseras på mer än 500 ton plastråvara per kalenderår. - Polyuretan med användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 20 ton men högst 500 ton plastråvara per kalenderår, eller annan plast om produktionen baseras på mer än 20 men högst 500 ton plastråvara per kalenderår.
13 kap 4 §	25.30	4	C	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av plast, om 1. produktionen baseras på mer än 1 ton plastråvara per kalenderår, och 2. verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 §.
-	25.3001	T	U	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av plast, om produktionen baseras på högst 1 ton plastråvara per kalenderår.
13 kap 5 §	25.40	8	B	Anläggning för flamlaminering med plast.

13 kap 6 §	25.50		C	Anläggning där produktionen baseras på mer än 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för 1. tillverkning av produkter av plast förutom endast mekanisk montering eller mekanisk bearbetning, eller 2. beläggning eller kalandrering med plast. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig eller anmälningspliktig enligt 19 kap. 3 eller 4 §.
	25.50-1	7		- Mer än 200 ton plastråvara per kalenderår.
	25.50-2	4		- Mer än 20 ton men högst 200 ton plastråvara per kalenderår.
	25.50-3	3		- Mer än 1 ton men högst 20 ton plastråvara per kalenderår.
	25.50-4	9		- Mer än 20 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
	25.50-5	7		- Mer än 10 ton men högst 20 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
	25.50-6	5		- Mer än 5 ton men högst 10 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
	25.50-7	4		- Mer än 3 ton men högst 5 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
	25.50-8	3		- Mer än 1 ton men högst 3 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
-	25.5001	T	U	Anläggning där produktionen baseras på högst 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för tillverkning av produkter av plast förutom endast mekanisk montering eller mekanisk bearbetning.
-	25.5002	T	U	Anläggning där produktionen baseras på högst 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för beläggning eller kalandrering med plast.
				MINERALISKA PRODUKTER
				Glas, glasvaror och keramiska produkter
14 kap 1 §	26.05-i	14	B	Anläggning för tillverkning av glas inklusive glasfiber med smältning av mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
14 kap 2 §	26.10-i	14	B	Anläggning för smältning av mineraler, inklusive tillverkning av mineralull, med smältning av mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
-	26.1001	5	U	Anläggning för tillverkning av varor av glasfiber.
14 kap 3 §	26.20		B	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att 1. mer än 5 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller 2. mer än 500 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
	26.20-1	11		- Mer än 1 000 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår.
	26.20-2	8		- Mer än 5 ton men högst 1 000 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår.
	26.20-3	11		- Mer än 2 000 ton andra glasråvaror (än sådana med tillsats av bly- eller arsenikföreningar) förbrukas per kalenderår.
	26.20-4	8		- Mer än 500 ton men högst 2 000 ton andra glasråvaror (än sådana med tillsats av bly- eller arsenikföreningar) förbrukas per kalenderår.

14 kap 4 §	26.30	5	C	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att 1. mer än 500 kilogram glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller 2. mer än 5 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1, 2 eller 3 §.
-	26.3001	2	U	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att 1. högst 500 kilogram glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller 2. högst 5 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår.
14 kap 5 §	26.40	8	C	Anläggning för tillverkning av glasfiber. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
14 kap 6 §	26.50-i	11	B	Anläggning för att tillverka keramiska produkter genom bränning, särskilt takpannor, tegel, eldfast sten, kakel, stengods eller porslin, med en 1. produktion av mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår, eller 2. ugnskapacitet på mer än fyra kubikmeter och med en satsningsdensitet på mer än 300 kilogram per kubikmeter.
14 kap 7 §	26.51	11	B	Anläggning för att genom bränning tillverka mer än 50 ton keramiska produkter per kalenderår, om glasyr med tillsats av tungmetaller används.
-	26.5101	3	U	Anläggning för att genom bränning tillverka högst 50 ton keramiska produkter per kalenderår, om glasyr med tillsats av tungmetaller används.
14 kap 8 §	26.60	9	C	Anläggning för tillverkning av mer än 100 ton keramiska produkter per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 6 eller 7 §.
-	26.6001	2	U	Anläggning för tillverkning av högst 100 ton keramiska produkter per kalenderår.
				Cement, betong, kalk, krita och gips
14 kap 9 §	26.70-i	27	A	Anläggning för att 1. i roterugn tillverka mer än 500 ton per dygn eller mer än 125 000 ton cement per kalenderår, eller 2. i annan ugn tillverka mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton cement per kalenderår.
-	26.7001	4	U	Anläggning för att 1. i roterugn tillverka högst 125 000 ton cement per kalenderår, eller 2. i annan ugn tillverka högst 12 500 ton cement per kalenderår.
14 kap 10 §	26.80	27	B	Anläggning för tillverkning av cement. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 9 §.
14 kap 11 §	26.90-i	10	B	Anläggning för tillverkning i ugn av mer än 50 ton kalk per dygn eller mer än 12 500 ton kalk per kalenderår.
14 kap 12 §	26.100	8	C	Anläggning för tillverkning av mer än 5 ton kalk, krita eller kalkprodukter per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 9, 10 eller 11 §.

-	26.10001	3	U	Anläggning för tillverkning av kalk, krita eller kalkprodukter för en produktion på högst 5 ton per kalenderår.
14 kap 13 §	26.110	6	C	Anläggning för tillverkning av mer än 500 ton 1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller 2. varor av betong, lättbetong eller cement per kalenderår.
-	26.11001	3	U	Anläggning för tillverkning av högst 500 ton 1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller 2. varor av betong, lättbetong eller cement per kalenderår.
14 kap 14 §	26.120	9	C	Anläggning för tillverkning av mer än 500 ton varor av gips per kalenderår.
-	26.12001	3	U	Anläggning för tillverkning av högst 500 ton varor av gips per kalenderår.
				Andra mineraliska produkter
14 kap 15 §	26.130-i	15	B	Anläggning för tillverkning av asbest eller av asbestbaserade produkter.
14 kap 16 §	26.140	15	B	Anläggning för behandling eller omvandling av asbest eller produkter som innehåller asbest. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15 § eller 4 kap. 16 §.
14 kap 17 §	26.150 *26.150-1* *26.150-2*	 8 7	C	Asfaltverk eller oljegrusverk 1. som ställs upp inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser, eller 2. som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90 kalenderdagar under en tolvmånadersperiod. - Inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser. - Utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90 kalenderdagar under en tolvmånadersperiod.
-	26.15001	T	U	Asfaltverk eller oljegrusverk som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i högst 90 kalenderdagar under en tolvmånadersperiod.
14 kap 18 §	26.160	5	C	Anläggning för tillverkning av varor av asfalt.
14 kap 19 §	26.170-i	10	B	Anläggning för tillverkning i ugn av mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton magnesiumoxid per kalenderår.
-	26.17001	5	U	Anläggning för tillverkning i ugn av högst 12 500 ton magnesiumoxid per kalenderår.
14 kap 20 §	26.180	7	C	Anläggning för tillverkning av konstgjorda mineralfiber. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon annan bestämmelse i miljöprövningsförordningen.

				STÅL OCH METALL
15 kap 1 §	27.10-i		A	Anläggning för att producera järn eller stål (primär eller sekundär produktion), med eller utan utrustning för kontinuerlig gjutning, om produktionen är mer än 2,5 ton per timme eller mer än 21 900 ton per kalenderår.
	27.10-i1	29		- Om produktionen överstiger 1 000 000 ton per kalenderår.
	27.10-i2	24		- Om produktionen överstiger 100 000 ton men inte 1 000 000 ton per kalenderår.
	27.10-i3	16		- Om produktionen överstiger 21 900 ton men inte 100 000 ton per kalenderår.
	27.10-i4	14		- Anläggning med induktionsugnar ESR-anläggning, om produktionen överstiger 21 900 ton per kalenderår.
15 kap 2 §	27.20		A	Anläggning för att 1. producera järn eller stål (primär eller sekundär produktion), eller 2. behandla järnbaserade metaller genom varmvalsning. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 3 §.
	27.20-1	18		- Mer än 50 000 ton men högst 120 000 ton per kalenderår.
	27.20-2	16		- Högst 50 000 ton per kalenderår.
15 kap 3 §	27.25-i		A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom varmvalsning av mer än 20 ton råstål per timme eller mer än 175 200 ton råstål per kalenderår.
	27.25-i1	26		- Varmvalsning av mer än 500 000 ton råstål per kalenderår
	27.25-i2	20		- Varmvalsning av mer än 175 200 ton men högst 500 000 ton råstål per kalenderår.
15 kap 4 §	27.26-i	20	A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom hammarsmide, om slagenergin per hammare är mer än 50 kilojoule och den använda värmeeffekten är mer än 20 megawatt.

15 kap 5 §	27.27-i		A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom att anbringa skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning av mer än 2 ton råstål per timme eller mer än 17 500 ton råstål per kalenderår.
	27.27-i1	16		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av mer än 10 000 ton zink per kalenderår.
	27.27-i2	14		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton zink per kalenderår.
	27.27-i3	10		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton zink per kalenderår.
	27.27-i4	7		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av högst 100 ton zink per kalenderår.
	27.27-i5	16		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av mer än 10 000 m^3 process- eller sköljvatten.
	27.27-i6	14		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av mer än 1 000 m^3 men högst 10 000 m^3 process- eller sköljvatten.
	27.27-i7	10		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av mer än 100 m^3 men högst 1 000 m^3 process- eller sköljvatten.
	27.27-i8	7		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av högst 100 m^3 process- eller sköljvatten.
15 kap 6 §	27.31	12	A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom kallvalsning av mer än 100 000 ton stål per kalenderår.
15 kap 7 §	27.32		B	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom kallvalsning av högst 100 000 ton stål per kalenderår.
	27.32-1	13		- Mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
	27.32-2	10		- Högst 20 000 ton per kalenderår.
15 kap 8 §	27.40-i		B	Anläggning för att gjuta järn eller stål, om produktion är mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
	27.40-i1	12		- Mer än 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där form- eller gjutsand används.
	27.40-i2	11		- Mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där form- eller gjutsand används.
	27.40-i3	9		- Mer än 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där inte form- eller gjutsand används.
	27.40-i4	7		- Mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där inte form- eller gjutsand används.

15 kap 9 §	27.50		B	Anläggning för att gjuta järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är mer än 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 eller 14 §.
	27.50-1	9		- 1. mer än 1000 ton men högst 5 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller - 2. mer än 1000 ton men högst 5 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
	27.50-2	8		- 1. mer än 500 ton men högst 1 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller - 2. mer än 500 ton men högst 1 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
	27.50-3	7		- 1. mer än 1000 ton men högst 5 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller - 2. mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
	27.50-4	7		- 1. mer än 500 ton men högst 1 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller - 2. mer än 500 ton men högst 1 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
15 kap 10 §	27.60	3	C	Anläggning för att gjuta järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är mer än 10 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8, 9 eller 14 §.
-	27.6001	T	U	Anläggning för att gjuta järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är högst 10 ton per kalenderår.
15 kap 11 §	27.70-i		A	Anläggning för att av malm, koncentrat eller sekundärt råmaterial producera mer än 1 000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikten gäller inte gjuterier.
	27.70-i1	26		- Av malm eller koncentrat producera mer än 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i2	18		- Av malm eller koncentrat producera mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i3	11		- Av malm eller koncentrat producera mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i4	10		- Av malm eller koncentrat producera mer än 1 000 ton men högst 3000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i5	24		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i6	14		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i7	11		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i8	10		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 1 000 ton men högst 3 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
15 kap 12 §	27.80-i	9	B	Anläggning för att av malm, koncentrat eller sekundärt råmaterial producera högst 1 000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikten gäller inte gjuterier.

15 kap 13 §	27.100-i		A	I gjuteri eller annan anläggning smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte, om produktionen av bly eller kadmium är mer än 4 ton per dygn eller mer än 1 000 ton per kalenderår.
	27.100-i1	27		- Mer än 50 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.
	27.100-i2	23		- Mer än 10 000 ton men högst 50 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.
	27.100-i3	18		- Mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.
-	27.10001	4	U	I gjuteri eller annan anläggning smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte, om produktion av bly eller kadmium är högst 1 000 ton per kalenderår.
15 kap 14 §	27.101-i		B	I gjuteri eller annan anläggning smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte, om produktion är mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
	27.101-i1	21		- Mer än 20 000 ton metaller per kalenderår.
	27.101-i2	19		- Mer än 5000 ton men högst 20 000 metaller per kalenderår.
15 kap 15 §	27.110		B	Anläggning för att smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 eller 14 § eller endast avser gjuterier.
	27.110-1	11		- Mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton icke-järnmetall eller återvinningsprodukter.
	27.110-2	9		- Högst 1 000 ton icke-järnmetall eller återvinningsprodukter.
15 kap 16 §	27.120		B	Anläggning för att yrkesmässig smälta eller raffinera icke-järnmetall ur annan råvara och genom andra processer än de som anges i 11–15 §§. Tillståndsplikten gäller inte gjuterier.
	27.120-1	26		- Mer än 80 000 ton per kalenderår.
	27.120-2	21		- Mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton per kalenderår.
	27.120-3	13		- Mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
	27.120-4	9		- Högst 3 000 ton per kalenderår.
15 kap 17 §	27.130		B	Anläggning för att gjuta andra metaller än järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är mer än 50 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 eller 14 §.
	27.130-1	22		- Mer än 20 000 ton per kalenderår.
	27.130-2	14		- Mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
	27.130-3	11		- Mer än 3 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	27.130-4	9		- Mer än 1 000 ton men högst 3 000 ton per kalenderår.
	27.130-5	8		- Mer än 200 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
	27.130-6	7		- Mer än 50 ton men högst 200 ton per kalenderår.
15 kap 18 §	27.140	4	C	Anläggning för att gjuta andra metaller än järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är mer än 1 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13, 14 eller 17 §.
-	27.14001	T	U	Anläggning för att gjuta andra metaller än järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är högst 1 ton per kalenderår.

				METALL- OCH PLASTYTBEHANDLING, AVFETTNING OCH FÄRGBORTTAGNING
16 kap 1 §	28.10-i		B	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om behandlingsbaden har en sammanlagd volym av mer än 30 kubikmeter.
	28.10-i1	13		- Verksamheten ger upphov till mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.10-i2	11		- Verksamheten ger upphov till mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.10-i3	8		- Verksamheten ger upphov till mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.10-i4	7		- Verksamheten ger upphov till högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 2 §	28.20		B	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om 1. behandlingsbaden har en sammanlagd volym av mer än 1 kubikmeter men högst 30 kubikmeter, och 2. verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte betning med betpasta.
	28.20-1	12		- Verksamheten ger upphov till mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.20-2	9		- Verksamheten ger upphov till mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.20-3	7		- Verksamheten ger upphov till mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.20-4	7		- Verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter men högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 3 §	28.25		C	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast. Anmälningsplikten gäller inte betning med betpasta eller om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
	28.25-1	4		- om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.25-2	2		- om verksamheten ger upphov till högst 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 4 §	28.30		B	Anläggning för 1. beläggning med metall på annat sätt än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, eller 2. våttrumling av annan metall än aluminium eller stål, om verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte beläggning med metall som sker med vakuummetod.
	28.30-1	12		- Mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.30-2	9		- Mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.30-3	8		- Mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.30-4	7		- Mer än 10 kubikmeter men högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.

16 kap 5 §	28.40	4	C	Anläggning för annan beläggning med metall än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte beläggning med metall som sker med vakuummetod eller om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4 §.
-	28.4001	T	U	Anläggning för 1. beläggning med metall på annat sätt än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till högst 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, eller 2. våttrumling av annan metall än aluminium eller stål, om verksamheten ger upphov till högst 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 6 §	28.50		B	Anläggning för termisk ytbehandling i form av varmdoppning eller termisk sprutning med en metallförbrukning av mer än 2 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15 kap. 3 §.
	28.50-1	12		- Metallförbrukning av mer än 10 000 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
	28.50-2	9		- Metallförbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
	28.50-3	7		- Metallförbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
	28.50-4	5		- Metallförbrukning av mer än 2 ton men högst 100 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
	28.50-5	9		- Metallförbrukning av mer än 10 000 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
	28.50-6	7		- Metallförbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
	28.50-7	5		- Metallförbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
	28.50-8	4		- Metallförbrukning av mer än 2 ton men högst 100 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
16 kap 7 §	28.71	T	C	Blästra mer än 500 kvadratmeter yta. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enligt 10 §.
-	28.7101	T	U	Blästra högst 500 kvadratmeter yta.
16 kap 8 §	28.80	9	B	Anläggning för att med kemiska eller termiska metoder yrkesmässigt ta bort lack eller färg från mer än 50 ton metallgods per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 eller 3 §.
16 kap 9 §	28.90	7	C	Anläggning för att med kemiska eller termiska metoder yrkesmässigt ta bort lack eller färg. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 § eller 19 kap. 2 eller 3 §.

16 kap 10 §	28.95 <

				Motorfordon
18 kap 3 §	34.30		B	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av 1. fler än 25 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller 2. fler än 1 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
	34.30-1	28		- Fler än 200 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
	34.30-2	24		- Fler än 100 000 motorfordon men högst 200 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
	34.30-3	20		- Fler än 50 000 motorfordon men högst 100 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
	34.30-4	12		- Fler än 25 000 motorfordon men högst 50 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
	34.30-5	24		- Fler än 20 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
	34.30-6	16		- Fler än 5 000 motorfordon men högst 20 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
	34.30-7	10		- Fler än 1 000 motorfordon men högst 5 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
18 kap 4 §	34.40	9	C	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av 1. fler än 100 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller 2. fler än 10 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 3 §.
-	34.4001	3	U	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av 1. högst 100 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller 2. högst 10 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
				Järnvägsutrustning och flygplan
18 kap 5 §	34.50	9	C	Anläggning för 1. tillverkning av järnvägsutrustning, 2. tillverkning av motordrivna luftfartyg, eller 3. reparation av motordrivna luftfartyg.
				Maskinell metallbearbetning
18 kap 6 §	34.60	22	A	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning med en tillverkningsyta (utom yta för endast montering) större än 100 000 kvadratmeter.

18 kap 7 §	34.70		B	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 20 kubikmeter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 eller 6 §. Med total tankvolym avses såväl volymen i ett fast centralt system för vätskor som volymen i lösa behållare som är kopplade antingen till metallbearbetningsmaskin eller till öppnade behållare som används för påfyllning av metallbearbetningsmaskin.
	34.70-1	16		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 75 kubikmeter.
	34.70-2	14		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 20 kubikmeter men högst 75 kubikmeter.
18 kap 8 §	34.80		C	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 1 kubikmeter, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 eller 10 §. Med total tankvolym avses det samma som i 7 § andra stycket.
	34.80-1	9		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 10 kubikmeter men högst 20 kubikmeter.
	34.80-2	6		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 5 kubikmeter men högst 10 kubikmeter.
	34.80-3	4		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 1 kubikmeter men högst 5 kubikmeter.
-	34.8001	T	U	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är högst 1 kubikmeter. Med total tankvolym avses det samma som i 7 § andra stycket.
				Gas- och oljeplattformar
18 kap 9 §	35.10	28	A	Byggande av en plattform som är avsedd att användas vid utvinning av olja eller gas inom havsområden, om verksamheten inte prövas enligt 11 kap. miljöbalken.
-	35.1001	18	U	Plattform för verkstad på vattnet när fråga är om förläggning nära kusten för montering, utrustning, ombyggnad, reparation, underhåll eller liknande åtgärd.
				Skeppsvarv
18 kap 10 §	35.20	9	C	Skeppsvarv.
				FÖRBRUKNING AV ORGANISKA LÖSNINGSMEDEL
19 kap 1 §				Med förbrukning avses i detta kapitel lösningsmedelstillförseln minskad med den mängd som i tekniskt eller kommersiellt syfte återvinns för återanvändning där även återanvändning av lösningsmedel som bränsle ingår men inte lösningsmedel som slutligt bortskaffas som avfall.
19 kap 2 §	39.10-i	19	B	Anläggning för att appretera, trycka, bestryka, avfetta, vattenskydds-impregnera, limma, måla, rengöra, impregnera eller på annat sätt ytbehandla material, föremål eller produkter, om förbrukningen av organiska lösningsmedel är mer än 150 kilogram per timme eller mer än 200 ton per kalenderår.

19 kap 3 §	39.15		B	Anläggning där det per kalenderår förbrukas 1. mer än 5 ton halogenerade organiska lösningsmedel, 2. mer än totalt 25 ton organiska lösningsmedel, 3. mer än 50 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av farmaceutiska produkter, eller 4. mer än 100 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra beläggningspreparat. När förbrukningen beräknas ska inte sådana organiska lösningsmedel medräknas som omfattas av förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 §. Tillståndsplikten enligt första stycket 2 gäller inte sjukhus.
	39.15-1	17		- 2. mer än totalt 200 ton organiska lösningsmedel
	39.15-2	15		- 1. mer än 5 ton halogenerade organiska lösningsmedel, - 2. mer än totalt 50 ton men högst 200 ton organiska lösningsmedel
	39.15-3	14		- 2. mer än totalt 25 ton men högst 50 ton organiska lösningsmedel,
	39.15-4	17		- 3. mer än 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av farmaceutiska produkter
	39.15-5	15		- 3. mer än 50 ton men högst 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av farmaceutiska produkter
	39.15-6	17		- 4. mer än 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra beläggningspreparat.
	39.15-7	15		- 4. mer än 100 ton men högst 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra beläggningspreparat.
19 kap 4 §	39.30	5	C	Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med 1. mer än 1 ton i ytrengöring, om lösningsmedlet innehåller någon kemisk produkt, som a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med riskfraserna ”misstänks kunna ge cancer” (R40), kan ge cancer” (R45), ”kan ge ärftliga genetiska skador” (R46), ”kan ge cancer vid inandning” (R49), ”kan ge nedsatt fortplantningsförmåga” (R60) eller ”kan ge fosterskador” (R61), eller b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna ”cancerogenitet kategori 1A”, ”cancerogenitet kategori 1B”, ”cancerogenitet kategori 2”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1A”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1B”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1A”, eller ”reproduktionstoxicitet kategori 1B”, 2. mer än 2 ton i annan ytrengöring, 3. mer än 500 kilogram i fordonslackering, eller 4. mer än 1 kilogram i kemtvätt. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 eller 3 §.
19 kap 5 §	39.35	5	C	Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med mer än 500 kilogram i lackering av vägfordon till följd av reparation, underhåll eller dekoration som sker utanför tillverkningsanläggningar. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 eller 3 §.

19 kap 6 §	39.50 *39.50-1* *39.50-2* *39.50-3*	 8 8 6	C	Anläggning där det per kalenderår förbrukas 1. mer än 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel, eller 2. mer än totalt 5 ton organiska lösningsmedel. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 2, 3 eller 4 §. - 1. Mer än 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår. - 2.Mer än totalt 10 ton men högst totalt 25 ton organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår. - 2. Mer än totalt 5 ton men högst totalt 10 ton organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår.
-	39.5001	4	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas högst 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel.
-	39.5002	4	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas mer än 2,5 ton men högst 5 ton organiska lösningsmedel.
-	39.5003	3	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas mer än 500 kg men högst 2,5 ton organiska lösningsmedel.
-	39.5004	T	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas högst 500 kg organiska lösningsmedel.
				HANTERING AV BRÄNSLEN OCH ANDRA KEMISKA PRODUKTER
20 kap 1 §	39.60		B	Anläggning för lagring eller annan hantering av 1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 500 000 ton per kalenderår, 2. andra kemiska produkter, om lagringen eller hanteringen omfattar mer än 5 000 ton vid ett och samma tillfälle eller mer än 50 000 ton per kalenderår och produkterna a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna ”mycket giftig”, ”giftig”, ”frätande”, ”cancerframkallande”, ”mutagen”, ”reproduktionstoxisk” eller ”miljöfarlig”, eller b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna ”akut toxicitet kategori 1”, ”akut toxicitet kategori 2”, ”akut toxicitet kategori 3”, ”specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1”, ”specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1”, ”frätande för huden kategori 1A”, ”frätande för huden kategori 1B”, ”frätande för huden kategori 1C”, ”cancerogenitet kategori 1A”, ”cancerogenitet kategori 1B”, ”cancerogenitet kategori 2”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1A”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1B”, ”mutagenitet i könsceller kategori 2”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1A”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1B”, ”reproduktionstoxicitet kategori 2”, ”farligt för vattenmiljön kategori akut 1”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4” eller ”farligt för ozonskiktet”, eller 3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras mer än 200 000 ton vid ett och samma tillfälle.

	39.60-1	16		- Anläggning för lagring eller annan hantering enligt punkt 1 om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 500 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 5 000 000 ton per kalenderår, enligt punkt 2 om det i anläggningen lagras mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 500 000 ton per kalenderår, eller enligt punkt 3 om det i anläggningen lagras mer än 2 000 000 ton vid ett och samma tillfälle.
	39.60-2	12		- Anläggning för lagring eller annan hantering enligt punkt 1 om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 250 000 ton men högst 500 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 2 500 000 ton men högst 5 000 000 ton per kalenderår, enligt punkt 2 om det i anläggningen lagras mer än 25 000 ton men högst 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 250 000 ton men högst 500 000 ton per kalenderår, eller enligt punkt 3 om det i anläggningen lagras mer än 1 000 000 ton men högst 2 000 000 ton vid ett och samma tillfälle.
	39.60-3	8		- Anläggning för lagring eller annan hantering enligt punkt 1 om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 50 000 ton men högst 250 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 500 000 ton men högst 2 500 000 ton per kalenderår, enligt punkt 2 om det i anläggningen lagras mer än 5 000 ton men högst 25 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 50 000 ton men högst 250 000 ton per kalenderår, eller enligt punkt 3 om det i anläggningen lagras mer än 200 000 ton men högst 1 000 000 ton vid ett och samma tillfälle.
20 kap 2 §	39.70	6	C	Anläggning för lagring av 1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleum-produkter eller brännbara gaser, om det i anläggningen lagras mer än 5 000 ton vid ett och samma tillfälle, 2. andra kemiska produkter än som avses i 1, om anläggningen avser verksamhet för energiproduktion eller kemisk industri och har kapacitet för lagring av mer än 1 ton vid ett och samma tillfälle och a) någon produkt enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller b) någon produkt enligt förordning (EG) nr 1272/2008 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "akut toxicitet kategori 1", "akut toxicitet kategori 2", "akut toxicitet kategori 3", "specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1", "specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1", "frätande för huden kategori 1A", "frätande för huden kategori 1B", "frätande för huden kategori 1C", "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "mutagenitet i könsceller kategori 2", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", "reproduktionstoxicitet kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 2", "farligt för vattenmiljön kategori akut 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4" eller "farligt för ozonskiktet", 3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle, eller 4. produkter som avses i 1-3 om de lagras av Försvarsmakten, Fortifikationsverket eller Försvarets materielverk och tillstånd inte krävs enligt 20 kap. 1 §.

-	39.7001	T	U	Anläggning för lagring av 1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om det i anläggningen lagras högst 5 000 ton vid ett och samma tillfälle, 2. andra kemiska produkter än som avses i 1, om anläggningen avser verksamhet för energiproduktion eller kemisk industri och har kapacitet för lagring av högst 1 ton vid ett och samma tillfälle och a) någon produkt enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna ”mycket giftig”, ”giftig”, ”frätande”, ”cancerframkallande”, ”mutagen”, ”reproduktionstoxisk” eller ”miljöfarlig”, eller b) någon produkt enligt förordning (EG) nr 272/2008 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna ”akut toxicitet kategori 1”, ”akut toxicitet kategori 2”, ”akut toxicitet kategori 3”, ”specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1”, ”specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1”, ”frätande för huden kategori 1A”, ”frätande för huden kategori 1B”, ”frätande för huden kategori 1C”, ”cancerogenitet kategori 1A”, ”cancerogenitet kategori 1B”, ”cancerogenitet kategori 2”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1A”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1B”, ”mutagenitet i könsceller kategori 2”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1A”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1B”, ”reproduktionstoxicitet kategori 2”, ”farligt för vattenmiljön kategori akut 1”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4” eller ”farligt för ozonskiktet”, eller 3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras högst 50 000 ton vid ett och samma tillfälle.
20 kap 3 §	39.80	7	B	Anläggning för lagring av mer än 50 miljoner normalkubikmeter naturgas per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	39.8001	T	U	Anläggning för lagring av högst 50 miljoner normalkubikmeter naturgas per kalenderår.
20 kap 4 §	39.90	3	C	Anläggning för lagring av mer än 5 000 ton kol, torv eller bränsleflis eller annat träbränsle per kalenderår.
-	39.9001	T	U	Anläggning för lagring av högst 5 000 ton kol, torv eller bränsleflis eller annat träbränsle per kalenderår.
				GAS- OCH VÄTSKEFORMIGA BRÄNSLEN, EL, VÄRME OCH KYLA
21 kap 1 §				Med *avfall* och *farligt avfall* avses i detta kapitel detsamma som i 15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen (2020:614).
				Anaerob biologisk behandling
21 kap 2 §	40.01	11	B	Anläggning som genom anaerob biologisk behandling av stallgödsel, grödor eller annat biologiskt material producerar mer än 3 000 megawattimmar biogas per kalenderår. Tillståndsplikten gäller även om stallgödseln är avfall och även om det material som inte är stallgödsel består av högst 500 ton icke-farligt avfall per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 29 kap. 65 §.

21 kap 3 §	40.02	7	C	Anläggning som genom anaerob biologisk behandling av stallgödsel, grödor eller annat biologiskt material producerar biogas. Anmälningsplikten gäller även om stallgödseln är avfall och även om det material som inte är stallgödsel består av högst 500 ton icke-farligt avfall per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 §.
				Framställning av gas- och vätskeformiga bränslen
21 kap 4 §	40.05-i	15	B	Anläggning för förgasning eller förvätskning av andra bränslen än kol där anläggningen har en kapacitet att överföra 20 megawatt tillförd bränsleeffekt eller mer.
21 kap 5 §	40.15	11	B	Anläggning för att uppgradera eller för att på annat sätt än genom anaerob biologisk behandling tillverka mer än 1 500 megawattimmar gas eller vätskeformigt bränsle per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4 § eller 12 kap. 1 eller 2 §.
21 kap 6 §	40.20	7	C	Anläggning för att uppgradera eller för att på annat sätt än genom anaerob biologisk behandling tillverka högst 1 500 megawattimmar gas eller vätskeformigt bränsle per kalenderår.
				Kärnkraft
21 kap 7 §	40.30		A	Kärnkraftsreaktor eller annan kärnreaktor.
				Förbränning
21 kap 8 §	40.40-i	24	A	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 300 megawatt.
21 kap 9 §	40.50-i		B	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av minst 50 megawatt men högst 300 megawatt.
	40.50-i1	17		- Total installerad tillförd effekt av mer än 100 megawatt men högst 300 megawatt.
	40.50-i2	12		- Total installerad tillförd effekt av mer än 50 megawatt men högst 100 megawatt.
21 kap 10 §	40.51	11	B	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 20 megawatt men mindre än 50 megawatt.
21 kap 11 §	40.60		C	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av 1. mer än 500 kilowatt men högst 20 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas, eller 2. mer än 10 megawatt men högst 20 megawatt, om inget annat bränsle används än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enligt 12 § eller avser en stationär förbränningsmotor avsedd endast som reservaggregat vid elavbrott.
	40.60-1	5		- Total installerad tillförd effekt av mer än 5 megawatt men högst 20 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.
	40.60-2	3		- Total installerad tillförd effekt av mer än 500 kilowatt men högst 5 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.
	40.60-3	5		- Total installerad tillförd effekt av mer än 10 megawatt men högst 20 megawatt, om inget annat bränsle än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.

-	40.6001	T	U	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av 1. högst 500 kilowatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas, eller 2. högst 10 megawatt, om inget annat bränsle används än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.
21 kap 12 §	40.70	9	C	Gasturbinanläggning med en total installerad tillförd effekt av högst 20 megawatt.
				Vindkraft
21 kap 13 §	40.90	4	B	Verksamhet med 1. två eller flera vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), om vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre än 150 meter, 2. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i 1, eller 3. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med ett annat sådant vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades.
21 kap 14 §	40.95	3	B	Verksamhet med 1. sju eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), om vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre än 120 meter, 2. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 120 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i 1, eller 3. ett eller fler vindkraftverk som vart och ett inklusive rotorblad är högre än 120 meter och står tillsammans med så många andra sådana vindkraftverk att gruppstationen sammanlagt består av minst sju vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten eller verksamheterna med de andra vindkraftverken påbörjades. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 §.
21 kap 15 §	40.100	2	C	Verksamhet med 1. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 50 meter, 2. två eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), eller 3. ett vindkraftverk som står tillsammans med ett annat vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 eller 14 §.
-	40.10001	T	U	Verksamhet med ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är lägre än 50 meter.
				Värme- och kylanläggningar
21 kap 16 §	40.110	7	C	Värmepump eller kylanläggning för uttag eller tillförsel av värmeenergi från mark, vattenområde, grundvatten eller avloppsvatten för en uttagen eller tillförd effekt av mer än 10 megawatt. Anmälningsplikten gäller inte uttag eller tillförsel genom vattentäkt.
	40.11001	T	U	Värmepump eller kylanläggning för uttag eller tillförsel av värmeenergi från mark, vattenområde, grundvatten eller avloppsvatten för en uttagen eller tillförd effekt av högst 10 megawatt.
21 kap 17 §	40.120	3	C	Anläggning för lagring av värme i mark, vattenområde eller i grundvatten för en tillförd energimängd av mer än 3 000 megawattimmar.
-	40.12001	T	U	Anläggning för lagring av värme i mark, vattenområde eller i grundvatten för en tillförd energimängd av högst 3 000 megawattimmar.

				VATTENFÖRSÖRJNING
-	41.9001	6	U	Vattenverk med kemsteg för mer än 25 000 personer, eller utan kemsteg för mer än 50 000 personer.
-	41.9002	4	U	Vattenverk med kemsteg för mer än 5 000 personer men högst 25 000 personer, eller utan kemsteg för mer än 5 000 personer men högst 50 000 personer.
-	41.9003	2	U	Vattenverk för högst 5 000 personer.
				AVVECKLING AV KÄRNREAKTORER
22 kap 1 §	45.10		A	Verksamhet varigenom en kärnkraftsreaktor eller annan kärnreaktor monteras ned eller avvecklas, från det att reaktorn stängs av till dess att reaktorn efter avställningsdrift, servicedrift och rivning har upphört genom att allt kärnbränsle och annat radioaktivt kontaminerat material varaktigt har avlägsnats från anläggningsplatsen.
				FORDONSSERVICE OCH DRIVMEDELSHANTERING
23 kap 1 §	50.10		C	Anläggning för tvättning av 1. fler än 5 000 personbilar per kalenderår, 2. fler än 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. fler än 500 tågvagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 1 000 andra motordrivna fordon per kalenderår.
	50.10-1	5		- Tvättning av 1. fler än 5 000 personbilar per kalenderår,
	50.10-2	6		- Tvättning av 2. fler än 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. fler än 500 tågvagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 1 000 andra motordrivna fordon per kalenderår..
-	50.1001	3	U	Anläggning för tvättning av 1. fler än 1 250 personbilar per kalenderår, 2. färre än eller lika med 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. färre än eller lika med 500 tågvagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 250 andra motordrivna fordon per kalenderår.
-	50.1002	T	U	Anläggning för tvättning av 1. högst 1250 personbilar per kalenderår, 2. högst 250 andra motordrivna fordon per kalenderår.
23 kap 2 §	50.20		C	Anläggning där det per kalenderår hanteras 1. mer än 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle, eller 2. mer än 1 miljon normalkubikmeter gas avsedd som motorbränsle. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 20 kap. 1, 2 eller 3 §.
	50.20-1	7		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 10 000 kubikmeter flytande motorbränsle.
	50.20-2	5		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 5 000 kubikmeter flytande motorbränsle.
	50.20-3	4		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle.
	50.20-4	5		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 1 miljon normalkubikmeter gas avsett som motorbränsle.
-	50.2001	2	U	Anläggning där det per kalenderår hanteras högst 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle för försäljning.

-	50.2002	T	U	Anläggning där det per kalenderår hanteras högst 1 miljon normalkubikmeter gas avsett som motorbränsle för försäljning.
-	50.2003	4	U	Fordonsverkstad mer än 500 kvadratmeter.
-	50.2004	T	U	Fordonsverkstad högst 500 kvadratmeter.
-	50.2005	T	U	Parkeringsgarage med oljeavskiljare med fler än 400 platser för motorfordon.
				HAMNAR OCH FLYGPLATSER
				Hamnar
24 kap 1 §	63.10		B	Hamn där trafik medges för fartyg med en bruttodräktighet på mer än 1 350. Tillståndsplikten gäller inte 1. hamn för Försvarsmakten, eller 2. färjekaj med högst tio planerade fartygsanlöp per kalenderår.
	63.10-1 *63.10-2* *63.10-3* *63.10-4* *63.10-5* *63.10-6*	29 24 18 12 8 7		- Hamn med mer än 5 000 anlöp per kalenderår. - Hamn med 2 000 – 5 000 anlöp per kalenderår. - Hamn med 300 – 2 000 anlöp per kalenderår. - Hamn med 50 – 300 anlöp per kalenderår. - Hamn med 10 – 50 anlöp per kalenderår. - Hamn med högst 10 anlöp per kalenderår.
-	63.1001	2	U	Hamn där trafik medges för fartyg med en bruttodräktighet på högst 1 350, och som dessutom har anläggning för avfallshantering eller godshantering eller lagring av drivmedel eller kemikalier.
24 kap 2 §	63.20		C	Fiskehamn eller hamn för Försvarsmakten. Anmälningsplikten gäller inte fiskehamn som är tillståndspliktig enligt 1 §.
	63.20-1	7		- fiskehamn som i kommersiellt syfte hanterar både fångstredskap och fångst.
	63.20-2	3		- fiskehamn som i kommersiellt syfte hanterar antingen fångstredskap eller hanterar fångst.
-	63.2001	4	U	Fritidsbåtshamn, för mer än 600 båtar, med uppläggning eller upptag.
-	63.2002	3	U	Fritidsbåtshamn, för mer än 200 men högst 600 båtar, med uppläggning eller upptag.
-	63.2003	2	U	Fritidsbåtshamn, för mer än 50 men högst 200 båtar, med uppläggning eller upptag.
-	63.2004	T	U	Fritidsbåtshamn, för högst 50 båtar, med uppläggning eller upptag.
-	63.2005	T	U	Fritidsbåtshamn utan uppläggning eller upptag.
				Flygplatser
24 kap 3§	63.30		A	Civil flygplats med en instrumentbana som är längre än 1 200 meter. Tillståndsplikten gäller inte flygplats som är tillståndspliktig enligt 4 §.
	63.30-1 *63.30-2* *63.30-3* *63.30-4*	28 20 16 10		- Mer än 50 000 landningar per kalenderår. - Mer än 20 000 landningar men högst 50 000 landningar per kalenderår. - Mer än 5 000 landningar men högst 20 000 landningar per kalenderår. - Högst 5 000 landningar per kalenderår.
24 kap 4 §	63.40	13	B	Flottiljflygplats eller civil flygplats med infrastruktur för militär flygverksamhet, om instrumentbanan på flottiljflygplatsen eller den civila flygplatsen är längre än 1 200 meter.

-	63.4001	4	U	Flottiljflygplats eller civil flygplats med infrastruktur för militär flygverksamhet, om instrumentbanan på flottiljflygplatsen eller den civila flygplatsen är kortare än 1 200 meter.
24 kap 5 §	63.50	T	C	Flygplats för motordrivna luftfartyg där mer än 500 flygrörelser per kalenderår äger rum. Anmälningsplikten gäller inte om flygplatsen är tillståndspliktig enligt 3 eller 4 §.
-	63.5001	T	U	Flygplats för motordrivna luftfartyg där högst 500 flygrörelser per kalenderår äger rum.
				Annan trafikinfrastruktur
-	63.10001	26	U	Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med mer än 1 000 miljoner[1] fordonskilometer per kalenderår.
-	63.10002	19	U	Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med mer än 500 miljoner[2] fordonskilometer per kalenderår.
-	63.10003	16	U	Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med mer än 100 miljoner[3] fordonskilometer per kalenderår.
-	63.10004	T	U	Parkering.
-	63.10101	19	U	Spåranläggning i drift för lokal kollektivtrafik med en sammanlagd spårlängd över 80 kilometer.
-	63.10102	13	U	Spåranläggning i drift för regional kollektivtrafik eller nationell person och/eller godstrafik med en sammanlagd spårlängd över 30 kilometer.
-	63.10103	8	U	Övriga spåranläggningar.
				LABORATORIER
25 kap 1 §	73.10	7	C	Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är större än 5 000 kvadratmeter. Anmälningsplikten gäller inte laboratorier som 1. ingår i verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon annan bestämmelse i miljöprövningsförordningen, 2. är tillstånds- eller anmälningspliktiga enligt 13 kap. miljöbalken, eller 3. ingår i utbildningslokaler som är anmälningspliktiga enligt 38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.
-	73.1001	7	U	Kemiska eller biologiska laboratorier för utbildning med en total golvyta som är större än 5 000 kvadratmeter.
-	73.1002	2	U	Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är större än 20 kvadratmeter men högst 5 000 kvadratmeter.
-	73.1003	T	U	Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är högst 20 kvadratmeter.

[1] Motsvarar en vägsträcka på c:a 55 km med 50.000 fordonspassager per dygn

[2] Motsvarar en vägsträcka på c:a 55 km med 25.000 fordonspassager per dygn

[3] Motsvarar en vägsträcka på c:a 25 km med 10.000 fordonspassager per dygn

				TANKRENGÖRING
26 kap 1 §	74.10		B	Anläggning för rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av kemiska produkter och där någon kemisk produkt, a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna ”mycket giftig”, ”giftig”, ”frätande”, ”cancerframkallande”, ”mutagen”, ”reproduktionstoxisk” eller ”miljöfarlig”, eller b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna ”akut toxicitet kategori 1”, ”akut toxicitet kategori 2”, ”akut toxicitet kategori 3”, ”specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1”, ”specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1”, ”frätande för huden kategori 1A”, ”frätande för huden kategori 1B”, ”frätande för huden kategori 1C”, ”cancerogenitet kategori 1A”, ”cancerogenitet kategori 1B”, ”cancerogenitet kategori 2”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1A”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1B”, ”mutagenitet i könsceller kategori 2”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1A”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1B”, ”reproduktionstoxicitet kategori 2”, ”farligt för vattenmiljön kategori akut 1”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4” eller ”farligt för ozonskiktet”.
	74.10-1	9		- Rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av mer än 500 kubikmeter per kalenderår.
	74.10-2	7		- Rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av högst 500 kubikmeter per kalenderår.
26 kap 2 §	74.20	6	C	Anläggning för rengöring av cisterner, tankar eller fat som används för förvaring eller för transport av kemiska produkter. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
				HÄLSO- OCH SJUKVÅRD
27 kap 1 §	85.10	9	C	Sjukhus med fler än 200 vårdplatser.
-	85.1001	3	U	Sjukhus med högst 200 vårdplatser.
27 kap 2 §	85.20	5	C	Anläggning för sterilisering av sjukvårdsartiklar, om etylenoxid används som steriliseringsmedel.
-	85.3001	T	U	Tandläkarmottagning
-	85.4001	T	U	Djursjukhus och liknande

				RENING AV AVLOPPSVATTEN
28 kap 1 §	90.10		B	Avloppsreningsanläggning som omfattas av lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster och som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar 2 000 personekvivalenter eller mer.
	90.10-1	20		- Mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 100 000 personekvivalenter.
	90.10-2	16		- Mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 20 000 personekvivalenter men högst 100 000 personekvivalenter.
	90.10-3	12		- Mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 2 000 personekvivalenter men högst 20 000 personekvivalenter.
28 kap 2 §	90.11		B	Avloppsreningsanläggning med en anslutning av 2 000 personer eller fler. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
	90.11-1	20		- Anslutning av fler än 100 000 personer.
	90.11-2	16		- Anslutning av fler än 20 000 personer men högst 100 000 personer.
	90.11-3	12		- Anslutning av fler än 2 000 personer men högst 20 000 personer.
28 kap 3 §	90.15-i	16	B	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten från en eller flera sådana anläggningar som avses i 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250). Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
28 kap 4 §	90.16		C	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 200 men mindre än 2 000 personekvivalenter.
	90.16-1	8		- Mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 500 personekvivalenter men mindre än 2000 personekvivalenter.
	90.16-2	7		- Mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 200 personekvivalenter men mindre än 500 personekvivalenter.
-	90.2001	6	U	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 100 men högst 200 personekvivalenter.
-	90.2002	5	U	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 25 men högst 100 personekvivalenter.
-	90.2003	T	U	Avloppsledningsnät, inklusive pumpstationer mm.
28 kap 5 §	90. 20	T	C	1. en anläggning för återvinning av avloppsvatten från en verksamhet enligt 1, 2 eller 4 § för sådan bevattning inom jordbruket som anges i avsnitt 1 i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/741 av den 25 maj 2020 om minimikrav för återanvändning av vatten, i den ursprungliga lydelsen, och 2. tillhandahållande av återvunnet vatten från en sådan anläggning. Anmälningsplikten gäller inte för forsknings- eller pilotprojekt som har undantagits från tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/741, i den ursprungliga lydelsen.

				AVFALL
29 kap 1 §				Med *avfall, behandla avfall, återvinna avfall, förbereda avfall för återanvändning, materialåtervinna avfall, bortskaffa avfall, samla in avfall, deponi, deponera avfall* och *uttjänt bil* avses detsamma som i 15 kap. miljöbalken.
29 kap 2 §				Med *farligt avfall och icke-farligt* avses detsamma som i avfallsförordningen (2020:614).
29 kap 3 §				Med *inert avfall* avses i detta kapitel detsamma som i 3 a § förordningen (2001:512) om deponering av avfall.
29 kap 4 §				Med *avfallsförbränningsanläggning* och *samförbränningsanläggning* avses i detta kapitel detsamma som i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
				Förbränning
29 kap 5 §	90.180-i *90.180-i1* *90.180-i2* *90.180-i3*	 31 28 20	A	Samförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 6 §	90.181-i *90.181-i1* *90.181-i2* *90.181-i3*	 31 28 20	A	Avfallsförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 7 §	90.190	10	B	Samförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är högst 10 ton per dygn men högst 2 500 ton per kalenderår.
29 kap 8 §	90.191	10	B	Avfallsförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är högst 10 ton per dygn eller högst 2 500 ton per kalenderår.
29 kap 9 §	90.200-i	26	A	Samförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
29 kap 10 §	90.201-i	26	A	Avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
29 kap 11 §	90.210-i	20	B	Samförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 3 ton per timme, eller 2. mer än 18 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.

29 kap 12 §	90.211-i	20	B	Avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 3 ton per timme, eller 2. mer än 18 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
29 kap 13 §	90.212-i	13	B	Samförbränningsanläggning där animaliskt avfall förbränns om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 10 ton per dygn, eller 2. mer än 2 500 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
29 kap 14 §	90.213-i	13	B	Avfallsförbränningsanläggning där animaliskt avfall förbränns om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 10 ton per dygn, eller 2. mer än 2 500 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
29 kap 15 §	90.220		B	Samförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. högst 3 ton per timme, eller 2. mer än 50 ton men högst 18 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
	90.220-1	10		- Den tillförda mängden avfall är större än 10 000 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
	90.220-2	8		- Den tillförda mängden avfall är större än 1000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	90.220-3	7		- Den tillförda mängden avfall är större än 50 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
29 kap 16 §	90.221		B	Avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. högst 3 ton per timme, eller 2. mer än 50 ton men högst 18 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
	90.221-1	10		- Den tillförda mängden avfall är större än 10 000 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
	90.221-2	8		- Den tillförda mängden avfall är större än 1000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	90.221-3	7		- Den tillförda mängden avfall är större än 50 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
29 kap 17 §	90.230	3	C	Samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns yrkesmässigt, om den tillförda mängden är högst 50 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte anläggning som endast förbränner naturligt, icke-farligt vegetabiliskt material från jordbruk eller skogsbruk för energiproduktion på ett sätt som inte medför skada på människors hälsa eller miljön.
-	90.23001	2	U	Samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden är högst 50 ton per kalenderår. Punkten gäller inte anläggning som endast förbränner naturligt, icke-farligt vegetabiliskt material från jordbruk eller skogsbruk för energiproduktion på ett sätt som inte medför skada på människors hälsa eller miljön.

				Deponering
29 kap 18 §	90.271		B	Deponering av icke-farliga muddermassor på land längs små sund, kanaler eller vattenvägar som massorna har muddrats från, om 1. mängden massor är mer än 1 000 ton, eller 2. föroreningsrisken inte endast är ringa.
	90.271-1	10		- Där föroreningsrisken inte endast är ringa, eller i större mängd än 2 500 ton.
	90.271-2	7		- Där föroreningsrisken inte endast är ringa, eller i större mängd är 1 000 ton men högst 2 500 ton.
29 kap 19 §	90.281	3	C	Deponering av icke-farliga muddermassor på land längs små sund, kanaler eller vattenvägar som massorna har muddrats från eller icke-farliga rensningsmassor på land i anslutning till det vatten som har rensats, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 18 §. Anmälningsplikten gäller inte uppläggning av rensningsmassor från jordbruk eller skogsbruk om uppläggningen inte medför skada för människors hälsa eller miljön.
-	90.28001	T	U	Uppläggning av snö från gaturenhållning.
29 kap 20 §	90.290-i	26	A	Deponering av icke-farligt avfall som inte är inert, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår.
29 kap 21 §	90.300-i		B	Deponering av icke-farligt avfall som inte är inert, om 1. den tillförda mängden är mer än 2 500 ton men högst 100 000 ton avfall per kalenderår, eller 2. mängden avfall som deponeras är mer än 25 000 ton. Tillståndsplikten gäller inte om deponeringen är tillståndspliktig enligt 20 §.
	90.300-i1	15		- Den tillförda mängden avfall är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
	90.300-i2	10		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
	90.300-i3	8		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 22 §	90.310		B	Deponering av icke-farligt avfall. Tillståndsplikten gäller inte om deponeringen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 18, 19, 20 eller 21 §.
	90.310-1	12		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton per kalenderår.
	90.310-2	9		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	90.310-3	7		- Den tillförda mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår.
29 kap 23 §	90.320-i		A	Deponering av farligt avfall, om deponin tillförs mer än 10 000 ton farligt avfall per kalenderår.
	90.320-i1	32		- Den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår.
	90.320-i2	29		- Den tillförda mängden avfall är mer än 25 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
	90.320-i3	26		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår
29 kap 24 §	90.330-i	18	B	Deponering av farligt avfall, om 1. den tillförda mängden farligt avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår, eller 2. mängden farligt avfall som deponeras är mer än 25 000 ton. Tillståndsplikten gäller inte om deponeringen är tillståndspliktig enligt 23 §.

29 kap 25 §	90.340		B	Deponering av farligt avfall, om deponeringen inte är tillståndspliktig enligt 23 eller 24 §.
	90.340-1	12		- Den tillförda mängden avfall är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår.
	90.340-2	7		- Den tillförda mängden avfall är högst 1 000 ton per kalenderår.
29 kap 26 §	90.341	3	C	Sluttäckt deponi där sluttäckningen har godkänts enligt 32 § förordningen (2001:512) om deponering av avfall, fram till dess åtgärder inte längre behöver vidtas enligt 33 § samma förordning.
-	90.34101	T	U	Sluttäckt deponi som inte omfattas av anmälningsplikt enligt 26 §.
				Återvinning av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet
29 kap 29 §	90.391	4	C	Behandling av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet på något annat sätt än genom kemisk behandling om 1. mängden avfall är högst 500 ton per kalenderår, och 2. behandlingen leder till materialåtervinning.
				Biologisk behandling
29 kap 30 §	90.161	7	B	Behandling av icke-farligt avfall genom biologisk behandling om avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och 1. den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 18 750 ton per kalenderår, eller 2. om behandlingen enbart sker genom anaerob biologisk nedbrytning och den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 25 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen 1. är tillståndspliktig enligt 66 §, eller 2. är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 21 kap. 2 eller 3 §.
29 kap 31 §	90.171		C	Behandling av icke-farligt avfall genom biologisk behandling, om 1. avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är mer än 10 ton men högst 500 ton per kalenderår, eller 2. avfallet är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är mer än 50 ton men högst 18 750 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 21 kap. 2 eller 3 §.
	90.171-1	T		- Den tillförda mängden annat avfall än park- och trädgårdsavfall är mer än 100 ton men högst 500 ton per kalenderår.
	90.171-2	T		- Den tillförda mängden annat avfall än park- och trädgårdsavfall är mer än 10 ton men högst 100 ton per kalenderår.
	90.171-3	T		- Den tillförda mängden park- och trädgårdsavfall är mer än 50 ton men högst 18 750 ton per kalenderår.
-	90.17001	T	U	Behandling av icke-farligt avfall genom biologisk behandling, om 1. avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är högst 10 ton per kalenderår, eller 2. avfallet är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är högst 50 ton per kalenderår.
				Animaliskt avfall
29 kap 32 §	90.241-i		B	Behandling av animaliskt avfall om den tillförda mängden avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av 5-17, 30 eller 31 §§.
	90.241-i1	16		- behandla mer än 10 000 ton animaliskt avfall.
	90.241-i2	10		- behandla mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton animaliskt avfall.

29 kap 33 §	90.251	10	C	Yrkesmässig behandling av animaliskt avfall om den tillförda mängden avfall är högst 10 ton per dygn eller högst 2 500 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av 5-17, 30 eller 31 §§.
				Återvinning för anläggningsändamål
29 kap 34 §	90.131		B	Återvinning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken inte endast är ringa.
	90.131-1	11		- Mer än 10 000 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
	90.131-2	10		- Mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
	90.131-3	9		- Mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
	90.131-4	8		- Mer än 50 ton men högst 1 000 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
	90.131-5	7		- Högst 50 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
29 kap 35 §	90.141	T	C	Återvinning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken är ringa.
				Uppgrävda massor
29 kap 36 §	90.361	8	B	Behandling av farligt avfall som utgörs av uppgrävda massor, om mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 25 eller 37 §.
29 kap 37 §	90.370	T	C	Behandling av avfall som utgörs av uppgrävda förorenade massor från den plats där behandlingen sker, om behandlingen pågår under högst en tolvmånadersperiod och inte är tillståndspliktig enligt 5-17, 21-25, 65-67 eller 70 a §§.
				Konvertering av smittförande avfall
29 kap 38 §	90.382	T	C	Konvertera smittförande avfall.
				Avvattning
29 kap 39 §	90.375	7	C	Avvattning av icke-farligt eller farligt avfall, om mängden avfall som behandlas är högst 2 000 ton per kalenderår.
				Mekanisk bearbetning och sortering
29 kap 40 §	90.100		B	Återvinning av mer än 10 000 ton icke-farligt avfall per kalenderår genom mekanisk bearbetning. Tillståndsplikten gäller inte 1. för att genom krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning återvinna avfall för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. om återvinningen är tillståndspliktig enligt 65 §.
	90.100-1	20		- Den hanterade avfallsmängden är större än 50 000 ton per kalenderår.
	90.100-2	12		- Den hanterade avfallsmängden är större än 10 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår.

29 kap 41 §	90.110		C	1. Yrkesmässigt återvinna icke-farligt avfall genom mekanisk bearbetning, om den tillförda mängden avfall är högst 10 000 ton per kalenderår, eller 2. genom krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning återvinna avfall för byggnads- eller anläggningsändamål.
	90.110-1	10		- Den hanterade mängden avfall är större än 10 000 ton per kalenderår, sammanräknat för både punkt 1 och 2. Den hanterade mängden avfall enligt punkt 1 får inte överskrida 10 000 ton.
	90.110-2	9		- Den hanterade mängden avfall är större än 5000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår, sammanräknat för både punkt 1 och 2.
	90.110-3	8		- Den hanterade mängden avfall är högst 5 000 ton per kalenderår, sammanräknat för både punkt 1 och 2.
29 kap 42 §	90.70		B	Sortering av icke-farligt avfall, om mängden avfall är mer än 10 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte för att sortera avfall för byggnads- eller anläggningsändamål.
	90.70-1 *90.70-2*	11 10		- Den hanterade avfallsmängden är mer än 75 000 ton per kalenderår. - Den hanterade avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår
29 kap 43 §	90.80	6	C	Sortering av icke-farligt avfall, om mängden avfall är 1. mer än 1 000 ton per kalenderår och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår i andra fall.
-	90.8001	T	U	Sortering av icke-farligt avfall, om mängden avfall är högst 1 000 ton per kalenderår.
				Elavfall
29 kap 44 §	90.90	6	C	Yrkesmässigt sortera, demontera eller på annat sätt behandla avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter innan ytterligare behandling. Anmälningsplikten gäller inte behandling av komponenter eller utrustning som innehåller isolerolja.
				Uttjänta fordon
29 kap 45 §	90.119		B	Tömma, demontera eller på annat sätt yrkesmässigt återvinna sådana uttjänta motordrivna fordon som inte omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186). Tillståndsplikten gäller inte om återvinningen är anmälningspliktig enligt 46 § 2.
	90.119-1 *90.119-2*	14 8		- Den hanterade avfallsmängden är större än 10 000 ton per kalenderår. - Den hanterade avfallsmängden är högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 46 §	90.120	7	C	Tömma, demontera eller på annat sätt yrkesmässigt återvinna 1. uttjänta bilar som omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186), eller 2. andra uttjänta motordrivna fordon vars totalvikt inte överstiger 3 500 kilogram, om fordonen återvinns av en bilskrotare som är auktoriserad enligt bilskrotningsförordningen.
				Förberedelse för återanvändning
29 kap 47 §	90.29	T	C	Yrkesmässigt förbereda avfall för återanvändning.

				Lagring som en del av att samla in avfall
29 kap 48 §	90.30		B	Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 30 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 10 000 ton annat icke-farligt avfall i andra fall. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 56 a §.
	90.30-1	11		-1. mer än 300 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller - 2. mer än 100 000 ton i andra fall.
	90.30-2	9		-1. mer än 150 000 ton men högst 300 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller - 2. mer än 50 000 ton men högst 100 000 ton i andra fall.
	90.30-3	8		-1. mer än 30 000 ton men högst 150 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller - 2. mer än 10 000 ton men högst 50 000 ton i andra fall.
29 kap 49 §	90.40	6	C	Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 10 ton men högst 30 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 10 ton men högst 10 000 ton annat icke-farligt avfall i andra fall. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 56 a eller 56 b §.
-	90.4001	T	U	Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är högst 10 ton.
-	90.4002	2	U	Återvinningsplatser för producentavfall (förpackningar) avsedda för allmänheten.
29 kap 50 §	90.50		B	Lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 5 ton och utgörs av olja, 2. mer än 30 ton och utgörs av blybatterier, 3. mer än 50 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, 4. mer än 30 ton och utgörs av impregnerat trä, 5. mer än 50 ton och utgörs av motordrivna fordon, eller 6. mer än 1 ton i andra fall.
	90.50-1	12		- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle är mer än 50 ton
	90.50-2	11		- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till 6. mer än 10 ton men högst 50 ton annat farligt avfall.
	90.50-3	9		- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till 1. mer än 25 ton men högst 50 ton olja, eller 6. mer än 5 ton men högst 10 ton annat farligt avfall.
	90.50-4	8		- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till 1. mer än 15 ton men högst 25 ton olja, eller 6. mer än 2,5 ton men högst 5 ton annat farligt avfall.
	90.50-5	6		- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till

				1. mer än 5 ton men högst 15 ton olja, 2. mer än 30 ton men högst 50 ton blybatterier, 4. mer än 30 ton men högst 50 ton impregnerat trä, eller 6. mer än 1 ton men högst 2,5 ton annat farligt avfall.
29 kap 51 §	90.60	3	C	Lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 200 kilogram men högst 5 ton och utgörs av olja, 2. mer än 1 500 kilogram men högst 30 ton och utgörs av blybatterier, 3. mer än 1 ton men högst 50 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, 4. mer än 200 kilogram men högst 30 ton och utgörs av impregnerat trä, 5. högst 50 ton och utgörs av motordrivna fordon, eller 6. mer än 200 kilogram men högst 1 ton i andra fall.
-	90.6001	T	U	Lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. högst 200 kilogram och utgörs av olja, 2. högst 1 500 kilogram och utgörs av blybatterier, 3. högst 1 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, 4. högst 200 kilogram och utgörs av impregnerat trä, 5. högst 200 kilogram i andra fall.
				Långtidslagring, djupt bergförvar och underjordsförvar
29 kap 52 §	90.454-i	26	A	Underjordsförvara mer än 50 ton farligt avfall.
29 kap 53 §	90.455	26	A	Permanent lagring av kvicksilveravfall med minst 0,1 viktprocent kvicksilver i djupt bergförvar. Tillståndsplikten gäller inte om lagringen är tillståndspliktig enligt 52 §.
29 kap 54 §	90.457	17	A	Underjordsförvara högst 50 ton farligt avfall.
29 kap 55 §	90.458	20	B	Underjordsförvara icke-farligt avfall.
				Lagring i avvaktan på återvinning eller bortskaffande
29 kap 56 §	90.408-i	12	B	Lagring av farligt avfall i avvaktan på sådan behandling som kräver tillstånd enligt 5, 6, 7, 8 eller 67 §, om mängden avfall vid något tillfälle är mer än 50 ton.
				Lagring av blandat bygg- och rivningsavfall, lättfraktion och stoft
29 kap 56 a §	90.350	8	B	Lagring på en annan plats än där avfallet uppkom av icke- farligt avfall som består av blandat bygg- och rivningsavfall (avfallskod 17 09 04) eller lättfraktion och stoft (avfallskod 19 10 04), om mängden avfall vid något tillfälle är mer än totalt 1 000 ton.
29 kap 56 b §	90.351	6	C	Lagring på en annan plats än där avfallet uppkom av icke- farligt avfall som består av blandat bygg- och rivningsavfall (avfallskod 17 09 04) eller lättfraktion och stoft (avfallskod 19 10 04), om mängden avfall vid något tillfälle är mer än totalt 10 ton och verksamheten inte omfattas av tillståndsplikt enligt 56 a §.
				Fartygsåtervinning
29 kap 57 §	90.451	30	A	Återvinning av avfall genom sådant yrkesmässigt omhändertagande av fartyg som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2013 av den 20 november 2013 om återvinning av fartyg och om ändring av förordning (EG) nr 1013/2006 och direktiv 2009/16/EG, i den ursprungliga lydelsen.
				Radioaktivt avfall
29 kap 58 §	90.460	24	A	Behandling av högaktivt radioaktivt avfall, slutförvara radioaktivt avfall eller lagra radioaktivt avfall.

29 kap 59 §	90.470	24	A	Bearbeta, lagra, slutförvara eller på annat sätt hantera använt kärnbränsle, kärnavfall eller annat radioaktivt avfall enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller strålskyddslagen (2018:396), om hanteringen inte är tillståndspliktig enligt 58 §.
				Lagring och avskiljning av koldioxid
29 kap 60 §	90.480	32	A	Anläggning för geologisk lagring av koldioxid, om mängden koldioxid som är planerad att lagras är mer än 100 000 ton.
29 kap 61 §	90.485	27	B	Anläggning för geologisk lagring av koldioxid, om mängden koldioxid som är planerad att lagras är högst 100 000 ton.
29 kap 62 §	90.500-i	27	B	Avskiljning av koldioxidströmmar för geologisk lagring av koldioxid från industriutsläppsverksamheter som beskrivs i 1 kap 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250).
29 kap 63 §	90.510	27	B	Avskiljning av koldioxidströmmar för geologisk lagring av koldioxid från anläggningar som inte är tillståndspliktiga enligt 62 §.
29 kap 64 §	90.520	6	C	Borrning i syfte att bedöma om en plats är lämplig för geologisk lagring av koldioxid.
				Andra verksamheter med återvinning eller bortskaffande
29 kap 65 §	90.406-i		B	Återvinna eller både återvinna och bortskaffa icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår och verksamheten avser 1. biologisk behandling, 2. behandling innan förbränning eller samförbränning 3. behandling i anläggning för fragmentering av metallavfall, eller 4. behandling av slagg eller aska. Om behandlingen enbart avser anaerob biologisk nedbrytning gäller tillståndsplikten endast om den tillförda mängden avfall är mer än 100 ton per dygn eller mer än 25 000 ton per kalenderår.
	90.406-i-1 90.406-i-2	24 17		- Den hanterade avfallsmängden är större än 50 000 ton per kalenderår. - Den hanterade avfallsmängden är större än 18 750 ton men högst 50 000 ton per kalenderår.
29 kap 66 §	90.405-i		B	Bortskaffa icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton per kalenderår och verksamheten avser 1. biologisk behandling, 2. fysikalisk-kemisk behandling, 3. behandling innan förbränning eller samförbränning 4. behandling i anläggning för fragmentering av metallavfall, eller 5. behandling av slagg eller aska.
	90.405-i-1 90.405-i-2	24 17		- Den hanterade avfallsmängden är större än 50 000 ton per kalenderår. - Den hanterade avfallsmängden är större än 12 500 ton men högst 50 000 ton per kalenderår

29 kap 67 §	90.435-i		A	Återvinna eller bortskaffa farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår och verksamheten avser 1. biologisk behandling, 2. fysikalisk-kemisk behandling, 3. materialåtervinning av lösningsmedel 4. materialåtervinning av oorganiskt material, utom metaller och metallföreningar, 5. regenerering av syror eller baser, 6. återvinning av komponenter som används till att minska föroreningar, 7. återvinning av katalysatorer 8. omraffinering eller annan behandling för återanvändning av olja, 9. invallning, 10. sammansmältning eller blandning innan behandling i en samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning eller innan avfallet behandlas enligt någon av de andra punkterna i denna paragraf, eller 11. omförpackning innan behandling i en samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning eller innan behandling av avfall enligt någon av de andra punkterna i denna paragraf.
	90.435-i1 *90.435-i2* *90.435-i3*	32 28 17		- Den tillförda mängden avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 68 §	90.410	24	A	Behandling av icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon annan bestämmelse i 29 kap.
29 kap 69 §	90.420		B	Behandling av icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon annan bestämmelse i 29 kap.
	90.420-1 *90.420-2* *90.420-3* *90.420-4* *90.420-5*	20 14 10 8 7		- Den tillförda mängden avfall är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden avfall är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
29 kap 70 §	90.430	3	C	Yrkesmässig behandling av icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är högst 500 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om behandlingen är anmälnings- eller tillståndspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
29 kap 70 a §	90.436		B	Behandling av icke-farligt avfall genom kemisk behandling om den tillförda mängden avfall är mer än 100 ton per dygn. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 65 eller 66 §.

29 kap 71 §	90.440 *90.440-1* *90.440-2* *90.440-3*	 32 28 17	A	Behandling av farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel. - Den tillförda mängden avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 72 §	90.450 *90.450-1* *90.450-2* *90.450-3*	 15 12 8	B	Yrkesmässig behandling av farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel. - Den tillförda mängden avfall är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden avfall är mer än 50 ton men högst 1 000 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden avfall är högst 50 ton per kalenderår.
				SKJUTFÄLT, SKJUTBANOR OCH SPORTANLÄGGNINGAR
30 kap 1 §	92.10	7	B	Skjutfält för skjutning med grovkalibriga vapen (kaliber större än 20 millimeter) eller för sprängningar av ammunition, minor eller andra sprängladdningar.
30 kap 2 §	92.20 *92.20-1* *92.20-2* *92.20-3*	 5 4 3	C	Skjutbana som är stadigvarande inrättad för skjutning utomhus med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber mindre än 20 millimeter) för mer än 5 000 skott per kalenderår. - Mer än 100 000 skott per kalenderår. - Mer än 20 000 skott men högst 100 000 skott per kalenderår. - Mer än 5 000 skott men högst 20 000 skott per kalenderår.
-	92.2001	T	U	Skjutbana som är stadigvarande inrättad för skjutning utomhus med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber högst 20 millimeter) för högst 5 000 skott per kalenderår.
30 kap 3§	92.30	5	C	Permanent tävlings-, tränings- eller testbana för motorfordon.
-	92.10001	6	U	Golfbana med sammanlagt mer än 18 hål.
-	92.10002	4	U	Golfbana med sammanlagt högst 18 hål.
-	92.10003	2	U	Golfbana med sammanlagt högst 9 hål.
				TEXTILTVÄTTERIER
31 kap 1 §	93.10	5	C	Tvätteri för mer än 2 ton tvättgods per dygn. Anmälningsplikten gäller inte om 1. utsläpp av vatten från verksamheten leds till ett avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 28 kap. 1 eller 2 §, eller 2. verksamheten är anmälningspliktig enligt 19 kap. 4 §.
-	93.1001	4	U	Tvätteri för mer än 2 ton tvättgods per dygn om utsläpp av vatten från verksamheten leds till ett avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
-	93.1002	T	U	Tvätteri för högst 2 ton tvättgods per dygn.
				BEGRAVNINGSVERKSAMHET
32 kap 1 §	93.20	7	B	Krematorium.

				ÖVRIGA MILJÖFARLIGA VERKSAMHETER
				Lackering m.m.
-	100.1001	3	U	Förbrukning av mer än 20 ton färg eller lack eller mer än 10 ton pulver per kalenderår.
-	100.1002	T	U	Förbrukning av högst 20 ton färg eller lack eller högst 10 ton pulver per kalenderår.
				Hantering av brom- eller fluorkarboner
-	101.1001	6	U	Omtappning av mer än 1 ton fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1002	3	U	Omtappning av mer än 100 kg men högst 1 ton fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1003	T	U	Omtappning av högst 100 kg fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1004	7	U	Omtappning av mer än 10 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1005	3	U	Omtappning av mer än 1 ton men högst 10 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1006	T	U	Omtappning av högst 1 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
				Detaljhandel
-	102.1001	T	U	Försäljning av kosmetiska produkter.
-	102.1002	T	U	Försäljning av kemiska produkter.
-	102.1003	T	U	Försäljning av kemiska produkter – primärleverantörer.
-	102.1004	T	U	Försäljning av särskilt farliga kemiska produkter.
-	102.1005	T	U	Försäljning av bekämpningsmedel.
-	102.1006	T	U	Försäljning av sprängämnesprekursorer.
-	102.1007	T	U	Försäljning av tryckimpregnerat virke.
-	102.1008	T	U	Försäljning av varor.

	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				HÄLSOSKYDDSVERKSAMHETER
				Lokaler för undervisning och liknande
	200.10-2	2	H	Gymnasieskola eller anpassad gymnasieskola
	200.10-5	2	H	Grundskola, anpassad grundskola, förskoleklass, specialskola, sameskola, eller internationell skola
	200.10-6	2	H	Förskola
	200.10-7	T	H	Öppen förskola
	200.10-8	T	H	Fritidshem och öppen fritidsverksamhet
	200.10-9	T	U	Familjedaghem
	200.10-10	T	U	Lokaler för undervisning
				Samlingslokaler och liknande
	200.20-1	T	U	Samlingslokaler där många människor brukar samlas
				Skönhetsvård och liknande
	200.30-4	T	U	Lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling och där verksamheten inte endast omfattas av lagen (2021:363) om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar.
	200.30-5	T	H	Verksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygieniska behandlingar som innebär risk för blodsmitta eller annan smitta på grund av användningen av skalpeller, akupunkturnålar, piercingverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg.
	200.30-6	T	U	Solarium
				Vård och hälsa
	200.40-1	T	U	Lokaler för vård eller annat omhändertagande
				Idrotts- och badanläggningar som är upplåtna för allmänheten eller som annars utnyttjas av många människor
	200.50-1	T	U	Idrottsanläggningar, gym eller motsvarande
	200.50-2 a	3	H	Bassängbad med högst 5 bassänger
	200.50-2 b	5	H	Bassängbad med mer än 5 bassänger
	200.50-3	T	U	Strandbad
				Boende
	200.60-1	T	U	Byggnader som innehåller en eller flera bostäder och tillhörande utrymmen.
	200.60-5	T	U	Hotell, pensionat och liknande lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad.
	200.60-6	T	U	Campinganläggningar

				Djurlokaler
	200.70-1	T	U	Lokaler för förvaring av djur.
				Kyltorn
	200.80-1	2	H	Verksamheter som uppför och/eller använder kyltorn. Ska inte tillämpas på kyltorn som ingår i en verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251).

Göteborgs Stads taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt strålskyddslagen

Dokumentnamn: Göteborgs Stads taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt strålskyddslagen

Beslutad av:	**Gäller för:**	**Diarienummer:**	**Datum och paragraf för beslutet:**
[Kommunfullmäktige/Nämnd/Styrelse]	Normgivning mot enskild	[Nummer]	
Dokumentsort:	**Giltighetstid:**	**Senast reviderad:**	**Dokumentansvarig:**
Taxor och avgifter	[Fr o m datum och tills vidare]	-	[Funktion, förvaltning].

Allmänna bestämmelser

§ 1. Denna taxa gäller avgifter för Göteborgs Stads kostnader för miljö- och klimatnämndens tillsynsverksamhet enligt strålskyddslagen och föreskrifter meddelade med stöd av lagen.

§ 2. Avgiftsskyldig är den som bedriver verksamhet enligt strålskyddslagen och omfattas av kommunal tillsyn samt den som anmäler en verksamhet där kosmetiskt solarium upplåts till allmänheten.

§ 3. Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till miljö- och klimatnämnden. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i faktura.

§ 4. Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens omfattning, tillsynsbehovet, nedlagd handläggningstid eller övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa sättas ned eller efterskänkas.

§ 5. Beslut om avgift och nedsättning eller efterskänkande av avgift i enskilda ärenden fattas av miljö- och klimatnämnden.

§ 6. Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2027.

Avgifter

§ 7. Avgift enligt denna taxa tas ut som timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden multipliceras med timtaxan.

Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje handläggare vid nämnden har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, resor (max 2 timmar per inspektionstillfälle), provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt samt föredragning och beslut.

§ 8. Timavgiften för nämndens handläggning enligt denna taxa är densamma som gällande timavgift för Göteborgs Stads taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt miljöbalken.

§ 9. Utöver timavgiften i 7 § har miljö- och klimatnämnden rätt att ta ut ersättning för kostnader för provtagning och undersökning av prov samt för kostnad för kontrollköp av den som tillsynen avser.

§ 10. Avgift enligt denna taxa tas inte ut för:

1. Handläggning av klagomål som visar sig ogrundade.
2. Handläggning av överklagande, såsom vid rättidsprövning och överlämnande till nästa instans samt yttrande i överklagade ärenden.
3. Handläggning för att svara på remisser.
4. Handläggning av ansökan om utdömande av vite.

Överklagan/överprövning

10. Miljö- och klimatnämndens beslut om avgift enligt denna taxa kan överklagas till förvaltningsrätten. Överklagan ska ha inkommit senast tre veckor från dess att beslutet tagits emot.

Bilaga 1 Förslag till Göteborgs Stads avfallstaxa

från 2027-01-01 tills vidare

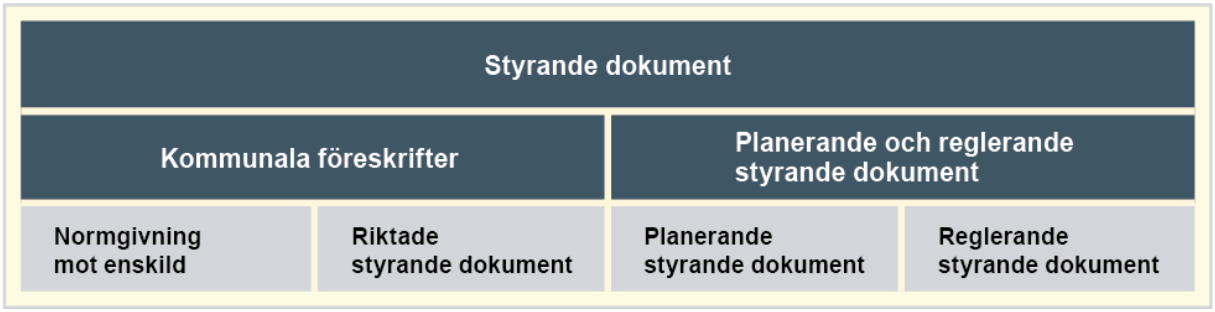

Dokumentnamn: Bilaga 1 Förslag till Göteborgs Stads avfallstaxa

Beslutad av:
FÖRSLAG

Gäller för:
Geografiska området Göteborg

Diarienummer:
KV Dnr xxx/26
KF Dnr XXXX/XX

Datum och paragraf för beslutet:
[Text]

Dokumentsort:
Kommunala föreskrifter, Normgivning mot enskild

Giltighetstid:
från 2027-01-01 tills vidare (FÖRSLAG)

Senast reviderad:
Ersätter tidigare taxa (FÖRSLAG)

Dokumentansvarig:
[Funktion]

1 Allmän taxeinformation 3
2 Avgifter för regelbunden avfallshämtning från småhus i hämtningsområde med viktdebitering 4
2.1 Kärlhämtning från småhus med hemsortering av förpackningar 4
2.2 Kärl- och säckhämtning från småhus utan hemsortering 6
3 Avgifter för regelbunden avfallshämtning från flerbostadshus och verksamheter i område med viktdebitering 7
3.1 Viktavgift 7
3.2 Hämtning av mat- och restavfall i kärl 7
3.3 Hämtning av mat- och restavfall från markbehållare i samtliga hämtningsområden 8
3.4 Hämtning av mat- och restavfall eller blandat avfall med mobil sopsug 8
3.5 Tilläggstjänster för markbehållare och för mobil sopsug 9
3.6 Hämtning av returpapper från flerbostadshus i kärl och markbehållare 9
3.7 Hämtning av textilavfall i kärl 10
3.8 Hämtning av sorterat förpackningsavfall från flerbostadshus i kärl och markbehållare 11
4 Avgifter för hämtning av matavfall, restavfall och blandat avfall i södra skärgården 12
4.1 Kärl- och säckhämtning i villor och radhus 12
4.2 Kärlhämtning i flerbostadshus och hos verksamheter 13
4.3 Extra hämtning av kärl och säckar 14
5 Avgifter för hämtning av avfall i container och liknande 14
5.1 Hämtning av container, storsäck eller mobil markbehållare 14
5.2 Tilläggstjänster, hyra och lägenhetsavgift för container 15
6 Avgifter för övriga tjänster 16
6.1 Hämtning av produkter till återanvändning, grovavfall eller bygg- och rivningsavfall 16
6.2 Hämtning av trädgårdsavfall i kärl 16
6.3 Hämtning av farligt avfall i miljörum 16
6.4 Hämtning av elavfall 17
6.5 Extra hämtning av avfall i område ett 17
6.6 Startrabatt bytesrum för flerbostadshus 17
6.7 Extra tillbehör 18
6.8 Särskilda evenemangstjänster 18
6.9 Särskilda informationstjänster 18
7 Tilläggsavgifter 19
7.1 Försvårad hämtning av säck och kärl 19
7.2 Felsorterat avfall 19
7.3 Blandat avfall 19
8 Avgift för lämning av avfall till återvinningscentraler 20
9 Avgifter för hämtning av flytande avfall, fettavfall och förbrukat filtermaterial 20
9.1 Planerad slamsugning med fast intervall 20
9.2 Enstaka slamsugning, mobila toaletter och filter från fosforfälla 21
9.3 Tilläggstjänster slamsugning 21
~~9.4 Hämtning av spillfett~~ 21
10 Särskilda bestämmelser 22

1 Allmän information om avfallstaxan

Omfattning
Avgifterna avser kommunalt avfall under kommunalt insamlingsansvar.

Förutom denna taxa regleras hämtningen av hushållsavfall av gällande föreskrifter för avfallshantering i Göteborg och övriga för området gällande lagar. I Göteborgs stads föreskrifter för avfall regleras avfallslämnares och fastighetsägares skyldigheter, krav på sortering, i vilka områden tjänster erbjuds, hämtningsintervall för olika kundkategorier och avfallsslag med mera.

Viktavgifter och övergripande taxeprinciper
Taxan är miljöstyrande. Det betyder att tjänster som normalt ger lägre miljöbelastning kostar mindre än tjänster som ger högre miljöbelastning.

Viktdebitering av restavfall och blandat avfall gäller i hela Göteborg förutom i södra skärgården där inte kärl- och säckhämtning omfattas. I småhus med hemsortering av förpackningar omfattas även matavfallet av viktavgift. Viktdebitering innebär att avfallet vägs vid varje tömning och en rörlig avgift baseras på vikten. För hämtning i container gäller särskilda viktavgifter och fler avfallsslag omfattas. För flytande avfall beräknas den rörliga avgiften utifrån volym i stället för vikt.

Avgifterna varierar beroende på tjänstens omfattning, avfallsslag, behållare och hur ofta avfallet hämtas. Tilläggsavgifter för försvårad hämtning, felsorterat avfall, blandat avfall och andra extra tjänster kan tillkomma. Avgifterna bekostar avfallshantering som insamling, transport, vissa behållare, information, säckar och påsar samt behandling av avfallet. De finansierar även kostnadsfria tjänster, till exempel hantering av grovavfall och farligt avfall på återvinningscentralerna och andra insamlingsställen. Därutöver täcker de kostnader för information, administration samt planerings- och kapitalkostnader för avfallshantering.

Sommarhämtning
Sommarhämtning utförs under sommarperioden som är 20 veckor lång och vanligen infaller från maj till och med september.

Läsanvisning
I tabellerna avser beteckningen ”0” att tjänsten utförs utan kostnad och beteckningen ”-” att tjänsten inte erbjuds.

2 Avgifter för regelbunden avfallshämtning från småhus i hämtningsområde med viktdebitering

2.1 Kärlhämtning från småhus med hemsortering av förpackningar

Följande tjänster och avgifter gäller för villor och radhus med fastighetsnära insamling av förpackningar. I vissa fall kan tjänsterna, efter godkännande, även användas av flerbostadshus och verksamheter. Viktdebitering tillämpas för kärl med restavfall och matavfall och innebär att avgiften består av både viktavgift och årsavgift. Tilläggsavgifter för försvårad hämtning eller felsortering kan tillkomma för samtliga kärl (avsnitt 7).

2.1.1 Viktavgift

Viktavgift (kr/kg)	
Restavfall och matavfall	
Utan moms	Med moms
2,64	3,30

Om det inte går att väga avfallet på grund av fel på vågen i sopbilen kommer viktdebiteringen att baseras på ett medelvärde av de senaste 10 vägningarna.

2.1.2 Helårshämtning standardnivå

		Årsavgift (kr/behållare)					
Behållare	Hämtning	Mat- och restavfall		Förpackningar av papper och plast		Förpackningar av metall och glas	
		Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
Tvådelat kärl 240 liter	var 4:e vecka	-	-	-	-	0	0
	var 14:e dag	2 018	2 523	0	0	-	-
Tvådelat kärl 370 liter	var 4:e vecka	-	-	-	-	0	0
	var 14:e dag	2 726	3 408	0	0	-	-

2.1.3 Helårshämtning vid lite avfall eller egen kompost

Följande tjänster kan på begäran ersätta det tvådelade kärlet i 2.1.2 för mat- och restavfall när avfallsmängderna är små (restavfallet hämtas var 4:e vecka och matavfall var 14:e dag) eller när matavfallet hemkomposteras vilket kräver särskild anmälan (då används endast kärl för restavfall som hämtas var 14:e dag eller var 4:e vecka). Viktavgift och förpackningshämtning enligt ovan.

		Årsavgift (kr/behållare)			
Behållare	Hämtning	Matavfall		Restavfall	
		Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
140 liter kärl	var 4:e vecka*	-	-	1085	1 356
	var 14:e dag	304	380	-	-
190 liter kärl**	var 4:e vecka*	-	-	1145	1 431

* Även vid hemkompostering. ** Inga nya abonnemang tecknas för dessa tjänster.

Endast vid hemkompostering		Årsavgift (kr/behållare)	
Behållare	Hämtning	Restavfall	
		Utan moms	Med moms
140 liter kärl	var 14:e dag	1701	2 126
190 liter kärl	var 14:e dag	1785	2 231

2.1.4 Helårshämtning vid extra mycket avfall

Följande tjänster kan på begäran komplettera det tvådelade kärlet när avfallsmängderna är extra stora under lång tid. Viktavgift och förpackningshämtning enligt ovan. För enstaka tillfällen hänvisas till extratömning (avsnitt 6).

		Årsavgift (kr/behållare)			
Behållare	Hämtning	Matavfall		Restavfall	
		Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
Extrakärl 140 liter	var 14:e dag	103	129	932	1 165
Extrakärl 190 liter	var 14:e dag	-	-	1 016	1 270
Extrakärl 370 liter	var 14:e dag	-	-	1 588	1 985
Extrakärl 660 liter	var 14:e dag	-	-	3 294	4 118

2.1.5 Sommarhämtning standardnivå

		Årsavgift (kr/behållare)					
Behållare	Hämtning	Mat- och restavfall		Förpackningar av papper och plast		Förpackningar av metall och glas	
		Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
Tvådelat kärl 240 liter	var 4:e vecka	-	-	-	-	0	0
	var 14:e dag	1 150	1 438	0	0	-	-
Tvådelat kärl 370 liter	var 4:e vecka	-	-	-	-	0	0
	var 14:e dag	1 554	1 943	0	0	-	-

2.1.6 Sommarhämtning vid lite avfall eller egen kompost

Följande tjänster kan på begäran ersätta det tvådelade kärlet för mat- och restavfall när avfallsmängderna är små (restavfallet hämtas var 4:e vecka och matavfall var 14:e dag) eller när matavfallet hemkomposteras vilket kräver särskild anmälan (endast kärl för restavfall hämtas var 14:e dag eller var 4:e vecka). Viktavgift och förpackningshämtning enligt ovan.

		Årsavgift (kr/behållare)			
Behållare	Hämtning	Matavfall		Restavfall	
		Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
140 liter kärl	var 4:e vecka*	-	-	604	755
	var 14:e dag	156	195	-	-
190 liter kärl**	var 4:e vecka*	-	-	660	825

* Även vid hemkompostering. ** Inga nya abonnemang tecknas för dessa tjänster.

Endast vid hemkompostering		Årsavgift (kr/behållare)	
Behållare	Hämtning	Restavfall	
		Utan moms	Med moms
140 liter kärl	var 14:e dag	959	1 199
190 liter kärl	var 14:e dag	1007	1 259

2.1.7 Sommarhämtning vid extra mycket avfall

Följande tjänster kan på begäran komplettera det tvådelade kärlet när avfallsmängderna är extra stora under lång tid. Viktavgift och förpackningshämtning enligt ovan. För enstaka tillfällen hänvisas till extratömning (avsnitt 6).

		Årsavgift (kr/behållare)			
Behållare	Hämtning	Matavfall		Restavfall	
		Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
Extrakärl 140 liter	var 14:e dag	40	50	546	683
Extrakärl 190 liter	var 14:e dag	-	-	594	743
Extrakärl 370 liter	var 14:e dag	-	-	931	1 164
Extrakärl 660 liter	var 14:e dag	-	-	1 903	2 379

2.2 Kärl- och säckhämtning från småhus utan hemsortering

Följande tjänster och avgifter används i villor och radhus som ännu inte har fastighetsnära insamling av förpackningar. Viktdebitering tillämpas för restavfall och blandat avfall och innebär att avgiften består av både viktavgift och årsavgift. För motsvarande tjänster och avgifter i södra skärgården, se avsnitt 4. Tilläggsavgifter för försvårad hämtning eller felsortering kan tillkomma (avsnitt 7).

2.2.1 Viktavgift

Viktavgift (kr/kg)			
Matavfall		Restavfall, blandat avfall	
Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
0	0	3,60	4,50

Om det inte går att väga avfallet på grund av fel på vågen i sopbilen kommer viktdebiteringen att baseras på ett medelvärde av de senaste 10 vägningarna.

2.2.2 Helårshämtning

		Årsavgift (kr/behållare)					
Behållare	Hämtning	Matavfall		Restavfall		Blandat avfall*	
		Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
60 liter säck* / 140 liter kärl	1 gång/vecka	304	380	-	-	-	-
140 liter kärl	var 4:e vecka	-	-	1 085	1 356	-	-
	var 14:e dag	-	-	1 701	2 126	2 385	2 981
190 liter kärl	var 4:e vecka	-	-	1 145	1 431	-	-
	var 14:e dag	-	-	1 785	2 231	2 509	3 136
240 liter kärl	Var 14:e dag	-	-	1 860	2 325	2 615	3 269

* Inga nya abonnemang tecknas för dessa tjänster.

2.2.3 Sommarhämtning

		Årsavgift (kr/behållare)					
Behållare	Hämtning	Matavfall		Restavfall		Blandat avfall*	
		Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
60 liter säck* / 140 liter kärl	1 gång/vecka	156	195	-	-	-	-
140 liter kärl	var 4:e vecka	-	-	604	755	-	-
	var 14:e dag	-	-	959	1 199	1 352	1 690
190 liter kärl	var 4:e vecka	-	-	660	825	-	-
	var 14:e dag	-	-	1 007	1 259	1 424	1 780
240 liter kärl	Var 14:e dag	-	-	1 052	1 315	1 486	1 858

* Inga nya abonnemang tecknas för dessa tjänster.

3 Avgifter för regelbunden avfallshämtning från flerbostadshus och verksamheter i område med viktdebitering

Följande tjänster och avgifter gäller i hela Göteborg förutom i södra skärgården (hämtningsområde 1 i Göteborgs stads föreskrifter för avfall). Alla tjänster erbjuds inte till alla verksamheter, beroende på avgränsningar i det kommunala ansvaret. Tjänsterna i detta avsnitt kan även användas av småhus med gemensam hämtning (grupphusområden, samfälligheter och liknande) och i vissa andra fall. Viktdebitering tillämpas för restavfall och blandat avfall och innebär att avgiften består av både viktavgift och årsavgift. För motsvarande tjänster och avgifter i södra skärgården, se avsnitt 4. Tilläggsavgifter för försvårad hämtning, felsortering och blandat avfall kan tillkomma (avsnitt 7). När tätare hämtning än 1 gång per vecka används är avgiften förhöjd enligt avsnitt 10.3. Matavfall, restavfall, blandat avfall, förpackningar och returpapper kan även hämtas i container, se avsnitt 5.

3.1 Viktavgift

Viktavgift (kr/kg)			
Matavfall, returpapper, förpackningsavfall och textilavfall		Restavfall och blandat avfall	
Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
0	0	3,60	4,50

Om det inte går att väga avfallet på grund av fel på vågen i sopbilen kommer viktdebiteringen att baseras på ett medelvärde av de senaste 10 vägningarna.

3.2 Hämtning av mat- och restavfall i kärl

Viktavgift tillkommer. Tilläggsavgifter för blandat avfall, felsortering och försvårad hämtning, som dragväg kan tillkomma. Se avsnitt 7. Verksamheter kan inte ha större kärl än 140 liter för matavfall. För verksamheter ingår tvättning av matavfallskärl två gånger per år. Maximal dragväg är fem meter för 240 liters kärl för matavfall från flerbostadshus.

3.2.1 Helårshämtning

		Årsavgift (kr/behållare)			
Behållare	Hämtning	Matavfall		Restavfall	
		Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
140 liter kärl	var 14:e dag	-	-	1 701	2 126
	1 gång/vecka	1 520	1 900	2 486	3 108
190 liter kärl	var 14:e dag	-	-	1 785	2 231
	1 gång/vecka	-	-	2 556	3 195
240 liter kärl	1 gång/vecka	2 403	3 004	-	-
370 liter kärl	var 14:e dag	-	-	2 357	2 946
	1 gång/vecka	-	-	4 212	5 265
660 liter kärl	var 14:e dag	-	-	4 063	5 079
	1 gång/vecka	-	-	7 254	9 068

3.2.2 Sommarhämtning

		Årsavgift (kr/behållare)			
Behållare	Hämtning	Matavfall		Restavfall	
		Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
140 liter kärl	var 14:e dag	-	-	959	1 199
	1 gång/vecka	669	836	1 352	1 690
190 liter kärl	var 14:e dag	-	-	1 007	1 259
	1 gång/vecka	-	-	1 418	1 773
240 liter kärl	1 gång/vecka	1 032	1 290	-	-
370 liter kärl	1 gång/vecka	-	-	2 512	3 140
660 liter kärl	1 gång/vecka	-	-	4 118	5 148

3.3 Hämtning av mat- och restavfall från markbehållare i samtliga hämtningsområden

Viktavgift tillkommer för restavfall. För vissa behållartyper ingår innersäck och isättning av den. En årlig tvättning av markbehållare för matavfall ingår. Tilläggsavgift för felsortering och blandat avfall kan tillkomma. Se avsnitt 7.

		Årsavgift (kr/behållare/m³)			
Behållare	Hämtning	Matavfall		Restavfall	
		Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
Per m³ behållarvolym*	var 14:e dag	-	-	4 953	6 191
	1 gång/vecka	7 453	9 316	9 906	12 383

* Minst 1 m³, avrundat upp till närmaste halvkubik.

3.4 Hämtning av mat- och restavfall eller blandat avfall med mobil sopsug

För restavfall och blandat avfall tillkommer viktavgift och dockningsavgift till hämtningsavgiften. För matavfall tas ingen viktavgift eller dockningsavgift ut. Tilläggsavgift för felsortering kan tillkomma. Se avsnitt 7.

3.4.1 Hämtningsavgift för mobil sopsug

		Årsavgift (kr/behållare)					
Behållare	Hämtning	Matavfall		Restavfall		Blandat avfall**	
		Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
0,2 m3	1 gång/vecka	1 860	2 325	-	-	-	-
0,3 m3	1 gång/vecka	2 335	2 919	-	-	-	-
Per m³ behållarvolym*	var 14:e dag	-	-	3 390	4 238	4 839	6 049
	1 gång/vecka	3 027	3 784	6 780	8 475	9 680	12 100

* Minst 1 m³, avrundat upp till närmaste halvkubik.

** Inga nya abonnemang tecknas för dessa tjänster.

3.4.2 Dockningsavgift för mobil sopsug

Hämtning	Årsavgift dockning (kr/ställe)	
	Utan moms	Med moms
Var 14:e dag	8 311	10 389
1 gång/vecka	16 619	20 774

3.5 Tilläggstjänster för markbehållare och för mobil sopsug

Vid behov av en bil som kan tömma sopsugen eller lyfta behållarna, till exempel i samband med underhållsarbete, tas en avgift ut för framkörning och assistanstid. Arbetet utförs normalt vid en överenskommen tidpunkt.

Tjänst	Enhet	Avgift (kr/enhet)	
		Utan moms	Med moms
Assistanstid	15 min	600	750
Framkörning	Tillfälle	1 162	1 453

3.6 Hämtning av returpapper från flerbostadshus i kärl och markbehållare

Viktavgift ingår i avgiften. Tilläggsavgift kan tillkomma för felsortering och försvårad hämtning, till exempel dragväg. Se avsnitt 7. Under en övergångsperiod kommer tjänsten utförs av en av Kretslopp och vattens auktoriserade avfallshämtare. Då avser beloppen nedan maximal tömningsavgift och tilläggsavgifter debiteras enligt utförarens prislista. Avgifterna ska då betalas direkt till utföraren enligt dennes rutiner (avsnitt 10.5f). Dessa övergångsregler gäller även om container enligt avsnitt 5 används.

3.6.1 Helårshämtning

		Årsavgift (kr/behållare)	
Behållare	Hämtning	Utan moms	Med moms
140 liter kärl	var 8:e vecka	311	388
	var 4:e vecka	622	777
	var 14:e dag	1 243	1 554
	1 gång/vecka	2 486	3 108
190 liter kärl	var 8:e vecka	320	399
	var 4:e vecka	639	799
	var 14:e dag	1 278	1 598
	1 gång/vecka	2 556	3 195
240 liter kärl	var 8:e vecka	387	484
	var 4:e vecka	774	968
	var 14:e dag	1 548	1 935
	1 gång/vecka	3 096	3 870
370 liter kärl	var 8:e vecka	527	658
	var 4:e vecka	1 053	1 316
	var 14:e dag	2 106	2 633
	1 gång/vecka	4 212	5 265
Markbehållare	var 4:e vecka	2 477	3 096
	var 14:e dag	4 953	6 191
	1 gång/vecka	9 906	12 383

3.6.2 Sommarhämtning

		Årsavgift (kr/behållare)	
Behållare	**Hämtning**	**Utan moms**	**Med moms**
140 liter kärl	var 8:e vecka	174	218
	var 4:e vecka	348	435
	var 14:e dag	696	870
	1 gång/vecka	1 392	1 740
190 liter kärl	var 8:e vecka	179	224
	var 4:e vecka	358	448
	var 14:e dag	716	895
	1 gång/vecka	1 432	1 790
240 liter kärl	var 8:e vecka	217	271
	var 4:e vecka	434	543
	var 14:e dag	868	1 085
	1 gång/vecka	1 736	2 170
370 liter kärl	var 8:e vecka	295	369
	var 4:e vecka	590	738
	var 14:e dag	1 180	1 475
	1 gång/vecka	2 360	2 950
Markbehållare	var 4:e vecka	2 774	3 468
	var 14:e dag	5 548	6 935
	1 gång/vecka	11 096	13 870

3.7 Hämtning av textilavfall i kärl

Tjänsten beställs från en av Kretslopp och vattens auktoriserade avfallshämtare och utförs enligt överenskommelse med denne. Avgiften får högst uppgå till belopp enligt nedan och betalas direkt till utföraren enligt dennes rutiner (avsnitt 10.5f). Utförare av textilinsamling kan vara momsbefriade vilket påverkar debiteringen. Viktavgift och kärlhyra ingår i priset. Avgift för försvårad hämtning, som dragväg, kan tillkomma enligt utförarens prislista.

	Maximal tömningsavgift (kr/behållare/tömning)	
Behållare	**Utan moms**	**Med moms**
Litet kärl (upp till cirka 150 liter)	88	110
Mellankärl (cirka 190 - 240 liter)	99	124
Stort kärl (större än 300 liter)	157	196
Tilläggsavgift för extra tömning	161	201

3.8 Hämtning av sorterat förpackningsavfall från flerbostadshus i kärl och markbehållare

Viktavgift och kärl ingår i avgiften. Tilläggsavgifter kan tillkomma för felsortering och försvårad hämtning, till exempel dragväg. Se avsnitt 7. Förpackningsavfallet ska sorteras i fem separata avfallsslag. Verksamheter som är samlokaliserade med bostäder och har anmält sig till Kretslopp och vatten kan nyttja tjänsterna. Under en övergångsperiod kommer tjänsten att utföras av en av Kretslopp och vattens auktoriserade avfallshämtare. Då avser beloppen nedan maximal tömningsavgift och tilläggsavgifter debiteras enligt utförarens prislista. Avgifterna ska då betalas direkt till utföraren enligt dennes rutiner (avsnitt 10.5f). Dessa övergångsregler gäller även om container enligt avsnitt 5 används.

3.8.1 Helårshämtning

		Årsavgift (kr/behållare)			
Behållare	Hämtning	Förpackningsavfall av papper eller plast		Förpackningsavfall av metall, färgat eller ofärgat glas	
		Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
140 liter kärl/ 190 liter kärl/ 370 liter kärl	var 8:e vecka	0	0	0	0
	var 4:e vecka	0	0	0	0
	var 14:e dag	0	0	0	0
	1 gång/vecka	0	0	3 169	3 961
	2 gånger/vecka	6 339	7 924	6 339	7 924
660 liter kärl	var 8:e vecka	0	0	-	-
	var 4:e vecka	0	0	-	-
	var 14:e dag	0	0	-	-
	1 gång/vecka	0	0	-	-
	2 gånger/vecka	6 339	7 924	-	-
Markbehållare normalnivå*	Alla hämtningsintervall ovan	0	0	0	0

*Med normalnivå för förpackningar avses genomsnittlig fyllnadsgrad över 70 procent. Hämtningar utöver detta debiteras med avgiften för restavfall.

3.8.2 Sommarhämtning

		Årsavgift (kr/behållare)			
Behållare	Hämtning	Förpackningsavfall av papper eller plast		Förpackningsavfall av metall, färgat eller ofärgat glas	
		Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
190 liter kärl/ 370 liter kärl	var 8:e vecka	0	0	0	0
	var 4:e vecka	0	0	0	0
	var 14:e dag	0	0	0	0
	1 gång/vecka	0	0	1 341	1 676
	2 gånger/vecka	2 682	3 353	2 682	3 353
660 liter kärl	var 8:e vecka	0	0	-	-
	var 4:e vecka	0	0	-	-
	var 14:e dag	0	0	-	-
	1 gång/vecka	0	0	-	-
	2 gånger/vecka	2 682	3 353	-	-
Markbehållare normalnivå*	Alla hämtningsintervall ovan	0	0	0	0

*Med normalnivå för förpackningar avses genomsnittlig fyllnadsgrad över 70 procent. Hämtningar utöver detta debiteras med avgiften för restavfall.

4 Avgifter för hämtning av matavfall, restavfall och blandat avfall i södra skärgården

Följande avgifter gäller i södra skärgården (hämtningsområde två och tre i Göteborgs stads föreskrifter för avfall). Behandlingsavgiften är inkluderad i priset, vikten debiteras ej för dessa tjänster. Tilläggsavgifter för försvårad hämtning eller felsortering kan tillkomma (avsnitt 4 och 7). Avgifterna i detta avsnitt kan även tillämpas i vissa fall när förhållandena i hämtningsområde ett inte medger tömning med ett fordon som kan registrera vikt. För hämtning från markbehållare, container eller storsäck tillkommer viktavgift (för villkor och priser se avsnitt 3 och 5).

4.1 Kärl- och säckhämtning i villor och radhus

I årsavgiften ingår behandlingsavgift.

4.1.1 Helårshämtning

		Årsavgift (kr/behållare)					
Behållare	Hämtning	Matavfall		Restavfall		Blandat avfall*	
		Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
60 liter säck/ 140 liter kärl	1 gång/vecka	304	380	-	-	-	-
125 liter säck*/ 140 liter kärl	var 4:e vecka	-	-	1 516	1 895	-	-
	var 14:e dag	-	-	2 549	3 186	3 492	4 365
	1 gång/vecka *	-	-	4 157	5 196	5 684	7 105
160 liter säck/ 190 liter kärl	var 4:e vecka	-	-	1 698	2 123	-	-
	var 14:e dag	-	-	2 879	3 599	3 938	4 923
	1 gång/vecka *	-	-	4 707	5 884	6 431	8 039
240 liter kärl	Var 14:e dag	-	-	3 262	4 078	4 402	5 503

* Inga nya abonnemang tecknas för dessa tjänster.

4.1.2 Fritidshämtning

För fritidshus som ibland används även under vinterhalvåret. Utöver sommarhämtningen utförs fyra hämtningar under vinterhalvåret. Vanligen veckorna 2, 12, 16 och 46.

		Årsavgift (kr/behållare)					
Behållare	Hämtning	Matavfall		Restavfall		Blandat avfall*	
		Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
60 liter säck/ 140 liter kärl	1 gång/vecka	180	225	-	-	-	-
125 liter säck*/ 140 liter kärl	var 4:e vecka	-	-	1 036	1 295	-	-
	var 14:e dag	-	-	1 596	1 995	2 204	2 755
	1 gång/vecka*	-	-	2 490	3 113	3 431	4 289
160 liter säck/ 190 liter kärl	var 4:e vecka	-	-	1 223	1 529	-	-
	var 14:e dag	-	-	1 842	2 303	2 550	3 188
	1 gång/vecka*	-	-	2 884	3 605	3 960	4 950
240 liter kärl	Var 14:e dag	-	-	2 097	2 621	2 966	3 708

* Inga nya abonnemang tecknas för dessa tjänster.

4.1.3 Sommarhämtning

Behållare	Hämtning	Årsavgift (kr/behållare)					
		Matavfall		Restavfall		Blandat avfall*	
		Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
60 liter säck/ 140 liter kärl	1 gång/vecka	156	195	-	-	-	-
125 liter säck*/ 140 liter kärl	var 4:e vecka	-	-	818	1 023	-	-
	var 14:e dag	-	-	1 381	1 726	1 896	2 370
	1 gång/vecka*	-	-	2 266	2 833	3 114	3 893
160 liter säck/ 190 liter kärl	var 4:e vecka	-	-	930	1 163	-	-
	var 14:e dag	-	-	1 547	1 934	2 130	2 663
	1 gång/vecka*	-	-	2 579	3 224	3 534	4 418
240 liter kärl	Var 14:e dag	-	-	1 720	2 150	2 421	3 026

* Inga nya abonnemang tecknas för dessa tjänster.

4.2 Kärlhämtning i flerbostadshus och hos verksamheter

I årsavgiften ingår behandlingsavgift. Verksamheter kan ha max 140 liters kärl för matavfall. Maximal dragväg är fem meter för 240 liters kärl för matavfall från flerbostadshus. För verksamheter ingår tvättning av matavfallskärl två gånger per år.

4.2.1 Helårshämtning

Behållare	Hämtning	Årsavgift (kr/behållare)					
		Matavfall		Restavfall		Blandat avfall*	
		Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
140 liter kärl	var 14:e dag	-	-	2 549	3 186	3 492	4 365
	1 gång/vecka	1 520	1 900	4 157	5 196	5 684	7 105
190 liter kärl	var 14:e dag	-	-	2 879	3 599	3 938	4 923
	1 gång/vecka	-	-	4 707	5 884	6 431	8 039
240 liter kärl	1 gång/vecka	2 403	3 004	-	-	-	-
370 liter kärl	var 14:e dag	-	-	4 142	5 178	5 632	7 040
	1 gång/vecka	-	-	7 833	9 791	10 621	13 276

* Inga nya abonnemang tecknas för dessa tjänster.

4.2.2 Sommarhämtning

Behållare	Hämtning	Årsavgift (kr/behållare)					
		Matavfall		Restavfall		Blandat avfall*	
		Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
140 liter kärl	Var 14:e dag	-	-	1 381	1 726	1 896	2 370
	1 gång/vecka	669	836	2 266	2 833	3 114	3 893
190 liter kärl	var 14:e dag	-	-	1 547	1 934	2 130	2 663
	1 gång/vecka	-	-	2 579	3 224	3 534	4 418
240 liter kärl	1 gång/vecka	1 032	1 290	-	-	-	-
370 liter kärl	Var 14:e dag	-	-	-	-	3 202	4 003
	1 gång/vecka	-	-	4 347	5 434	6 103	7 629

* Inga nya abonnemang tecknas för dessa tjänster.

4.3 Extra hämtning av kärl och säckar

Avgift för extra hämtning inklusive behandlingsavgift. Utförs normalt inom tre arbetsdagar, med vissa undantag.

Behållare	Avgift (kr/behållare)	
	Utan moms	Med moms
Säckar och kärl upp till 240 liter	245	306
Kärl 370 liter	372	465

5 Avgifter för hämtning av avfall i container och liknande

5.1 Hämtning av container, storsäck eller mobil markbehållare

Avgiften består av en viktavgift och en transportavgift. Tilläggsavgifter kan tillkomma om arbetet tar lång tid eller behöver utföras utanför ordinarie arbetstid. Hyra tillkommer om container eller mobil markbehållare används i mer än 4 dygn. Lägenhetsavgift tillkommer när container används som ordinarie hämtningssystem för boendes restavfall eller blandade avfall. Grovavfall och bygg- och rivningsavfall kan även lämnas vid återvinningscentral (avsnitt 8) eller hämtas styckvis (avsnitt 6).

5.1.1 Viktavgift

Viktavgift (kr/ton)					
Förpackningsavfall och returpapper		Övriga utsorterade avfallsslag*		Blandat avfall, restavfall och grovavfall	
Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
0	0	651	814	3 600	4 500

* Matavfall, trädgårdsavfall, bygg- och rivningsavfall samt i övrigt överenskomna fraktioner. I södra skärgården även asbest. Bygg- och rivningsavfall ska sorteras i fraktionerna trä, metall, gips och mineraler (tegel, klinker, keramik eller sten). Även plast ska sorteras ut från bygg- och rivningsavfall, men hämtas enbart genom tjänsten med bärhjälp (6.1) förutom i skärgården där container och storsäck används.

5.1.2 Avgift för transport och tömning

Transportavgiften för leverans inkluderar sluttömning, eventuella extra tömningar mellan leverans och sluttömning debiteras per tömning. I södra skärgården (hämtningsområde 2 och 3) erbjuds endast containrar upp till 20 m^3 och i vissa fall används i stället storsäck i samråd med utföraren. Under en övergångsperiod kommer förpackningsavfall hämtas av en auktoriserad avfallshämtare. Då avser beloppen nedan maximal avgift och tilläggsavgifter debiteras enligt utförarens prislista. Avgifterna ska då betalas direkt till utföraren enligt dennes rutiner (avsnitt 10.5f).

	Transportavgift (kr/behållare)					
	Förpackningsavfall normalnivå** och matavfall		Restavfall och returpapper		Blandat avfall, grovavfall, bygg- och rivningsavfall samt trädgårdsavfall	
	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
Leverans och sluttömning av en container eller en mobil markbehållare	2 576	3 220	2 576	3 220	2 576	3 220
Extra tömning av en liten container eller en mobil markbehållare 2-10 m^3	0	0	514	643	640	800
Extra tömning av en stor container 11-34 m^3	0	0	1 176	1 470	1 423	1 779
Hämtning av en storsäck 0,25-2 m^3 *	-	-	-	-	1 288	1 610

*Endast tillgänglig på vissa platser i södra skärgården och ej för blandat avfall. Placering bestäms i samråd med entreprenör. Storsäck med lyftöglor köps från valfri butik eller från Kretslopp och vatten.

**Förpackningsavfallet ska vara sorterat i fem avfallsslag. Med normalnivå för förpackningar avses genomsnittlig fyllnadsgrad över 70 procent. Tömningar utöver detta debiteras med avgiften för restavfall.

5.2 Tilläggstjänster, hyra och lägenhetsavgift för container

När container används som ordinarie hämtningssystem för restavfall eller blandat avfall, till exempel för flerbostadshus, områden med central sopsug, äldreboenden och studentbostäder betalas en lägenhetsavgift per lägenhet och år. De öar där hämtning endast sker från en anvisad plats under sommaren och ingen grovavfallsservice finns är undantagna från lägenhetsavgift. Kräver arbetet längre tid eller större arbetsinsats än ett normalobjekt, eller om arbetet utförs på andra tider än måndag–fredag klockan 6.30–16.00, debiteras tilläggsavgifter. För långtidshyrda containrar ingår en tvätt per år.

Tjänst	Enhet	Avgift (kr/enhet)	
		Utan moms	Med moms
Lägenhetsavgift	Lägenhet	402	503
Hyra av container eller mobil markbehållare 2–16 m^3	Dygn*	37	46
Hyra av container 20–34 m^3 (ej i södra skärgården)	Dygn*	70	88
Storsäck med leverans (endast i södra skärgården)	Styck	255	319
Hämtning av container med före detta livsmedel, ABP-material, oavsett storlek på container**	Tillfälle	2 351	2 939
Personal och bil	Timme	2 044	2 555
Extra personal	Personal och timme	882	1 103
Övertid för extra personal**	Personal och timme	803	1 004
Helg- och kvällstillägg **	Tillfälle	3 870	4 838
Flyttning av container vid annat uppdrag	Tillfälle	500	625
Tvätt av container	Tillfälle	606	758
Leverans av en särskild elavfallshäck och hämtning av elavfall och häck i samband med tillfällig hyra av container för grovavfall eller bygg- och rivningsavfall	Tillfälle	0	0

* Hyra tillkommer om containern används i mer än 4 dygn.
** I det fall miljöbalken anger att ansvaret för detta avfall ej längre faller på kommunen så erbjuds denna tjänst endast vid godkänt kommunalt andrahandsansvar
*** Gäller vid förbeställd tömning som utförs på en vardag efter klockan 16.00 eller på veckoslut, helgafton eller helgdag.

6 Avgifter för övriga tjänster

6.1 Hämtning av produkter till återanvändning, grovavfall eller bygg- och rivningsavfall

Produkter till återanvändning, grovavfall och bygg- och rivningsavfall kan även lämnas vid återvinningscentral (avsnitt 8), avfallsfraktionerna hämtas även i container (avsnitt 5).

6.1.1 Hämtning från grovavfallsrum eller uppställningsplats

Styckvis hämtning av grovavfall, till exempel trasiga möbler, sportutrustning, stora leksaker och barnvagnar.

Tjänst	Enhet	Avgift (kr/enhet)	
		Utan moms	Med moms
Transportavgift – endast vid engångsbeställning	Tillfälle	1 190	1 488
Lastnings- och behandlingskostnad	Per påbörjad 5-minutersperiod	475	594

6.1.2 Hämtning från bostad med bärhjälp

Hämtning av sorterat grovavfall, bygg- och rivningsavfall samt produkter till återanvändning. Till exempel hela eller trasiga möbler, mattor, hobbyartiklar, kakel och köksluckor. Tjänsten beställs direkt från någon av Kretslopp och vattens upphandlade avfallshämtare och utförs enligt överenskommelse med dessa. Avgiften ska betalas av den som beställt tjänsten direkt till avfallshämtaren enligt dennes rutiner (avsnitt 10.5f). Avfallet ska vara sorterat när det hämtas, annars tillkommer avgift för ytterligare tid. Maximal omfattning är 30 minuter och 12 kubikmeter. Tjänsten erbjuds inte i södra skärgården. Om tjänsten inte kan utföras på grund av att den som beställt tjänsten inte tillhandahåller avfallet enligt vad som överenskommits och inte avbokat i rimlig tid tas en avgift för bomkörning ut.

Tjänst	Avgift för 1 personal (kr/tjänst)		Avgift för 2 personal (kr/tjänst)	
Tidsperiod och maxvolym för hämtning	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
Hämtning max 1,5 m^3 och 5 minuters lastning	620	775	850	1 063
Tillägg för större hämtning (per ytterligare 1,5 m^3 eller ytterligare 5-minutersperiod)	135	169	215	269
Avgift för bomkörning	310	388	425	531

6.2 Hämtning av trädgårdsavfall i kärl

Säsongsvis hämtning av trädgårdsavfall i kärl varannan vecka från april till november. Placering som innebär försvårad hämtning, som dragväg, är inte tillåten för kärl som rymmer 370 liter. Tillkommande avgifter för försvårad hämtning av kärl som rymmer 140 liter visas i avsnitt 7. Tjänsterna erbjuds inte i södra skärgården.

Tjänst	Årsavgift (kr/år)	
	Utan moms	Med moms
Trädgårdsavfall, kärl, 370 liter	1 379	1 724
Trädgårdsavfall från flerbostadshus och verksamheter, kärl, 140 liter	1 103	1 379

6.3 Hämtning av farligt avfall i miljörum

Hämtning av hushållens farliga avfall i miljörum, även små mängder farligt avfall från mindre verksamheter. Farligt avfall är till exempel färg, lösningsmedel och olja. I avgiften ingår behållare och en obligatorisk hämtning per år. För farligt avfall betalas ingen behandlingsavgift. Om den obligatoriska årliga hämtningen ej kan utföras på grund av att det är låst, blockerat eller på annat sätt inte möjligt att utföra tjänsten och fastighetsinnehavaren skulle undanröjt hindret, debiteras för den uteblivna hämtningen en avgift som uppgår till halva beloppet av avgiften för tjänsten ytterligare hämtning (enligt tabellen nedan). Första hämtningen är alltså avgiftsfri endast om den kan utföras.

Tjänst	Avgift (kr/hämtning/rum)	
	Utan moms	Med moms
Första hämtningen under ett kalenderår (obligatorisk)	0	0
Ytterligare hämtning samma kalenderår	1 809	2 261

6.4 Hämtning av elavfall

Elavfall är till exempel en trasig TV, dator, brödrost eller hårtork. Insamling sker antingen från en permanent elavfallshäck som töms på beställning eller så beställs elavfallshäcken för insamling vid ett enstaka tillfälle och sedan tas den in och töms. För elavfall betalas ingen behandlingsavgift. För en tillfällig elavfallshäck som beställs samtidigt som en grovavfallscontainer utgår ingen avgift (avsnitt 5).

Mindre enheter som lampor, lysrör, batterier och småelektronik kan samlas och hämtas från små permanenta behållare som töms regelbundet enligt beställning. Minst en hämtning per år ska beställas, för denna obligatoriska hämtning utgår ingen avgift om hämtning kan ske. Om hämtning ej kan utföras på grund av att det är låst, blockerat eller på annat sätt inte möjligt att utföra tjänsten och fastighetsinnehavaren skulle undanröjt hindret, debiteras halva beloppet av avgiften för ytterligare hämtning. I tjänsten ingår behållare i form av plastbackar och papprör. Till dessa behållare kan du köpa särskilda upphängningsbeslag.

Stora enheter som ett kylskåp, en spis, TV eller dator kan hämtas styckvis utan behållare.

Tjänst	Enhet	Avgift (kr/enhet)	
		Utan moms	Med moms
Hämtning i stor behållare (elavfallshäck)	Tillfälle och behållare	1 809	2 261
Hämtning i små behållare (backar och rör), första hämtningen under ett kalenderår (obligatorisk)	Tillfälle	0	0
Hämtning i små behållare (backar och rör), ytterligare hämtning samma kalenderår	Tillfälle	1 809	2 261
Styckvis hämtning av större enheter	Styck	457	571
Upphängningsbeslag för 3 små elavfallsbehållare	Styck	580	725

6.5 Extra hämtning av avfall i område ett

Den sammanlagda avgiften för extra hämtning består normalt av hämtningsavgift och viktavgift. Extra hämtning utförs inom tre arbetsdagar, med undantag för tvådelade kärl för förpackningar som hämtas inom fem arbetsdagar. Om extrahämtning önskas inom ett dygn eller på en bestämd tid tillkommer en transportavgift. Vid extra tömning av flera behållare på en kunds närliggande ställen som beställs och töms tillsammans debiteras endast en transportavgift. Viktavgiften för det extra avfallet är densamma som för den ordinarie tjänsten. För extra hämtning i södra skärgården se avsnitt 4.3.

Behållare	Avgift (kr/behållare)	
	Utan moms	Med moms
Kärl upp till 240 liter eller matavfallssäck	161	201
Kärl 370 liter	245	306
Kärl 660 liter	511	639
Tjänst och enhet		
Mobil sopsug dockning, per ställe och kund	412	515
Mobil sopsug, per m^3 tankvolym (avrundat upp till närmaste halvkubik)	323	404
Underjordsbehållare, per m^3 behållarvolym (avrundat upp till närmaste halvkubik)	607	759
Transportavgift för hämtning inom ett dygn eller på bestämd tid, per ställe	1 162	1 453

6.6 Startrabatt bytesrum för flerbostadshus

Vid registrering av ett godkänt bytesrum för boende ges en startrabatt.

Engångsrabatt kr	Utan moms	Med moms
Startrabatt bytesrum	2 520	3 150

6.7 Extra tillbehör

Utrustning för hantering av matavfall i verksamheter.

Tjänst	Enhet	Avgift (kr/enhet)	
		Utan moms	Med moms
Papperssäck för matavfallskärl 140-190 liter	Styck	7,16	8,95
Avrinningskit för dubbelvagn	Styck	2 643	3 304
Enkel säckhållare	Styck	1 379	1 724
Dubbel säckhållare	Styck	2 023	2 529
Rullstativ	Styck	1 038	1 298
Sil	Styck	429	536
Tratt	Styck	396	495
Sorteringsbox	Styck	73	91
Transport av säckar och påsar	Tillfälle och ställe	308	385

6.8 Särskilda evenemangstjänster

Tjänster för evenemang, utöver tjänster för flytande avfall (avsnitt 9) och container (avsnitt 5) som också kan användas. Evenemangskärlen får nyttjas i upp till 14 dagar. Inga upprepade angränsande beställningar tillåts. Viktavgift tillkommer för tömning av restavfall. Ordinarie arbetstid för att utföra dessa tjänster är klockan 6.30–16.00 på vardagar. Om arbetet sker på andra tider, kräver längre tid eller större arbetsinsats än ett normalobjekt, kan tilläggstjänster enligt nedan eller för personal och bil, extrapersonal eller övertid enligt 5.2 tillkomma. Tjänsterna erbjuds inte i södra skärgården.

Tjänst	Storlek	Enhet	Matavfall		Restavfall		Avgift	
			(kr/kärl)		(kr/kärl)		(kr/enhet)	
			Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
Evenemangskärl: leverans, hämtning och sluttömning av kärl	140 liter	Kärl	77	96	-	-	-	-
	190 liter	Kärl	-	-	287	359	-	-
	370 liter	Kärl	-	-	323	404	-	-
	660 liter	Kärl	-	-	383	478	-	-
Kärltömning	Alla ovan	Kärl	-	-	-	-	266	333
Tilläggsavgift för tömning inom 24 timmar på ordinarie arbetstid		ställe	-	-	-	-	1 162	1 452
Tilläggsavgift för planerad tömning utanför ordinarie arbetstid		tillfälle	-	-	-	-	2 327	2 909
Tilläggsavgift för jourtömning utanför ordinarie arbetstid *		tillfälle	-	-	-	-	4 652	5 815
Hyrkärl: leverans och hämtning av tomma kärl	190 liter	per påbörjat 10-tal kärl	-	-	-	-	1 162	1 452

* Gäller när evenemangsarrangören beställer akut tömning av Kretslopp och vatten utanför kundservicens ordinarie arbetstid. Endast möjligt om det finns en överenskommelse om beredskap för jourtömningar. Även för tömning av container.

6.9 Särskilda informationstjänster

Flerbostadshusägare kan anlita Kretslopp och vattens miljöinformatörer som informerar boende om sopsortering genom personliga möten. Tjänsten utförs endast efter överenskommelse. Väntetider förekommer och aktuell taxa vid utförandet tillämpas. Avgiften baseras på antalet persontimmar för insatsen.

Tjänst	Enhet	Utan moms	Med moms
Miljöinformation vardagar	kr/persontimme	134	168
Miljöinformation helger	kr/persontimme	219	274

7 Tilläggsavgifter

Tilläggsavgifter debiteras utöver avgifterna i avsnitt 2 till 6.

7.1 Försvårad hämtning av säck och kärl

Med dragväg menas avståndet mellan kärlets och hämtningsfordonets uppställningsplatser. Det är den väg som hämtningspersonalen drar eller skjuter kärlet manuellt. I föreskrifterna finns ytterligare bestämmelser om dragvägar. Matavfallsbehållare för boende dras utan avgift, när behållaren placerats intill restavfallsbehållaren.

Tjänst	Enhet	Avgift (kr/enhet)	
		Utan moms	Med moms
Dragväg för säck och kärl	Per meter, tillfälle och behållare	1,51	1,89
Trappsteg *	Per trappsteg, tillfälle och behållare	4,13	5,16
Hiss	Per tillfälle och behållare	29,21	36,51
Hantering av före detta livsmedel, ABP-material**	Per tillfälle och ställe	712	890

* Inga nya abonnemang tecknas för dessa tjänster.

** I det fall miljöbalken anger att ansvaret för detta avfall ej längre faller på kommunen så erbjuds denna tjänst endast vid godkänt kommunalt andrahandsansvar

7.2 Felsorterat avfall

Vid felsortering debiteras i vissa fall felsorteringsavgifter. Avfallet observeras vid tömning och felsorteringen klassificeras i olika nivåer, beroende på mängd och typ av fel. Vid en allvarlig felsortering behöver kunden åtgärda felet och kontakta kundservice innan tömning kan utföras, detsamma gäller vid stor felsortering i förpackningsavfall av glas eller metall. Stor felsorteringsavgift debiteras flerbostadshus, verksamheter och småhus med gemensam hämtning (till exempel grupphusområden) som använder tjänster enligt avsnitt 3, 4.2 eller 5 och avgiften inkluderar tömning av behållaren inom tre arbetsdagar (gäller ej förpackningsavfall av glas och metall). Viktavgift debiteras enligt ordinarie avgift för tjänsten.

	Avgift för stor felsortering i matavfall, returpapper, trädgårdsavfall eller förpackningsavfall av papper eller plast vid flerbostadshus, verksamheter och liknande (kr/behållare)		Avgift för stor felsortering i förpackningsavfall av glas eller metall vid flerbostadshus, verksamheter och liknande (kr/behållare)		Avgift för allvarlig felsortering, alla bebyggelsetyper och kundkategorier (kr/behållare)	
	Utan moms	Utan moms	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
Kärl	161	201	36	45	36	45
Markbehållare	419	524	114	143	114	143
Mobil sopsug	419	524	114	143	114	143
Liten container	514	643	142	178	142	178
Stor container	1 176	1 470	178	223	178	223
Matavfall i tank	419	524	-	-	114	143

För eventuella extra behandlingskostnader eller saneringsarbete på grund av allvarligt felsorterat material som inte upptäcks vid hämtning debiteras samtliga kundkategorier en avgift motsvarande den uppkomna kostnaden.

7.3 Blandat avfall

Tilläggsavgifter debiteras för flerbostadshus och verksamheter med dispens från utsortering av matavfall som använder tjänster för restavfall. Tilläggsavgift används om det inte finns en förhöjd avgift för blandat avfall för vald hämtning i avsnitt 3. Restauranger kan inte ha större kärl än 370 liter för blandat avfall. Beloppen nedan avser helårshämtning, för sommartjänster betalas 56 procent av helårsavgiften i tillägg.

		Avgift (kr/år)	
Behållare	**Hämtning**	**Utan moms**	**Med moms**
Kärl upp till 240 liter	Var 14:e dag	755	944
	1 gång/vecka	1 054	1 318
370 liter kärl	Var 14:e dag	1063	1 329
	1 gång/vecka	1 897	2 371
660 liter kärl	Var 14:e dag	1 797	2 246
	1 gång/vecka	3 211	4 014
Markbehållare	Var 14:e dag	7 433	9 291
	1 gång/vecka	14 865	18 581

8 Avgift för lämning av avfall till återvinningscentraler

Matavfall, restavfall, blandat avfall och avfall från avloppsanläggningar kan ej lämnas på återvinningscentralerna, dessa avfallsslag ska hämtas (avsnitt 2-5 och 9). För hämtning av produkter till återanvändning, grovavfall, farligt avfall, elavfall samt bygg- och rivningsavfall se även tillämpliga tjänster i avsnitt fem och sex.

Vuxna som är folkbokförda i Göteborg har rätt till fria besök för lämning av avfall från sitt eget hushåll på återvinningscentralerna. Fria besök gäller även privatpersoner som är folkbokförda på annan ort men äger en villa, radhus eller fritidshus i Göteborg med avfallstjänster (enligt avsnitt 2–4 ovan) eller är dödsboförvaltare för ett dödsbo i Göteborg. När hushållen använder en godkänd transportör för lämning av sitt avfall på återvinningscentralerna har en sådan transportör fria besök. Ideella secondhandverksamheter (med 90-konto) är avgiftsbefriade. Juridiska personer (företag, organisationer m.fl.) har rätt till sex fria besök per eget permanent hämtställe med avfallstjänster (enligt avsnitt 2–5 ovan). Efter utnyttjade fribesök tas en avgift ut per besök. Alla övriga har möjlighet att lämna avfall på återvinningscentralerna men debiteras för alla besök. För besökare från närliggande kommuner som omfattas av mellankommunala överenskommelser debiteras istället hemkommunen. Avfallslämnare ska vara registrerade i inpasseringssystemet och registrera varje besök. Undantag från registrering gäller de som reser till återvinningscentralen utan bil.

Tjänst	Avgift (kr/ besök)	
	Utan moms	Med moms
Besök på återvinningscentral	429	536

9 Avgifter för hämtning av flytande avfall, fettavfall och förbrukat filtermaterial

Den sammanlagda avgiften består av transportavgift och sugningsavgift. Om tömning inte kan göras på grund av hinder eller orsak som fastighetsinnehavaren borde ha undanröjt debiteras en halv transportavgift. Tilläggstjänster tillkommer om arbetet kräver stor arbetsinsats eller inte kan göras på normal arbetstid. Om flera anordningar med enskilda avlopp, fettavskiljare, fosforfällor eller matavfallstankar ligger på samma fastighet och de kan tömmas vid ett och samma tillfälle i en bil (samma avfallsslag och totalt mindre än 8 m^3), så tas en hel transportavgift ut för det objekt som har högst transportavgift och de följande debiteras endast en halv transportavgift.

9.1 Planerad slamsugning med fast intervall

Anläggningarnas tömningsintervall varierar beroende på olika regelverk (miljötillstånd, föreskrifter m.m.). De vanligaste intervallen är: var 4:e, 8:e, 13:e, 26:e respektive var 52:a vecka.

Tjänst	Transportavgift för fast intervall (kr/gång)		Sugning och behandling (kr/m^3)	
	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
Trekammarbrunn	703	879	384	480
Sluten tank	703	879	325	406
Minireningsverk	999	1 249	384	480
Fettavskiljare	835	1 044	793	991
Matavfall från avfallskvarn	-	-	227	284
Före detta livsmedel (ABP-material) från avfallskvarn eller i mobil tank*	1 900	2 375	227	284

* I det fall miljöbalken anger att ansvaret för detta avfall ej längre faller på kommunen så erbjuds denna tjänst endast vid godkänt kommunalt andrahandsansvar

9.2 Enstaka slamsugning, mobila toaletter och filter från fosforfälla

För toaholkar tas en sugningsavgift och transportavgift ut per ställe och därtill en sugningsavgift per toa. Inget nytt filtermaterial till fosforfällor ingår. Påfyllning av nytt filtermaterial kan samordnas med tömning om fastighetsinnehavaren önskar. Avgift för påfyllning utgår då enligt utförarens prislista och betalas till denna.

Tjänst	Transportavgift för enstaka tömning						Sugning och behandling (kr/m³)	
	inom tre arbetsdagar		på bestämd dag eller tid		akut samma dag***			
	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
Trekammarbrunn	1 159	1 449	2 317	2 896	3 476	4 345	384	480
Sluten tank	1 159	1 449	2 317	2 896	3 476	4 345	325	406
Minireningsverk	1 427	1 784	2 854	3 568	4 281	5 351	384	480
Fettavskiljare	1 159	1 449	2 317	2 896	3 476	4 345	793	991
Matavfall från avfallskvarn	1 159	1 449	2 317	2 896	3 476	4 345	227	284
Före detta livsmedel med ABP från avfallskvarn*	1 909	2 386	3 818	4 773	5 727	7 159	227	284
Mobil toa-kur ** - 0,8 m3	1 159	1 449	2 317	2 896	3 476	4 345	840	1 050
Mobil toavagn ** - 1,2 m³	1 159	1 449	2 317	2 896	3 476	4 345	1 259	1 574
Mobila toaholkar – per ställe	1 159	1 449	2 317	2 896	3 476	4 345	212	265
Mobila toaholkar – per toa	-	-	-	-	-	-	212	265
	Per styck, inom 4 veckor							
Filter från fosforfälla i säck	4 300	5 375	-	-	-	-	-	-

* I det fall miljöbalken anger att ansvaret för detta avfall ej längre faller på kommunen så erbjuds denna tjänst endast vid godkänt kommunalt andrahandsansvar ** Inkluderar slamsugning och vattenpåfyllning. *** Akuta tömningar ska beställas senast kl. 15.00, därefter endast jour.

9.3 Tilläggstjänster slamsugning

Kräver arbetet längre tid eller större arbetsinsats än ett normalobjekt, eller om arbetet görs på andra tider än måndag–fredag kl. 6.30–16.00, debiteras tilläggsavgifter. Avgifter för tilläggstjänster per timme tillämpas till exempel för upprättande av trafikanordningar, när särskild utrustning krävs samt vid hantering av latrintunnor.

Tjänst	Enhet	Avgift (kr/enhet)	
		Utan moms	Med moms
Personal och bil	Timme	2 275	2 844
Extra personal	Timme	982	1 228
Övertid, vardag kl. 05.00–06.30 och 16.00–18.30	Personal och timme	890	1 113
Helgtillägg kl. 06.30–16.00 på lördag, söndag, helgaftnar eller helgdagar, endast efter tidigare överenskommelse	Tillfälle	5 527	6 909
Jourtillägg: akut tömning inom 12 timmar på övrig tid, till exempel helger	Uppdrag (per 2 timmar)	6 131	7 664
Jourtillägg för behandling av fett	Tömning	4 296	5 370
Slangtillägg för slangar längre än 20 meter	5 meter	128	160
Dispenshandläggning fettavskiljare	Anläggning	6 000	7 500

9.4 Hämtning av spillfett

Tjänsten hämtning av spillfett beställs från en av Kretslopp och vattens auktoriserade avfallshämtare och utförs enligt överenskommelse med denne. Avgiften får högst uppgå till belopp enligt nedan och betalas direkt till utföraren enligt dennes rutiner (avsnitt 10.5f). Avgiften inkluderar behandling, behållare och försvårad hämtning.

Tjänst	Maximal tömningsavgift (kr/behållare/tömning)	
	Utan moms	Med moms
Hämtning av spillfett*	605	756

* I det fall miljöbalken anger att ansvaret för detta avfall ej längre faller på kommunen så erbjuds denna tjänst endast vid godkänt kommunalt andrahandsansvar

10 Särskilda bestämmelser

1) Säckar och påsar
   a) För villor och radhus delas säckar och påsar för matavfall ut två gånger per år. För fritidshus delas de ut innan hämtningssäsongen börjar. Till flerbostadshus och verksamheter levereras matavfallspåsar efter beställning.
   b) För restavfall eller blandat avfall: I södra skärgården (hämtningsområde två och tre) delas säckar ut två gånger per år vid veckohämtning och för annan frekvens en gång per år.
   c) Säckar ska vara möjliga att stänga så att de går lätt att greppa. Säckar får väga högst 15 kg.
2) Grundavgifter för fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare med delade tjänster

   När en tjänst för hämtning i avsnitt 2 eller 4.1 nyttjas för gemensam hämtning görs avdrag med en grundavgift från tjänstens årsavgift. I stället tillkommer en grundavgift per fastighet:
   a) För restavfall eller blandat avfall 961 kr med moms (769 kr utan moms) om man har helårshämtning och 516 kr med moms (413 kr utan moms) om man har sommarhämtning eller fritidshämtning. Avser även tjänster med matavfall och restavfall i tvådelade kärl.
   b) För matavfall i separat säck eller kärl 251 kr med moms (201 kr utan moms) för helår och 145 kr med moms (116 kr utan moms) vid sommar- eller fritidshämtning.
3) Avgifter för tät hämtning eller hämtning på helger
   a) För flerbostäder och verksamheter som använder tjänster i avsnitt 3 eller 4 men med tätare hämtning än vad som finns prissatt i tabellerna debiteras en förhöjd årsavgift för hämtning.

      För förpackningsavfall beräknas avgiften genom att årsavgiften för 2 gånger/vecka multipliceras med antalet hämtningar per vecka minus 1.

      För övriga avfallsslag beräknas avgiften genom att en uppräkning görs med 1,1 gånger antalet hämtningar per vecka. Som exempel får hämtning 2 gånger per vecka avgiften *Årsavgiften för 1 gång per vecka x 2 x 1,1.*
   b) För hämtning av kärl med matavfall på lördagar och söndagar tillkommer särskild transportavgift på 61 kr utan moms per behållare och tillfälle (med moms 76 kr). För hämtning av övriga kärl på lördagar och söndagar tillkommer särskild transportavgift på 228 kr utan moms per behållare och tillfälle (med moms 285 kr). Helgtömning erbjuds ej i södra skärgården.
4) Administrativa avgifter
   a) En avgift på 326 kr med moms debiteras lagfaren ägare eller tomträttsinnehavare om denne byter tjänst mer än två gånger under ett kalenderår (utan moms 261 kr).
5) Övriga bestämmelser om debitering
   a) Avfallsavgiften faktureras i efterskott och ska betalas inom den tid som anges på fakturan. Om inte det görs ska dröjsmålsränta betalas enligt § 6 räntelagen, från den dag som betalning skulle ha skett
   b) När avgifterna med moms visas utan decimaler i taxan är de avrundade till hela kronor. Vid debitering används priset som visas utan moms för relevant antal enheter och momsen beräknas för respektive avtal med två decimaler. Fakturans totalbelopp avrundas till hela kronor.
   c) Lagfaren ägare eller tomträttsinnehavare ansvarar för betalning till kommunen för den insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg (d.v.s. avfallshantering som utförs enligt kommunens föreskrifter för avfallshantering), med undantag för 5 e-f nedan där betalning sker till utföraren. Att en nyttjanderättshavare åtagit sig att teckna abonnemang hos Kretslopp och vattennämnden påverkar inte den lagfarne ägarens eller tomträttsinnehavarens ansvar för betalningen.
   d) Är behållaren tom vid ordinarie hämtningstillfälle tas avgift ändå ut. Är det låst, blockerat eller på annat sätt inte möjligt att utföra tjänsten debiteras avgift ändå. För elavfall, flytande och farligt avfall tillämpas särskilda avgifter.
   e) För döda sällskapsdjur och avfall från husbehovsjakt som lämnas till Sävenäs specialugn betalar avfallslämnaren avgift enligt deras prislista, max 4 000 kr/st (med moms). Avgiften ska betalas direkt till behandlingsanläggningen.
   f) För tjänster där utföraren är auktoriserad, det vill säga textil enligt 3.7, grovavfall enligt avsnitt 6.1.2 samt spillfett enligt 9.4 betalar avfallslämnaren avgift till utföraren. Detsamma gäller för förpackningar och returpapper enligt 3.6, 3.8 och 5.1 under den övergångsperiod då utföraren är auktoriserad.
   g) Tillfälliga avgifter för tjänster som inte beskrivs i denna avfallstaxa får beslutas av Kretslopp och vattennämnden i enlighet med nämndens taxeprinciper och med hänsyn till kostnader och liknande avgifter i denna taxa

Göteborgs Stads taxa/avgift för ansökan om godkännande för fristående förskola och enskild pedagogisk omsorg

Beslutad av: Kommunfullmäktige	**Gäller för:** Normgivning mot enskild	**Diarienummer:** [Nummer]	**Datum och paragraf för beslutet:**
Dokumentsort: Taxor och avgifter	**Giltighetstid:** Tillsvidare	**Senast reviderad:** [Datum]	**Dokumentansvarig:** Förskoleförvaltningen

Allmänna bestämmelser

§ 1. Denna taxa gäller avgifter för Göteborgs Stads kostnader för handläggning av godkännande av en enskild huvudman för fristående förskola och enskild huvudman för pedagogisk omsorg. Avgift får tas ut enligt 2 kap 5 d § skollagen (2010:800) respektive 25 kap 10 c § skollagen.

§ 2. Dessa avgifter gäller från och med 2027-01-01.

Avgifter

§ 3. Avgifter enligt denna taxa tas ut i samband med ansökan. Ansökningsärendet tas inte upp till prövning av förskolenämnden om avgiften inte betalats.

§ 4. **Förteckning avgifter:**

Ansökan om godkännande som huvudman för en ny fristående förskoleenhet (nyetablering): **34 500 kronor**

Ansökan om övertagande av godkännande som huvudman för en befintlig fristående förskoleenhet (byte av huvudman): **34 500 kronor**

Ansökan om förändring av befintligt godkännande genom utökning av antal barn (utöver 10 procent av beviljat barnantal) vid en befintlig fristående förskoleenhet: **24 700 kronor**

Ansökan om förändring av befintligt godkännande genom flytt av befintlig förskoleenhet: **24 700 kronor**

Ansökan om förändring av befintligt godkännande till utbildning med konfessionell inriktning: **24 700 kronor**

Ansökan om godkännande som huvudman för enskild pedagogisk omsorg på ett verksamhetsställe (nyetablering): **30 900 kronor**

Ansökan om övertagande av godkännande som huvudman för befintlig enskild pedagogisk omsorg (byte av huvudman): **30 900 kronor**

En enskild som i ett och samma ärende ansöker om godkännande som huvudman för enskild pedagogisk omsorg för nyetablering eller byte av huvudman för flera verksamhetsställen ska betala **30 900 kronor** i avgift för första verksamhetsstället samt **8 600 kronor** i avgift per ytterligare tillkommande verksamhetsställe.

Ansökan om förändring av befintligt godkännande för enskild pedagogisk omsorg genom utökning av antal barn vid ett verksamhetsställe: **22 200 kronor**

Ansökan om förändring av befintligt godkännande genom flytt av befintlig enskild pedagogisk omsorg till ett nytt verksamhetsställe: **22 200 kronor**

En huvudman som i ett och samma ärende ansöker om förändring av godkännande för enskild pedagogisk omsorg på flera verksamhetsställen ska betala en avgift om **22 200 kronor** för första verksamhetsstället samt **8 600 kronor** i avgift per ytterligare tillkommande verksamhetsställe.

§ 5. **Förteckning beräkningsgrunder**

De fasta avgifterna grundar sig på genomsnittlig handläggningstid inklusive OH-kostnader. Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje person som varit del i ärendet har ägnat åt ärendet. Handläggningen kan bland annat avse utredning, inläsning, föredragning och upprättande av beslut.

§ 6. **Hantering av indexering och avrundning**

Avgiftsbeloppen som framgår av denna taxekonstruktion avser avgiftsnivåer för 2027. För år 2028 och framåt ska förskolenämnden för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att justera avgiftsbeloppen med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Avrundning av avgifter görs till närmast jämnt hundratal kronor.

Överklagan/överprövning

Beslut om att ta ut avgift som grundar sig i taxekonstruktionen är att betrakta som verkställighetsbeslut och kan inte överklagas.

Göteborgs Stads taxa/avgift för kulturnämndens verksamheter

Dokumentnamn: Göteborgs Stads taxa/avgift för kulturnämndens verksamheter

Beslutad av:	**Gäller för:**	**Diarienummer:**	**Datum och paragraf för beslutet:**
Kommunfullmäktige	Normgivning mot enskild	[Nummer]	[Datum] § [XX]
Dokumentsort:	**Giltighetstid:**	**Senast reviderad:**	**Dokumentansvarig:**
Taxor och avgifter	Från och med 2027-01-01 och tills vidare	Ej aktuellt	[Funktion, förvaltning].

Innehåll

Allmänna bestämmelser 3
Avgifter 3
Göteborgs Stads avgifter för kulturnämndens verksamheter 3
Överklagan/överprövning 4

Allmänna bestämmelser

§ 1. Denna taxa gäller de avgifter för Göteborgs Stads kulturnämnds verksamheter som kommunfullmäktige fastställer.

§ 2. Dessa avgifter gäller från och med 2027-01-01.

§ 3. Kommunfullmäktige beslutar om taxor och avgifter av principiell beskaffenhet eller större vikt. Kulturnämnden ska föreslå kommunfullmäktige ändringar av avgiftskonstruktioner eller avgiftsnivåer inklusive val av index för uppräkning av de avgifter som förekommer inom nämndens verksamhetsområde och som inte nämnden delegerats ansvar för.

Avgifter

§ 4. Kulturnämnden ska inför varje nytt kalenderår besluta att justera avgiftsbeloppen med procentsatsen för det innevarande kalenderåret enligt konsumentprisindex (KPI) med basmånad september månad året före nytt avgiftsår.

§ 5. Avgiftsfria dagar på museerna är Kulturnatta, Kulturkalaset och Museernas dag enligt beslut i kommunfullmäktige 2020-11-12 § 10.

§ 6. Avgifterna på museerna gäller med undantag för utställningar med förhöjd entréavgift.

Göteborgs Stads avgifter för kulturnämndens verksamheter

Nr	Avgift	Avgiftsbelopp (basår 2026)	Kommentar
1	Entréavgift museer, årsbiljett	150 kronor	Avgiften gäller för personer som är 20 år och äldre, upp till senior. Årsbiljetten avser en 365-dagarsperiod och gäller på Göteborgs konstmuseum, Göteborgs stadsmuseum, Sjöfartsmuseet Akvariet och Röhsska museet. Avgiften ska avrundas till närmaste tiotal.
2	Entréavgift museer, engångsbiljett	75 kronor	Avgiften gäller för personer som är 20 år och äldre, upp till senior. Engångsbiljetten gäller på det museum där den köps. Avgiften ska avrundas till närmaste femtal.
3	Entréavgift museer, årsbiljett för seniorer	130 kronor	Avgiften gäller för personer som har uppnått lägsta möjliga ålder för uttagande av allmän pension. Årsbiljetten avser en 365-dagarsperiod och gäller på Göteborgs konstmuseum, Göteborgs stadsmuseum, Sjöfartsmuseet Akvariet och Röhsska museet. Avgiften ska avrundas till närmaste tiotal.
4	Entréavgift museer, engångsbiljett för seniorer	75 kronor	Avgiften gäller för personer som har uppnått lägsta möjliga ålder för uttagande av allmän pension.

			Engångsbiljetten gäller på det museum där den köps. Avgiften ska avrundas till närmaste femtal.
5	Entréavgift konsthall	Avgiftsfritt	
6	Entréavgift museer för medföljande vuxen	Avgiftsfritt	
7	Entréavgift museer, personer som är 0–19 år samt studenter mot uppvisad studentlegitimation	Avgiftsfritt	
8	Avgift för musei-lektion för förskolor, skolor och SFI inom Göteborgs Stad	Avgiftsfritt	
9	Avgift för musei-lektion för förskolor och skolor utanför Göteborgs Stad	560 kronor per 45–60 min	Avgiften ska avrundas till närmaste tiotal.
10	Avgift för förkomna medier i biblioteks-verksamheten	Schablonavgift	Avgiften ska motsvara verksamhetens kostnad för återanskaffning. Avgiften är en schablonavgift per medietyp. Avgiften beräknas utifrån genomsnittlig anskaffningskostnad per medietyp (exempelvis bok, barnbok och film) under de senaste 12 månaderna samt administrativ kostnad för ersättningshantering.

Överklagan/överprövning

§ 7. Kulturnämndens beslut om årlig justering av avgifter kan överklagas till förvaltningsrätten. Överklagan ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då det tillkännagavs på kommunens anslagstavla att protokollet över beslutet justerats.

Plan- och bygglovtaxa

(inklusive taxa för mät & kart, samt dispens för strand- och naturskydd)

Gäller från och med 2027-01-01
Beslutad av kommunfullmäktige 2026-xx-xx

Innehåll

1 Allmänna regler om kommunala taxor 4

1.1 Stöd för uttag av avgift 4

1.1.1 Plan- och bygglagen 4

1.1.2 Miljöbalken 4

1.1.3 Lagen om energimätning i byggnader 5

1.2 Beslut om taxan och indexering 5

1.3 Generella principer vid uttag av avgift enligt taxa 5

2 Allmänna bestämmelser 6

2.1 Avgifter enligt tabeller 6

2.2 Avgift vid avslag, avskrivning och avvisning 6

2.3 Tidsersättning 7

2.4 Höjning/sänkning av avgift 7

2.5 Betalning av avgift 7

2.6 Överklagande av avgiftsbeslut i enskilda fall 7

2.7 Mervärdesskatt 7

2.8 Ordförklaring 7

2.8.1 Definition av åtgärder 7

2.8.2 Areabestämning 8

2.9 Taxans ikraftträdande och övergångsbestämmelser 8

2.1 Övergångsbestämmelser för vissa planavgifter 8

3 Särskilda bestämmelser om taxa 9

3.1 Utlämnande av allmänna handlingar 9

3.2 Avgift för planarbete inklusive planbesked 9

3.2.1 Planbesked 9

3.2.2 Avgift för framtagande av detaljplan och områdesbestämmelser 9

3.3 Avgift för bygglov och genomförande 11

3.3.1 Avgiften 11

3.3.2 Flera lov- och/eller anmälningspliktiga åtgärder i samma ärende 12

3.3.3 Avvikelse respektive utanför detaljplanelagt område 12

3.3.4 Extra tekniskt samråd, startbesked med mera 12

3.3.5 Tidsbegränsade bygglov ... 12
3.3.6 Bygglovsavgift inom områdesbestämmelser ... 12
3.3.7 Bygglovsavgift efter positivt förhandsbesked ... 12
3.3.8 Reduktion av avgift för lov, förhandsbesked och anmälan 12
3.3.9 Tillsynsavgifter ... 13
4 Taxetabeller ... 14
4.1 Bygglov, anmälningspliktiga åtgärder med mera ... 14
4.2 Nybyggnadskartor ... 23
4.2.1 Nybyggnadskarta ... 23
4.2.2 Förenklad nybyggnadskarta ... 23
4.2.3 Kartutdrag ... 23
4.3 Utsättning och lägeskontroll ... 24
4.3.1 Utsättning ... 24
4.3.2 Lägeskontroll ... 25
4.4 Fastighetsrättsliga åtgärder ... 26
4.5 Planbesked, detaljplaner och områdesbestämmelser ... 27
4.5.1 Planavgift för planbesked och detaljplaner ... 27
4.5.2 Planavgift för områdesbestämmelser ... 27
4.6 Kartor och geodata ... 29
4.7 Handläggningskostnad per timme ... 30
4.8 Brandfarliga och explosiva varor m.m. ... 31

1 Allmänna regler om kommunala taxor

1.1 Stöd för uttag av avgift

1.1.1 Plan- och bygglagen

Av 2 kap 5 § KL framgår att kommuner får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster eller nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla, till exempel handläggning av ett bygglov, får dock avgifter endast tas ut om det finns specifika bestämmelser om det.

Det framgår av 12 kap 8 § plan- och bygglagen att Stadsbyggnadsnämnden får ta ut avgifter för

1. beslut om planbesked, förhandsbesked, startbesked, slutbesked och ingripandebesked,

2. beslut om lov,

3. tekniska samråd,

4. slutsamråd,

5. arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på byggarbetsplatsen,

6. upprättande av nybyggnadskartor,

7. framställning av arkivbeständiga handlingar,

8. expediering och kungörelse enligt 9 kap. 103-108 §§, och

9. andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder.

Stadsbyggnadsnämnden får enligt 12 kap 9 § PBL ta ut en planavgift för att täcka programkostnader och kostnader för andra åtgärder som behövs för att upprätta eller ändra detaljplaner eller områdesbestämmelser, om

1. nämnden ger bygglov för nybyggnad eller ändring av en byggnad eller en anläggning som kräver bygglov enligt 16 kap. 7 § PBL, och

2. den fastighet som bygglovet avser har nytta av planen eller områdesbestämmelserna.

1.1.2 Miljöbalken

Rätten att ta ut avgifter vid handläggning av ärenden enligt Miljöbalken framgår av 27 kap 1 § Miljöbalken.

1.1.3 Lagen om energimätning i byggnader

Rätten att ta ut avgifter vid handläggning av ärenden enligt Lagen om energimätning i byggnader (2022:333) framgår av 14 § Lagen om energimätning i byggnader.

1.2 Beslut om taxan och indexering

Kommunfullmäktige ska fatta beslut om grunderna för hur avgifter ska beräknas, enligt 12 kap 10 § PBL. Kommunfullmäktige kan inte delegera rätten att besluta om taxan till nämnd. Det innebär att taxan, så väl som ändring av taxan, ska beslutas av kommunfullmäktige.

Så länge denna taxa gäller ger kommunfullmäktige, varje nytt kalenderår (avgiftsår), Stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att ändra timpriset i enlighet med den procentsats som anges i den version av Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) publicerad på Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) webbplats i oktober månad före varje nytt kalenderår.

I de fall då annan uppräkning kan bli aktuell ska beslut underställas kommunfullmäktige.

1.3 Generella principer vid uttag av avgift enligt taxa

När storleken på en avgift beräknas ska detta göras i enlighet med ett antal olika principer. Av självkostnadsprincipen framgår att kommunens avgiftsuttag inte får överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgifterna gäller. Detta regleras i 2 kap 6 § KL men även i 12 kap 10 § PBL. Självkostnadsprincipen avser det totala avgiftsuttaget per verksamhet. Det innebär att kommunens totala avgiftsuttag inte under en längre tid får överstiga de totala kostnaderna för verksamheten. Syftet med verksamheten ska alltså inte vara att gå med vinst. Vid beräkning av självkostnaden får alla relevanta kostnader tas med. Exempel är kostnader för egen personal, köpta tjänster och lokalkostnader. Även verksamhetens andel av gemensamma kostnader får räknas med.

Av likställighetsprincipen framgår att särbehandling av vissa kommunmedlemmar eller grupper av kommunmedlemmar endast är tillåten om det finns sakliga skäl. Likställighetsprincipen innebär, vid fördelning av avgifter, att lika avgift ska utgå för lika prestation eller att kommunmedlemmar som befinner sig i motsvarande läge ska betala samma avgifter. Varje ärende ska ändå bedömas självständigt. Eftersom förutsättningarna så gott som alltid är olika mellan liknande ärenden betyder det att avgifter trots likställighetsprincipen kan skilja sig åt. Likställighetsprincipen framgår av 2 kap 3 § KL.

2 Allmänna bestämmelser

2.1 Avgifter enligt tabeller

Avgiften beräknas som huvudregel efter den taxa som gäller när beslut i ärende tas. För fastighetsrättsliga åtgärder och detaljplanearbete som timdebiteras beräknas avgiften enligt gällande taxa utifrån den tidpunkt då arbetet utfördes.

Ändringen av lagstiftningen innebär att vissa åtgärder som tidigare var avgiftsbelagda nu inte längre kräver lov eller anmälan och därmed inte har någon avgift kopplade till sig. Dessa kommer utgå vid kommande översyn av taxan.

Avgift för en viss åtgärd framgår av bifogade tabeller. För de ärenden där fasta belopp anges har beloppen i tabellerna beräknats genom att framräknad handläggningskostnad per timme för verksamheten har multiplicerats med en genomsnittlig tidsåtgång för den typ av ärende som åtgärden avser.

Handläggningskostnaden motsvarar Stadsbyggnadsnämndens självkostnad för arbete utfört av egen personal, inhyrd personal eller annan som utför arbete för Stadsbyggnadsnämndens räkning. Kostnaden beräknas enligt den handläggningstid (antal timmar) som erfordrats för arbetet och en genomsnittlig timkostnad för handläggningen.

Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteperson har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med andra myndigheter, inspektioner och kontroller, restid, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut. I handläggningstid ingår även tid för registrering, arkivering och expediering. Vid beräkning av självkostnaden får alla relevanta kostnader tas med. Exempel är kostnader för personal, köpta tjänster, registrering, arkivering, expediering och lokalkostnader. Även verksamhetens andel av gemensamma kostnader får räknas med. Handläggningskostnad per timme redovisas i bifogad tabell D1.

2.2 Avgift vid avslag, avskrivning och avvisning

Om en ansökan avslås, eller om ett ärende avskrivs eller avvisas, tas avgift ut för den handläggningstid som lagts ner i ärendet. Handläggningskostnad per timme enligt tabell D1 multipliceras med kommunens nedlagda tid för handläggning av ärendet. För bygglovsärenden gäller tabell A20.

2.3 Tidsersättning

Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar Stadsbyggnadsnämnden eller delegat om debitering av skälig avgift baserad på handläggningskostnad enligt tabell D1 och handläggningstid.

2.4 Höjning/sänkning av avgift

Stadsbyggnadsnämnden kan besluta att höja eller sänka avgiften om det finns särskilda skäl.

2.5 Betalning av avgift

Betalning av avgift ska ske till nämnden inom den tid som anges i faktura. Om avgiften inte betalas på förfallodagen som anges i fakturan, tillkommer dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) från förfallodagen fram till dess att betalning sker. Fakturering av avgift kan ske såväl löpande som vid beslut beroende på vilken tjänst som avses. Avgifter kan tas ut i förskott.

2.6 Överklagande av avgiftsbeslut i enskilda fall

Stadsbyggnadsnämndens beslut om debitering kan överklagas genom förvaltningsbesvär. Den som vill överklaga ska lämna överklagan till Stadsbyggnadsnämnden enligt besvärshänvisning. Stadsbyggnadsnämnden prövar om överklagandet gjorts i rätt tid. Härefter överlämnas handlingarna till överprövande myndighet, som har att pröva överklagandet.

2.7 Mervärdesskatt

Samtliga belopp i tabellerna är angivna exklusive mervärdesskatt (moms).

Mervärdesskatt utgår inte för avgifter i samband med myndighetsutövning. Mervärdesskatt tillkommer på avgifter som kommunen tillhandahåller som är annat än myndighetsutövning, exempelvis utsättning och lägeskontroll. Stadsbyggnadsnämnden följer skatterättsliga regler vid uttag av mervärdesskatt.

2.8 Ordförklaring

2.8.1 Definition av åtgärder

Med nybyggnad menas uppförande av ny byggnad eller flyttning av tidigare uppförd byggnad till ny plats.

Med tillbyggnad avses ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym.

Med ombyggnad avses ändring av en byggnad som innebär att hela byggnaden eller en betydande och avgränsbar del av byggnaden påtagligt förnyas.

Med ändring avses en eller flera åtgärder som ändrar en byggnads konstruktion, funktion, användningssätt, utseende eller kulturhistoriska värden.

2.8.2 Areabestämning

I de fall beräkning av bruttoarea (BTA), byggnadsarea (BYA) och öppenarea (OPA) förekommer används mätregler enligt Svensk Standard SS 21054:2020 Area och volym för byggnader.

Bruttoarea är mätvärda delar av våningsplan, begränsade av omslutande byggnadsdelars utsida eller annan angiven begränsning för mätvärdet.

Byggnadsarea utgörs av den area byggnaden upptar på marken och projektionen av byggnadsdelar som påverkar användarbarheten av underliggande mark.

Öppenarea utgörs av helt eller delvis öppna areor inrättade för vistelse eller förvaring i anslutning till en byggnad. Öppenarean begränsas av omslutande byggnadsdelars utsida eller annan för mätvärdheten angiven begränsning.

2.9 Taxans ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Denna taxa gäller från och med den 1 januari 2027.

2.1 Övergångsbestämmelser för vissa planavgifter

Pågående detaljplanarbete som startats före den 2 maj 2011 handläggs enligt taxa som antogs av kommunfullmäktige den 29 januari 2009 (med ändring den 6 maj 2010).

Pågående detaljplanarbete som startats under perioden den 2 maj 2011 - den 31 december 2020 handläggs enligt taxa som antogs av kommunfullmäktige den 13 september 2018.

Där planavgift för framtagande av detaljplan ska tas ut i samband med bygglov ska taxa som antogs av kommunfullmäktige den 13 september 2018 gälla för detaljplaner som antagits efter 1987 men före den 1 januari 2021. Uppräkning av grundbelopp i denna taxa sker årligen med PKV (prisindex för kommunal verksamhet).

3 Särskilda bestämmelser om taxa

3.1 Utlämnande av allmänna handlingar

Vid utlämnande av allmänna handlingar tillämpas Göteborgs Stads taxa för kopior, utskrifter och avskrifter av allmänna handlingar (KF 2021-10-28 § 15). Taxan gäller från den 1 januari 2022 och inkluderar även utlämning av digitala handlingar.

3.2 Avgift för planarbete inklusive planbesked

3.2.1 Planbesked

Stadsbyggnadsnämndens avgift för planbesked motsvarar 30 timmars arbete. Om arbetet överstiger detta antal timmar kommer avgiften för planbesked att utgå i enlighet med av kommunfullmäktige fastslagen timersättning enligt tabell B 1.3. För planbesked där besked även önskas om vilka utredningar som krävs och som exploatören kan bidra med gäller en timbaserad taxa. Timbaserad taxa gäller även för planbesked där exploatören önskar kommunens tillåtelse att tillfråga länsstyrelsen om vilka utredningar som krävs. Handläggning för detta tillkommande arbete som baseras på timbaserad taxa debiteras utöver ordinarie avgift för planbesked. Avgift utgår även vid negativt besked. Vid återtagande av ansökan om planbesked utgår avgift för nedlagd tid enligt B 1.3.

3.2.2 Avgift för framtagande av detaljplan och områdesbestämmelser

En planavgift är en avgift som tas ut för att täcka programkostnader och kostnader för andra åtgärder som behövs för att upprätta eller ändra detaljplaner eller områdesbestämmelser som har antagits efter 1 juli 1987 då äldre plan- och bygglagen trädde i kraft.

Planavgiften kan tas ut vid möjliggörande av nybyggnad eller ändring av en byggnad eller en anläggning som kräver bygglov enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 7 § PBL. En förutsättning för uttag av planavgift är att fastigheten det gäller har haft nytta av detaljplanen eller områdesbestämmelserna. Domstolsavgöranden har fastslagit att nytta innebär att det finns en detaljplan eller områdesbestämmelser som kan användas vid lovprövningen. Det krävs alltså inte att en fastighetsägare får en ökad möjlighet att exploatera fastigheten för att en fastighet ska anses ha haft nytta av en detaljplan eller områdesbestämmelser.

Planavgiften debiteras antingen genom att ett planavtal tecknas med exploatören och/eller fastighetsägaren, vid arbetet med att ta fram detaljplanen eller områdesbestämmelserna, eller genom att en separat avgift debiteras i samband med bygglovet.

En planavgift ska motsvara Stadsbyggnadsnämndens självkostnad för arbete utfört av egen personal, inhyrd personal eller annan som utför arbete för Stadsbyggnadsnämndens räkning. Kostnaden beräknas enligt den tid (antal timmar) som krävs för arbetet och en genomsnittlig timkostnad för handläggningen. I kostnaden ingår också ersättning för del av gemensamma kostnader såsom lokaler, administration, IT, digitalisering, ekonomi, HR med mera.

3.2.2.1 Planavtal

När planavtal ingås för att reglera betalning av planavgift tecknas ett avtal mellan exploatör och Stadsbyggnadsnämnden. Planavtalet omfattar, utöver nedlagd arbetstid, också exploatörens betalningsansvar för övriga med planarbetet sammanhängande kostnader. Samtliga utredningar och underlag som behövs för prövning av detaljplan ska bekostas av exploatören.

Det är Stadsbyggnadsnämnden som avgör vilka utredningar som krävs för planarbetet. Det är även Stadsbyggnadsnämnden som avgör vilka utredningar exploatören kan beställa alternativt tillhandahålla respektive vilka utredningar som det är lämpligt att Stadsbyggnadsnämnden utför eller beställer. Handläggning som krävs för hantering av utredningar debiteras exploatören baserat på tidsåtgång.

Om Stadsbyggnadsnämnden bedömer att det behövs ett program för att underlätta planarbetet, ska nämndens självkostnad för detta bekostas av exploatör. Fakturering sker löpande under arbetet. Om ett program har upprättats i förväg ska hela eller delar av kostnaden ingå i planavgiften om programmet fortfarande är aktuellt och bidrar till att planarbetet underlättas. Om ett planarbete har flera exploatörer fördelas planavgiften schablonmässigt mellan de olika exploatörerna i förhållande till deras nytta av planen i enlighet med vad Stadsbyggnadsnämnden tillsammans med exploatörer i övrigt överenskommer.

Fakturering sker löpande under arbetet. För uppdragets nedlagda arbetstid debiteras tidsersättning enligt handläggningskostnad per timme.

3.2.2.2 Planavgift för detaljplan i samband med bygglov

När planavgiften inte betalats genom planavtal ska den betalas av den sökande i samband med beslut om lov. Planavgift tas ut oavsett om den sökta åtgärden bedöms vara planenlig eller inte.

När detaljplanen startats från och med den 1 januari 2021 sker en timdebitering i enlighet med tabell D1.

När detaljplanen påbörjats tidigare än 2021 ska taxa beslutad den 13 september 2018 tillämpas. Detta framgår av övergångsbestämmelserna i punkt 3.9.1. Uppräkning av grundbelopp i denna taxa sker årligen med PKV (prisindex för kommunal verksamhet). Avgiften beräknas i dessa fall proportionerligt utifrån den bruttoarea och eventuella öppenarea aktuellt lov avser i förhållande till detaljplanens totala bruttoarea, öppenarea och planens totala kostnad.

Planavgiften för nybyggnad är inklusive komplementbyggnader, till exempel garage, som ingår i samma ansökan.

För tidsbegränsade bygglov tas ingen planavgift ut.

3.2.2.3 Planavgift för områdesbestämmelser i samband med bygglov

När planavgiften inte betalats genom planavtal ska den betalas av den sökande i samband med beslut om lov. En planavgift för framtagande av områdesbestämmelser tas endast ut för följande åtgärder:

• Nybyggnad av byggnad som överstiger 25 kvm bruttoarea och/eller öppenarea

• Tillbyggnad av byggnad där tillbyggnaden överstiger 25 kvm bruttoarea och/eller öppenarea.

Avgiften beräknas efter den sökta åtgärdens yta och framgår av tabell B 2 och B3. Planavgiften för nybyggnad är inklusive komplementbyggnader, till exempel garage, som ingår i samma ansökan.

En planavgift för framtagande av områdesbestämmelser tas inte ut i det fall områdesbestämmelserna endast reglerar utökad lovplikt.

För tidsbegränsade bygglov tas ingen planavgift ut.

3.3 Avgift för bygglov och genomförande

3.3.1 Avgiften

Bygglovsavgiften är uppdelad i bygglov och genomförande, motsvarande gäller för marklov och rivningslov. Bygglovet är ett beslut som normalt innebär att en åtgärd får utföras på en viss plats med ett visst utseende. I genomförandedelen prövas om de tekniska kraven kan antas vara uppfyllda för åtgärden. Utöver avgiften för bygglovet tillkommer alltså också en avgift för genomförandedelen. Utöver avgifter vid beslut om bygglov kan ytterligare avgifter, såsom planavgift i vissa fall (4.2.2) och kostnader för utsättning och lägeskontroll, tillkomma.

I avgiften för bygglovet ingår kostnader för start av ärendet, bygglovsprövning och expediering och kungörelse av beslutet.

I avgiften för genomförandet ingår alltid ett start- och ett slutbesked samt avslut av ärendet. I de fall det ingår ett tekniskt samråd, ingår även ett arbetsplatsbesök, ett slutsamråd och ett arbetsplatsbesök.

3.3.2 Flera lov- och/eller anmälningspliktiga åtgärder i samma ärende

Vid flera åtgärder i samma ansökan debiteras den dyraste med 100 procent. Resterande åtgärder reduceras med 50 procent. Detta gäller för tabellerna A1-A4, A6, A8-A12 och om inget annat anges. Detta gäller även vid fler likadana åtgärder i en och samma ansökan. Exempelvis stambyte i fler än ett hus, då debiteras fullt pris för ett hus och övriga hus reduceras med 50%.

3.3.3 Avvikelse respektive utanför detaljplanelagt område

Om en åtgärd innebär en avvikelse från detaljplan eller ligger utanför detaljplanelagt område krävs fler moment i handläggningen av ärendet. Dessa ärenden har därför en högre avgift. Avvikelse från detaljplan innebär att åtgärden man vill utföra inte överensstämmer med bestämmelser i detaljplanen. Utanför detaljplanelagt område innebär att det inte finns någon gällande detaljplan.

3.3.4 Extra tekniskt samråd, startbesked med mera

I samtliga ärenden där det inte ingår tekniskt samråd, eller där det finns önskemål om extra startbesked, arbetsplatsbesök med mera kan tillval göras enligt tabell A16 eller A17.

3.3.5 Tidsbegränsade bygglov

Samma avgift tas ut för ett tidsbegränsat bygglov som för ett permanent bygglov inom detaljplan med avvikelse.

3.3.6 Bygglovsavgift inom områdesbestämmelser

Bygglov inom områdesbestämmelser debiteras som bygglov utanför detaljplanelagt område.

3.3.7 Bygglovsavgift efter positivt förhandsbesked

Bygglov utanför detaljplan, men som följer ett positivt gällande förhandsbesked, debiteras som bygglov inom detaljplan med avvikelse.

3.3.8 Reduktion av avgift för lov, förhandsbesked och anmälan

Beslut i ärende om lov, förhandsbesked och anmälan ska tas inom en viss tid från det att ansökan bedöms vara komplett. Om tiden för när beslut ska tas har gått ut så blir avgiften för beslutet lägre för varje vecka som tiden överskrids. Regler om reduktion framgår kapitel 9 och 12 i PBL.

3.3.9 Tillsynsavgifter

Vid tillsyn av strandskydd och stängselgenombrott tas en avgift ut enligt tabell A 13.6. Detta sker med stöd av miljötillsynsförordningen (2011:13) samt 7 kap, 26 kap och 27 kapitlet i Miljöbalken (1998:808). Avgift enligt denna taxa tas inte ut för tillsyn som föranleds av klagomål som visar sig vara obefogade.

Vid tillsyn enligt Lagen om energimätning i byggnader (2022:333) och Förordning om energimätning i byggnader (2022:336) tas en avgift ut. Avgiften beräknas genom att handläggningskostnad per timme enligt tabell D1 multipliceras med kommunens nedlagda tid för handläggning av ärendet.

I de fall avgift tas ut med stöd av Miljöbalken eller Lagen om energimätning i byggnader, så omfattar denna; kontroll, uppföljning, beslut om föreläggande och andra nödvändiga tillsynsuppgifter. Avgiften ska betalas av den part som är föremål för tillsynen.

Inga avgifter tas ut för handläggning av tillsynsärenden enligt Plan- och bygglagen. Däremot kan en byggsanktionsavgift tas ut i enlighet med 11 kap Plan- och bygglagen om någon utför en åtgärd utan tillstånd. Avgiften beräknas enligt bestämmelserna i Plan- och bygglagen och 9 kap. Plan- och byggförordningen.

4 Taxetabeller

4.1 Bygglov, anmälningspliktiga åtgärder med mera

För olika typer av tjänster som avser bygglov debiteras en fast avgift enligt tabeller nedan. Avgiften är framtagen utifrån beräknad genomsnittlig handläggningstid för respektive ärende. Avgiften gäller både för positiva och negativa beslut.

Bygglov inom områdesbestämmelser debiteras som bygglov utanför detaljplanelagt område. Bygglov utanför detaljplan, men som följer ett positivt gällande förhandsbesked, debiteras som bygglov inom detaljplan med avvikelse.

Tidsbegränsade bygglov debiteras som permanent bygglov inom detaljplan med avvikelse.

Utöver beloppen i nedanstående tabeller och under vissa förutsättningar kan ytterligare avgifter såsom en planavgift tillkomma. Se vidare under avsnitt 4.2

A 1 Bygglov och genomförande för en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader och tillhörande anläggningar

Vid fler likartade en- eller tvåbostadshus i samma ärende, debiteras den dyraste med 100% och avdrag med 50% på övriga.

	Ärendetyp		Avgift Bygglov	Avgift Genomförande	Avgift Totalsumma
A 1.1	Nybyggnad av ett fritidshus(kolonistuga) max 60 kvm, inkl. ev. komplementåtgärder inom tomten, som ingår i samma ärende, utan tekniskt samråd	Planenligt	15 380 kr	6 921 kr	**22 301 kr**
A 1.2		Avvikelse	25 377 kr	6 921 kr	**32 298 kr**
A 1.3		Utanför detaljplanelagt område	31 529 kr	6 921 kr	**38 450 kr**
A 1.4	Nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus inkl. ev. komplementåtgärder inom tomten som ingår i samma ärende, med tekniskt samråd.	Planenligt	18 456 kr	29 991 kr	**48 447 kr**
A 1.5		Avvikelse	34 605 kr	29 991 kr	**64 596 kr**
A 1.6		Utanför detaljplanelagt område	42 295 kr	29 991 kr	**72 286 kr**
A 1.7	Kolonistuga/Fritidshus i koloniområden utan VA, max 40 kvm	Planenligt	7 690 kr	6 921 kr	**14 611 kr**
A 1.8		Avvikelse	16 149 kr	6 921 kr	**23 070 kr**
A 1.9		Utanför detaljplanelagt område	19 225 kr	6 921 kr	**26 146 kr**
A 1.10	Nybyggnad av komplementbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	7 690 kr	3 845 kr	**11 535 kr**
A 1.11		Avvikelse	17 687 kr	3 845 kr	**21 532 kr**
A 1.12		Utanför detaljplanelagt område	17 687 kr	3 845 kr	**21 532 kr**
A 1.13	Tillbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	7 690 kr	3 845 kr	**11 535 kr**
A 1.14		Avvikelse	16 149 kr	3 845 kr	**19 994 kr**
A 1.15		Utanför detaljplanelagt område	16 149 kr	3 845 kr	**19 994 kr**
A 1.16	Tillbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	13 842 kr	16 149 kr	**29 991 kr**
A 1.17		Avvikelse	26 915 kr	16 149 kr	**43 064 kr**
A 1.18		Utanför detaljplanelagt område	26 915 kr	16 149 kr	**43 064 kr**
A 1.19	Ny- och tillbyggnad av mycket enkel karaktär, max 20 kvm, utan tekniskt samråd, t.ex. växthus, oisolerat uterum, skärmtak, förråd, kolonistuga och komplementbyggnad	Planenligt	3 076 kr	2 307 kr	**5 383 kr**
A 1.20		Avvikelse	6 921 kr	2 307 kr	**9 228 kr**
A 1.21		Utanför detaljplanelagt område	4 614 kr	2 307 kr	**6 921 kr**
A 1.22	Mur och plank kortare än 10 meter, utan tekniskt samråd. Altaner som ej genererar byggnadsarea <50kvm	Planenligt	3 076 kr	2 307 kr	**5 383 kr**
A 1.23		Avvikelse	6 921 kr	2 307 kr	**9 228 kr**
A 1.24		Utanför detaljplanelagt område	6 921 kr	2 307 kr	**9 228 kr**
A 1.25	Mur och plank längre än 10 meter, utan tekniskt samråd. Altaner som ej genererar byggnadsarea, >50kvm	Planenligt	4 614 kr	2 307 kr	**6 921 kr**
A 1.26		Avvikelse	9 997 kr	2 307 kr	**12 304 kr**
A 1.27		Utanför detaljplanelagt område	9 997 kr	2 307 kr	**12 304 kr**
A 1.28	Fasadändring liten, utan tekniskt samråd, per hus	Planenligt	2 307 kr	2 307 kr	**4 614 kr**
A 1.29		Avvikelse	5 383 kr	2 307 kr	**7 690 kr**
A 1.30	Fasadändring stor, utan tekniskt samråd, per hus	Planenligt	7 690 kr	3 076 kr	**10 766 kr**
A 1.31		Avvikelse	10 766 kr	3 076 kr	**13 842 kr**
A 1.32	Rivningslov för enbostadshus eller komplementbyggnad, utan tekniskt samråd, per hus	Planenligt	2 307 kr	2 307 kr	**4 614 kr**
A 1.33	Marklov, trädfällning utan tekniskt samråd	Planenligt	4 614 kr	2 307 kr	**6 921 kr**
A 1.34		Avvikelse	8 459 kr	2 307 kr	**10 766 kr**
A 1.35	Bygglov för inredning av ytterligare lägenhet i enbostadshus	Planenligt	11 535 kr	4 614 kr	**16 149 kr**
A 1.36		Utanför detaljplanelagt område	13 073 kr	4 614 kr	**17 687 kr**

A 2 Bygglov och genomförande för byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus, del 1

Om ett eller flera hus är sammanbyggda i fastighetsgräns beräknas avgiften per fastighet. Om det är fler byggnader på samma fastighet tas fullt pris ut för den dyraste och avdrag med 50% på resterande

	Ärendetyp		Avgift Bygglov	Avgift Genomförande	Avgift Totalsumma
A 2.1	Nybyggnad ≤100 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	17 687 kr	6 921 kr	**24 608 kr**
A 2.2		Avvikelse eller utanför detaljplanelagt område, men följer positivt förhandsbesked enligt tabell A13	26 146 kr	6 921 kr	**33 067 kr**
A 2.3		Utanför detaljplanelagt område	38 450 kr	6 921 kr	**45 371 kr**
A 2.4	Nybyggnad ≤100 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	17 687 kr	33 836 kr	**51 523 kr**
A 2.5		Avvikelse eller utanför detaljplanelagt område, men följer positivt förhandsbesked enligt tabell A13	26 146 kr	33 836 kr	**59 982 kr**
A 2.6		Utanför detaljplanelagt område	38 450 kr	33 836 kr	**72 286 kr**
A 2.7	Nybyggnad 101-500 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	26 146 kr	13 842 kr	**39 988 kr**
A 2.8		Avvikelse eller utanför detaljplanelagt område, men följer positivt förhandsbesked enligt tabell A13	49 985 kr	13 842 kr	**63 827 kr**
A 2.9		Utanför detaljplanelagt område	57 675 kr	13 842 kr	**71 517 kr**
A 2.10	Nybyggnad 101-500 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	26 146 kr	33 836 kr	**59 982 kr**
A 2.11		Avvikelse eller utanför detaljplanelagt område, men följer positivt förhandsbesked enligt tabell A13	49 985 kr	33 836 kr	**83 821 kr**
A 2.12		Utanför detaljplanelagt område	57 675 kr	33 836 kr	**91 511 kr**
A 2.13	Nybyggnad 501-1000 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	35 374 kr	13 842 kr	**49 216 kr**
A 2.14		Avvikelse eller utanför detaljplanelagt område, men följer positivt förhandsbesked enligt tabell A13	59 982 kr	13 842 kr	**73 824 kr**
A 2.15		Utanför detaljplanelagt område	67 672 kr	13 842 kr	**81 514 kr**
A 2.16	Nybyggnad 501-1000 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	35 374 kr	63 058 kr	**98 432 kr**
A 2.17		Avvikelse eller utanför detaljplanelagt område, men följer positivt förhandsbesked enligt tabell A13	59 982 kr	63 058 kr	**123 040 kr**
A 2.18		Utanför detaljplanelagt område	67 672 kr	63 058 kr	**130 730 kr**
A 2.19	Nybyggnad 1001-5000 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	55 368 kr	33 836 kr	**89 204 kr**
A 2.20		Avvikelse eller utanför detaljplanelagt område, men följer positivt förhandsbesked enligt tabell A13	112 274 kr	33 836 kr	**146 110 kr**
A 2.21		Utanför detaljplanelagt område	112 274 kr	33 836 kr	**146 110 kr**
A 2.22	Nybyggnad 1001-5000 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	55 368 kr	110 736 kr	**166 104 kr**
A 2.23		Avvikelse	112 274 kr	110 736 kr	**223 010 kr**
A 2.24		Utanför detaljplanelagt område	112 274 kr	110 736 kr	**223 010 kr**
A 2.25	Nybyggnad 5001-10000 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	87 666 kr	55 368 kr	**143 034 kr**
A 2.26		Avvikelse	184 560 kr	55 368 kr	**239 928 kr**
A 2.27		Utanför detaljplanelagt område	184 560 kr	55 368 kr	**239 928 kr**

A 2.28	Nybyggnad 5001-10000 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	87 666 kr	169 180 kr	**256 846 kr**
A 2.29		Avvikelse	184 560 kr	169 180 kr	**353 740 kr**
A 2.30		Utanför detaljplanelagt område	184 560 kr	169 180 kr	**353 740 kr**
A 2.31	Nybyggnad 10001-15000 kvm (BTA+OPA) med tekniskt samråd	Planenligt	135 344 kr	233 776 kr	**369 120 kr**
A 2.32		Avvikelse	249 156 kr	233 776 kr	**482 932 kr**
A 2.33		Utanför detaljplanelagt område	249 156 kr	233 776 kr	**482 932 kr**
A 2.34	Nybyggnad 15001-25000 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	167 642 kr	326 056 kr	**493 698 kr**
A 2.35		Avvikelse	329 132 kr	326 056 kr	**655 188 kr**
A 2.36		Utanför detaljplanelagt område	329 132 kr	326 056 kr	**655 188 kr**
A 2.37	Nybyggnad 25001-50000 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	213 782 kr	402 956 kr	**616 738 kr**
A 2.38		Avvikelse	412 184 kr	402 956 kr	**815 140 kr**
A 2.39		Utanför detaljplanelagt område	412 184 kr	402 956 kr	**815 140 kr**
A 2.40	Nybyggnad 50001-75000 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	223 010 kr	433 716 kr	**656 726 kr**
A 2.41		Avvikelse	427 564 kr	433 716 kr	**861 280 kr**
A 2.42		Utanför detaljplanelagt område	427 564 kr	433 716 kr	**861 280 kr**
A 2.43	Nybyggnad >75000 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	267 612 kr	547 528 kr	**815 140 kr**
A 2.44		Avvikelse	513 692 kr	547 528 kr	**1 061 220 kr**
A 2.45		Utanför detaljplanelagt område	513 692 kr	547 528 kr	**1 061 220 kr**
A 2.46	Nybyggnad av enkla oisolerade byggnader utan tekniskt samråd t.ex lagerlokaler, tält, enkla växthus byggbodar med tillhörande kontor ≤100 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	9 997 kr	7 690 kr	**17 687 kr**
A 2.47		Avvikelse	18 456 kr	7 690 kr	**26 146 kr**
A 2.48		Utanför detaljplanelagt område	18 456 kr	7 690 kr	**26 146 kr**
A 2.49	Nybyggnad av enkla oisolerade byggnader utan tekniskt samråd t.ex lagerlokaler, tält, enkla växthus byggbodar med tillhörande kontor 101-500 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	17 687 kr	12 304 kr	**29 991 kr**
A 2.50		Avvikelse	23 070 kr	12 304 kr	**35 374 kr**
A 2.51		Utanför detaljplanelagt område	23 070 kr	12 304 kr	**35 374 kr**
A 2.52	Nybyggnad av enkla oisolerade byggnader utan tekniskt samråd t.ex lagerlokaler, tält, enkla växthus, byggbodar med tillhörande kontor 501-1000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	22 301 kr	19 994 kr	**42 295 kr**
A 2.53		Avvikelse	29 222 kr	19 994 kr	**49 216 kr**
A 2.54		Utanför detaljplanelagt område	29 222 kr	19 994 kr	**49 216 kr**
A 2.55	Nybyggnad av enkla oisolerade byggnader utan tekniskt samråd t.ex lagerlokaler, tält, enkla växthus, byggbodar med tillhörande kontor >1000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	33 836 kr	26 146 kr	**59 982 kr**
A 2.56		Avvikelse	44 602 kr	26 146 kr	**70 748 kr**
A 2.57		Utanför detaljplanelagt område	44 602 kr	26 146 kr	**70 748 kr**

A 3	Bygglov och genomförande för byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus, del 2 Om ett eller flera hus är sammanbyggda i fastighetsgräns beräknas avgiften per fastighet. Om det är fler byggnader på samma fastighet tas fullt pris ut för den dyraste och avdrag med 50% på resterande.				
	Ärendetyp		**Avgift Bygglov**	**Avgift Genomförande**	**Avgift Totalsumma**
A 3.1	Tillbyggnad, Väsentligen annat ändamål (ändrad användning) ≤50 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	9 997 kr	6 921 kr	**16 918 kr**
A 3.2		Avvikelse	18 456 kr	6 921 kr	**25 377 kr**
A 3.3		Utanför detaljplanelagt område	18 456 kr	6 921 kr	**25 377 kr**
A 3.4	Tillbyggnad, Väsentligen annat ändamål (ändrad användning) 51-100 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	17 687 kr	7 690 kr	**25 377 kr**
A 3.5		Avvikelse	26 146 kr	7 690 kr	**33 836 kr**
A 3.6		Utanför detaljplanelagt område	26 146 kr	7 690 kr	**33 836 kr**
A 3.7	Tillbyggnad, Väsentligen annat ändamål (ändrad användning) 101-500 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	25 377 kr	13 842 kr	**39 219 kr**
A 3.8		Avvikelse	33 836 kr	13 842 kr	**47 678 kr**
A 3.9		Utanför detaljplanelagt område	33 836 kr	13 842 kr	**47 678 kr**
A 3.10	Tillbyggnad, Väsentligen annat ändamål (ändrad användning) 101-500 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	25 377 kr	26 146 kr	**51 523 kr**
A 3.11		Avvikelse	33 836 kr	26 146 kr	**59 982 kr**
A 3.12		Utanför detaljplanelagt område	33 836 kr	26 146 kr	**59 982 kr**
A 3.13	Tillbyggnad, Väsentligen annat ändamål (ändrad användning) 501-1000 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	25 377 kr	13 842 kr	**39 219 kr**
A 3.14		Avvikelse	41 526 kr	13 842 kr	**55 368 kr**
A 3.15		Utanför detaljplanelagt område	41 526 kr	13 842 kr	**55 368 kr**
A 3.16	Tillbyggnad, Väsentligen annat ändamål (ändrad användning) 501-1000 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	25 377 kr	33 836 kr	**59 213 kr**
A 3.17		Avvikelse	41 526 kr	33 836 kr	**75 362 kr**
A 3.18		Utanför detaljplanelagt område	41 526 kr	33 836 kr	**75 362 kr**
A 3.19	Tillbyggnad, Väsentligen annat ändamål (ändrad användning) >1000 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	33 836 kr	13 842 kr	**47 678 kr**
A 3.20		Avvikelse	49 985 kr	13 842 kr	**63 827 kr**
A 3.21		Utanför detaljplanelagt område	49 985 kr	13 842 kr	**63 827 kr**
A 3.22	Tillbyggnad, Väsentligen annat ändamål (ändrad användning) >1000 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	33 836 kr	63 058 kr	**96 894 kr**
A 3.23		Avvikelse	49 985 kr	63 058 kr	**113 043 kr**
A 3.24		Utanför detaljplanelagt område	49 985 kr	63 058 kr	**113 043 kr**
A 3.25	Tillbyggnad av mycket enkel karaktär t.ex. skärmtak, förråd, miljöhus utan tekniskt samråd	Planenligt	5 383 kr	2 307 kr	**7 690 kr**
A 3.26		Avvikelse	7 690 kr	2 307 kr	**9 997 kr**
A 3.27		Utanför detaljplanelagt område	7 690 kr	2 307 kr	**9 997 kr**
A 3.28	Uteservering (säsongslov), utan tekniskt samråd	Planenligt	14 611 kr	8 459 kr	**23 070 kr**
A 3.29	Fasadändring, liten, utan tekniskt samråd, per hus	Planenligt	3 076 kr	2 307 kr	**5 383 kr**
A 3.30		Avvikelse	5 383 kr	2 307 kr	**7 690 kr**
A 3.31	Fasadändring, stor, utan tekniskt samråd, per hus	Planenligt	9 997 kr	3 845 kr	**13 842 kr**
A 3.32		Avvikelse	13 073 kr	3 845 kr	**16 918 kr**
A 3.33	Fasadändring komplementbyggnad, utan tekniskt samråd, per hus	Planenligt	2 307 kr	2 307 kr	**4 614 kr**
A 3.34		Avvikelse	3 845 kr	2 307 kr	**6 152 kr**
A 3.35	Balkonger eller Inglasning av balkonger 1-5 balkonger, per hus, utan tekniskt samråd	Planenligt	3 845 kr	3 845 kr	**7 690 kr**
A 3.36		Avvikelse	7 690 kr	3 845 kr	**11 535 kr**
A 3.37		Utanför detaljplanelagt område	7 690 kr	3 845 kr	**11 535 kr**
A 3.38	Balkonger eller Inglasning av balkonger 6-10 balkonger per hus, utan tekniskt samråd	Planenligt	8 459 kr	6 921 kr	**15 380 kr**
A 3.39		Avvikelse	13 842 kr	6 921 kr	**20 763 kr**
A 3.40		Utanför detaljplanelagt område	13 842 kr	6 921 kr	**20 763 kr**
A 3.41	Balkonger eller Inglasning av balkonger >10 balkonger per hus, utan tekniskt samråd	Planenligt	13 073 kr	6 921 kr	**19 994 kr**
A 3.42		Avvikelse	18 456 kr	6 921 kr	**25 377 kr**
A 3.43		Utanför detaljplanelagt område	18 456 kr	6 921 kr	**25 377 kr**

**A3.1 till och med A3.24 omfattar även tillkommande bostad*

A 4 Bygglov och genomförande för skyltar och ljusanordningar

	Ärendetyp	Avgift Bygglov	Avgift Genomförande	Avgift Totalsumma
A 4.1	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med liten omgivningspåverkan, utan tekniskt samråd. 1-5 skyltar.	4 614 kr	3 076 kr	**7 690 kr**
A 4.2	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med stor omgivningspåverkan, utan tekniskt samråd. 1-5 skyltar	9 997 kr	3 076 kr	**13 073 kr**
A 4.3	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med liten omgivningspåverkan, utan tekniskt samråd. 6-10 skyltar	12 304 kr	3 845 kr	**16 149 kr**
A 4.4	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med stor omgivningspåverkan, utan tekniskt samråd. 6-10 skyltar	19 994 kr	3 845 kr	**23 839 kr**
A 4.5	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med liten omgivningspåverkan, utan tekniskt samråd. Fler än 10 skyltar.	23 070 kr	3 845 kr	**26 915 kr**
A 4.6	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med stor omgivningspåverkan, utan tekniskt samråd. Fler än 10 skyltar.	27 684 kr	3 845 kr	**31 529 kr**

A 5 Bygglov och genomförande för andra anläggningar än byggnader, del 1

	Ärendetyp	Avgift
A 5.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med liftar, kabinbanor, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor	**Timdebitering enl. tabell D1**
A 5.2	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av upplag och materialgårdar eller fasta förvaringsanläggningar	**Timdebitering enl. tabell D1**
A 5.3	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av tunnlar och bergrum som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana eller gruvdrift	**Timdebitering enl. tabell D1**
A 5.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av begravningsplatser	**Timdebitering enl. tabell D1**

A 6 Bygglov och genomförande för andra anläggningar än byggnader, del 2

Murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer (gäller ej vid en- och tvåbostadshus)

	Ärendetyp		Avgift Bygglov	Avgift Genomförande	Avgift Totalsumma
A 6.1	Anordnande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, kortare än 50 m, utan tekniskt samråd, per styck. Altaner under 50 m2.	Planenligt	8 459 kr	3 076 kr	**11 535 kr**
A 6.2		Avvikelse	18 456 kr	3 076 kr	**21 532 kr**
A 6.3		Utanför detaljplanelagt område	18 456 kr	3 076 kr	**21 532 kr**
A 6.4	Anordnande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, längre än 50 m, utan tekniskt samråd, per styck Altaner ≥ 50 m2.	Planenligt	11 535 kr	5 383 kr	**16 918 kr**
A 6.5		Avvikelse	21 532 kr	5 383 kr	**26 915 kr**
A 6.6		Utanför detaljplanelagt område	21 532 kr	5 383 kr	**26 915 kr**
A 6.7	Anordnande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus	Planenligt	11 535 kr	5 383 kr	**16 918 kr**
A 6.8		Avvikelse	21 532 kr	5 383 kr	**26 915 kr**
A 6.9		Utanför detaljplanelagt område	21 532 kr	5 383 kr	**26 915 kr**
A 6.10	Anordnande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av transformatorstation	Planenligt	8 459 kr	3 076 kr	**11 535 kr**
A 6.11		Avvikelse	18 456 kr	3 076 kr	**21 532 kr**
A 6.12		Utanför detaljplanelagt område	18 456 kr	3 076 kr	**21 532 kr**
A 6.13	Anordnande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av vindkraftverk, mast, torn eller skorsten, utan tekniskt samråd, per styck	Planenligt	17 687 kr	3 076 kr	**20 763 kr**
A 6.14		Avvikelse	33 836 kr	3 076 kr	**36 912 kr**
A 6.15		Utanför detaljplanelagt område	33 836 kr	3 076 kr	**36 912 kr**

A 7 Nytt lov inom ramen för tidigare beviljat lov

	Ärendetyp	Avgift
A 7.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov , inom ramen för tidigare beviljat lov	**9 997 kr**
A 7.2	Ny prövning på grund av liten ändring från tidigare beviljat beslut om lov	**9 997 kr**
A 7.3	Ny prövning på grund av liten ändring från tidigare beviljat beslut om lov där grannar behöver höras	**16 149 kr**
A 7.4	Ny prövning på grund av att tiden för lovet eller startbeskedet har gått ut innan färdigställande	**Timdebitering enl. tabell D1 (minimum 2 timmar)**

A 8 Anmälningspliktig ombyggnad av byggnader

	Ärendetyp	Avgift
A 8.1	Ombyggnad ≤100 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	**9 228 kr**
A 8.2	Ombyggnad 101-500 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	**15 380 kr**
A 8.3	Ombyggnad 101-500 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	**21 532 kr**
A 8.4	Ombyggnad 501-1000 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	**21 532 kr**
A 8.5	Ombyggnad 501-1000 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	**29 222 kr**
A 8.6	Ombyggnad >1000 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	**49 985 kr**
A 8.7	Ombyggnad >1000 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	**65 365 kr**

A 9 Anmälningspliktiga åtgärder för en- och tvåbostadshus

Vid fler åtgärder A9.1-A9.7 kan tabell A8 "Anmälningspliktig Ombyggnad av byggnader" användas.

	Ärendetyp	Avgift
A 9.1	Rivning av byggnad eller del av en byggnad, utan tekniskt samråd	**4 614 kr**
A 9.2	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs, utan tekniskt samråd	**6 152 kr**
A 9.3	Installation eller väsentlig ändring av hiss för bostadsanpassning, utan tekniskt samråd, per hus	**6 152 kr**
A 9.4	Installation av eldstad eller anslutning kommunalt VA, utan tekniskt samråd	**3 076 kr**
A 9.5	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, utan tekniskt samråd	**6 152 kr**
A 9.6	Installation eller väsentlig ändring av en anläggning för vatten och avlopp i en byggnad eller inom en tomt, utan tekniskt samråd	**6 152 kr**
A 9.7	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar byggnadens brandskydd, utan tekniskt samråd	**6 152 kr**

A 10 Anmälningspliktiga åtgärder, för andra byggnader än en- och tvåbostadshus

Vid fler åtgärder A10.3-A10.16 kan tabell A8 "Anmälningspliktig ombyggnad av byggnader" användas.

	Ärendetyp	Avgift
A 10.1	Rivning av byggnad eller del av en byggnad, utan tekniskt samråd	**11 535 kr**
A 10.2	Rivning av byggnad eller en del av byggnad, med tekniskt samråd	**22 301 kr**
A 10.3	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs, utan tekniskt samråd, per hus	**9 997 kr**
A 10.4	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs, med tekniskt samråd, per hus	**19 225 kr**
A 10.5	Installation eller väsentlig ändring av hiss/hus, utan tekniskt samråd, per hus	**13 842 kr**
A 10.6	Installation eller väsentlig ändring av hiss, utan tekniskt samråd (bostadsanpassning), per hus	**6 152 kr**
A 10.7	Installation av eldstad, eller anslutning VA,utan tekniskt samråd, per hus	**4 614 kr**
A 10.8	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, med tekniskt samråd, per hus	**19 225 kr**
A 10.9	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, utan tekniskt samråd, per hus	**9 997 kr**
A 10.10	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, med tekniskt samråd, per hus	**19 225 kr**
A 10.11	Installation eller väsentlig ändring av en anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, utan tekniskt samråd, per fastighet	**9 997 kr**
A 10.12	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, med tekniskt samråd, per fastighet	**19 225 kr**
A 10.13	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar byggnadens brandskydd, utan tekniskt samråd, per hus	**9 997 kr**
A 10.14	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar byggnadens brandskydd, med tekniskt samråd, per hus	**19 225 kr**
A 10.15	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser i detaljplan eller områdesebstämmelser, utan tekniskt samråd, per hus	**20 763 kr**
A 10.16	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser i detaljplan eller områdesebstämmelser, med tekniskt samråd, per hus	**32 298 kr**
A 10.17	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, utan tekniskt samråd, per vindkraftverk	**19 225 kr**
A 10.18	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, med tekniskt samråd, per vindkraftverk	**36 912 kr**

A 11 Marklov

Gäller ej vid en- och tvåbostadshus

	Ärendetyp	Avgift Bygglov	Avgift Genomförande	Avgift Totalsumma
A 11.1	Marklovpliktig åtgärd, utan tekniskt samråd	5 383 kr	6 921 kr	**12 304 kr**
A 11.2	Marklovpliktig åtgärd, med tekniskt samråd	5 383 kr	15 380 kr	**20 763 kr**
A 11.3	Marklov, trädfällning			**Timdebitering enl. tabell D1 (minimum 2 timmar)**

A 12 Rivningslov

Gäller ej vid en- och tvåbostadshus

	Ärendetyp	Avgift Bygglov	Avgift Genomförande	Avgift Totalsumma
A 12.1	Åtgärd som kräver rivningslov, utan tekniskt samråd	9 997 kr	6 921 kr	**16 918 kr**
A 12.2	Åtgärd som kräver rivningslov, med tekniskt samråd	9 997 kr	17 687 kr	**27 684 kr**
A 12.3	Mycket enkla byggnader som kräver rivningslov utan tekniskt samråd	3 845 kr	2 307 kr	**6 152 kr**

A 13	Förhandsbesked och Strandskydd		
	Ärendetyp		**Avgift**
A 13.1	Förhandsbesked (per huvudbyggnad och både vid positiva och negativa beslut)	Utanför detaljplanelagt område	**46 909 kr**
A 13.2	Strandskyddsdispens (både vid positiva och negativa beslut)	Utökning av gällande dispens	**13 073 kr**
A 13.3		Ny dispens	**19 225 kr**
A 13.5	Tillsyn strandskydd, och stängselgenombrott		**Timdebitering enl. tabell D1**

A 14	Kommunalt naturskydd	
	Ärendetyp	**Avgift**
A 14.1	Dispens från kommunalt naturskydd	**Timdebitering enl. tabell D1**

A 15	Ingripandebesked	
	Ärendetyp	**Avgift**
A 15.1	Ingripandebesked	**Timdebitering enl. tabell D1**

A 16	Extra tekniskt samråd, startbesked mm för en- och tvåbostadshus	
	Ärendetyp	**Avgift**
A 16.1	Extra arbetsplatsbesök eller slutsamråd, per styck	**6 152 kr**
A 16.2	Extra tekniskt samråd, en- och tvåbostadshus, per styck	**4 614 kr**
A 16.3	Extra startbesked, per styck	**3 076 kr**
A 16.4	Interimistiskt slutbesked, per styck	**3 076 kr**
A 16.5	Förlängning av interimistiskt slutbesked, per styck	**1 538 kr**
A 16.6	Delslutbesked, per styck	**3 076 kr**
A 16.7	Utse ny kontrollansvarig, per styck	**1 538 kr**
A 16.8	Kompletterande villkor efter startbesked, 1-2 bostadshus, per styck	**3 076 kr**
A 16.9	Ändrad fakturaadress efter beslut	**1 538 kr**

A 17	Extra tekniskt samråd, startbesked m.m. för byggnader som inte är en- och tvåbostadshus	
	Ärendetyp	**Avgift**
A 17.1	Extra arbetsplatsbesök eller slutsamråd, per styck	**9 228 kr**
A 17.2	Extra tekniskt samråd, per styck	**6 152 kr**
A 17.3	Extra startbesked, per styck	**6 152 kr**
A 17.4	Interimistiskt slutbesked, per styck	**6 152 kr**
A 17.5	Förlängning av interimistiskt slutbesked, per styck	**1 538 kr**
A 17.6	Delslutbesked, per styck	**6 152 kr**
A 17.7	Utse ny kontrollansvarig, per styck	**1 538 kr**
A 17.8	Kompletterande villkor efter startbesked, övriga byggnader, per styck	**3 076 kr**
A 17.9	Ändrad fakturaadress efter beslut	**1 538 kr**

A 18	Lov för åtgärder som inte kräver lov (frivilliga lov)	
	Ärendetyp	**Avgift**
A 18.1	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd finns i någon av taxans övriga tabeller	**I enlighet med tillämplig tabell**
A 18.2	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd inte finns i någon av taxans övriga tabeller	**Timdebitering enl. tabell D1**

A 19	Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder	
	Ärendetyp	**Avgift**
A 19.1	Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder, exempelvis förmöten.	**Timdebitering enl. tabell D1**

A 20	Avskrivning, Avvisning och Avslag	
	Ärendetyp	**Avgift**
A 20.1	Avskrivning (Återkallad ansökan) Avgift för Avskrivning (återkallad ansökan) tas inte ut i tidigt skede av handläggningen utan först när antingen grannar har underrättats om ansökan, ärendet har skickats på remiss eller anmälts till byggnadsnämnden.	**6 152 kr**
A 20.2	Avvisning	**3 076 kr**
A 20.3	Avslag	**Avgift tas ut som för ett positivt beslut i enlighet med tillämplig tabell**

4.2 Nybyggnadskartor

För upprättande av nybyggnadskarta debiteras fast avgift enligt tabell nedan. Avgiften utgår från beräknad genomsnittlig handläggningstid för respektive ärendetyp. För fler än en fastighet eller fastigheter med en yta som överstiger 15 000 kvm kan fler än en karta krävas. Debitering sker då per kartunderlag.

4.2.1 Nybyggnadskarta

En nybyggnadskarta redovisar bland annat:
fastighetsgränser, befintliga byggnader, inmätta markhöjder, fullständiga bestämmelser från gällande detaljplan och VA-anslutningspunkter.
Kartan kontrolleras i fält och är giltig i två år.

4.2.2 Förenklad nybyggnadskarta

En förenklad nybyggnadskarta redovisar bland annat:
fastighetsgränser, befintliga byggnader och höjdkurvor, vissa bestämmelser från gällande
detaljplan som beskriver begränsningar i markens bebyggande. Kartan kontrolleras i fält vid behov och är giltig i två år.

4.2.3 Kartutdrag

Ett kartutdrag redovisar bland annat:
fastighetsgränser, befintliga byggnader, höjdkurvor, aktbeteckning för gällande detaljplan.
Den geografiska informationen som redovisas har inte kontrollerats i fält i samband med
framtagandet. Kartan är giltigt i två år.

Mervärdesskatt tillkommer i de fall kartunderlaget inte utgör del i myndighetsutövning

A 21	**Upprättande av nybyggnadskarta**		
	Ärendetyp		**Avgift**
A 21.1	Nybyggnadskarta för nybyggnad och större tillbyggnad. Fastighetens yta ≤5000kvm.	Nyupprättande av nybyggnadskarta	**9 997 kr**
A 21.2	Nybyggnadskarta för nybyggnad och större tillbyggnad. Fastighetens yta 5001-15000kvm.	Nyupprättande av nybyggnadskarta	**16 918 kr**
A 21.3	Förenklad nybyggnadskarta för tillbyggnad av en och två bostadshus, för ny- och tillbyggnad av komplementbyggnad eller andra små byggnader samt för mindre ändringar av övriga byggnader.	Nyupprättande av förenklad nybyggnadskarta	**5 383 kr**
A 21.4	Kartutdrag	Nyupprättande av kartutdrag	**1 538 kr**
A 21.5	Nybyggnadskarta med ej lagakraftvunna planbestämmelser. Varje leverans av karta i olika planskede debiteras separat. (OBS - kan bara beställas om särskillt avtal gällande parallella processer finns upprättad)	Komplettering	**3 076 kr**

4.3 Utsättning och lägeskontroll

4.3.1 Utsättning

Avgift för utsättning debiteras per utsättningstillfälle, med en fast avgift, enligt tabell nedan. I avgiften ingår en byggnad, om flera byggnader ska sättas ut vid samma tillfälle, debiteras dessa extra per byggnad enligt taxan för tillägg. I avgiften för utsättning ingår markering av en byggfix, som redovisas i läge och höjd på utsättningsskissen.

Utsättning kan utföras av Stadsbyggnadsnämndens personal eller annan som byggherren föreslår. För varje ärende, där byggherren föreslagit annan än Stadsbyggnadsnämndens personal, fordras anmälan till och godkännande av Stadsbyggnadsnämnden.

Om utsättning utförs av annan än Stadsbyggnadsnämndens personal, tas avgift ut för underlagsdata, beräkning, grundmaterial med mera med 20 procent av den avgift som skulle utgått om kommunen utfört arbetet.

I de flesta fall tillkommer mervärdesskatt på nedanstående avgifter.

A 22	**Utsättning**		
	Ärendetyp		**Avgift**
A 22.1	Utsättning ny byggand ≤30 kvm (BYA + OPA)	Grovutsättning	**4 614 kr**
A 22.2		Finutsättning	**6 921 kr**
A 22.3	Utsättning ny byggnad 31-500 kvm (BYA + OPA)	Grovutsättning	**5 383 kr**
A 22.4		Finutsättning	**9 228 kr**
A 22.5	Utsättning ny byggnad >500 kvm (BYA+OPA)	Grovutsättning	**7 690 kr**
A 22.6		Finutsättning	**12 304 kr**
A 22.7	Utsättning tillbyggnad ≤30 kvm (BYA + OPA)	Grovutsättning	**4 614 kr**
A 22.8	Utsättning tillbyggnad 31-500 kvm (BYA+OPA)	Grovutsättning	**5 383 kr**
A 22.9	Utsättning tillbyggnad >500 kvm (BYA+OPA)	Grovutsättning	**7 690 kr**
A 22.10	Utsättning tillägg per extra byggnad/tillbyggnad vid samma tillfälle inom samma bygglov 0-500 kvm (BYA + OPA)	Grovutsättning	**1 538 kr**
A 22.11		Finutsättning	**3 076 kr**
A 22.12	Utsättning tillägg per extra byggnad/tillbyggnad vid samma tillfälle inom samma bygglov >500 kvm (BYA + OPA)	Grovutsättning	**2 307 kr**
A 22.13		Finutsättning	**4 614 kr**
A 22.14	Utsättning övrigt (t.ex. mur eller plank), kostnad per timma, minsta debitering 3 timmar	Grovutsättning	**Timdebitering enl. tabell D1**
A 22.15	Övrig mätning (t.ex. arbetspunkt), kostnad per timma, minsta debitering 3 timmar		**Timdebitering enl. tabell D1**
A 22.16	Gränsanvisning startkostnad inkl. linje mellan 2st punkter	Gränsanvisning	**4 614 kr**
A 22.17	Gränsanvisning tillägg per tillkommande gränspunkt□ vid samma tillfälle		**769 kr**

4.3.2 Lägeskontroll

Avgift för lägeskontroll debiteras per kontrolltillfälle, med en fast avgift enligt tabell nedan. I avgiften ingår en byggnad, om flera byggnader skall mätas in vid samma tillfälle, debiteras dessa extra per byggnad enligt taxan för tillägg. Lägeskontroll kan utföras av Stadsbyggnadsnämndens personal eller annan som byggherren föreslår. För varje ärende, där byggherren föreslagit annan än Stadsbyggnadsnämndens personal, fordras anmälan till och godkännande av Stadsbyggnadsnämnden.

Om lägeskontrollen utförs av annan än Stadsbyggnadsnämndens personal, tas avgift ut för bearbetning av inkommet material med 20 procent av den avgift som skulle utgått om kommunen utfört arbetet.

I de flesta fall tillkommer mervärdesskatt på nedanstående avgifter.

A 23	**Lägeskontroll**	
	Ärendetyp	**Avgift**
A 23.1	Lägeskontroll ny byggnad/tillbyggnad ≤30 kvm (BYA+OPA)	**4 614 kr**
A 23.2	Lägeskontroll ny byggnad/tillbyggnad 31-500 kvm (BYA+OPA)	**5 383 kr**
A 23.3	Lägeskontroll ny byggnad/tillbyggnad >500 kvm (BYA+OPA)	**7 690 kr**
A 23.4	Lägeskontroll tillägg per extra byggnad/tillbyggnad vid samma tillfälle och inom samma bygglov 0-500kvm (BYA + OPA)	**1 538 kr**
A 23.5	Tillägg lägeskontroll per byggnad/tillbyggnad >500 kvm (BYA + OPA) vid samma tillfälle inom samma bygglov	**3 845 kr**
A 23.6	Lägeskontroll övrigt (tex plank, mur, skylt), handläggningskostnad per timma, minsta debitering 3 timmar	**Timdebitering enl. tabell D1**

A 24	**Fristående sakkunnig**
	Ärendetyp
A 24.1	Om utsättning och lägeskontroll utförs av annan än byggnadsnämndens personal, tas avgift ut för bearbetning av underlagsdata med 20% av den avgift som skulle utgått om kommunen utfört arbetet.

4.4 Fastighetsrättsliga åtgärder

För fastighetsbildning, till exempel avstyckning, fastighetsreglering och fastighetsbestämning, finns särskild taxa, beslutad av lantmäterimyndigheten.

För övriga fastighetsrättsliga uppdrag tillämpas taxa för fastighetsrättsliga åtgärder nedan.

Mervärdesskatt kan tillkomma på nedanstående avgifter.

A 25	**Fastighetsrättsliga uppdrag**	
	Ärendetyp	**Avgift**
A 25.1	Fastighetsrättsliga uppdrag	**Timdebitering enl. tabell D1**

4.5 Planbesked, detaljplaner och områdesbestämmelser

4.5.1 Planavgift för planbesked och detaljplaner

B 1	Planbesked, program, detaljplaner och områdesbestämmelser	
	Ärendetyp	Avgift
B 1.1	Planbesked (upp till 30 timmars handläggningstid)	**46 140 kr**
B 1.2	Program, detaljplaner och områdesbestämmelser	**Timdebitering enl. tabell D1**
B 1.3	Tillkommande handläggningskostnad per timme (avser planbesked överstigande 30 timmar)	**Timdebitering enl. tabell D1**

4.5.2 Planavgift för områdesbestämmelser

Tabellen visar planavgift vid planavtal eller i samband med bygglov. Planavgift i samband med bygglov baseras på vad som regleras i områdesbestämmelser.

En planavgift för framtagande av områdesbestämmelser tas endast ut för följande åtgärder;

- Nybyggnad av byggnad som överstiger 25 kvm bruttoarea och/eller öppenarea

- Tillbyggnad av byggnad där tillbyggnaden överstiger 25 kvm bruttoarea och/eller öppenarea.

I de fall områdesbestämmelser reglerar en yta, exempelvis huvudbyggnad får uppta max 60 kvm, tas en planavgift ut enligt tabell B2.1-B2.14.

I de fall områdesbestämmelser reglerar annat såsom fasadändringar eller skyltar tas en avgift ut enligt tabell B2.15-B2.28. Planavgiften beräknas utifrån den sökta åtgärdens yta.

B 2 Områdesbestämmelser

	Ärendetyp	Antal Kvm (BTA+OPA)	Avgift
B 2.1	Avgift för åtgärd inom områdesbestämmelse som reglerar area Antal Kvm (BTA+OPA)	26–50	**20 820 kr**
B 2.2		51–130	**30 420 kr**
B 2.3		131–200	**40 560 kr**
B 2.4		201–300	**50 700 kr**
B 2.5		301–500	**70 980 kr**
B 2.6		501–800	**101 400 kr**
B 2.7		801–1 200	**131 820 kr**
B 2.8		1201–2000	**182 520 kr**
B 2.9		2001–3000	**233 220 kr**
B 2.10		3001–4000	**283 920 kr**
B 2.11		4001–5000	**324 480 kr**
B 2.12		5001–6000	**365 040 kr**
B 2.13		6001–8000	**446 160 kr**
B 2.14		8001–10 000	**512 070 kr**
B 2.15	Avgift för åtgärd inom områdesbestämmelse som inte reglerar area Antal Kvm (BTA+OPA)	26–50	**3 042 kr**
B 2.16		51–130	**4 563 kr**
B 2.17		131–200	**6 084 kr**
B 2.18		201–300	**7 605 kr**
B 2.19		301–500	**10 647 kr**
B 2.20		501–800	**15 210 kr**
B 2.21		801–1 200	**19 773 kr**
B 2.22		1201–2000	**27 378 kr**
B 2.23		2001–3000	**34 983 kr**
B 2.24		3001–4000	**42 588 kr**
B 2.25		4001–5000	**48 672 kr**
B 2.26		5001–6000	**54 756 kr**
B 2.27		6001–8000	**66 924 kr**
B 2.28		8001–10 000	**76 810 kr**

4.6 Kartor och geodata

Vid varje beställning debiteras en startavgift om en halvtimmes tidsersättning. För varje påbörjad halvtimme därutöver debiteras tidsersättning. Debiteringen inkluderar guidning av kund, ärenderegistrering, fakturering och leverans.
Nedanstående taxa tillämpas för tillfälliga nyttjare av det kommunala kartmaterialet vid försäljning av enstaka kartor. Vid samtidig beställning av kartor eller andra tjänster som överstiger 20 000 kronor kan särskild överenskommelse träffas om avgiften (timdebitering enligt tidsersättning).

Mervärdesskatt kan i vissa fall tillkomma på nedanstående avgifter.

C 1	**Geodata**		
	Ärendetyp		**Avgift**
C 1.1	Baskarta Innehåll i kartan, digital information	Byggnader	**Timdebitering enl. tabell D1**
C 1.2		Topografiska objekt	**Timdebitering enl. tabell D1**
C 1.3		Vägar, järnvägar	**Timdebitering enl. tabell D1**
C 1.4		Höjdinformation	**Timdebitering enl. tabell D1**
C 1.5	Översiktlig karta		**Timdebitering enl. tabell D1**
C 1.6	Stadskarta		**Timdebitering enl. tabell D1**
C 1.7	Digital 3D-karta	Byggnader	**Timdebitering enl. tabell D1**
C 1.8		Laserdata (DSM)	**Timdebitering enl. tabell D1**
C 1.9		Höjdgrid (DTM)	**Timdebitering enl. tabell D1**
C 1.10	Digitalt ortofoto	Upplösning 0,16	**Timdebitering enl. tabell D1**
C 1.11		Upplösning 0,25	**Timdebitering enl. tabell D1**
C 1.12		Upplösning 0,5	**Timdebitering enl. tabell D1**
C 1.13	Karta/ortofoto/flygbild på papper Tidsersättning tas ut för layout- och bildbehandling i förekommande fall. Materialkostnad kan tillkomma.	Papper	**Timdebitering enl. tabell D1**
C 1.14		Annat media enligt överenskommelse	**Timdebitering enl. tabell D1**
C 1.15	Utskrift på papper Materialkostnad kan tillkomma.	Text och linjer	**Timdebitering enl. tabell D1**
C 1.16		Täckande utskrift (ytor, raster)	**Timdebitering enl. tabell D1**
C 1.17	Geodata för extern tryckning		**Timdebitering enl. tabell D1**
C 1.18	Månadsavgift abonnemang för åtkomst till digitala bygglovhandlingar.		**Enligt licensavtal**
C 1.19	Publicering på internet Utdrag av kartor i rasterformat		**Timdebitering enl. tabell D1**
C 1.20	Digital adressinformation Adresspunkt inklusive koordinat		**Timdebitering enl. tabell D1**
C 1.21	Snedbild/fotografi (digital bild)		**Timdebitering enl. tabell D1**

C 2	**Fastighetskarta**	
	Ärendetyp	**Avgift**
C 2.1	Fastigheter och rättigheter	**390 kronor per ha**

4.7 Handläggningskostnad per timme

Tidsersättning används vid beräkning av avgift då avtal tecknas samt i övrigt om åtgärd eller beslut inte kan avgiftsbestämmas med rimligt resultat enligt de i taxan förekommande tabellerna. I sådana fall beräknas avgiften utifrån den handläggningstid som krävs för att utföra åtgärden. Tidsersättning utgår med avgift motsvarande handläggningskostnad i kronor per timme enligt nedanstående tabell. Minsta debiterbara tid är 0,5 timme om inget annat anges.

Mervärdesskatt kan i vissa fall tillkomma på nedanstående avgifter.

D 1	Handläggningskostnad	
	Ärendetyp	Avgift
D 1.1	Handläggningskostnad per timma	**1 538 kr**

4.8 Brandfarliga och explosiva varor m.m.

Gäller endast ansökan från Räddningstjänsten i Storgöteborg.
Avgiften tas ut som tidsersättning enligt 27 § Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Göteborgs Stad

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2026-02-05
Ärendenummer SLK-2026-00048

Handläggare
Jörgen Persson
Telefon: 031-368 04 82
E-post: jorgen.persson@stadshuset.goteborg.se

Justering av avgifter för undantag från föreskrifter om trafik på väg och terräng gällande breda, långa och tunga fordon

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Stadsmiljönämndens förslag till taxa, antecknas och överlämnas till budgetberedningen för beslut i samband med kommunfullmäktiges budget för 2027 i enlighet med punkt 1 nedan.

1. Avgifterna för undantag för föreskrifter om trafik på väg och terräng gällande breda, långa och tunga fordon fastställs i enlighet med vad som framgår i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande under rubriken Förslag till nya avgifter.

Sammanfattning

Stadsmiljönämnden föreslår en justering av nuvarande avgifter för undantag från föreskrifter om trafik på väg och terräng, vilket regleras i Trafikförordningen (1998:1276). Undantagen gäller föreskrifter för breda, långa och/eller tunga fordon, och rör i huvudsak transporter till byggarbetsplatser eller till andra typer av uppställningsplatser.

Handläggningen av dessa dispenser sker hos stadsmiljöförvaltningen. Förslaget innebär en anpassning av kommunens avgifter för dispenser till Trafikverkets avgifter samt till nuvarande prisnivåer. Differentieringen av avgiften för breda och långa transporter beror på olika lång handläggningstid.

Stadsmiljönämnden konstaterar att en justering av avgifterna gör att dessa följer nivån som Trafikverket tillämpar på statliga vägar samt att avgifterna ryms inom självkostnadsprincipen. Då det finns en följsamhet mot Trafikverkets avgifter föreslås ingen indexering. Beslutet börjar gälla snarast efter att kommunfullmäktige fastställt avgifterna.

Stadsledningskontoret delar nämndens bedömning och föreslår att kommunfullmäktige i samband med kommunfullmäktiges budget för 2027 fastställer avgifterna utifrån aktuell föreskrift.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Handläggningen av undantag från föreskrifter om trafik på väg och terräng hanteras av stadsmiljönämnden. En förändring av avgifterna kommer att öka intäkterna utan att medföra ökade kostnader i hanteringen av dessa ärenden. Intäkterna bedöms öka från 1,8 mnkr till 2,0 mnkr.

Avgiftshöjningen förväntas inte påverka antalet ansökningar nämnvärt då avgiftshöjningen är en justering till redan gällande avgifter på nationell nivå. För den som ansöker om dispens blir avgiftshöjningen 14 procent. Stadsmiljönämnden bedömer att avgifterna ryms inom ramen för självkostnadsprincipen.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förändrade avgifter för att ge dispens avseende breda, långa och/eller tunga fordon förväntas ha liten eller ingen ekologisk påverkan. Avgiftsförändringen är en justering till nationella avgifter och förväntas inte påverka transportmönster i staden.

Bedömning ur social dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bilaga som ingår i beslutsunderlaget

Stadsmiljönämndens handlingar 2025-12-19 § 272

Beskrivning av ärendet

Stadsmiljönämnden föreslår kommunfullmäktige att fastslå justerade avgifter för undantag från föreskrifter om trafik på väg och terräng gällande breda, långa och tunga fordon.

Nuvarande avgifter för dispenser för breda, långa och/eller tunga fordon fastställdes i kommunfullmäktige den 22 april 2020 § 78. Undantag från föreskrifter om trafik på väg och terräng regleras i Trafikförordning (1998:1276). Avgifternas tas ut enligt lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor. I avgiftsförordning (1992:191) anges avgiftsnivåer för hantering av dispenser.

Avgifter för dispens

Avgiftshanteringen vid dispenser regleras i Lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor som ger kommuner rätt att ta ut avgifter för dispenser. I lagen föreskrivs att grunderna för beräkning av avgifter i dispensärenden ska anges i taxa. Lagen föreskriver även att en avgift inte får vara större än kommunens genomsnittliga kostnader i ärenden av det som slag som avgiften gäller enligt självkostnadsprincipen, samt att avgifterna får tas ut i förskott.

I fråga om avgifternas storlek uttalas i förarbetena till lagen att den genomsnittliga handläggningskostnaden hos en kommun i ett dispensärende inte rimligtvis torde bli högre än motsvarande kostnad hos en statlig myndighet. Vidare uttalas att den kommunala dispensavgiften inte på något avgörande sätt bör skilja sig från den statliga dispensavgiften.

I Avgiftsförordning (1992:191) regleras avgiftsnivåer för dispenser från Trafikförordningen. 2024 uppdaterades dessa avgiftsnivåer och de nya avgiftsnivåerna tillämpas nu av Trafikverket för motsvarande dispenser.

Dispens för breda, långa och/eller tunga fordon

Dispens för breda, långa och/eller tunga fordon rör i huvudsak transporter till byggarbetsplatser eller till andra typer av uppställningsplatser. Dispenserna för transport kan avse till exempel tunga mobilkranar, långa fordonskombinationer som transporterar maskiner eller breda transporter av moduler, kiosker, båtar etcetera. För dessa transporter måste fordonen och fordonskombinationerna ha dispens från vissa bestämmelser i trafikförordningen och/eller de lokala trafikföreskrifterna. För dispens krävs bland annat att godset som transporteras kan anses vara odelbart avseende bredd, längd och/eller vikt. Kontroll av bärighet på färdväg och konstruktioner (broar och kanalmurar) görs vid tunga transporter.

Förslag till nya avgifter

Förslaget till förändring av avgifter för dispenser rörande breda, långa och/eller tunga transporter är en anpassning till Avgiftsförordning (1992:191) vars avgiftsnivåer uppdaterades under 2024 och som nu tillämpas av Trafikverket. Differentieringen av avgiften för breda och långa transporter beror på olika lång handläggningstid. Vid handläggning av extra breda och långa transporterna krävs bland annat oftare platsundersökning. De föreslagna avgifterna bedöms av nämnden följa självkostnadsprincipen.

Kommunfullmäktige föreslås fastställa de justerade avgifterna enligt tabell nedan:

Typ av dispens	Nuvarande avgift	Förslag till ny avgift
Dispens för tung transport	1660 kronor	1890 kronor
Dispens för bred transport		
- När bredden är högst 450 cm	870 kronor	990 kronor
-När bredden överstiger 450 cm	1660 kronor	1890 kronor
Dispens för lång transport		
-När längden är högst 35 m	870 kronor	990 kronor
-När längden överstiger 35 m	1660 kronor	1890 kronor
Kombination av dispenser (två eller flera)	1660 kronor	1890 kronor

Stadsmiljönämndens bedömning

Stadsmiljönämnden bedömer att avgifterna för undantag från föreskrifter om trafik på väg och terräng bör justeras för att anpassa kommunens nivåer till de nationella avgiftsnivåerna som Trafikverket tillämpar. Detta samtidigt som avgifterna fortfarande följer självkostnadsprincipen och inte medför ökade handläggningskostnader.

Stadsmiljönämnden föreslår att kommunfullmäktige fastställer avgifterna för undantag från föreskrifter om trafik på väg och terräng avseende breda, långa och tunga fordon enligt nämndens förslag.

Stadsledningskontorets bedömning

I kommunfullmäktiges budget för 2024 som beslutades 2023-11-09 § 4 anges att ny eller förändring av taxor och avgiftsmodeller för olika verksamheter som hanteras av kommunfullmäktige i första hand ska beslutas i ordinarie budget. Stadsledningskontoret bedömer att stadsmiljönämnden har fattat beslut om förslag till ny taxa inom ramen för kommunfullmäktiges beslut om hantering av taxor.

Stadsmiljönämnden, bedömer att en justering av avgifterna gör att dessa följer nivån som Trafikverket tillämpar på statliga vägar samt att avgifterna ryms inom självkostnadsprincipen. Stadsledningskontoret delar stadsmiljönämndens bedömning och föreslår att kommunfullmäktige fastställer avgifterna utifrån aktuell föreskrift.

Magnus Andersson
Ekonomidirektör

Eva Hessman
Stadsdirektör

Budget 2027

Göteborgs Stad

Budget 2027
Layout: Visuell kommunikation
Omslag: Jesper Hallén
Projektkod: 261007-003-010 [S, V och MP] budgethandling 2027
Webbversion November 2026

Innehåll

Förord 4
Ledning, styrning och mål 6
Personal 11
Miljö, klimat och energi 13
Trygghet 15
Demokrati och mänskliga rättigheter 17
Förskola 19
Grundskola 21
Gymnasieskola 23
Sociala frågor 25
Äldre och hälso- och sjukvård 27
Funktionsrätt 29
Idrott och förening 31
Näringsliv 33
Turism och evenemang 35
Stadsmiljö 37
Stadsutveckling 39
Exploatering och mark 42
Bostäder och lokaler 44
Kultur 46
Arbetsmarknad och vuxenutbildning 48
Inköp och upphandling 50
Ekonomi 52
Ekonomisk sammanställning 60

Förord

Den 13 september 2026 valde hundratusentals göteborgare väg. Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet tilldelades en majoritet av folkets röster, den största majoriteten på tjugo år. Människorna har därmed förändrat förutsättningarna för kommunalpolitiken. Istället för återkommande minoritetsstyren, blockeringar och fördröjningar, kohandel och otydlighet kan kommunalpolitiken få återgå till att handla om dess grundläggande syfte: handlingskraftigt, inlyssnande beslutsfattande i medborgarnas närmaste frågor.

Den förra mandatperiodens radikala högerregering prioriterade ner klimatpolitiken, monterade ner integrationspolitiken och använde det statliga budgetutrymmet till allting annat än de kommunala verksamheterna och Göteborgs invånare. Fyra år av dyrtider för välfärden och hushållen har kostat. Göteborgarna har känt av det. Maten, hyran, fritidsaktiviteterna, transporterna, nöjena, livet kostar mer – och högerregeringen har tittat på utan att agera. Människor har rätt att förvänta sig någonting annat, någonting bättre.

Det rödgröna styret har vänt på varje krona och använt varje metod för att dämpa och mildra konsekvenserna för Göteborg. Biljettpriserna har sänkts, permanent. De behöriga lärarna är fler. Allmännyttan växer igen, även i centrala stadsdelar. De fattigaste barnfamiljerna har fått mer stöd och pengar i plånboken. Tryggheten ökar i hela Göteborg. Kriminella har körts ut ur välfärden. Grundbemanningen har höjts i äldreomsorgen. Naturen har skyddats. Barngrupperna minskar. De lägsta lönerna är högre. Föreningslivet har fått förstärkt stöd. Kollektivtrafiken har byggts ut. Utförsäljningar och ombildningar har stoppats. Linjen ligger fast. Det tillträdande rödgröna majoritetsstyret kommer att bygga vidare på det som göteborgarna vill se mer av.

I skrivande stund har Sverige en övergångsregering. Det begränsar kommunernas handlingsutrymme. Utan vetskap om långsiktiga statsbidrag, om vilka lagar som ska förändras, om hur de ekonomiska och verksamhetsmässiga förutsättningarna kommer att utvecklas, måste den kommunala budgeten vara återhållsam. Men årets budget kommer, som kommande budgetar, ta sin grund i Göteborgs och göteborgarnas behov. Det finns inget alternativ till det.

2027 års budget fastslår prioriteringarna. Välfärden ska byggas ut. Tryggheten ska öka. Klimatomställningen ska skyndas på. Segregationen ska brytas. Personalens villkor ska förbättras. Miljön ska skyddas. Bostäderna ska bli fler och vackrare. Rasism och varje idé om att göra skillnad på folk och folk ska bekämpas. Alla barn ska få samma chans i livet, samma rätt till bra förskolor och bra skolor, samma möjlighet till en meningsfull fritid och att få växa upp precis som de är. Den här budgeten är ytterligare ett steg på den vägen.

Vi vill tacka alla göteborgare. Ert förtroende förpliktigar. Det rödgröna styret kommer att ägna de kommande fyra åren åt att göra allt vi kan och allt som står inom vår makt till att göra ert liv lite lättare och er stad ännu lite bättre. Tack.

Jonas Attenius (S), Marie Brynolfsson (V) och Klara Holmin (MP)

Ledning, styrning och mål

Mål:

Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet.

Göteborgs Stad ska bryta segregationen.

Göteborg ska klara kompetensförsörjningen.

Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist.

Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald.

Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov.

Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor.

Göteborgs Stads budget är det övergripande och överordnade styrdokumentet för nämnder och bolagsstyrelser. Budgeten anger kommunfullmäktiges mål och inriktningar samt ekonomiska ramar för verksamheten. Planer, program, riktlinjer, uppdrag, inriktningar och andra styrdokument som kommunfullmäktige, nämnder och bolagsstyrelser har antagit ska följas och genomföras, men är underordnade budgeten.

Göteborgs Stads politiska inriktning styrs av ovanstående övergripande mål som gäller för samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Målen gäller för hela mandatperioden och måluppfyllelse ska eftersträvas så snart som möjligt. Nämnder och bolagsstyrelser ska ange hur de avser att arbeta för att nå god måluppfyllelse i sina genomförandeplaner, budgetar och/eller affärsplaner. Målen ska omsättas i praktisk handling av nämnder och bolagsstyrelser och anpassas till deras specifika verksamhet. Göteborgs Stads mål ska bidra till att uppnå regionala, nationella och globala mål, där FN:s globala hållbarhetsmål utgör ramen.

Budgeten är förändringsinriktad. Den beskriver huvuddragen i vad som ska förändras i verksamheterna. Inriktningarna anger de strategier och arbetssätt som huvudsakligen förväntas bidra till måluppfyllelse. Alla nämnder och bolagsstyrelser ska ha ett befolkningsperspektiv med fokus

på de som Göteborgs Stad är till för. Nämnder och bolagsstyrelser ska även ha ett kommunövergripande perspektiv. Samarbetet över förvaltnings- och bolagsgränser ska förstärkas, särskilt där det krävs för att uppnå kommunfullmäktiges mål, inriktningar och uppdrag. Arbetet med de tre hållbarhetsdimensionerna social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet ska integreras i ordinarie arbete och arbetet mellan hållbarhetsdimensionerna ska samordnas. Nämnder och bolagsstyrelser ska aktivt bidra till kommunövergripande målsättningar och arbeta med verksamhetsutveckling och innovation för att möta komplexa samhällsutmaningar.

Målkonflikter ska identifieras av nämnder och bolagsstyrelser för att kunna hantera dem. Nämnder och bolagsstyrelser ska arbeta i enlighet med Göteborgs Stads anvisning för systematisk miljöledning. I detta arbete behöver rätt kompetenser, ledarskap och resurser säkerställas. Snabba förändringar i omvärlden och nya utmaningar kräver ett aktivt utvecklingsarbete i nämnder och bolagsstyrelser.

Styrningen ska vara mer tillitsbaserad än idag. Den tillitsbaserade styrningen ska genomsyras av delegering, brukarfokus, öppenhet och dialog. Medarbetares kompetens ska tillvaratas. Styrning och systematiskt kvalitetsarbete som enbart utgår ifrån mätbara data riskerar att leda till en ineffektiv organisation med omotiverat stor administration.

Under året genomförs flera insatser för att säkerställa offentlig kontroll över viktiga verksamheter. Avvecklingen av LOV-system i hemtjänsten och daglig verksamhet påbörjas. Marknadssystemet i skolsektorn motverkas. Markanvisningarna regleras hårdare. Strategiska förvärv undersöks. Arbetet med att utföra mer lokalvård och städtjänster i kommunal regi, inom de verksamheter där nämnderna och styrelserna bedömer att det är lämpligt, fortsätter. Utbyggnaden av vård- och omsorgsboenden, HVB-hem och andra offentliga institutioner sker i första hand i egen regi. Samarbeten med den idéburna, icke-vinstdrivande sektorn struktureras och tydliggörs.

Uppdrag och återrapportering

Uppdragen ska börja genomföras under året och fortsätter att gälla till dess att de har genomförts och avslutats genom politiskt beslut. De positiva resultaten av arbetet med uppdragen ska tas till vara i den ordinarie verksamheten. Nämnder och bolagsstyrelser ska prioritera kommunfullmäktiges budgetuppdrag och planera sin verksamhet så att uppdragen kan genomföras. Kommunfullmäktiges budgetuppdrag är överordnade andra uppdrag som tillkommer genom initiativ i nämnder och bolagsstyrelser. Utredningsuppdrag vars slutsatser kan innebära betydande ekonomiska konsekvenser ska genomföras på ett sådant sätt att de kan redovisas i tid för att kunna hanteras som ett underlag till den ordinarie budgetprocessen.

I varje budgetavsnitt anges ett antal ansvariga nämnder och bolagsstyrelser, men det kan även förekomma uppdrag som riktar sig till fler nämnder och bolagsstyrelser än de ansvariga. För mindre uppdrag riktade till en nämnd eller bolagsstyrelse ska uppdraget återrapporteras direkt till ansvarig nämnd, bolagsstyrelse eller kommunstyrelsen, i övriga fall sker återrapporteringen till kommunfullmäktige. Ansvarig nämnd/bolagsstyrelse kan dock begära att uppdraget i stället ska återrapporteras i kommunfullmäktige. Ärenden av principiell beskaffenhet och/eller större vikt ska alltid återrapporteras till kommunfullmäktige. En sammanställning av huruvida uppdrag är fullgjorda eller pågår ska överlämnas till kommunfullmäktige i årsrapporterna.

Genomförandeplaner

Genomförandeplanerna för Göteborgs Stads budget ska tas fram av politikerna i nämnder och bolagsstyrelser och antas innan nämnder och bolagsstyrelser beslutar om budget/affärsplaner. Syftet med genomförandeplanerna är framför allt att förverkliga och konkretisera målen och uppdragen i stadens budget.

Beslutsunderlag

Formella och skriftliga beslutsunderlag är avgörande för en välfungerande politisk verksamhet. Kvaliteten på bedömningarna av de tre hållbarhetsdimensionerna ska höjas. Göteborgs Stads tjänstepersoner bidrar till att höja kvaliteten på det demokratiska beslutsfattandet genom sitt arbete. Kontinuerlig dialog mellan förvaltningar/bolag och nämnder/bolagsstyrelser är nödvändig för att skapa ömsesidig förståelse. För att invånare enkelt ska kunna följa Göteborgs Stads beslutsprocesser ska beslutsunderlag vara tydligt formulerade. Målet är att fler ska kunna ta del av underlagen.

Uppföljning

Uppföljningen ska spegla inriktningen om att minska administrationen och öka den tillitsbaserade styrningen. Antalet interna rapporteringskrav och återkommande uppföljningar ska minska under de kommande åren. I huvudsak sker den kommuncentrala uppföljningen genom ordinarie uppföljningsrapporter per mars, augusti och december och vid behov ämnesspecifika fördjupningar. Delårsrapporten per mars månad ska i huvudsak fokusera på uppföljning av ekonomin.

Administration

En fortsatt minskning av administrativa arbetsuppgifter och kostnader ska genomföras under året. Besparingen ska även innefatta lednings- och styrningsarbete och marknadsföring. Detta kan exempelvis göras genom digitalisering eller borttagna arbetsuppgifter. Samtliga nämnder ska redovisa vilka kostnader som reducerats under 2027 i delårsrapporterna. Även bolagsstyrelser ska se över sina kostnader inom området. Samtliga bolagsstyrelser ska redovisa vilka kostnader som reducerats och därigenom hur de minskat behovet av bidrag i delårsrapporterna, särskilt de som får kommun- eller koncernbidrag. Även åtgärder som ökat intäkterna under 2027 ska redovisas.

Den särskilda anställningsprövningen kvarstår. Anställningsprövningen ska införas på de förvaltningar där det inte är har implementerats fullt ut och ska följas upp i delårsrapporten per augusti varje år. Stadsledningskontorets modell ska vara en förebild för hur anställningsprövningen tillämpas.

Göteborgs Stads verksamheter ska aktivt överväga om gemensamt nyttjande av gemensamma stödfunktioner är bättre och mindre kostsamt än parallella funktioner i respektive nämnd eller styrelse. Nya centrala funktioner som är förvaltningsövergripande eller förvaltnings- och bolagsöverskridande ska alltid syfta till att minska kostnader eller skapa högre kvalitet.

Kommunövergripande planer och program ska minska. Nya kommun-övergripande planer och program ska i första hand ersätta eller slå samman befintliga styrdokument i stället för att skapa ytterligare styrande processer.

AI och digitalisering

Den snabba tekniska utvecklingen inom AI och digitalisering skapar stora möjligheter att utveckla Göteborgs Stads verksamheter, förbättra servicen till göteborgarna och använda stadens resurser mer effektivt. Göteborg ska ligga i framkant och aktivt ta tillvara de möjligheter som ny teknik erbjuder. Genom att utveckla och införa AI-lösningar i fler verksamheter kan administrativa uppgifter förenklas, medarbetarnas kompetens tas tillvara bättre och mer tid frigöras för verksamheternas kärnuppdrag. Staden ska fortsätta utveckla sin digitala kompetens och stärka samverkan och kunskapsutbytet kring nya tekniska lösningar, samtidigt som arbetet med cybersäkerhet och dataskydd fortsatt stärks. Digitalisering och automatisering ska genomföras på ett ekonomiskt ansvarsfullt och rättssäkert sätt, med personalens delaktighet och med tydliga krav på kvalitet, transparens och informationssäkerhet.

Civil beredskap och totalförsvar

Det förändrade säkerhetspolitiska läget ställer krav på Göteborgs Stad. Nämnder och bolagsstyrelser ska bidra till arbetet med civil beredskap, både utifrån sina ansvarsområden och ett helhetsperspektiv. Cybersäkerheten ska stärkas för att minska riskerna för cyberangrepp. Regelbundna övningar i kris- och krigsscenarier ska genomföras och samverkan med relevanta myndigheter i frågor som rör kris- och krigsberedskap ska fortsätta att utvecklas. Det ska undersökas hur inköp och logistik kan anpassas till behovet av höjd beredskap. Totalförsvarsperspektivet ska finnas med i verksamheternas planering.

Rotelansvar

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har samtliga ansvarsområden i kommunstyrelsen. Ansvarsområdena har fördelats mellan de styrande kommunalråden genom så kallade rotlar. Rotlarna ansvarar för att samordna det politiska arbetet, följa nämnder och bolagsstyrelsers arbete inom rotlarna och tillvarata deras intressen i det kommunövergripande arbetet.

Uppdrag:

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med nämnden för intraservice genomföra en AI- och algoritmutredning för att belysa hur den tekniska utvecklingen kan förändra förutsättningarna för beslutsfattande, yrkesroller och stadens verksamheter. Utredningen ska även föreslå hur ny teknik kan förbättra arbetsmiljön, utveckla verksamheterna och bidra till ett effektivare resursutnyttjande. Vidare ska utredningen föreslå hur ny teknik kan införas på ett öppet, ansvarsfullt och rättssäkert sätt. Arbetet ska ske i nära samverkan med de fackliga organisationerna. Uppdraget ska återrapporteras i kommunstyrelse.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att föreslå begränsande regler för anvisning av mark eller annat stöd för vinstdrivna förskolor, skolor och gymnasieskolor, med syfte att stoppa deras etablering.
- Inköps- och upphandlingsnämnden får i uppdrag att i samverkan med kommunstyrelsen och Göteborgs stads Leasing AB ta fram en samarbetsmodell med tydliggjorda roller och ansvar samt arbetsflöden för inköp och logistik att tillämpa i händelse av fredstida kriser och höjd beredskap i syfte att öka resiliensen.

Personal

Ansvariga nämnder och bolagsstyrelser: Alla

Inriktning:

Personalen är Göteborgs Stads viktigaste resurs. Den främsta utmaningen är kompetensförsörjningen, som alla verksamheter arbeta med. Göteborgs Stad ska erbjuda hälsofrämjande arbetsplatser som minskar antalet sjukskrivningar. Personalen ska ha goda arbetsvillkor, bra arbetsmiljö och trygga tillsvidareanställningar. I det fortsatt svåra ekonomiska läget ska välfärdspersonalen och första linjens personal prioriteras. Alla nämnder ska arbeta aktivt med det lönepolitiska ställningstagandet, med ambitionen om att denna ska nås under mandatperioden.

Grundbemanning av tillsvidareanställd personal i välfärdsverksamheter ska öka och användandet av vikarier minska. Arbetet för att väsentligt minska arbetstid som utförs av konsulter ska fortsätta. Fler arbetstidsinnovationer, där förkortad arbetstid kan ingå, ska införas i välfärdsverksamheter med höga sjukskrivningstal och liten möjlighet till distansarbete. Under året påbörjas en särskild satsning på sex timmars arbetsdag i äldreomsorgen som kommer byggas ut kommande år.

Första linjens personal är basen i välfärden. Delade turer och ofrivillig deltid ska inte förekomma, samtidigt ska möjligheten att frivilligt arbeta deltid synliggöras. För att fler ska vilja jobba kvar i välfärden ska lönenivåerna höjas och bemanningen öka. Osakliga löneskillnader ska minska med målet att de helt ska försvinna under mandatperioden. Göteborgs Stad ska erbjuda löpande utbildningar och kompetensutveckling samt validering av kunskaper. Rekryteringsprocesserna ska förstärkas och efterlevnaden förbättras utifrån tydlighet, förutsägbarhet och rättssäkerhet. Utbudet av betald fortbildning och kompetensutveckling för anställda i Göteborgs Stad ska utvecklas. Personal som vill studera vidare på högskole- och universitetsnivå ska uppmuntras till detta. För att behålla legitimiteten för stadens verksamhet, i synnerhet i välfärdsverksamheter, är det viktigt att staden har en bra och rättssäker rekryteringsprocess. Vid nyrekrytering ska staden genomföra de bakgrundskontroller som lagen ger möjlighet till. Kommunstyrelsen ska följa ny lagstiftning på området och vid behov justera stadens rekryteringsprocess.

För att ta tillvarata medarbetarnas kunskap och engagemang ska organisatoriska förutsättningar skapas och utbildningar genomföras så att chefer kan arbeta tillitsbaserat. Det förbättrar arbetsmiljön, ökar medarbetares engagemang och minskar administrationen. Första linjens personal ska få ökat inflytande över schemaläggning och arbetets innehåll. Möjligheterna till återhämtning under arbetstid ska förbättras, framför allt för personal inom välfärden. Ansvar och befogenheter för verksamhetslokaler och digitala hjälpmedel ska klargöras. Fördelningen av arbetsmiljöansvaret ska vara tydlig.

Arbetet med att upptäcka våld i nära relationer och stötta personal ska fortsätta. Arbetet för att förhindra och förebygga hot och våld på arbetsplatser ska förstärkas och personal som utsätts för hot, våld eller otillåten påverkan i sin yrkesutövning ska få stöd och hjälp.

Erfaren personal har mycket värdefull kompetens. Samtidigt orkar inte alla arbeta heltid hela yrkeslivet. Därför ska äldre personal erbjudas en arbetssituation som möjliggör ett hållbart arbetsliv fram till pensionen, där mentorskap och metodhandledning för nyanställda kan vara en del. Göteborgs Stads kommunikationsarbete ska vara effektivt och ändamålsenligt.

Uppdrag:

- Utbildningsnämnden och grundskolenämnden får i uppdrag att kartlägga behovet av arbetskläder inom den anpassade skolan och kostnadsberäkna införandet av arbetskläder och arbetsskor där behov finns.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att genomföra en distansarbetesöversyn som undersöker hur villkoren kan utjämnas för de som inte kan arbeta på distans. Uppdraget ska återrapporteras i kommunstyrelsen.
- Socialnämnden Centrum, socialnämnden Hisingen, socialnämnden Nordost, socialnämnden Sydväst, äldre samt vård- och omsorgsnämnden och nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att genomföra satsningar på arbetstidsinnovationer, så som förkortad arbetstid i sina verksamheter, med särskilt fokus på verksamheter med hög arbetsbelastning, höga sjukskrivningstal och begränsad möjlighet till distansarbete.

Miljö, klimat och energi

Ansvariga nämnder och bolagsstyrelser: Alla

Inriktning:

De tre målen i miljö- och klimatprogrammet för Göteborgs Stad ska uppnås genom konkret handling. Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att målen ska nås och strategiansvariga har ett särskilt ansvar för framdriften. Miljö- och klimatnämnden ska aktivt bistå övriga att nå målen. Eftersom åtgärdstakten är otillräcklig ska fler och förstärkta åtgärder genomföras. Världen befinner sig i ett klimatnödläge och den biologiska mångfalden minskar. Göteborgs Stad ska vara en föregångare i miljö- och klimatarbetet och bli en av EU:s första klimatneutrala städer 2030. Stora systemförändringar och nytänkande krävs för att uppnå tydliga utsläppsminskningar under mandatperioden.

Genom att ligga i framkant för omställningen skapas en bra stad för människor idag och i framtiden med fler gröna jobb och företag. För att omställningen ska lyckas behöver den ha folklig acceptans och vara rättvis. Det ska vara enkelt för alla att vara en del av lösningen. Medarbetarnas kunskap och engagemang ska tillvaratas.

Resurs- och energihushållningen ska förbättras och målen i Göteborgs Stads avfallsplan ska nås. Minskad förbränning av plast är en prioriterad fråga och cirkulär ekonomi ska främjas. Resurseffektivitet och miljöhänsyn ska genomsyra hanteringen av vatten och avlopp. Arbetet med att säkerställa korrekt hantering av förorenade massor ska stärkas.

Göteborg ska ha en hållbar och robust energiförsörjning. Behovet av lokalt och regionalt producerad förnybar el ökar kraftigt i takt med omställningen. Göteborg Energi AB ansvarar för att samordna den nya energistrategin där arbete för ökad förnybar elproduktion är en viktig del. Produktionen från solceller ska öka, exempelvis genom anläggning av solcellsparker och det ska möjliggöras för privatpersoner att ta del av tekniken. Andelen hållbar fjärrvärme ska öka och Göteborg Energi AB ska underlätta för kunder och leverantörer att minska sin klimatpåverkan. Lagrings- och flexibilitetslösningar ska vidareutvecklas. Göteborg Energi AB, Renova AB, AB Framtiden, stadsfastighetsnämnden, Göteborgs Stads Parkerings AB och Göteborgs Hamn AB har ett stort ansvar att i samverkan genomföra de systemförändringar som krävs inom miljö- och energiområdet.

Miljö- och hälsoskyddstillsynen ska stärkas för att nå miljömålen och för att verksamhetsutövare ska ha förtroende för handläggningsprocessen. Arbetet mot osund konkurrens och med effektivisering av tillståndsprocesser ska fortsätta. Alla som bor och vistas i Göteborg ska ha en hälsosam livsmiljö fri från farliga kemikalier, buller och föroreningar. Miljöer där barn vistas ska särskilt prioriteras.

Göteborg ska vara en grön stad med levande natur och fungerande ekosystemtjänster nu och i framtiden. Ideella krafter ska tillvaratas i arbetet med att stärka den biologiska mångfalden. God vattenstatus ska uppnås. Takten i åtgärdsarbetet ska öka. Miljöövervakningen ska utvecklas för att tillvarata naturvärden. Livsmiljöer för biologisk mångfald ska värnas och utvecklas på land och i vatten.

Uppdrag:

- Göteborg Energi, Göteborgs Hamn, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att understödja Renovas projekt kring att införa koldioxidinfångning (CCS/CCU) på Sävenäs avfallskraftvärmeverk.
- Göteborg Energi får i uppdrag att utreda hur staden genom krav vid köp av spillvärme från raffinaderierna kan gynna utvecklingen för en ökad andel förnybara bränslen i raffinaderiernas verksamhet.
- AB Framtiden och kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att genomföra åtgärder som förenklar för hyresgäster och verksamheter att minska mängden avfall och öka återvinning.
- Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att i samverkan med stadsbyggnadsnämnden genomföra åtgärder för att öka andelen material som återbrukas och återvinns vid rivning.
- Exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsmiljönämnden, stadsfastighetsnämnden, kretslopp och vattennämnden, miljö- och klimatnämnden, idrott- och föreningsnämnden, Göteborg energi AB, Förvaltnings AB Framtiden, Göteborgs hamn AB, Älvstranden utveckling AB får i uppdrag att säkerställa hållbar hantering av både rena och förorenade massor, för en högre grad av återanvändning och återvinning. Arbetet ska ske inom ramen för det pågående stadenövergripande projektet för masshantering där exploateringsnämnden är sammankallande.

Trygghet

Ansvariga nämnder och bolagsstyrelser: Alla

Inriktning:

Alla som bor och vistas i Göteborg ska kunna känna sig trygga. Tillit mellan människor och samhällets institutioner är grunden för trygghet. Upplevd otrygghet och brottsutsatthet begränsar människor. Göteborgs Stads verksamheter ska bidra till att minska otryggheten och förebygga brottsligheten.

Insatserna för att inte ha några särskilt utsatta områden 2030 och inga utsatta områden 2035, ska öka och anpassas efter nya förutsättningar. Genom fortsatt utveckling av samverkan mellan polisen och Göteborgs Stad ska det brottsförebyggande arbetet fortsätta byggas ut. Nya arbetssätt ska testas och utvärderas. De lägesbilder och mått som tas fram av Göteborgs Stad som komplement till polisens lista över utsatta områden ska utgöra grunden för trygghetsinsatserna under de kommande åren.

Gängkriminalitet och parallella samhällsstrukturer ska motverkas genom fördjupad samverkan, lokal närvaro och förebyggande arbete i enlighet med den nya socialtjänstlagen. Att bryta de kriminella gängens nyrekrytering ska prioriteras, särskilt den som riktar sig till allt yngre barn. Avhopparverksamheten ska förstärkas och stödet till unga som vill lämna kriminella miljöer ska stärkas genom ett mer strukturerat arbetssätt. Alla som söker sig till avhopparverksamheten ska få snabb och effektiv hjälp, oavsett vilken roll de har haft inom den kriminella hierarkin. Göteborgs Stad ska vidta mer omfattande åtgärder för att förhindra narkotikaförsäljning i skolorna. Trygg i-modellen utgör det mest systematiska, lokalt anpassade trygghetsarbetet och ska fortsätta genomföras i samarbete med polisen. Arbetet med trygghetshandslag ska fortsätta. Samarbetet med civilsamhället ska stärkas. Platssamverkan och områdesutveckling ska bedrivas på fler platser i Göteborg, med fokus på trygga och inkluderande mötesplatser.

Tryggheten på offentlig plats är mycket viktig. Stadens verksamheter ska vidta snabbare åtgärder mot klotter, nedskräpning och vandalisering. Kommunal kamerabevakning ska byggas ut på otrygga platser. De kommunala ordningsvakterna kan öka till antalet på platser eller tider där det finns behov av detta. Ordningsvakterna ska användas resurseffektivt och agera flexibelt, i samråd med polis och annan trygghetsskapande personal. På platser där otryggheten minskar ska ordningsvakter, efter utvärdering, kunna ersättas med annan trygghetsskapande personal, exempelvis trygghetsvärdar. Samverkan mellan polisen och ordningsvakterna ska förbättras. Tryggheten runt socialtjänsten och andra utsatta kommunala arbetsplatser ska förstärkas genom fysiska säkerhetsåtgärder och trygghetspersonal.

Uppdrag:

- Stadsmiljönämnden, stadsfastighetsnämnden, AB Framtiden, Higab och Göteborgs Stads Parkering AB får i uppdrag att påbörja utbyggnaden av kommunal kamerabevakning på otrygga platser, vid hållplatser och längs särskilt otrygga stråk. Uppdraget ska genomföras i samverkan med Socialnämnden Centrum och Polismyndigheten.

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda en kommunal trygghetsapp i syfte att invånare enkelt ska kunna kontakta trygghetspersonal, rapportera otrygga platser och felanmäla problem i offentliga miljöer. Uppdraget ska genomföras i samverkan med nämnden för intraservice, stadsmiljönämnden och socialnämnd Centrum.

- Alla nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att öka insatserna för att inte ha några särskilt utsatta områden 2030 och inga utsatta områden 2035, särskilt genom att understödja och bidra till Framtidenkoncernens strategi för utvecklingsområden 2020–2030.

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med socialnämnderna möjliggöra för relevant personal att genomgå utbildningar om hedersförtryck. Uppdraget ska återrapporteras i kommunstyrelsen.

- Socialnämnden Nordost får i uppdrag att i ett pilotprojekt utöka det trygghetsskapande arbetet med platsintervention och undersöka hur det kan integreras i trygg i arbetet och användas på fler platser. Inspiration ska tas från arbetet med platsintervention i Gamlestaden. Uppdraget återrapporteras i socialnämnden Nordost. Arbetet ska ske i samverkan med berörda parter.

Demokrati och mänskliga rättigheter

Ansvariga nämnder och bolagsstyrelser: Alla

Inriktning:

Ett demokratiskt samhälle bygger på att allas mänskliga rättigheter respekteras och att alla har lika rätt och möjligheter att påverka samhället och sina livsvillkor. Alla nämnder och bolagsstyrelser ska arbeta för ökad demokratisk delaktighet, jämlikhet och jämställdhet. Syftet är att tillgodose allas mänskliga rättigheter samt erbjuda en tillitsskapande och likvärdig service. Alla nämnder som arbetar med stöd och omsorg ska säkerställa en jämställd och jämlik biståndsbedömning. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar att säkerställa att alla verksamheter har förutsättningar att arbeta med mänskliga rättigheter, bland annat genom stöd och utbildningsinsatser.

Arbetet för att öka jämlikheten och minska skillnader i livsvillkor inom staden ska prioriteras. Göteborgs Stads arbete med att systematiskt kartlägga ojämlikhet och diskriminering mellan olika grupper ska utvecklas. Göteborg är en mycket segregerad stad där invånarnas livsvillkor skiljer sig mycket mellan olika områden. Särskilt i Göteborgs socioekonomiskt utsatta områden behöver invånarnas möjligheter att organisera sig och delta i civilsamhället förbättras. Folkrörelser och lokalsamhället ska stärkas. Samverkan med civilsamhället ska förbättras. Överenskommelsen om samverkan mellan Göteborgs Stad och civilsamhällets organisationer är en grund för samarbetet och ska göras mer känd i de kommunala verksamheterna.

Göteborgs Stad ska stärka rättigheterna för invånare som drabbas av rasism och kontinuerligt bekämpa alla exkluderande och diskriminerande strukturer. Inga uttryck och attityder för rasism ska tolereras. Särskilt fokus ska läggas på att motarbeta rasismens spridning bland barn och unga. Kommunstyrelsen ska fortsätta prioritera att inom ramen för ”Levande historia” arbeta mot antisemitism och antimuslimsk rasism.

Antisemitiska incidenter i offentliga verksamheter ska alltid polisanmälas, utbildningar om antisemitism löpande genomföras för utvald personal och antisemitismens förekomst kartläggas noggrant. Ett samarbete med polisen ska inledas för att motverka antisemitism i skolmiljöer. Göteborgs judiska kunskapscentrum ska stöttas.

Hbtqi-personers livsvillkor ska förbättras och hot, hat, fördomar och trakasserier ska kraftfullt motverkas. Arbetet med att förbättra livsvillkoren för hbtqi-ungdomar ska stärkas, särskilt arbetet i grundskolan och

genom nya mötesplatser för hbtqi-ungdomar. Befintliga mötesplatser för hbtqi-personer ska värnas. Alla nämnder och bolag ska sträva efter att delta i och uppmärksamma West Pride.

Göteborgs Stads arbete med jämställdhet, våldsprevention och normmedvetenhet bland barn och unga ska fortsätta. Personer som lever utan tillgång till det generella välfärdssystemet riskerar att utsättas för fysiskt, psykiskt och sexuellt våld samt utnyttjande i olika former och kvinnor är ofta särskilt utsatta. Göteborgs Stads arbete för att erbjuda tak över huvudet och rådgivning till dessa grupper ska särskilt värnas.

Stadens demokratiarbete ska stärkas, i första hand inom de områden där det är svårt för invånare att delta idag. Nämnder och bolagsstyrelser ska arbeta aktivt med delaktighet, inflytande och löpande medborgardialog samt bidra till det kommunövergripande demokratiuppdraget. Medborgardialoger ska genomföras så att grupper som sällan kommer till tals blir inkluderade och det eventuellt ojämlika deltagandet ska vägas in när resultaten omhändertas. Resultatet från medborgarråden ska vara ett underlag för Göteborg Stads utvecklingsarbete. Arbetet med medborgarråd och medborgarbudgetar ska utvecklas för att också kunna påverka mindre, fysiska åtgärder i närmiljön.

Arbete för ökat valdeltagande ska ske under hela mandatperioden, särskilt i områden och för grupper med lågt valdeltagande. För att stärka den lokala demokratin och möjliggöra såväl politiskt engagemang som politiskt intresse även mellan valen ska partistödet justeras, i synnerhet det grundstödet som är lika för alla partier i kommunfullmäktige. Rätten till röstande ska säkras, inte minst genom att det ska planeras för ett stort utbud av förtidsröstningslokaler och vallokaler över hela Göteborg.

Uppdrag:

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att genomföra ett kompetenslyft inom mänskliga rättigheter i enlighet med riktlinjen för mänskliga rättigheter. Uppdraget återrapporteras i kommunstyrelsen.
- Socialnämnden Nordost och socialnämnden Sydväst får i uppdrag att permanenta arbetet med medborgarbudgetar. Uppdraget återrapporteras i socialnämnderna.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ge långsiktigt stöd till Göteborgs judiska kunskapscentrum och möjliggöra att verksamheten når barn och unga. Arbetet ska ske i samverkan med andra kommuner i Västsverige.
- Nämnden för demokrati och medborgarservice och stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att ta fram och implementera nya metoder för att ge fler invånare möjligheten att lämna synpunkter om arkitektur.

Förskola

Ansvarig nämnd: Förskolenämnden

Inriktning:

Alla barn i Göteborg har rätt att gå i en förskola med hög kvalitet. Barngrupperna ska minska och personaltätheten öka. Förskolorna ska ha en stimulerande lärmiljö både ute och inne. Utomhusmiljöerna ska ge barnen möjlighet till lek och rörelse samt utformas för att gynna biologisk mångfald. Tillgången till barnomsorg på kvällar, nätter och helger ska väl tillgodose behoven. En välfungerande förskola är avgörande för ett jämställt och jämlikt samhälle.

Förskolan ska vara kompensatorisk och utbildningen ska anpassas till barns olika förutsättningar och behov. Barn i behov av särskilt stöd ska få detta tillgodosett. Specialförskolorna ska samlokaliseras med ordinarie verksamhet i den mån det är möjligt. Förskolan ska arbeta normmedvetet och motverka könsmönster som begränsar barnens utveckling, val och lärande. Förskolenämnden ska bidra till ett helhetsperspektiv i utbildningskedjan, från förskolebarn till vuxna.

Förskolor ska lägga stor vikt vid arbetet med att främja barnens språkutveckling, bland annat genom läsfrämjande insatser som byggs ut under mandatperioden. Tillräckliga kunskaper i svenska språket är viktigt. Flerspråkig personal är en viktig resurs som stärker förskolans pedagogiska uppdrag och bidrar till en inkluderande verksamhet.

Förskolepersonalen behöver bättre arbetsvillkor och ska ges rätt verktyg för att kunna utföra sitt arbete. Ett maxtak om fyra barn per pedagog ska införas och regelbundet följas upp. Arbetsmiljön ska förbättras och sjukskrivningstalen ska fortsätta minska. Förebyggande insatser med fokus på arbetsmiljö och rehabilitering ska stärkas. Personal ska erbjudas kompetensutveckling och vidareutbildning på betald arbetstid, exempelvis ska förskoleassistenter erbjudas vidareutbildning till barnskötare. Målbilden är att 50 procent av den pedagogiska personalen ska vara förskollärare och 50 procent barnskötare.

Fler utbildade pedagoger ska lockas till att arbeta i socioekonomiskt utsatta stadsdelar, exempelvis genom särskilda anställningsvillkor där stegvis införd arbetstidsförkortning kan vara en lösning. Kvaliteten vid frånvaro av ordinarie personal ska säkerställas. Arbetet med att införa sju timmars arbetsdag i utsatta områden ska utökas.

För att få fler barn till förskolan ska uppsökande verksamhet från tre års ålder fortsätta och utvecklas. Samarbete mellan förskolan, öppna förskolan, kulturtolkar och familjecentraler är viktigt för att ge barn en bra start i utbildningskedjan och för att stärka det förebyggande arbetet. Samarbetet med Västra Götalandsregionen ska värnas. Familjecentralerna ska bevaras och utökas till fler områden där behov finns.

Demografiska förändringar med minskat antal barn i förskolan kräver att förskolenämnden anpassar verksamheten och samtidigt upprätthåller kvaliteten. Skäligt erbjudande gällande förskoleplats behöver ta hänsyn till familjers vardagslogistik och resvägar. Dialog mellan familjer och förvaltning är ett viktigt verktyg för att öka tilliten och nöjdheten.

Uppdrag

» Förskolenämnden får i uppdrag att införa ett mål om högst fyra barn per pedagog i förskolan. Målet ska regelbundet följas upp under mandatperioden.

» Förskolenämnden får i uppdrag att höja kvaliteten på gemensamma högtidsfiranden i förskolan, exempelvis midsommar och lucia. Samverkan kan ske med det fria kulturlivet, stadens museer och andra kulturinstitutioner. Uppdraget återrapporteras i förskolenämnden.

Grundskola

Ansvarig nämnd: Grundskolenämnden

Inriktning:

Alla elever ska ges möjlighet att nå kunskapsmålen. Undervisning av hög kvalitet och studiero i skolan är centralt för att skapa mer jämlika livsvillkor. Skolsegregationen ska brytas. Det förutsätter bland annat en bra arbetsmiljö och att skolan fredas från tillkommande krav och uppdrag.

Socioekonomisk viktning av resurser ska fortsätta. Modellen för socioekonomisk viktning ska utredas för att undersöka om det går att göra förändringar som gör skolan mer jämlik. Jämförelser ska göras med Stockholm och Malmö. Skillnader i studieresultat hos olika elevgrupper utifrån, exempelvis, socioekonomisk bakgrund och kön ska analyseras djupare.

Göteborgs Stad ska, inom lagens ramar, motverka marknadssystemet i grundskolesektorn och systemets effekter för såväl de kommunala skolorna som för samhället i stort. Göteborgs Stads verksamheter ska inte bidra till framväxten av vinstdrivande utbildningsverksamheter och en socioekonomiskt varierad elevsammansättning ska eftersträvas. Hög elevrörlighet behöver motverkas då den försvårar måluppfyllelse, ger en sämre arbetsmiljö och skapar sämre ekonomiska förutsättningar.

Fritidshemmet fördjupar kunskaper och dess kompensatoriska funktion ska stärkas. Gruppstorleken inom fritidshemmen ska minska. Fler behöriga medarbetare, med rätt kompetens, ska anställas på fritidshemmen.

Bemannade skolbibliotek ska finnas på alla skolenheter och ska vara öppna för eleverna under skoldagen i så hög utsträckning som möjligt. Fysiska läroböcker ska användas på skolor i större omfattning. Digitala läromedel och verktyg ska ha ett tydligt pedagogiskt syfte och användas återhållsamt i de lägre årskurserna. Skolan ska vara avgiftsfri och lovskola ska erbjudas. Grundskolenämnden ska bidra till ett helhetsperspektiv i utbildningskedjan, från förskolebarn till vuxna. Målet är att lågstadiet ska ha högst tolv elever per lärare. Tvålärarsystem ska byggas ut efter behov.

Lärartätheten och andelen behöriga lärare ska öka. Skolpersonalen ska ha attraktiva arbetsvillkor, erbjudas kompetensutveckling samt ha befogenheter att upprätthålla studiero. För en god arbetsmiljö och bättre rekryteringsmöjligheter ska lärarnas undervisningstid anpassas för att möjliggöra planering och återhämtning. Det gäller särskilt skolor med högt index.

Elever med behov av särskilt stöd ska identifieras tidigt, få evidensbaserade insatser och stödet till såväl dem som deras vårdnadshavare byggas ut. Resursskolor och särskilda undervisningsgrupper ska finnas i tillräcklig utsträckning för att möta behoven lokalt. Med personal från socialtjänsten i skolan kan behov av insatser uppmärksammas och verkställas tidigt, samtidigt som den pedagogiska personalen får avlastning kring den sociala situationen runt eleven och kan lägga mer resurser på undervisning. Skolan som arena ska starta i stadsområde Centrum. Skolan som arena/Lights on ska finnas i alla stadsområden och finnas på alla skolenheter där det finns behov. Skolenheterna ska analysera säkerheten och risken för våld och vidta nödvändiga åtgärder.

Skolorna ska säkerställa att eleverna är trygga oavsett kön, bakgrund, funktionalitet, sexuell läggning och könsidentitet. Nationella minoriteters rättigheter ska tillgodoses. Sociala färdigheter och en positiv skolkultur är viktiga för ungas livschanser. Studie- och yrkesvägledningen ska arbeta kompensatoriskt med färdighetsträning, nätverksskapande och ge en inblick i arbetsmarknadens behov. Profilinriktningar kan gynna elevernas utveckling och öka den kommunala skolans attraktivitet. Befintliga profiler ska värnas och fler skolor få en inriktning som gynnar kunskapsutveckling. Skolan ska uppmuntra elevinflytande, socialt engagemang och samhällsansvar.

Alla elever ska garanteras en plats i en skola nära hemmet. Familjer som inte aktivt önskar skola ska inte drabbas negativt, så långt det är möjligt. Demografiska förändringar med minskat elevantal och ökade behov av platser i anpassad grundskola ställer krav på omfördelning av resurser och ett effektivt resursutnyttjande. Elevhälsan ska arbeta förebyggande och främjande och ge eleverna verktyg för självkännedom och ett hälsosamt liv. Narkotikaanvändning ska motverkas och skolan vara fri från narkotika.

Kulturskolan ska ge alla elever möjlighet att utöva olika konstformer och avgifterna ska fortsatt vara låga. Fler platser ska tillskapas i kulturskolans långkurser. Att fler elever får plats i kulturskolans långkurser bidrar både till kortare köer och ökad möjlighet till fördjupning. Det bidrar också till kontinuitet och hållbara arbetsvillkor för personalen.

Uppdrag:

- Grundskolenämnden får i uppdrag att redovisa hur stödet till elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar kan öka. Uppdraget återrapporteras i grundskolenämnden
- Grundskolenämnden och stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att prioritera arbetet med att öppna en resursskola på Hisingen. Uppdraget återrapporteras i grundskolenämnden.

Gymnasieskola

Ansvarig nämnd: Utbildningsnämnden

Inriktning:

Undervisning av hög kvalitet och studiero i skolan är centralt för att skapa mer jämlika livsvillkor. Lärandet förutsätter att eleverna får tid med sina lärare och att lärarna fredas från tillkommande uppdrag. Personalen ska ges goda förutsättningar för kompetensutveckling. Resurserna ska viktas efter socioekonomi. Utbildningarnas kvalitet ska öka och likvärdigheten förstärkas.

Hot, våld, kränkningar och narkotikaanvändning ska aktivt bekämpas. Skolbiblioteken ska vara attraktiva som studieplats genom bemannade öppettider samt genom förstärkning med studiestödjande och kompensatoriska insatser. Utbildningsnämnden har ett ansvar för att samordna berörda nämnders insatser för att upprätthålla ett nära samarbete och säkerställa utbildning utifrån ett helhetsperspektiv i utbildningskedjan, från förskolebarn till vuxna.

Gymnasieskolan är segregerad utifrån olika program och elevsammansättning. En hög andel av gymnasieeleverna går i fristående skolor vilket försvårar planeringsmöjligheterna och ger sämre ekonomiska förutsättningar för den kommunala skolan.

Skolor ska i högre utsträckning erbjuda ett blandat utbud med både yrkesprogram och högskoleförberedande utbildningar. Detta för att höja statusen för yrkesprogrammen och öka de kommunala skolornas attraktivitet. Elever som bedöms lämpliga på vård-och omsorgsprogrammet ska erbjudas vikariat och de som fullgjort utbildningen ska erbjudas anställning i Göteborgs Stad. Göteborgs Stad ska vara en attraktiv arbetsplats med tillgängliga praktikplatser för yrkeselever. Introduktionsprogram ska finnas på alla kommunala skolor och ha en koppling till det övriga programutbudet på skolan.

Insatser krävs för en mer jämställd och inkluderande skolmiljö för alla oavsett kön, bakgrund, funktionalitet, sexuell läggning eller könsidentitet. Nationella minoriteters rättigheter ska tillgodoses. Skolan ska stärka elevernas inflytande, sociala engagemang och samhällsansvar.

Elevhälsan ska arbeta förebyggande och främjande och ge eleverna verktyg för självkännedom och ett hälsosamt liv. Studie- och yrkesvägledningen ska arbeta kompensatoriskt med sociala färdigheter, nätverksskapande och ge en tydlig inblick i arbetsmarknadens behov. Med kontinuerlig vägledning genom skolkedjan ska elever få förutsättningar att utveckla social kompetens, orientera sig om olika yrken samt bryta mot traditionella studie- och yrkesval. Antalet elever i anpassad gymnasieskola ökar. Det ställer krav på anpassningar av verksamheten samtidigt som kvaliteten säkerställs.

Uppdrag:

» Utbildningsnämnden får i uppdrag att redovisa hur anpassat gymnasium kan stärkas för elever med olika typer av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Uppdraget återrapporteras i utbildningsnämnden.

Sociala frågor

Ansvariga nämnder: Socialnämnden Centrum, socialnämnden Hisingen, socialnämnden Nordost, socialnämnden Sydväst, exploateringsnämnden

Inriktning:

Människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlika livsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet ska främjas. Tidiga insatser, uppsökande och förebyggande arbete är prioriterat för att motverka den ökande ojämlikheten och skillnaderna i livsvillkor och hälsa. Socialtjänsten ska bli mer tillgänglig för invånarna och arbeta utifrån människors behov och rättigheter, i enlighet med den nya socialtjänstlagen. Det sociala arbetet ska bidra till att bryta segregationen och öka tilliten.

Arbetsmiljön och arbetsvillkoren inom socialtjänsten behöver förbättras och personalens trygghet säkerställas. Insatser för att öka förtroendet för socialtjänsten och motverka desinformation ska fortsätta utvecklas.

De som är beroende av samhällets stöd för sin dagliga försörjning har rätt till ett värdigt liv. Behovet av och kostnaderna för försörjningsstödet ökar till följd av hög arbetslöshet och stigande priser. För att säkerställa likabehandling ska socialtjänsten erbjuda praktiskt stöd med att ansöka om bistånd efter behov. Fler invånare ska ges reella möjligheter till arbete eller meningsfull sysselsättning. Antal hushåll med egen försörjning ska öka.

Barnrättsperspektivet ska genomsyra det sociala arbetet. Det familjecentrerade arbetssättet och socialtjänstens arbete på skolor ska utökas. Barn i samhällets vård ska få stöd och behandling av hög kvalitet. Fler kommunala familjehem ska rekryteras och få bättre stöd. HVB-hem ska hålla hög kvalitet och i högre grad drivas i egen regi. Staden ska minska köp av platser till förmån för att bygga ut stadens egna sociala boenden, skyddat boende, HVB-hem, jour- och familjehem samt öppenvårdsinsatser.

Fler invånare ska erbjudas aktiviteter och mötesplatser för en meningsfull fritid. Fler mötesplatser ska öppna, bemanningen öka och öppettiderna utökas. Kommunen ska erbjuda helg, lov- och kvällsaktiviteter för barn och unga. Fritidsverksamhet för barn och unga är prioriterad. Socialnämnderna ska arbeta relationsskapande tillsammans med invånarna genom lokala föreningsbidrag och medskapande aktiviteter. Medborgarbudget kan vara ett sätt att stärka samarbetet med civilsamhället och ta tillvara på deras kompetenser och engagemang.

Fler insatser ska göras för att nå Göteborg Stads nollvision mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, destruktiva maskulinitetsnormer, prostitution, människohandel och sexuell exploatering. Långsiktig samverkan med tjej- och kvinnojourer är avgörande för arbetet. Arbetet mot skadliga maskulinitetsideal hos unga och våld i nära relationer bland unga ska stärkas. Arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck ska utvecklas, bland annat genom ökat användande av resursteam heder och Regionalt stödcentrum heder. Arbetet med sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) ska fortsätta.

Alla med beroendeproblematik ska ges möjlighet att lämna eller minska sitt beroende. I implementeringen av samsjuklighetsreformen ska samarbetet med beroendevården stärkas. Insatser för personer som lever i skadligt bruk eller beroende som i dag drivs av kommunen ska värnas. Det evidensbaserade arbetet för att förebygga och motverka missbruk av narkotika med fokus på ungdomar ska prioriteras och ske i samverkan med skolan.

Hemlösheten ska minska och barnfamiljer ska inte vräkas. Modellen ”Bostad först” ska utökas och Göteborgs Stad ska bli ledande i arbetet. Människor i behov av akut hjälp med mat eller tak över huvudet ska få hjälp utifrån sina individuella behov. Arbetet med att möta strukturell hemlöshet ska utvecklas.

Uppdrag:

- Socialnämnden Sydväst får i uppdrag att i samverkan med övriga socialnämnder och nämnden för funktionsstöd inrätta fler HVB i egen regi. Uppdraget återrapporteras i socialnämnden Sydväst.
- Socialnämnden Centrum får i uppdrag att, i samverkan med övriga socialnämnder och nämnden för funktionsstöd, utreda ett arbetssätt som garanterar snabba insatser utan behovsprövning när vårdnadshavare söker kontakt för oro kring att barn riskerar att dras in, eller har hamnat i, missbruk eller kriminalitet. Eventuella nya arbetssätt kopplade till ett föräldralöfte ska ligga i linje med och komplettera det arbete som redan görs utifrån den nya socialtjänstlagen.
- Socialnämnden Centrum, socialnämnden Nordost, socialnämnden Hisingen och socialnämnden Sydväst får i uppdrag att utreda förutsättningarna för och föreslå fler tillfälliga platser för socialt utsatta, likt den vid Jaegerdorffsplatsen. Samråd ska ske med närboende och Polismyndigheten. Platsskapandet ska anpassas efter de lokala förutsättningarna.
- Socialnämnden Centrum får i uppdrag att i samverkan med övriga socialnämnder utreda förutsättningar för och föreslå hur och var det kan skapas en stadengemensam fritidsgård eller annan mötesplats för unga i centrala delen av staden, exempelvis i närheten av Nordstan.

Äldre och hälso- och sjukvård

Ansvarig nämnd: Äldre samt vård- och omsorgsnämnden

Inriktning:

Att åldras i Göteborg ska präglas av en hög livskvalitet och självständighet. För att det ska vara möjligt behöver fler nämnder och bolagsstyrelser bidra i arbetet med att skapa en bra stad för äldre. Folkhälsoinsatser riktade till äldre ska stärkas. Uppsökande arbete ska vara en del, exempelvis genom mötesplatser för seniorer. I arbetet för att stärka folkhälsan och minska ofrivillig ensamhet ska alla berörda nämnder, civilsamhället och de äldre involveras. Idag är många äldre aktiva, deras erfarenheter och kontakter bör tas tillvara med ökad delaktighet i samhället som följd. Arbetet för ett aktivt och hälsosamt åldrande ska stärkas.

Vård- och omsorgsyrkena konkurrerar med både andra välfärdssektorer och en privat sektor som ofta kan erbjuda högre löner. Arbetet med lönesatsningar och förbättrad arbetsmiljö behöver fortsätta för att göra yrkena mer attraktiva och för att kunna behålla personal. Det gäller all personal, oavsett yrkeskategori. Grundbemanningen i äldreomsorgen ska höjas permanent genom fler anställda per arbetspass, så att det tydligt märks för personalen. Betungande administrativa uppgifter behöver minskas till förmån för mer omsorgsnära arbete. Äldre medarbetare kan uppmuntras att stanna kvar i yrket genom anpassade arbetsuppgifter. I syfte att rekrytera och behålla personal ska kontinuerlig kompetensutveckling erbjudas samtliga anställda. Insatser för att utveckla kompetensen inom demens ska genomföras.

Kompetensutveckling ska även möjliggöras inom fler områden, exempelvis medicinsk kompetens, nutrition, basala hygienrutiner och språklyft. Fler insatser behöver genomföras för att öka omsorgspersonalens kompetens om att motverka undernäring hos omsorgstagare. För att möta omsorgstagarnas behov behöver det, utöver goda kunskaper i svenska, finnas fler språkkompetenser i personalgruppen.

För att förbättra kvaliteteten för omsorgstagare ska hemtjänsten helt återgå till egen regiunder mandatperioden. Minutstyrningen ska avskaffas, personalkontinuiteten förbättras och riktlinjen för fast omsorgskontakt ska införas fullt ut. Ett kontinuitetsmål som minskar antalet olika medarbetare som en omsorgstagare träffar ska införas. Hemtjänsttaxan ska ses över i syfte att sänkas.

Göteborgs Stad ska erbjuda attraktiva vård- och omsorgsboenden med olika inriktningar i hela Göteborg. Utbyggnaden av äldreomsorgen ska i första hand ske i kommunal regi. Andelen privata verksamheter inom vård- och omsorgsboenden ska minska. Upphandlade verksamheter ska omfattas av samma krav på kvalitet, insyn, bemanning och arbetsvillkor som kommunal verksamhet och i första hand vara icke-vinstdrivande. Hyresgästerna ska erbjudas meningsfulla aktiviteter och en hälsofrämjande tillvaro. Maten inom hemtjänsten och på vård- och omsorgsboendena ska hålla hög kvalitet. Utemiljöerna i anslutning till vård- och omsorgsboenden ska bjuda in till samvaro och utevistelse. Hyresgästerna ska ges möjlighet att ha inflytande över sin vardag och boendesituation. Vid eventuella avvecklingar av boenden ska hyresgästernas bästa prioriteras. Fler kommunala vård- och omsorgsboenden ska byggas, som en fortsättning på tidigare påbörjat arbete.

Uppdrag:

- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att avveckla LOV inom hemtjänsten. I arbetet med avvecklingen ska hänsyn tas till trygghet för omsorgstagare.
- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att minska andelen upphandlade verksamheter inom vård- och omsorgsboenden. Reserverad upphandling för idéburna utförare kan användas som komplement för boenden med särskild profil eller funktion.
- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att införa sex timmars arbetsdag med bibehållen lön för undersköterskor och vårdbiträden på två vård- och omsorgsboenden och två hemtjänstlag. Uppdraget återrapporteras i äldre samt vård- och omsorgsnämnden.

Funktionsrätt

Ansvariga nämnder och bolagsstyrelser: Alla

Inriktning:

Göteborg ska vara en inkluderande stad där alla kan delta på lika villkor oavsett funktionalitet. För att nå dit måste funktionsrätts- och tillgänglighetsperspektivet inkluderas i alla områden. Nämnden för funktionsstöd har dock ett särskilt ansvar för myndighetsutövning och att ge stöd till personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga. Efter att ansvaret för socialtjänst och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) delats upp på olika nämnder riskerar enstaka familjer med komplex problematik att inte få tillräckligt med stöd. Nämndernas samarbete för att förhindra detta ska förbättras.

Då funktionsrättsfrågorna ofta reduceras till funktionsstödsfrågor är det viktigt att ett funktionsrättsperspektiv inkluderas i alla verksamheter. En viktig del i det arbetet för nämnder och bolagsstyrelser är att identifiera frågor som berör målgruppen och förbättra sina samråd med funktionsrättsrörelsen.

Den ekonomiska utsattheten är stor för personer med funktionsnedsättning som försörjer sig genom statliga ersättningar. De blir ofta diskriminerade på arbetsmarknaden och riskerar därmed att leva ett helt liv i fattigdom. För att motverka detta ska Göteborgs Stad vara en förebild som arbetsgivare och erbjuda fler praktikplatser, inklusive för elever på anpassad gymnasieskola, och anställningar med olika typer av lönebidrag. Göteborgs Stad ska också i högre grad anställa personer med funktionsnedsättning på ordinarie anställningar. LOV inom den dagliga verksamheten ska avvecklas. Detta ska göras på ett sätt som värnar och stärker egenmakten för brukarna och bevarar deras möjlighet att välja mellan olika verksamheter, inriktningar och utförare. Den kommunala verksamheten ska kombineras med icke vinstdrivande utförare genom reserverad upphandling enligt LOU.

Kompetensförsörjning är en av välfärdens största utmaningar. Svårigheter med att rekrytera utbildad personal påverkar arbetsmiljön och kvaliteten i verksamheterna negativt. Nämnden för funktionsstöds arbete med att främja en rimlig arbetsbelastning och förstärka möjligheterna till återhämtning ska fortsätta. De kompetenshöjande insatserna för att nå en högre andel utbildad personal ska fortsätta.

Den fysiska tillgängligheten ska fortsatt förbättras i byggnader, lokaler, transportmedel samt på allmänna ytor som exempelvis lekplatser, badplatser och parker. Göteborgs Stad ska i samarbete med föreningslivet möjliggöra en bra fritid, ett tillgängligt kulturliv och utveckla nya möjligheter till fritidssysselsättning, inte minst för barn och unga.

På grund av hur domstolar runt om i Sverige har tolkat LSS har stödet till personer med funktionsnedsättning försämrats. Göteborgs Stad ska så långt det är möjligt kompensera för denna utveckling och sträva efter att fatta tillåtande beslut inom befintligt lagrum. Göteborgs stad ska tillämpa LSS generöst och inte använda rättspraxis som ett sätt att begränsa insatser det finns behov av. Fler timmar ledsagning och assistanstimmar ska beviljas för att möjliggöra ett aktivt socialt liv.

Icke biståndsbedömd verksamhet är ett viktigt komplement för att tillgodose behov av exempelvis miljöombyte och fritidssysselsättning. Insatser ska göras så att även personer med svåra funktionsnedsättningar ska kunna delta på olika typer av aktiviteter. Icke biståndsbedömda insatser till familjer med barn med funktionsnedsättning ska öka.

Uppdrag

- Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att avveckla LOV inom daglig verksamhet. Avvecklingen ska ske på ett sätt som värnar och stärker egenmakten för brukarna och bevarar deras möjlighet att välja mellan olika verksamheter, inriktningar och utförare. Den kommunala verksamheten ska kombineras med icke vinstdrivande utförare genom reserverad upphandling enligt LOU.
- Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att tillämpa LSS generöst och inte använda rättspraxis som ett sätt att begränsa insatser det finns behov av. Fler timmar ledsagning och assistanstimmar ska beviljas för att möjliggöra ett aktivt socialt liv och fritidssysselsättning.
- Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att utreda och föreslå hur antalet korttidsboenden i egen regi kan öka.
- Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att i samverkan med socialnämnderna och äldre samt vård- och omsorgsnämnden utöka och tydligare kommunicera möjligheten till anhörigstöd för barn och unga. Uppdraget ska återrapporteras i nämnden för funktionsstöd.

Idrott och förening

Ansvariga nämnder: Idrotts- och föreningsnämnden, nämnden för funktionsstöd, socialnämnderna, exploateringsnämnden

Inriktning:

Föreningslivet är en viktig mötesplats som främjar sociala relationer och välmående. För många unga är det startpunkten för livslångt engagemang. Göteborgs Stad ska värna allas rätt till en meningsfull och inkluderande fritid.

Idrotten är en viktig del av föreningslivet. Även andra föreningar inom friluftsliv, delningsekonomi, musik och äldreaktiviteter bidrar positivt till Göteborg. Dessa kräver inte stora anläggningar men främjar tydligt folkhälsan. Tillgången till friluftsliv ska stärkas. Målet är att Göteborg ska bli en av Sveriges bästa friluftskommuner.

För att förbättra föreningarnas förutsättningar ska tillräckliga föreningsbidrag och ett stärkt praktiskt stöd erbjudas. Särskild hänsyn ska tas till tjejers och kvinnors möjligheter till idrott och friskvård och till föreningar vars medlemmar bor i utsatta områden. Arbetet med att inrätta och driva fler fritidsbanker ska fortsätta.

Göteborgs Stad ska stötta föreningslivet så att föreningarna kan växa och bli fler. Staden ska bli bättre på att synliggöra aktiva föreningar och göra det enkelt för göteborgarna att hitta föreningar som matchar deras intressen. Fler ska ges möjlighet till fysisk aktivitet. Stödet till idrottare som vill elitsatsa ska stärkas med ett särskilt fokus på kvinnor, paraidrottare och individuella idrotter.

Idrotts-, förenings- och folkhälsoperspektiven ska inkluderas i all stadsplanering och ska få större plats i såväl stadsmiljön som i platsutvecklingen, exempelvis genom tillfälliga isbanor på centrala platser. Det gemensamma åtagandet för idrottslig infrastruktur i form av idrottsplatser, idrottshallar och områden för spontanidrott och utevistelse ska tillgodoses.

Att behålla motions- och gymanläggningar i kommunal regi säkerställer god tillgång till prisvärd motion till invånare som vanligtvis inte motionerar. Vid planering av idrottsanläggningar ska inriktningen vara kommunal drift och regi. Anläggningarnas negativa miljö- och klimatpåverkan ska minska. Strategin för Göteborgs sim- och badanläggningar ska vara vägledande för utbyggnaden av bad- och simhallar. Byggnationen av ett lokalbad i Majorna ska prioriteras. Fler utomhusbad, både större och mindre, ska undersökas. Fler ishallar ska planeras och byggas.

Idrottens och föreningslivets lokalbehov ska mötas genom mer effektivt nyttjande av befintliga kommunala, och andra ändamålsenliga, lokaler. Lokalbidraget ska möjliggöra för föreningar att kunna bedriva sin verksamhet långsiktigt, oavsett om hyresvärden är Göteborgs Stad eller annan aktör. Det ska finnas en tydlig kontroll för att undvika att bidrag betalas ut till föreningar som inte följer reglerna. Samtidigt är det viktigt att små föreningar med små bidrag inte belastas onödigt med betungande administrativa krav.

Uppdrag:

- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden utreda placeringen för ett nytt utomhusbad på centrala Hisingen.
- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att i samverkan med exploateringsnämnden utreda fler platser för spontanidrott med en större bredd av idrotter.
- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att tillsammans med idrottsrörelsen genomföra en kartläggning för att klargöra vilka konkreta hinder som finns för föreningar att växa, i syfte att fler barn, unga och vuxna ska kunna delta i organiserat idrotts- och föreningsliv. Uppdraget återrapporteras i Idrotts- och föreningsnämnden.
- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att öka takten på omläggning av konstgräsplaner. Uppdraget återrapporteras i Idrotts- och föreningsnämnden.
- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att permanenta Unga ledarprogrammet, inklusive Tjejsatsningen. Finansieringen ska inarbetas i budgetförutsättningar för budget 2028.

Näringsliv

Ansvariga nämnder och bolagsstyrelser: Business Region Göteborg AB, Göteborgs Hamn AB, stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, stadsmiljönämnden, miljö- och klimatnämnden, inköps- och upphandlingsnämnden

Inriktning:

Göteborgs Stad har ett stort intresse av att det lokala näringslivet utvecklas. Jobb skapas, välfärden finansieras och segregationen minskar när företag kan etablera sig i och rekrytera människor från hela Göteborg. I den gröna omställningen och den snabbt växande cirkulära ekonomin är näringslivet och industrin avgörande aktörer. För att klara omställningen behövs mer förnybar el. Därför ska Göteborgs Stad aktivt verka för att öka lokal och hållbar elproduktion.

Näringslivsperspektivet ska vara med i stadsplaneringen. Staden ska säkerställa att det finns lämplig mark för industriell produktion och logistikverksamhet, exempelvis genom förtätning av befintlig industrimark. Kontorsfastigheterna i Göteborgs förorter ska bli fler under mandatperioden. Fler insatser ska genomföras för att locka fler etableringar och arbetstillfällen till Göteborg. Näringar inom matproduktion och förädling ska stöttas och ytorna för kommersiell odling ska utökas. Arbetet med industriell urban symbios ska fortsätta. Göteborgs Stad ska aktivt vara med och utveckla miljöer där life science och liknande högteknologiska branscher kan växa.

Staden ska upplevas som transparent och lättnavigerad även av mindre företag. För att stötta dessa och bidra till ökad sysselsättning ska regelverk förenklas, transparens främjas och handläggningstider kortas. Offentlig service till företag ska samlas i tydliga, befintliga kontaktvägar och företagskoordinatorer. Göteborgs Stad ska underlätta för småföretagare vid ombyggnation i stadsmiljöerna. Tillståndsgivande nämnder ska arbeta aktivt för att förbättra service och bemötande för företagare i handläggning av ärenden. Stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, stadsmiljönämnden och miljö- och klimatnämnden ska förbättra det stöd och den service som erbjuds lokala företag. För företagens fortsatta konkurrenskraft är det avgörande att rätt kompetens kan rekryteras och att bristyrkesproblematik möts med vidareutbildning, validering och generell kompetenshöjning. Göteborgs Stad ska därför, i samverkan med näringslivet, förstärka yrkes- och vuxenutbildningar med fokus på bristyrken.

Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program ska förstärkas med ett mål om att Göteborg ska ha ett bättre företagsklimat än Stockholm och Malmö. I det näringslivstrategiska arbetet ska hållbarhet och goda arbetsvillkor, genom exempelvis kollektivavtal eller villkor motsvarande kollektivavtal, främjas. Arbetet mot osund konkurrens ska förstärkas, exempelvis genom utökade inspektioner och kontroller för att förhindra att arbetskraftsinvandrare utnyttjas. Kvinnligt företagande ska stöttas, med särskilt fokus på utsatta områden. Kooperativt och socialt företagande ska också erbjudas stöd.

Avkastningen i de kommunala kommersiella bolagen behöver förbättras och följa avkastningskravet. Göteborgs Hamn är ett nav för hela Sveriges import och export. Hamnen ska öka volymerna i syfte att återta de marknadsandelar som tappats över tid och vara en aktiv part i den gröna omställningen. Uppföljningen av kraven i koncessionsavtalen för containerhamnen ska öka. Göteborgs Stad ska verka för att öka andelen tågtransporter till och från hamnen och minska godstransporter på väg genom samplanering av logistiknav med Göteborgs kranskommuner.

Uppdrag

» Business Region Göteborg AB får i uppdrag att utreda hur fler privata huvudkontor och statliga myndigheter kan lockas till Göteborg. I arbetet ingår att få fler statliga myndigheter och privata aktörer att öppna kontor i Göteborgs ytterområden.

Turism och evenemang

Ansvarig bolagsstyrelse: Göteborg & Co AB

Inriktning:

För att stärka Göteborg som destination ska både invånare och besökare stå i fokus och fler delar av Göteborg bli besöksmål. Det kräver en medveten marknadsföringsstrategi inom flera verksamhetsområden och som inkluderar alla stadsområden. Besöksnäringen bidrar till sysselsättning, upplevelser, ekonomisk tillväxt och stadsutveckling. Den fortsatta utvecklingen ska genomföras i linje med Göteborgs Stads program för destinationsutveckling och dess riktning mot att skapa en både ekologiskt och socialt hållbar besöksnäring. De som arbetar i besöksnäringen ska ha goda arbetsvillkor.

Göteborg som destination kännetecknas av både stora och välbesökta evenemang och mer småskaliga, alternativa kultur- och nöjesyttringar. Göteborgs Stad ska ge utrymme till alternativa och småskaliga aktörer att pröva nya idéer, koncept och besöksmål och ha ett positivt och stöttande bemötande. Äldre lokaler, även utanför innerstaden, ska i högre utsträckning tillgängliggöras för nöjes- och kulturnäringen. Administrativa hinder ska undanröjas och tillståndshandläggningen genomföras på ett så enkelt sätt som möjligt. Regelverk ska tillåta att förlängda serveringstider för att seriösa företagare ska kunna prövas vid särskilda tillfällen. Stadsdels- och gatufestivaler ska ha en relativt enkel prövning. Natt- och kulturlivet ska värnas bland annat genom att införa fler kulturljudzoner. Sommartorg och sommargågator ska användas för att främja kultur, nöjen och andra destinationsförstärkande aktiviteter.

Göteborgs Stad ska inta en positiv inställning till stora evenemang och agera flexibelt för att möjliggöra konserter, stötta livescener, främja kringaktiviteter runt evenemang och skapa förutsättningar för evenemang utanför de mest centrala stadsdelarna. Fler barn och unga ska få uppleva evenemang på plats. Göteborg ska fortsätta att locka världsartister men också garantera en bredd av andra högkvalitativa och stora evenemang. Hållbar infrastruktur för besöksnäringen, särskilt för evenemangen, ska eftersträvas i stadsutvecklingen. Rimliga ytor för stora evenemang och elitidrott ska tillgodoses, vilket gör utvecklingen av arenorna viktig. Åtgärder ska genomföras för att rusta upp och modernisera arenorna, i syfte att stärka attraktiviteten och förbättra förutsättningarna för de som hyr arenorna. Åtgärder för att hantera vibrationsproblematiken för Gamla Ullevi ska undersökas. En extern aktör ska involveras för att utreda frågan.

Göteborg har flera gånger utsetts till världens mest hållbara destination. Dessa höga ambitioner ska bibehållas och utvecklas. Besöksnäringen och evenemangen är beroende av välfungerande kollektivtrafikförbindelser. Besökare ska kunna resa hållbart till och från Göteborg genom exempelvis tåg, färja, buss och cykel. Staden ska verka för nya regionala, nationella och europeiska järnvägsförbindelser till och från Göteborg. Samarbetet med Västtrafik ska utvecklasför att erbjuda förmånliga priser, särskilt under ungdomsevenemang, och förbättra kollektivtrafiken under evenemang och till viktiga målpunkter.

För att fler ska kunna ta del av nöjeslivet och upptäcka Göteborg ska avgiftsfria evenemang arrangeras i offentlig miljö. Utbudet ska utformas så att invånare från hela Göteborg känner sig lockade, exempelvis genom artister som inte annars uppträder i Sverige. Satsningen på Göteborgskalaset kvarstår och utvecklas för att utöka antalet aktiviteter för barn och unga.

Platsutveckling ska integreras i destinationsarbetet. Centrala och mindre centrala platser ska utvecklas, användas och marknadsföras som kultur- och nöjesytor i väntan på mer permanent stadsutveckling. Berörda nämnder och bolagsstyrelser ska bidra till framdrift i platsutvecklingen på identifierade platser. Ytor kring kanalerna och älven ska tillgängliggöras för folkliv och nöjen.

Uppdrag:

» Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att, i samverkan med Göteborg & Co AB och Got Event AB, utreda vilka evenemang eller tillfällen där förlängda serveringstillstånd skulle kunna prövas.

Stadsmiljö

Ansvarig nämnd: Stadsmiljönämnden

Inriktning:

Stadsmiljön är avgörande för ett attraktivt stadsliv med goda livsmiljöer för alla. Transportbehovet ska tillgodoses för alla samtidigt som luft- och ljudmiljön samt trafiksäkerheten ska förbättras. Arbetet med att sänka bashastigheten och införa bilfria zoner i runt lämpliga skolor med otrygga trafikmiljöer ska intensifieras. Trafikpolitiken ska ligga i linje med översiktsplanen och målen i miljö- och klimatprogrammet för Göteborgs Stad.

Vägtrafiken ska minska totalt sett samtidigt som andelen resor med kollektivtrafik, cykel och till fots ska öka, i linje med målen för transportslagen. Göteborgs Stad ska verka för att begränsa biltrafiken över kommungränsen. Genomförandet av parkeringspolicyn ska prioriteras. Konkreta åtgärder ska genomföras senast 2028 som minskar trafiken, i synnerhet genomfartstrafiken, i centrala Göteborg och samtidigt förbättrar framkomligheten för kollektivtrafiken samt andra hållbara trafikslag i hela staden, och åstadkommer bättre förutsättningar för stadsliv i gatumiljön. En viktig del i arbetet är stadsbyggnadsnämndens och stadsmiljönämndens utredning om cirkulationsplaner.

Effektiv och billig kollektivtrafik är nödvändig för att fler ska resa kollektivt, därför ska framkomligheten för kollektivtrafiken särskilt prioriteras. Göteborgs Stad ska driva på förverkligandet av Målbild Koll2035. Kollektivtrafiken ska vara tillgänglig för alla oavsett funktionalitet. Stadsmiljönämnden ska fortsätta planera och underhålla spårvägstrafiken. Framkomlighet ska förbättras och arbetet för färre olycksdrabbade övergångar, ska fortsätta i samverkan med Göteborgs Spårvägar AB och Västtrafik AB.

Utrymme för gående och cyklister ska prioriteras för att fler ska kunna gå och cykla säkert. Fler gågator ska anläggas. Arbetet med handlingsplanen för verkställandet av Cykelprogrammet ska påskyndas. Med rätt förutsättningar kan fler cykla året om. Delad mikromobilitet kan bidra till hållbart resande, men ska regleras hårdare för att säkerställa framkomlighet för gående och cyklister samt undvika olyckor. Insatser ska riktas mot de mest olycksdrabbade platserna för cyklister och gående samt där många klagomål inkommer.

Staden ska bli grönare genom fler träd, grönytor och alléer med målsättning att nå 30 procent krontäckingsgrad. Målet är att ingen ska ha längre än 300 m till ett grönområde. Fler gamla, värdefulla träd ska skyddas. Grönområden, parker, offentliga platser, dammar och åar i hela Göteborg

ska vara tillgängliga, välskötta och bidra till biologisk mångfald i gröna stråk. Gröna och blåa miljöer är viktiga för hälsa, växt- och djurliv och lokalklimat. De ska bevaras och utvecklas genom bland annat trädplantering, mer ängs- och våtmarker samt betesdjur. Minst 7 000 nya träd ska planteras i bebyggd miljö för att tillföra ny grönska och ersätta de träd som drabbats av almsjuka och därför behöver tas ner. Göteborgarnas närhet till vattnet ska säkerställas. Stadsmiljöplanen ska vara utgångspunkten för utveckling av staden innanför vallgraven. Åtgärder för gångvänlighet grönska och stråken, särskilt vallgravsstråket ska prioriteras.

Förändringar i gestaltningen av det offentliga rummet ska göras varsamt och med hänsyn till uppskattade platsers kulturhistoriska kvaliteter. Evenemang på allmän plats ska möjliggöras och särskilt beaktas vid ombyggnation. Synpunktshantering och medborgardialog är centrala i arbetet med stadsmiljön.

Uppdrag:

- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att frysa boendeparkeringspriserna under 2027.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med stadsmiljönämnden utreda om servicetrafiken kan organiseras på ett effektivare sätt än idag genom bland annat undersöka hur samordningen mellan Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen kan förbättras. Utredningen om egen regi ska beaktas.
- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att i samverkan med Higab och i dialog med övriga berörda aktörer omvandla Kungstorget från parkeringsplats till ett torg med plats för försäljning och folkliv. Omvandlingen ska ske stegvis med inspiration från arbetet med Grönsakstorget och samordnas med övrig omvandling i området.
- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att införa en framkomlighetsfunktion för allmänheten dit synpunkter som rör trafik och framkomlighet kan skickas. Synpunkterna ska sammanställas och redovisas för nämnden. Uppdraget återrapporteras i stadsmiljönämnden.
- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att under 2027 ställa krav på elsparkscykelföretagen för att komma till rätta med problem kopplade till deras tjänster så som felparkering, olyckor och nedskräpning. Senast 2028 ska en utvärdering av situationen ske. Om betydande problem kvarstår ska åtgärder vidtas som innebär att elsparkcykelföretag ska förbjudas från markupplåtelse. Om elsparkscykelföretagen förbjuds ska åtgärder vidtas för att ersätta dess funktion exempelvis genom utbyggt Styr och ställ. Uppdraget återrapporteras i stadsmiljönämnden.
- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att i samverkan med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och AB Framtiden plantera minst 7000 träd i bebyggd miljö fram till år 2030.

Stadsutveckling

Ansvarig nämnd: Stadsbyggnadsnämnden

Inriktning:

Göteborg är en socioekonomiskt segregerad stad. Stadsutvecklingens syfte är att skapa en levande, blandad, grön, vacker och trygg stad för alla. Göteborgs Stad behöver därför arbeta för hög produktion och planering av bostäder.

Göteborgs översiktsplan utgör grunden för all stadsutveckling. Syftet med stadsutvecklingen är att bygga ihop Göteborg, ge människor goda boendemiljöer, skapa urbana kvaliteter och få fler levande gator och torg. Göteborgs utvidgade innerstad, AB Framtidens värdeskapande stadsutveckling och 15-minutersstaden är grundläggande inriktningar för stadsutvecklingen under mandatperioden. Det innebär bland annat att staden ska planera stora områden långsiktigt med fokus på att skapa sammanhållande stråk, mer kvartersstad och trädgårdsstad i centrala och halvcentrala områden, ökad social infrastruktur, trivsamma miljöer, stadsgator och utbyggd service av både kommersiellt och samhälleligt slag.

Målet är att det ska byggas 17 000 bostäder under mandatperioden, varav majoriteten hyresrätter och 2 500 småhus. Göteborg ska byggas funktionsblandat och med bostäder av hög kvalitet och mixade upplåtelseformer, där en bredd av lägenhetsstorlekar finns i varje område.

Modernistisk stadsplanering ska i möjligaste mån undvikas, exempelvis punkt- och lamellhus utan koppling till gatan, storskaliga markparkeringar, överdimensionerade trafikleder och funktionsseparerade bostadsområden. Trädgårdsstad och kvartersstad med sammanbyggda kvarter och levande bottenplan ska premieras i planering och nyproduktion under mandatperioden. Tillkommande bebyggelse ska vara stadsmässig, tillföra kvaliteter till bostadsområdet och bidra till att uppnå stadsutvecklingens övergripande syften.

Den traditionella arkitekturens gestaltningsprinciper ska vara den estetiska utgångspunkten för nyproduktionen i Göteborg under mandatperioden. Stadsplaneringen ska ta hänsyn till särarten i befintliga stadsdelar som byggdes innan miljonprogrammet.

En hög andel av alla nya kvarter ska innehålla lokaler i bottenvåningar. Små lokaler och lokaler för kultur ska planeras i nyproduktion. Staden ska inta

en restriktiv hållning till omvandling av verksamhetslokaler i bottenplan till lägenheter. Fler bostäder ska tillskapas i centrala staden genom nybyggnation och omvandling av kontor och andra icke-publika lokaler.

Göteborg är en delad stad. Fler stadsdelar ska kopplas ihop med stadsmässiga stråk. Arbetet med Hjalmar Brantingsgatan, Dag Hammarskjöld och Bellevue-Kortedala ska fortsätta, med fokus på stegvis omvandling. Kopplingen Olskroken till Gamlestaden ska utvecklas. Platsutveckling, nyproduktion och förändringar i det offentliga rummet kan vara en del av arbetet.

Kulturmiljön ska värnas och miljöpåverkan minska genom att rivning av befintliga byggnader undviks, både i stadens egna bestånd och hos privata fastighetsägare. Utgångspunkten är att i första hand renovera och bygga om byggnader där eventuella kostnadsökningar ska stå i proportion till nytta utifrån verksamhet, kulturmiljö och miljö. Vid rivning ska en så stor del som möjligt av materialet kunna återbrukas.

Vägtrafiken ska totalt sett minska samtidigt som andelen resor med kollektivtrafik, cykel och till fots ska öka. Kollektivtrafiken ska vara prioriterad i utpekade kollektivtrafikstråk. I övrigt ska de hållbara trafikslagen gång, cykel och kollektivtrafik vara likställda. Stadsplaneringen behöver ge förutsättningar för detta. Den spårbundna kollektivtrafiken ska byggas ut minst i linje med koll2035. Framkomligheten för spårvägen i centrala Göteborg ska bli bättre. Staden ska verka för att bygga ut spårvägen hela vägen till Backa och Södra Änggården. Allélänken och spårvägskopplingen till Eriksberg ska färdigställas.

Gröna och blå stråk ska värnas för att skapa hälsofrämjande livsmiljöer, vackra stadsmiljöer och säkra den biologiska mångfalden. Nybyggnation ska i första hand ske på redan exploaterad mark och i nära anslutning till kollektivtrafik. Inriktningen är att naturområden och jordbruksmark ska bevaras. Värdefulla naturområden ska värnas. När grönområden inte kan bevaras ska dessa i största möjliga mån kompenseras genom att nya grönområden skapas. Antal träd och grönområden ska öka i stadsutvecklingsprojekt, i linje med översiktsplanen. Framdriften av strategin grön och robust stad inom miljö- och klimatprogrammet ska stärkas. Klimatanpassningsarbetet ska påskyndas, i första hand genom värdeskapande gröna och blå lösningar.

Stadsbyggnadsnämndens strategiska ansvar är att hålla ihop den framtida stadsutvecklingen. Fokus på hållbar utveckling där invånare inkluderas är central för stadsutvecklingen. Detaljplaneringen ska göras snabbare i möjligaste mån för att minska tiden från planbesked till byggstart. Stadsplaneringen ska, i den mån det är möjligt, försvåra etableringen av vinstdrivande utbildningsaktörer.

Uppdrag:

- Stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med AB Framtiden och andra relevanta parter, säkerställa att det planeras och byggs 400 radhus med ett maxpris om ungefär 4 miljoner kronor under mandatperioden samt att öka andelen småhus och radhus med hyresrätt som upplåtelseform. Dessa ska byggas som kompletterande småhusbebyggelse nära utbyggd kollektivtrafik.

- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med stadsmiljönämnden och Göteborgs Spårvägar AB, undersöka om det är möjligt att göra Brunnsparken bilfri.

- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att införa ett tidsbegränsat försök med en flytt-lots som ska ge vägledning för äldre göteborgare som vill flytta från sitt befintliga hem till ny bostad. Uppdraget återrapporteras i stadsbyggnadsnämnden.

- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att i samverkan med stadsmiljönämnden, exploateringsnämnden och miljö- och klimatnämnden att följa upp efterlevnad och effekten av tidigare beslutade ekologiska kompensationsåtgärder. Nämnden ska också föreslå hur arbetet med ekologiska kompensationsåtgärder kan förbättras.

- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att i samverkan med stadsmiljönämnden och övriga berörda aktörer genomföra en ny fördjupad resvaneundersökning med syfte att ge underlag till åtgärder för att nå målen för resandeutvecklingen.

Exploatering och mark

Ansvarig nämnd: Exploateringsnämnden

Inriktning:

Gemensamt ägda tillgångar ska värnas. Därför är inriktningen att mark och fastigheter ska säljas för marknadspris och att exploateringsekonomin ska ge ett överskott. Därigenom kan även planer och projekt som inte kan generera överskott finansieras, exempelvis i ytterområden eller i områden där höga naturvärden ska bevaras. Exploatering genom multifunktionellt byggande frigör resurser till de kommunala verksamheter som bidrar till detta.

Stadsutvecklingen förutsätter effektiv användning av den begränsade marken nära befintlig kollektivtrafik. Fastigheter ska ha många användningsområden för att skapa levande miljöer under större delen av dygnet. Genom att planera yteffektivt kan naturområden och brukbar jordbruksmark sparas. Möjligheter för privat och kommersiell odling ska öka för att möjliggöra mer självförsörjning av livsmedel och skapa ett mer robust livsmedelssystem. Befintliga koloniområden både med och utan hus ska bevaras. Kolonistugor ska inte göras om till åretruntbostäder.

Det miljöstrategiska arbetet ska stärkas. För att minska de negativa effekterna av nybyggnation ska Göteborgs Stad ställa höga krav på miljöanpassat byggande, både för bostadshus och byggnationer för andra ändamål inklusive byggarbetsplatserna.

Göteborgs Stad ska, i samverkan med närliggande kommuner, fortsatt säkerställa att det finns tillräckligt med lämplig mark för industriell produktion och logistikverksamhet. Marktilldelning till ny fossil raffinaderiverksamhet ska inte understödjas. Göteborgs Stad ska däremot understödja en hållbar omställning av raffinaderiverksamheterna och eventuella utökningar till följd av detta. Totalförsvaret och den civila beredskapens intressen ska beaktas inom marktilldelningen. Utbyggnaden av ny industrimark ska ske effektivt, bland annat genom förtätning av redan etablerade industriområden där det är möjligt. Mark ska garanteras för kommunala ändamål, såsom skolor, service och bostäder. Göteborgs Stads markpolitik ska inte understödja etableringen av vinstdrivande utbildningsaktörer.

Markanvisningarna ska följa inriktningarna i Göteborgs Stads budget. Göteborgs Stad ska verka för att öka byggandet av kategoriboenden såsom studentbostäder, trygghetsbostäder och seniorbostäder.

Markanvisningar för hyresrätter ska öka i områden med en majoritet bostadsrätter och äganderätter. Markanvisningar till småhus ska öka. Strategiska markförvärv ska fortsätta. Det ska löpande och behovsprövat köpas strategiska fastigheter i utsatta områden för att motverka kriminell kontroll och stärka kommunens rådighet. Markpolitiken ska inte användas för att undergräva partsmodellen. Staden ska samarbeta med privata fastighetsägare som följer den svenska förhandlingsmodellen.

Boplats Väst ska under mandatperioden sträva efter att få fler privata fastighetsägare att ansluta sig. När För att korta den genomsnittliga kötiden på Boplats är det angeläget att AB Framtiden kan säkra framdrift i sina projekt. Exploateringsnämnden ska aktivt bidra till att AB Framtiden har mark för att nå sitt produktionsmål. Göteborgs Stad ska underlätta exploatörers byte av upplåtelseform till hyresrätt där det behövs för att främja det privata bostadsbyggandet. Vid markanvisning till privata fastighetsägare ska tillkommande hyresrätter förmedlas genom BoPlats Väst.

Uppdrag:

- Exploateringsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med stadsmiljönämnden, kretslopp- och vattennämnden och Göteborg Energi AB, samordna nya ej akuta projekt som innebär uppgrävning i centrala Göteborg i syfte att begränsa problem med framkomlighet och minska olägenheter för näringslivet. Målet ska vara att undvika flera projekt efter varandra, inom samma geografiska område. Omledning ska bli bättre för alla trafikslag.
- Exploateringsnämnden får i uppdrag att ställa krav på att privata fastighetsägare ska överlåta 12,5 procent av tillkommande lägenheter till sociala ändamål i samband med markanvisning. Uppdraget återrapporteras i exploateringsnämnden.

Bostäder och lokaler

Ansvariga nämnder och bolagsstyrelser:
Stadsfastighetsnämnden, idrotts- och föreningsnämnden, AB Framtiden, Higab AB

Inriktning:

I Göteborg ska det finnas bostäder för alla, i livets olika skeden. En trygg och trivsam bostad är grunden för ett gott vardagsliv. Hyresgästers inflytande över sitt bostadsområde ska öka.

Det finns stor efterfrågan på hyresrätter med låg hyra. Det stora allmännyttiga beståndet i de centrala och halvcentrala delarna av Göteborg möjliggör för personer med lägre inkomster att bo i nästan alla områden. Inga ombildningar ska genomföras i den kommunala allmännyttan under mandatperioden. Den ökande kommunala produktionen av hyresrätter ska prioriteras i centrala eller halvcentrala lägen och bara undantagsvis i utvecklingsområden. Omflyttning för bland annat äldre ska möjliggöras genom uppsökande arbete.

AB Framtiden ska arbeta aktivt för att kunna hålla låga hyror generellt. Hyresrätter ska byggas med lägre snitthyra än jämförbar standard hos privata fastighetsägare. Nya hyror ska löpande jämföras med andra fastighetsägares i jämförbara projekt med målet att AB Framtidens hyror ska hålla ett lägre snitt. Nyproduktion ska kunna hålla lägre hyra än jämförbara objekt hos privata fastighetsägare med samma krav i byggprocessen.

AB Framtidens underhållsstrategi ska vara styrande för hur det allmännyttiga beståndet omhändertas. I första hand ska befintliga bostäder och lokaler underhållas och renoveras. Infasning av nya hyror ska aktivt användas som strategi, med längre tidsintervall i fattigare områden och för befintliga hyresgäster. Gällande tillvalsmodeller ska fortsatt medge att hyresgäster ska få valmöjligheter som medför ingen eller en begränsad hyreshöjning. Hållbarhet, varsam renovering, långsiktigt underhåll och återbruk ska vara utgångspunkten. Göteborgs Stad ska arbeta med att öka antalet uthyrningar av lokaler för ändamål såsom reparation, återbruk och andra liknande funktioner.

Göteborgs Stad ska aktivt arbeta med att ställa höga krav på miljömässigt byggande och samtidigt hålla låga hyror i nybyggnation. Det gäller även bostäder med särskild service. Minskad miljöpåverkan kan bland annat åstadkommas med förnybara eller koldioxidreducerade material och en högre andel återbrukat material.

Gårdsmiljöer ska vara vackra, trygga, trevliga och inbjudande för alla åldrar. Fler innergårdar ska ha växtlighet, blommor eller småskalig odling.

AB Framtiden ska komplettera sitt bestånd med de storlekar och lägenhetstyper som saknas i varje område. Både allmännyttan och ansvariga nämnder ska verka för en ökad andel större lägenheter.

Försörjningen av bostäder till studenter är viktig och ska öka, även i områden som idag saknar studentbostäder. Både nybyggnation och omvandling inom det befintliga fastighetsbeståndet kan användas för att främja studentbostäder. Minst 150 nya trygghetsbostäder för äldre ska tillskapas varje år.

De demografiska förändringarna påverkar behovet av välfärdslokaler, idrottslokaler och andra kommunala lokaler. För en del sektorer kommer behovet av lokaler fortsatt vara stort men i andra kommer behovet av nya lokaler att minska. I vissa fall kommer även det befintliga lokalbeståndet att behöva ses över. Ny kommunal service ska i högre grad inhysas i multifunktionella fastigheter. För att öka föreningslivets, kulturens och småföretagarnas möjlighet att hyra ska det planeras för lokaler i bottenplan vid nybyggnation där det är möjligt. Göteborgs Stads lokaler ska vara av blandad storlek för att kunna möta föreningslivets varierande behov. Alla stadens toaletter och omklädningsrum ska vara tillgängliga och vara trygga platser även för personer som bryter mot könsnormer.

Det kommunala beståndet inom stadsfastighetsförvaltningen ska framåt inte upplåtas till privata aktörer. Undantag kan göras vid synnerliga skäl och efter att privat aktör har prövat hela marknaden. Dialog med berörda parter ska ske i tidigt skede då förändringar behöver ske.

De lokala torg som staden förvaltar ska rustas upp för att skapa trivsamma, rygga miljöer och bättre underlag för såväl handel som kultur. AB Framtidens torgstrategi ska genomföras, med stöd från berörda nämnder och styrelser. Minst en förvaltning eller ett kommunalt bolag ska flytta sitt huvudkontor till ett utsatt område under mandatperioden.

Uppdrag:

- AB Framtiden och exploateringsnämnden får i uppdrag att prioritera fler hyresrätter med minst fyra rum och kök.
- Stadsfastighetsnämnden och idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att använda en större andel virke från hyggesfria skogar, exempelvis från stadens egen skog.
- Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att ta fram förslag på hur byggnader kan undvikas att rivas och istället renoveras och byggas om. Uppdraget återrapporteras i stadsfastighetsnämnden.

Kultur

Ansvariga nämnder och bolagsstyrelser: Kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Higab

Inriktning:

Kultur och bildning är centrala för människors personliga frihet och utveckling. Kulturen har en viktig roll i demokratin, för samhällets hållbara utveckling och som en del av vår gemensamma välfärd. Genom att ta del av kultur och engagera sig i kulturlivet får människor möjlighet att frigöra sina tankar och sin skaparkraft. Det ska finnas god tillgänglighet till kultur oavsett vilken stadsdel man bor i.

De kommunala kulturinstitutionerna och de fria kulturutövarna är viktiga delar av den kulturella välfärden. Stadsteatern spelar en central roll som en viktig och välbesökt kulturinstitution för scenkonst. Genom kulturskolan, museum, bibliotek, teaterscener, kulturhus, musik, dans och film möts människor i alla åldrar och med olika bakgrund. Arbetet med att skapa ett kulturhus och en allaktivitetsarena i Biskopsgården ska fortsätta.

Barn och ungdomars rätt till konst och kultur ska prioriteras. Kulturskolan ska byggas ut för att nå fler barn och fler ska få uppleva minst en konst- eller kulturupplevelse per år. Detta för att redan tidigt i livet kunna upptäcka och utforska kulturella yttringar. Kultur för barn och unga (KuBo) är ett viktigt verktyg. Det är också betydelsefullt för äldre att få uppleva och ta del av kultur samt att litterära och kreativa mötesplatser finns tillgängliga.

Folkbiblioteken är en av Göteborgs Stads mest besökta verksamheter och mötesplatser, därför ska de särskilt värnas. Antalet bibliotek i hela staden ska värnas, tillgängligheten ska öka och en långsiktig finansiering av biblioteken ska säkras. Insatser ska göras för att öka antalet biblioteksbesök och -utlån. Litteratur och kultur har stor betydelse för den språkliga utvecklingen och sociala gemenskapen. Biblioteken ska göras tillgängliga på ett mer jämlikt sätt, särskilt för att främja läslust.

Göteborgs Stad ska arbeta för en välfungerande kulturell infrastruktur med lokaler, ateljéer och stöd till det fria kulturlivet i hela Göteborg. Det fria kulturlivet är öppet och levande och bidrar till att skapa ett Göteborg som fler människor vill bo i och besöka. Det är viktigt att värna samarbetet mellan Göteborgs Stad och det fria kulturlivet. Det kan ske genom exempelvis att offentliga lokaler tillgängliggörs för kulturutövare och föreningar, att skäliga hyror erbjuds och att mer resurser avsätts till att stötta det fria kulturlivet. Stadsmiljön ska präglas av öppenhet för både planerade och spontana kulturuttryck.

Det lokala kulturarvet ska tillgängliggöras. Lokalhistoriska initiativ ska stöttas, historiska händelser uppmärksammas och Göteborgs lokalkultur synliggöras. Genom att uppmärksamma och ge människor kunskap om den lokala kulturhistorien skapas sammanhållning och gemenskap mellan människor, oavsett ursprung och bakgrund. Kulturhistoriskt intressanta platser och miljöer ska vara lätta att besöka.

Uppdrag:

» Kulturnämnden får i uppdrag att öka stödet till den fria kulturen. Uppdraget återrapporteras i kulturnämnden.

Arbetsmarknad och vuxenutbildning

Ansvarig nämnd: Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning

Inriktning:

Tillgång till arbete är grundläggande för både individen och samhället. Eftersom arbetslösheten ökar kraftigt och staten inte tar sitt huvudansvar för arbetsmarknadspolitiken har kommunerna fått försämrade förutsättningar. I Göteborgs Stad krävs en bredd av insatser och att dessa finns närmare göteborgarna för att fler ska stöttas till självförsörjning och studier. För dem som står långt ifrån arbetsmarknaden behövs en variation av vuxenutbildning och arbetsmarknadsåtgärder. Antalet hushåll med egen försörjning ska öka och i det arbetet har kompetenscentren en viktig roll. Socioekonomisk tillhörighet, etnisk bakgrund, kön och funktionalitet påverkar möjligheten att få ett arbete. Göteborgs Stad ska arbeta för att motverka dessa ojämlikheter.

Kompetensförsörjningen är avgörande för Göteborgs Stad. Genom samverkan och nytänkande ska jobben bli fler och matchningen på arbetsmarknaden förbättras. Omställning och yrkesväxling ska erbjudas för att fler ska få jobb inom välfärdens bristyrken. Riktade arbetsmarknadsinsatser ska fokusera på unga, utrikes födda och personer med funktionsnedsättning. Samtliga utbildningar ska vara inkluderande och tillgängliga. Alla, oavsett kön, ska uppmuntras till icke-stereotypa yrkesval. Särskilt fokus ska läggas på att stötta arbetslösa vårdnadshavare till sysselsättning, bland annat genom konceptet "Fler föräldrar i arbete". Nämnder och styrelser ska bidra med fler ferie- och extrajobb till unga, inklusive jobb anpassade utifrån olika funktionalitet. Möjligheterna till praktik, prao och examensjobb för studenter ska öka.

Vuxenutbildning, svenska för invandrare (SFI) och andra utbildningar i svenska är avgörande för nyanländas möjligheter till arbete. Svenskundervisning ska erbjudas så tidigt som möjligt genom bland annat yrkesutbildning med modersmålsstöd. Kombinationer av arbetsmarknadspolitiska insatser, vuxenutbildning och flexibelt språkstöd ska användas. Möjligheten att kombinera SFI med arbetsplatsförlagd praktik ska öka.

Människor ska ges goda möjligheter att komplettera sin gymnasiebehörighet genom vuxenutbildningen. Insatser behövs för den grupp av unga som av olika skäl har svårt att tillgodogöra sig gymnasiestudier men vars bidrag och kompetens behövs på arbetsmarknaden. Fler åtgärder behövs också för att ge unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar bättre förutsättningar till arbete och sysselsättning.

Klimatomställningen, industriell utveckling och nyetablering av företag skapar behov av nya kompetenser. Vuxenutbildningar och arbetsmarknadsinsatser ska utvecklas i dialog med näringslivet och bidra till att utbilda rätt kompetens som både stärker omställningen och matchningen på arbetsmarknaden. Som en del i detta ska staden arbeta uppsökande gentemot branscher och företag. Detta är viktigt för att behålla och attrahera nya företag och ge fler möjligheter till egen försörjning och goda livschanser.

Uppdrag:

» Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att fortsätta arbetet med att etablera verksamhet på fler lokala platser i Göteborg i syfte att komma närmre arbetssökande göteborgare. Uppdraget återrapporteras i nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning.

Inköp och upphandling

Ansvarig nämnd: Inköps- och upphandlingsnämnden

Inriktning:

Göteborgs Stad ska ställa långtgående miljömässiga, sociala och etiska krav vid upphandling för att sänka kostnaderna och bidra till social och ekologisk hållbarhet. Arbetet med att minska Göteborgs Stads inköp och konsumtion ska fortsätta. Inköpsprocessen ska präglas av cirkularitet och minimal påverkan på miljö och klimat. Dessa principer ska tillämpas av alla upphandlande aktörer och inkluderas i avtalen. Energi- och resurseffektiviteten ska förbättras genom minskad konsumtion, förlängning av produkters livslängd, mer samnyttjande, effektivare inköpssamordning, fler utsläppsfria transporter och arbetsmaskiner, samordnad varudistribution och höjd beställarkompetens. Kategoristyrningsmodellen ska tillämpas fullt ut i alla verksamheter. Ramavtalen ska nyttjas i hög grad av både nämnder och bolagsstyrelser. Alla nämnder och styrelser ska utifrån Göteborgs spendrapport och klimatspendrapport fortsätta att arbeta in åtgärder för att minska inköpens miljöpåverkan längs hela värdekedjan samt minska kostnaderna för inköp.

Kraven vid upphandling ska följas upp, även hos underleverantörer. Aktörer som inte följer avtal ska uteslutas i enlighet med befintliga rutiner. Göteborgs Stad ska säkerställa att inköp och upphandlingar inte leder till löne- eller villkorsdumpning för arbetstagare. Nuvarande praxis på området ska fortsatt utmanas. Dialog ska föras med fackförbunden för att förbättra avtal kopplade till arbetsmiljö. Arbetsplatskontrollerna ska utökas och fokusera på riskbranscher. Kompetensen att identifiera utnyttjande av arbetskraft ska öka för att kunna agera på kontrollernas slutsatser.

Andelen ekologisk mat ska öka till minst 60 procent 2027, 80 procent 2030 och den ekologiska maten ska i så hög utsträckning som möjligt vara närproducerad. Kött ska vara ekologiskt eller naturbeteskött och uppfylla höga krav på djurvälfärd. På sikt ska all fisk ska vara miljömärkt och ej bottentrålad och staden ska ställa om till att köpa kyckling av raser med begränsad tillväxthastighet.

Måltider och andra matinköp är en viktig del av vardagen för många omsorgstagare, inte bara ur näringssynpunkt utan även för livskvaliteten. Därför är det betydelsefullt att beakta både deras nöjdhet och möjligheten att i vissa fall främja det lokala näringslivet.

Beställarkompetensen behöver utvecklas gällande inköpens samlade miljöpåverkan och hur olika hållbarhetsaspekter samspelar med biologisk mångfald. Samtliga konferenser som anordnas av Göteborgs Stad ska erbjuda vegetarisk kost som förstahandsalternativ och kött eller fisk som andrahandsalternativ.

Göteborgs Stad ska ge företag av olika storlek möjlighet att leverera produkter och tjänster samt ha nära dialog med samhällsengagerade leverantörer. Inköps- och upphandlingsnämnden ska stödja nämnder och bolagsstyrelser att utveckla sin upphandling så att den bidrar till samhällsnytta. Detta kan ske exempelvis genom att idéburen sektor och sociala företag inkluderas, fler reserverade upphandlingar, att nya jobb skapas eller att företag på annat sätt tar socialt och miljömässigt ansvar.

Uppdrag:

» Inköp- och upphandlingsnämnden får i uppdrag att tillse att staden har system och processer som ger full möjlighet att följa upp att krav vid upphandling även gäller underleverantörer. Uppdraget ska genomföras i samverkan med relevanta nämnder och bolagsstyrelser.

Ekonomi

Ekonomiska läget

Det ekonomiska läget är fortsatt ansträngt. En svagare befolkningsutveckling än tidigare år, ökade investeringsbehov och stigande kapitaltjänstkostnader innebär utmaningar för välfärdens långsiktiga finansiering. Samtidigt innebär det osäkra parlamentariska läget efter riksdagsvalet 2026 att statens finansiering av kommunsektorn ännu inte är klarlagd. Flera partier har aviserat höjda statsbidrag till kommuner och regioner, men omfattningen och fördelningen av eventuella förstärkningar är fortfarande osäker. Göteborgs Stad behöver därför besluta om budgeten för 2027 utan fullständig kunskap om de ekonomiska och politiska förutsättningarna under kommande år. Sammantaget innebär det att utrymmet för stora satsningar är begränsat under 2027.

Göteborgs Stads budget tar ansvar för Göteborg och dess invånare. Verksamheternas budgetramar räknas upp enligt prisindex för kommunal verksamhet som Sveriges kommuner och regioner beräknar. Nämnder inom utbildning och omsorg justeras för befolkningsförändringar. En riktad besparing på ledningsarbete, marknadsföring och administration ska genomföras för att omfördela resurser till verksamheter som gör skillnad för göteborgarna. Budgeten värnar välfärden och miljöarbetet genom både generella budgettillskott och riktade satsningar. Göteborgs Stads ekonomi ska även stärkas genom att bland annat avveckla oansvariga privatiseringar och marknadssystem. Staden har beredskap för att hantera förändrade ekonomiska förutsättningar när statens finansiering av välfärden klarnar.

Demografisk utveckling

Göteborgs Stad står inför demografiska förändringar som påverkar både behov och resursfördelning. Antalet barn minskar samtidigt som andelen äldre ökar, vilket medför stora utmaningar för Göteborgs Stads kompetensförsörjning, lokalförsörjning och långsiktiga finansiering. Vissa delar av välfärden behöver expandera, medan andra kan behöva anpassas efter nya förutsättningar. Det är politikens ansvar att säkerställa att resurserna fördelas dit behoven är som störst.

God ekonomisk hushållning

Göteborgs Stad behåller sitt ekonomiska regelverk som bland annat reglerar att överskottet ska upprätthålla ett snitt om minst två procent under en rullande tioårsperiod. De stora överskotten under tidigare år ger utrymme att under en begränsad period budgetera för lägre resultatnivåer och därmed värna verksamheternas finansiering i ett osäkert ekonomiskt läge.

Prognoserna visar samtidigt att marginalerna till flera av stadens finansiella mål minskar och att målet för exploateringsverksamhetens självfinansiering inte beräknas uppnås på kort sikt. Göteborgs Stad vidtar därför åtgärder för att kunna begränsa den långsiktiga kostnadsutvecklingen för investeringar och stärka exploateringsekonomin. Förväntningarna är att dessa åtgärder ska bidra till att värna stadens långsiktiga ekonomiska hållbarhet samtidigt som viktiga investeringar för grön omställning och välfärdens behov tillgodoses.

Resultatmål

Resultatmålet på minst två procent i genomsnitt under en rullande tioårsperiod uppnås med årets budget. De stora överskotten under tidigare år innebär att det tioåriga genomsnittet ligger över två procent, som är målvärdet. Det budgeterade resultatet för 2027 är 540 mnkr, vilket understiger två procent för det enskilda året men är förenligt med stadens långsiktiga finansiella mål.

Resultatutjämningsreserven (RUR)

Skatteunderlagets utveckling överstiger det tioåriga snittet och medger inte att nyttja resultatutjämningsreserven under år 2027.

Resultatreserven (RER)

Ny lagstiftning möjliggör från 2024 att avsätta pengar i en resultatreserv (RER), som på sikt kommer ersätta resultatutjämningsreserven (RUR). Resultatutjämningsreserven och resultatreserven kommer båda vara tillgängliga under en övergångsperiod där RUR bedöms kunna användas främst för minskade skatteintäkter och RER för tillfälliga ökade kostnader. RER budgeteras inte att nyttjas under år 2027.

Egenfinansieringsgrad investeringar

Investeringarna ökar, dock i något långsammare takt än vad som är budgeterat. Det är avgörande att nödvändiga investeringar i infrastruktur, bostäder, välfärdslokaler och klimatåtgärder faktiskt blir av och bidrar till Göteborgs Stads utbyggnadsplaner. Det är samtidigt viktigt att hålla en egenfinansieringsgrad enligt målet i samband med att investeringarna ökar för att inte kapitaltjänstkostnaderna ska försvåra välfärdens långsiktiga finansiering.

Egenfinansieringsgrad exploateringar

Prognoserna för exploateringsverksamheten visar på en självfinansieringsgrad som understiger stadens långsiktiga mål. För att återställa en långsiktigt hållbar exploateringsekonomi ska stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden undersöka och återkomma med åtgärder för att förbättra självfinansieringen.

Exploateringsnämnden tillförs medel för att öka framdriften i exploateringsprojekten och förbättra den ekonomin i exploateringsprojekten. Det är viktigt att exploateringsverksamheten bedrivs kostnadseffektivt och att det finns en balans mellan ekonomiska vinst- och förlustprojekt, samtidigt som stadens mål för bostadsbyggande och hållbar stadsutveckling värnas.

Soliditet

Soliditeten är fortsatt över målvärdet. Det beror framför allt på överskotten som skapats de senaste åren men också på grund av investeringar som av olika skäl inte genomförts enligt plan. Att investeringar senareläggs är inte ovanligt men det innebär också att behovet av lokaler, anläggningar och infrastruktur inte tillgodoses i tid. Därför behöver både investeringsstyrningen och framdriften bli bättre.

Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning

Riktlinjen för god ekonomisk hushållning har ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Det för att stadens resurser ska användas på ett långsiktigt hållbart, kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. För det finansiella perspektivet finns idag tydliga och mätbara mål, medan motsvarande uppföljning av verksamhetsperspektivet kan utvecklas.

Budgetens övergripande mål är visionära till sin karaktär. Det finns därför behov av att utreda hur de kan användas som verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning och hur måluppfyllelsen kan bedömas och följas upp. Kommunstyrelsen får därför utreda detta vidare.

I avvaktan på utredningen utgör samtliga mål i denna budget även verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. I årsredovisningen görs en samlad analys av dessa utifrån gällande riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Finansiella mål för god ekonomisk hushållning

Målvärden enligt budgetförslag för god ekonomisk hushållning

Finansiella inriktningar god ekonomisk hushållning	Målvärde 2027	Målvärde 2028	Målvärde 2029
Resultatets andel av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	1,2%	1,9%	2,2%
Egenfinansieringsgraden av investeringar	44%	46%	48%
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	100%	100%	100%
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 20 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	20%	20%	20%

Budgetförslagets utfall på de långsiktiga inriktningarna för god ekonomisk hushållning

Finansiella inriktningar god ekonomisk hushållning	Målvärde 2027	Målvärde 2028	Målvärde 2029
Resultat bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 2 procent av kommunens skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	3,8%	3,4%	3,1%
Egenfinansieringsgraden av investeringar bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 50 procent	61%	58%	58%
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	100%	100%	100%
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 20 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	20%	20%	20%

Budgetförutsättningar

Pris- och lönekompensation

Nämndernas ramar har räknats upp med prisindex för kommunal verksamhet (PKV), vilket för 2027 är 2,7 procent enligt Sveriges kommuner och regioners beräkningar i oktober 2026.

Ny modell för resursfördelning efter befolkningsutveckling för Äldre samt vård- och omsorgsnämnden

2027 införs en ny modell för resursfördelning efter befolkningsutveckling för äldre samt vård- och omsorgsnämnden. Den tidigare modellen har lett till en överskattning av de verkliga behoven av vård och omsorg på grund av successivt förbättrad hälsa och ökad livslängd. Den nya modellen justerar därför kompensationsmodellen vilket resulterar i en minskad kompensation över tid. Modellen kommer följas och utvärderas noggrant under mandatperioden för att säkra att de verkliga behoven inte i stället underskattas.

Utdelning

Kommunens prognostiserade resultat för 2026 är högre än budget. Därför kan de i budgeten uppsatta finansiella målen nås även om utdelningen för 2026 helt skulle kunna utebli. Detta möjliggör ett utrymme för en tillfälligt högre utdelning 2027 och att soliditeten enligt gällande riktlinje om direktavkastning för bolagskoncernen om 25 procent uppnås.

Den högre utdelningen är inte en långsiktig finansieringslösning. Ambitionen är att återgå till en lägre utdelningsnivå när de ekonomiska förutsättningarna medger det. Utdelningen behöver vägas mot bolagens långsiktiga investeringsbehov och ekonomiska ställning eftersom bolagens framtida resultat är viktiga för att möjliggöra investeringar, den gröna omställningen och för att nå framtida avkastningskrav.

Investeringar i nämnder

Kapitaltjänstkostnaderna för den skattefinansierade delen av kommunen prognostiseras att öka kraftigt framåt. För att minska risken att en allt större del av välfärdens finansiering går till kapitaltjänstkostnader behöver stadens investeringar prioriteras tydligare. Investerande nämnder behöver se över planerade investeringar och identifiera möjligheter att minska kostnader, öka intäkter, prioritera bort eller senarelägga investeringar. Arbetet ska utgå från stadens samlade investeringsbehov och ekonomiska, sociala och ekologiska hållbarhet och ske i samverkan med stadsbyggnadsnämnden för att ha ett stadenövergripande perspektiv. Syftet är att begränsa de långsiktiga investerings- och kapitaltjänstkostnaderna samtidigt som viktiga investeringar för stadens utveckling värnas.

Avkastning i kommunalt ägda bolag

I bolagsstyrelsernas ägardirektiv framgår att avkastningen ska vara i nivå med jämförbara bolag i samma bransch. Samtliga utdelningsgivande bolag ska ha en bättre följsamhet mot avkastningsmålen. Avsteg från dessa ska vara tydligt motiverade mot övriga delar i ägardirektiven, inom den sociala och ekologiska dimensionen, som kan påverka avkastningen. Detta är för att bolagens ekonomiska värde ska värnas och en framtida avkastning säkerställas.

Skattesats och taxor

Skattesatsen är oförändrad 21:12 per skattekrona. Förändringar av avgift- och taxemodeller för olika verksamheter som hanteras av kommunfullmäktige ska i första hand beslutas i ordinarie budget och vid särskilda skäl i kompletteringsbudget.

Eget kapital

Nämnderna kan under 2027 hemställa till kommunstyrelsen om att använda eget kapital. Beslut om användning av eget kapital tas av kommunstyrelsen i samband med kompletteringsbudgetarna.

Internränta

Internräntan fastställs till 2,75 procent för 2027 vilket är 0,25 procentenheter högre än 2026.

Budgetprocessen

Ärenden som påverkar den övergripande ekonomin, styrning eller Göteborgs Stads budget ska hänvisas till ordinarie budgetprocess. Det innebär att ärenden och tillhörande beslut ska hänskjutas till ordinarie budget eller till en kompletteringsbudget om ärendet kräver det.

Kommunstyrelsen ska besluta om kompletteringsbudget vid två tillfällen under 2027. Med anledning av detta ges kommunstyrelsen delegation att justera och vid behov tolka, ompröva och konkretisera Göteborgs Stads budget. Detta under förutsättning att ärendena inte är av sådan principiell beskaffenhet att de ska underställas kommunfullmäktige för beslut. Om inte synnerliga skäl föreligger ska eventuella hemställningar från nämnder och bolagsstyrelser hanteras genom underlagen för kompletteringsbudget eller ordinarie budget.

Centrala avsättningar

I Göteborgs Stads budget finns ett antal centrala avsättningar för att hantera gemensamma risker och kostnader som berör flera nämnder. Avsättningarna används efter beslut i kommunstyrelsen och/eller avrop vilket specificeras i den ekonomiska sammanställningen. På grund av att risker och kostnader kan ändras under året bemyndigas kommunstyrelsen att fritt förvalta de centrala avsättningarna. Här följer ett urval av centrala avsättningar.

Investeringsrelaterade kostnader i samband med ny- och ombyggnationer

En särskild avsättning görs för att delfinansiera evakuerings- och omställningskostnader i samband med ny- och ombyggnationer av lokaler. Stadsfastighetsnämnden hanterar denna avsättning för att göra avrop för dessa kostnader.

Riskreserv för investeringsrelaterade kostnader

En särskild riskreserv för liknande ändamål finns för idrotts- och föreningsnämnden, stadsmiljönämnden och exploateringsnämnden. Dessa nämnder har utöver riskreserven även ett grundbelopp i sina ramar för investeringsrelaterade kostnader.

Allmän ekonomisk reserv

En ekonomisk reserv avsätts centralt för att bland annat hantera nämndernas användning av eget kapital, möjlig ökning av kostnader för ekonomiskt bistånd, stora omvärldshändelser som kan ha särskild påverkan på näringslivet och även oplanerade kostnader som inte kunnat förutses i budgetprocessen.

Driftskostnader

Centrala avsättningar görs för avrop av nämnder vars anläggningar tas i drift under året.

Kapitalkostnader för investeringar

Kapitalkostnader för de nämnder som finansieras med kommunbidrag har lagts kommuncentralt och avropas månadsvis av berörda nämnder.

Uppdrag:

- Stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden får i uppdrag att återkomma med åtgärder för att återställa en långsiktig självfinansiering av exploateringsverksamheten.
- Exploateringsnämnden, stadsmiljönämnden och idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att i samverkan med stadsbyggnadsnämnden ta fram förslag på lämpliga enskilda investeringar som kan minskas, prioriteras bort eller senareläggas för att minska den totala samlade investeringskostnaden för nämnden under planeringsperioden med 15%. Prioriteringen ska utgå från de tre hållbarhetskriterierna, där särskild hänsyn ska tas till att prioritera bort investeringar som inte bidrar till samtliga kriterier. Uppdraget återrapporteras i kommunstyrelsen i samband med budgetförutsättningarna inför budget 2028.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda och lämna förslag på hur budgetens mål kan utgöra verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning samt hur dessa kan målsättas och följas upp. Uppdraget ska rapporteras till budgetförutsättningarna 2027.

Ekonomisk sammanställning

Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	2027	2028	2029
Verksamhetens intäkter exklusive realisationsvinster	11 906 800	12 211 100	12 496 600
Realisationsvinster	540 000	900 000	1 100 000
Verksamhetens kostnader	-55 645 665	-57 046 802	-58 830 563
Avskrivningar	-3 150 000	-3 350 000	-3 550 000
Verksamhetens nettokostnader	**-46 348 865**	**-47 285 702**	**-48 783 963**
Skatteintäkter	41 366 000	43 327 000	45 330 000
Generella statsbidrag och utjämning	4 982 000	5 064 000	4 848 000
Finansiellt netto exklusive utdelning	-249 135	-355 298	-444 037
Utdelning	790 000	150 000	150 000
Årets resultat	**540 000**	**900 000**	**1 100 000**

Balanskravsutredning (tkr)	2027	2028	2029
Årets resultat (ovan)	540 000	900 000	1 100 000
Avgår samtliga realisationsvinster	-540 000	-900 000	-1 100 000
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**0**	**0**	**0**
Medel till resultatreserv	0	0	0
Medel från resultatreserv	0	0	0
Medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	**0**	**0**	**0**

Resultatutjämningsreserv (tkr)	2027	2028	2029
Ingående balans	5 711 000	5 711 000	5 711 000
Medel till RUR	0	0	0
Medel från RUR	0	0	0
Utgående balans	**5 711 000**	**5 711 000**	**5 711 000**

Resultatreserv (tkr)	2027	2028	2029
Ingående balans	865 000	865 000	865 000
Medel till RER	0	0	0
Medel från RER	0	0	0
Utgående balans	**865 000**	**865 000**	**865 000**

Balansräkning

Tillgångar (tkr)	2027	2028	2029
Anläggningstillgångar	141 700 200	147 424 100	152 968 600
varav materiella	*73 668 200*	*77 263 100*	*80 754 600*
varav finansiella	*68 032 000*	*70 161 000*	*72 214 000*
Omsättningstillgångar	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Summa tillgångar	**151 700 200**	**157 424 100**	**162 968 600**

Eget kapital, avsättningar och skulder (tkr)	2027	2028	2029
Eget kapital	39 960 000	40 860 000	41 960 000
varav årets resultat	540 000	900 000	1 100 000
varav resultatutjämningsreserv	5 711 000	5 711 000	5 711 000
Varav resultatreserv	865 000	865 000	865 000
Avsättningar	**9 000 000**	**9 000 000**	**9 000 000**
Långfristiga skulder	79 740 200	83 564 100	87 008 600
Kortfristiga skulder	23 000 000	24 000 000	25 000 000
Summa skulder	**102 740 200**	**107 564 100**	**112 008 600**
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	**151 700 200**	**157 424 100**	**162 968 600**

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys (tkr)	2027	2028	2029
Löpande verksamhet			
Årets resultat	**540 000**	**900 000**	**1 100 000**
Ej likviditetspåverkande poster	2 650 000	2 850 000	3 050 000
Kassaflöde löpande verksamhet	**3 190 000**	**3 750 000**	**4 150 000**
Investering			
Investeringar (netto)	-6 318 200	-6 444 900	-6 541 500
Förändring likvida medel investering	**-6 318 200**	**-6 444 900**	**-6 541 500**
Finansiering			
Nyupplåning	6 160 200	4 823 900	4 444 500
Ökning/minskning långfristiga fordringar	-3 032 000	-2 129 000	-2 053 000
Delsumma finansiering	**3 128 200**	**2 694 900**	**2 391 500**
Årets kassaflöde	**0**	**0**	**0**

Kommuncentralt

Kommuncentrala intäkter (tkr)	2027
Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	
Kommunalskatt 21:12	41 366 000
Summa Skatteintäkter	**41 366 000**
Kommunalekonomisk utjämning med mera	
Inkomstutjämning	3 938 000
Kostnadsutjämning	-1 974 000
Regleringsbidrag/avgift	1 585 000
LSS-utjämning	335 000
Fastighetsavgift	1 098 000
Summa kommunalekonomisk utjämning med mera	**4 982 000**
Summa Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	**46 348 000**
Övriga kommuncentrala intäkter	
Statsbidrag maxtaxa	204 000
Finansiering VGR Stadsteatern	62 000
Inkontinenshjälpmedel	12 800
Tomträttsintäkter	538 000
Schablonmedel flyktingmottagning	90 000
Summa övriga kommuncentrala intäkter	**906 800**
Reavinster (medräknas ej i balanskravsresultatet)	
Reavinster exploateringsverksamhet	440 000
Reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar	100 000
Summa reavinster	**540 000**

Kommuncentrala kostnader

Beredskap för särskilda ändamål (tkr)	
Allmän reserv	100 000
Kommuncentral riskpost investeringsrelaterade driftskostnader	30 000
Beredskap ökade kostnader finansieringsprincipen	270 500

Budgeterade kostnader för särskilda ändamål

Budgeterade kostnader för särskilda ändamål (tkr)	
Revisorskollegiet	46 507
Indexering infrastrukturella avsättningar	23 000
Bidrag politiska partier	40 660
Lindholmen science park grundfinansiering (aktieägartillskott)	3 400
Lindholmen science park Visual Arena	3 200
Göteborgs Symfoniker bidrag	3 000
Win Win Gothenburg sustainability award	1 500
Kommunövergripande avgifter	67 435
Räddningstjänsten brandvatten	4 640
Medlemsavgift Räddningstjänsten	435 400
Pensioner räddningstjänsten	57 600
Räddningstjänsten-brandförebyggande arbete (människan bakom uniformen)	3 000
Stärkt klimatanpassning	14 000
Samordningsförbundet	14 465
Pensionskostnader	2 688 000
Finansiering via intern pensionsavgift (nämnder)	-1 850 000
Arenauppdraget	14 000
Kapitalkostnader (regleras månadsvis av berörda förvaltningar)	1 375 000
Förstärka arbetet med Jämlikt Göteborg	3 000
Subvention periodkort	130 000
Avsättning för arbetstidsinnovationer	15 000
Internt yrkesväxlingsspår från att klara den demografiska utmaningen	13 000

Poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelser

Poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelser (tkr)	
Medel som hanteras genom redovisning i kommunstyrelsens uppföljningsrapporter	
Extern visselblåsarfunktion	700
Krisberedskap och civilt försvar, förmågehöjande åtgärder	20 000
Neuberghska Ålderdomshemmet, säkerhet och koshermat	4 000
Stöd till Göteborgs judiska kunskapscentrum	2 000
Översyn av Gamla Ullevi	1 000
Trygghetspaket	
LOV 3 områden (Avropas kommunstyrelsen)	35 950
Förstärkt kamerabevakning (Avropas stadsmiljönämnden)	5 000
Samverkanslokaler (avropas kommunstyrelsen och socialnämnderna)	8 000
Beredskap för trygghetsskapande- och brottsförebyggande åtgärder	11 000
Medel som hanteras genom beslut av kretslopp- och vattennämnden	
Dagvatten och skyfall	12 000
Kretslopp och vatten västsvenska paketet	2 000
Skattekollektivets eventuella övertagande av ekonomiskt ansvar för nedlagda deponier	2 000
Driftskostnader tillkommande anläggningar (skyfall)	1 000
Driftskostnader tillkommande anläggningar (Tekniskt vatten)	400
Medel som hanteras genom beslut av stadsmiljönämnden	
Enkelt avhjälpta hinder	10 000
Citysamverkan	1 000
Säsongsbelysning inom citysamverkan	2 000
Ökad tillgänglighet i parker och naturområden	3 000
Driftskostnader tillkommande anläggningar	43 000
Medel som hanteras genom beslut av idrotts- och föreningsnämnden	
Driftskostnader tillkommande anläggningar	47 000
Fritidsbanker	22 000
Medel som hanteras genom beslut av utbildningsnämnden, grundskolenämnden och stadsmiljönämnden	
Sommarlovskort	33 000

Poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelser (tkr)	
Medel som hanteras genom beslut av socialnämnden Centrum	
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	2 000
Medel som hanteras genom beslut av socialnämnden Hisingen	
Finansiering brandoffrens anhörigförening	500
Medel som hanteras genom beslut av exploateringsnämnden	
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	17 000
Medel som hanteras genom beslut av förskolenämnden	
Alfons Åbergs kulturhus	2 000
Medel som hanteras genom beslut av utbildningsnämnden och grundskolenämnden	
Säkerställa tillgång till gratis mensskydd på alla kommunala skolor från högstadiet och upp till gymnasiet	5 000
Medel som hanteras genom beslut av kulturnämnden	
Driftskostnader tillkommande anläggningar	8 000
Inhyrning av lokal i slakthuset och omlokalisering av Göteborgs konsthall	7 500
Medel som hanteras genom beslut av stadsfastighetsnämnden som fördelar medlen mellan berörda nämnder	
Evakuerings- och omställningskostnader	127 000
Medel som hanteras genom beslut i socialnämnderna	
Förstärka kvälls-, helg- och lovaktiviteter	13 000
Medel som hanteras genom beslut av nämnden för demokrati och medborgarservice	
Allaktivitets/kulturhus i Biskopsgården	8 000
Medel som hanteras genom beslut av stadsmiljönämnden, stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, kretslopp och vattennämnden och miljö- och klimatnämnden	
Arbete med god vattenstatus	5 000
Medel som hanteras genom beslut av nämnden för intraservice	
Genomlysning tjänsteleverantörernas kostnader	2 000
Summa kommuncentrala kostnader för särskilda ändamål	**3 969 357**

Finansiella kostnader och intäkter

Finansiella kostnader och intäkter (tkr)	
Utdelning	
Allmän utdelning	790 000
Summa utdelning	**790 000**
Koncernbanken	
Ränteintäkter bolag	1 804 995
Räntekostnader	-2 048 430
Övriga finansiella poster	-5 700
Finansiellt netto kommunen exklusive utdelning	**-249 135**
Internränta nämnder	1 470 000
Resultat koncernbanken	**1 220 865**

Kommunbidrag nämnder

Kommunbidrag nämnder (tkr)	2027
Förskolenämnden	5 639 860
Grundskolenämnden	10 923 800
Idrotts- och föreningsnämnden	665 630
Kommunledningen	444 920
Kretslopp- och vattennämnden	-
Kulturnämnden	802 490
Miljö- och klimatnämnden	154 810
Nämnden för Arbetsmarknad och vuxenutbildning	857 240
Nämnden för Funktionsstöd	6 298 760
Inköps- och upphandlingsnämnden	17 050
Nämnden för intraservice	38 460
Nämnden för demokrati- och medborgarservice	144 300
Exploateringsnämnden	173 420
Stadsbyggnadsnämnden	295 130
Stadsfastighetsnämnden	-
Stadsmiljönämnden	1 846 950
Socialnämnd Nordost	1 980 350
Socialnämnd Centrum	1 520 690
Socialnämnd Sydväst	947 850
Socialnämnd Hisingen	1 456 970
Utbildningsnämnden	3 055 520
Valnämnden	13 360
Äldre samt vård- och omsorgsnämnden	7 640 940
Ekonomiska ramar för särskilda budgetposter	
Arkivnämnden	26 600
Business Region Göteborg AB	51 170
Stadsbyggnadsnämndens transfereringar	67 000
Göteborg & Co AB	165 470
Socialnämnd Centrum studieförbunden	29 200
Överförmyndarnämnden arvoden	35 920
Totalt kommunbidrag nämnder	**45 293 860**

Investering, exploatering och finansiering (mnkr)	2027	2028	2029	2030	2031
Idrotts- och föreningsnämnden					
Investeringar brutto idrotts- och föreningsnämnden	**-1 155**	**-1 905**	**-2 255**	**-2 355**	**-1 650**
varav nyinvesteringar	*-800*	*-1 600*	*-1 950*	*-1 800*	***-1 300***
varav reinvesteringar	*-355*	*-305*	*-305*	*-555*	***-350***
Investeringsinkomster	0	0	0	0	**0**
Investeringar netto idrott- och föreningsnämnden	**-1 155**	**-1 905**	**-2 255**	**-2 355**	**-1 650**
Kretslopp- och vattennämnden					
Investeringar brutto vatten- och avlopp	**-1 650**	**-1 700**	**-1 650**	**-1 700**	**-1 950**
varav nyinvesteringar	*-1 030*	*-1 000*	*-1 000*	*-1 000*	***-1 250***
varav reinvesteringar	*-620*	*-700*	*-650*	*-700*	***-700***
Investeringsinkomster	0	0	0	0	**0**
Investeringar netto vatten- och avlopp	**-1 650**	**-1 700**	**-1 650**	**-1 700**	**-1 950**
Investeringar brutto avfall	**-156**	**-34**	**-20**	**-20**	**-10**
varav nyinvesteringar	*-88*	*-31*	*-18*	*-18*	***-8***
varav reinvesteringar	*-68*	*-3*	*-2*	*-2*	***-2***
Investeringsinkomster	0	0	0	0	**0**
Investeringar netto avfall	**-156**	**-34**	**-20**	**-20**	**-10**
Investeringar brutto skattefinansierade åtgärder	**-15**	**-18**	**-53**	**-63**	**-63**
varav nyinvesteringar	*-14*	*-17*	*-52*	*-62*	***-62***
varav reinvesteringar	*-1*	*-1*	*-1*	*-1*	***-1***
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0
Investeringar netto skattefinansierade åtgärder	**-15**	**-18**	**-53**	**-63**	**-63**
Investeringar netto Kretslopp och vattennämnden	**-1 821**	**-1 752**	**-1 723**	**-1 783**	**-2 023**

Investering, exploatering och finansiering (mnkr)	2027	2028	2029	2030	2031
Stadsfastighetsnämnden					
Investeringar brutto stadsfastighetsnämnden	**-3 500**	**-3 300**	**-3 200**	**-3 400**	**-3 500**
varav nyinvesteringar	*-1 880*	*-1 860*	*-1 750*	*-1 900*	***-1 960***
varav reinvesteringar	*-1 620*	*-1 440*	*-1 450*	*-1 500*	***-1 540***
Investeringsinkomster	0	0	0	0	**0**
Investeringar netto stadsfastighetsnämnden	**-3 500**	**-3 300**	**-3 200**	**-3 400**	**-3 500**
Exploateringsnämnden					
Investeringar brutto exploateringsnämnden	**-1 400**	**-1 550**	**-1 567**	**-2 115**	**-1 850**
varav nyinvesteringar	*-1 400*	*-1 550*	*-1 567*	*-2 115*	***-1 850***
varav reinvesteringar	*0*	*0*	*0*	*0*	***0***
Investeringsinkomster	250	550	450	400	**350**
Investeringar netto exploateringsnämnden	**-1 150**	**-1 000**	**-1 117**	**-1 715**	**-1 500**
Stadsmiljönämnden					
Investeringar brutto stadsmiljönämnden	**-1 500**	**-1 300**	**-1 100**	**-1 100**	**-1 300**
varav nyinvesteringar	*-750*	*-600*	*-400*	*-400*	***-300***
varav reinvesteringar	*-750*	*-700*	*-700*	*-700*	***-1 000***
Investeringsinkomster	100	50	50	50	**0**
Investeringar netto stadsmiljönämnden	**-1 400**	**-1 250**	**-1 050**	**-1 050**	**-1 300**
Totalt kommunen					
Investeringar brutto	**-9 376**	**-9 807**	**-9 845**	**-10 753**	**-10 323**
varav nyinvesteringar	-5 962	-6 658	-6 737	-7 295	**-6 730**
varav reinvesteringar	-3 414	-3 149	-3 108	-3 458	**-3 593**
Investeringsinkomster	350	600	500	450	**350**
Investeringar netto	**-9 026**	**-9 207**	**-9 345**	**-10 303**	**-9 973**

Exploateringsvolymer (mnkr)	2027	2028	2029	2030	2031
Exploateringsnämnden					
Exploateringsutgifter	**-1 275**	**-1 730**	**-1 800**	**-1 800**	**-1 350**
Exploateringsinkomster	975	1 730	2 100	2 000	**1 550**
Exploateringarnetto	**-300**	**0**	**300**	**200**	**200**
Kretslopp- och vattennämnden					
Utgifter utbyggnad VA	-150	-150	-150	-150	-150
Utgifter utbyggnad VA	**-150**	**-150**	**-150**	**-150**	**-150**

Göteborgs Stad

